Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas

Vėjo elektrinių parko įrengimo ir eksploatacijos Pagėgių savivaldybėje poveikio aplinkai vertinimo programa

Rengimo metai:	2020
Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (užsakovas):	**„LT Energija“ UAB**
PAV programos rengėjas:	**VšĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas**

Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas

Planuojama ūkinė veikla:	**Vėjo elektrinių parko įrengimas ir eksploatacija Pagėgių savivaldybėje**
Planuojamos ūkinės veiklos vieta:	Tauragės apskrities Pagėgių savivaldybės Natkiškių sen., Pagėgių sen., Lumpėnų sen., Vilkyškių sen.
PAV programos versijos Nr.	1-3. Papildyta pagal visuomenės, PAV subjektų ir AAA pastabas
Rengimo metai:	2020

Planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus kontaktiniai duomenys:	
Juridinio asmens pavadinimas	**„LT Energija“ UAB**
Adresas:	Vėjo g. 5, Benaičių km., LT-97282, Kretingos r.
Telefono Nr.	+370 65667515
Elektroninis paštas	info@renerga.lt

Poveikio aplinkai vertinimo programos rengėjas:	
Juridinio asmens pavadinimas	**VšĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas**
Interneto svetainė:	www.corpi.lt
Adresas:	V. Berbomo g. 10-201, Klaipėda LT-92221
Telefono numeris:	+370 46 390818
El. paštas:	info@corpi.lt

PAV programos rengėjų sąrašas:

Rengėjas	Kontaktai	Parengti skyriai
Rosita Milerienė	**Tel.:** 868239537 **El. paštas:** rosita@corpi.lt	Projekto vadovas Visi skyriai
Viačeslav Jurkin	**El. paštas:** viaceslav.jurkin@corpi.lt	Grafinė dalis
Arūnas Balčiūnas	**El. paštas:** arunas.balciunas@corpi.lt	Kraštovaizdis
Aurelija Žalienė	**Tel.:** 867046891 **El. paštas:** aurelija.zaliene@corpi.lt	Visuomenės sveikata
Gediminas Gražulevičius	**El. paštas:** gediminas.grazulevicius@corpi.lt	Biologinė įvairovė
Feliksas Anusauskas	**El. paštas:** feliksas.anusauskas@corpi.lt	Rizikos analizė ir jos vertinimas

Viršelio nuotraukos autorius: R. Milerienė

TURINYS

Sutrumpinimai 5

Įvadas 6

1. planuojamos ūkinės veiklos ir jos vietos aprašymas 11

1.1. PŪV fizinės ir techninės charakteristikos 11

1.2. Informacija apie numatomas nagrinėti alternatyvas 16

2. Planuojamos ūkinės veiklos numatomas reikšmingas poveikis, numatomo reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai išvengimo, sumažinimo ir kompensavimo priemonės 20

2.1. Vanduo 20

2.2. Aplinkos oras 22

2.3. Klimatas 22

2.4. Žemė (jos paviršius ir gelmės), dirvožemis 23

2.5. Kraštovaizdis ir biologinė įvairovė 25

2.6. Materialinės vertybės 45

2.7. Nekilnojamos kultūros vertybės 45

2.8. Visuomenės sveikata 48

2.9. Rizikos analizė ir jos vertinimas 51

2.11. Stebėsena (monitoringas) 53

2.12. Informacija apie galimą reikšmingą planuojamos ūkinės veiklos poveikį kitos Europos Sąjungos valstybės narės aplinkai ir (ar) užsienio valstybės, ne Europos Sąjungos valstybės narės, kuri yra prisijungusi prie Jungtinių Tautų Organizacijos 1991 m. Konvencijos dėl poveikio aplinkai vertinimo tarpvalstybiniame kontekste aplinkai 53

Visuomenės informavimas ir konsultacijos 54

Siūlomas poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos turinys 54

Literatūros sąrašas 55

Priedai 56

Priedų sąrašas:

1 priedas. 2017–2018 metais atskiriems VE parkams parengtų PAV atrankų ir PVSV dokumentų teigiamos atsakingų institucijų išvados

2 priedas. PAV dokumentų rengėjo aukštąjį išsilavinimą ir kvalifikaciją patvirtinančių dokumentų kopijos

3 priedas. Visuomenės informavimo apie PAV programą dokumentai

4 priedas. PAV subjektų išvados dėl PAV programos

5 priedas. Visuomenės pateiktų pastabų registravimas ir įvertinimas

SUTRUMPINIMAI

AAA	Aplinkos apsaugos agentūra
AEI	Atsinaujinantys energijos ištekliai
AM	Aplinkos ministerija
BAST	Buveinių apsaugai svarbi teritorija
BP	Bendrasis planas
EK	Europos Komisija
LR	Lietuvos Respublika
MW	Megavatai
PAST	Paukščių apsaugai svarbi teritorija
PAV	Poveikio aplinkai vertinimas
PŪV	Planuojama ūkinė veikla
TP	Transformatorių pastotė
VE	Vėjo elektrinė

ĮVADAS

„LT Energija“ UAB Pagėgių rajone Natkiškių, Pagėgių, Lumpėnų, Vilkyškių seniūnijose planuoja įrengti vėjo elektrinių (toliau – VE) parką.

Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas (2011-05-12 Nr. XI-1375) numato, kad Atsinaujinančių išteklių naudojimo elektros energijai gaminti plėtra yra vienas iš strateginių valstybės energetikos politikos tikslų.

Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje (patvirtinta Lietuvos respublikos Seimo nutarimu Nr. XI-2133 (Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. birželio 21 d. nutarimo Nr. XIII-1288 redakcija) įvardintos pagrindinės strateginio atsinaujinančių energijos išteklių srities tikslo pasiekimo kryptys, viena iš kurių yra didinti vartojamos elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių dalį, palyginti su galutiniu elektros energijos suvartojimu, iki 30 proc. 2020 metais, 45 proc. – 2030 metais ir 100 proc. – 2050 metais. Ambicingus tikslus nubrėžusioje strategijoje numatoma, kad vėjas taps pagrindiniu elektros energijos gamybos šaltiniu. Prognozuojama, kad jau 2030 metais vėjo jėgainių parkuose bus pagaminama virš 50 proc. Lietuvai reikalingos elektros energijos.

Rengiant naująjį Lietuvos Respublikos teritorijos bendrąjį planą (toliau – LR BP) taip pat numatomas AEI, tame tarpe ir vėjo energijos, naudojimas. 2018 m. beveik 22,7 % galutinai suvartotos elektros buvo pagaminta iš AEI (nevertinant Kruonio HAE ir tinklų sąnaudų)[1]. Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos siekis naudoti AEI elektros energijos gamybai perkeltas į rengiamo LR BP koncepciją, kurioje numatyta, kad elektros energijos iš AEI dalis, palyginti su galutiniu elektros energijos suvartojimu, sieks 45 % 2030 m. ir 100 % 2050 m. Vertinant technologijų vystymosi tendencijas numatoma, kad, gaminant elektros energiją iš AEI, iš vėjo energijos galėtų būti gaminama didžioji dalis – ne mažiau kaip 53 % – elektros energijos.

Vėjo energijos naudojimas elektros gamybai ir vėjo elektrinių parkų įrengimas atitinka strateginius Lietuvos Respublikos apsirūpinamo energija tikslus ir uždavinius, tačiau šių tikslų įgyvendinimas turi būti saugus aplinkai ir visuomenės sveikatai.

Vėjo elektrinių įrengimui poveikio aplinkai vertinimo procedūros reikalingos pagal LR Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 3.8.1 punktą: įrengiamos 3 vėjo elektrinės, kurių bent vienos aukštis 50 m (matuojant iki aukščiausio konstrukcijų taško) ar daugiau.

Vadovaujantis šiuo punktu analizuojamoje teritorijoje 2017–2018 metais buvo parengti PAV atrankų ir PVSV dokumentai atskiriems parkams ir gautos teigiamos atsakingų institucijų išvados (1 priedas):

VE parkas	**Užsakovas**	**AAA priimtos PAV atrankos išvados data ir Nr.**	**NVSC priimto PVSV sprendimo data ir Nr.**
Iki 9-ių VE parko statyba ir eksploatacija Bajėnų, Genių ir Užbalių k., Pagėgių sen., bei Lumpėnų ir Trakininkų k., Lumpėnų sen., Pagėgių savivaldybės teritorijoje	UAB „LT Energija“	2017-10-02 Nr. (28.3)-A4-10117 Pratęsta atrankos išvadas 2020-10-07 Nr. (30.2)-A4E-8839	2016-11-25 Nr. BSV.7-226(24.8.5 7.11)
Iki 16-os VE parko statyba ir eksploatacija Birštoniškių, Piktupėnų,	UAB Baltijos vėjas	2017-11-06	2017-10 mėn.

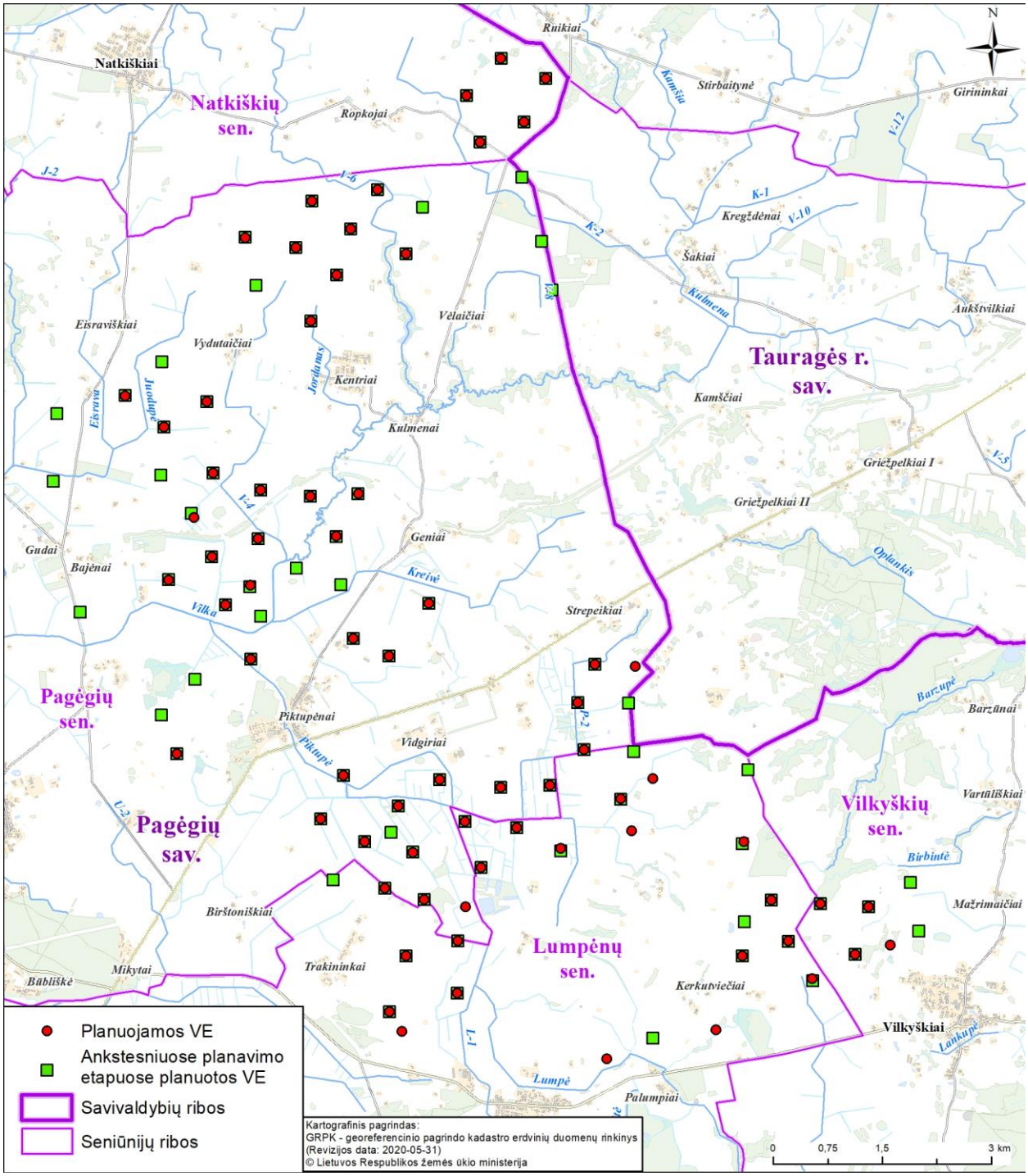
[1] Lietuvos **R**espublikos teritorijos bendrojo plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaita (užsakovas: Aplinkos ministerija, 2019)

VE parkas	**Užsakovas**	**AAA priimtos PAV atrankos išvados data ir Nr.**	**NVSC priimto PVSV sprendimo data ir Nr.**
Vidgirių ir Strepeikių k., Pagėgių sen., Pagėgių savivaldybės teritorijoje		Nr. (28.3.)-A4-11306 Pratęsta 2020-11-20 AAA raštu Nr. (30.2)-A4E-10672	Nr. (BSV.7-479(16.8.5.7.11.)
Iki 19-os VE parko statyba ir eksploatacija Kerkutvirčių, Lumpėnų, Sodėnų ir Trakininkų k., Lumpėnų sen., Pagėgių savivaldybės teritorijoje	UAB „LT Energija“	2018-06-15 Nr. (30.2.)-A4-5673	2017-10-03 Nr. (BSV.7-439(16.8.5.7.11.)
Iki 14-os VE parko statyba ir eksploatacija Bajėnų, Endriškių, Genių, Gudų, Piktupėnų ir Užbalių k., Pagėgių sen., Pagėgių savivaldybės	UAB „LT Energija“	2017-06-27 Nr. (28.3.)-A4-6753 Pratęsta 020-07-02 Nr. (30.2)-A4E-5811	2017-07-11 Nr. (BSV.7-278(16.8.5.7.11.)
Iki 13-os VE parko statyba ir eksploatacija Eisraviškių, Gudų, Jonikaičių, Kulmenų, Mantvilaičių ir Vydutaičių k., Pagėgių sen., Pagėgių savivaldybės teritorijoje	UAB „LT Energija“	2017-10-20 Nr. (28.3.)-A4-10827 Pratęsta atrankos išvada 2020-10-28 Nr. (30.2)-A4E-9634	2017-12-22 Nr. (BSV.7-575(16.8.5.7.11.)
Iki 15-os VE parko statyba ir eksploatacija Vėlaičių ir Vydutaičių k., Pagėgių sen., bei Kuturių ir Ropkojų k., Natkiškių sen., Pagėgių savivaldybės teritorijoje	UAB „LT Energija“	2018-01-26 Nr. (28.3.)-A4-798	2018-01Nr. (7.11 14.3.4) BSV-
Iki 7-ių VE parko statyba ir eksploatacija Lupmėnų ir Trakininkų k., Lupmėnų sen., Pagėgių savivaldybės teritorijoje	UAB „LT Energija“	2017-10-17 Nr. (28.3)-A4-10678 Pratęsta atrankos išvada 2020-10-21 Nr. (30.2)-A4E-9387	2017-01-05 Nr. BSV.7-2(16.8.5. 7.11))

Iš viso 2017–2018 metais parengtuose PAV atrankų ir PVSV dokumentuose teritorijoje įvertintos VE įrengimo galimybės ir VE statybai gautos teigiamos PAV atrankų bei PVSV išvados, pagal kurias yra galimas iki 93 VE, kurių kiekvienos galia iki 3,4 MW, bendras aukštis iki 220 m įrengimas.

Žemiau pateikiamame 1 paveiksle parodyta ankstesniuose etapuose planuotų VE išsidėstymo vietų ir šiame PAV procese planuojamų VE išsidėstymo vietų schema.

Atsižvelgdamas į šių VE parkų tarpusavio gretimybę bei kitų analogiškos veiklos vystytojų gretimoje aplinkoje jau įrengtus vėjo elektrinių parkus, į naujausių vėjo elektrinių modelių didesnę galią ir kitus techninių charakteristikų pakeitimus, leidžiančius pagaminti didesnius energijos kiekius to pačio vėjingumo sąlygomis, bei remdamasis LR PAV įstatymo 7 straipsnio 11 punktu planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (užsakovas) pradeda poveikio aplinkai vertinimą vėjo elektrinių parkui Pagėgių savivaldybės Natkiškių, Pagėgių, Lumpėnų, Vilkyškių seniūnijose.

1 pav. Analizuojamoje teritorijoje 2017–2018 metais PAV atrankose ir PVSV dokumentuose analizuotų VE (pažymėtos žaliai) ir šiame PAV procese planuojamų VE (pažymėtos raudonai) išsidėstymo vietų schema.

Pagal planuojamos ūkinės veiklos PAV įstatymą, poveikio aplinkai vertinimo tikslai yra:

– nustatyti, apibūdinti ir įvertinti galimą tiesioginį ir netiesioginį planuojamos ūkinės veiklos poveikį šiems aplinkos elementams: dirvožemiui, žemės paviršiui ir jos gelmėms, orui, vandeniui, klimatui, kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei, ypatingą dėmesį skiriant Europos Bendrijos svarbos rūšims ir natūralioms buveinėms, taip pat kitoms pagal LR saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymą saugomoms rūšims, materialinėms vertybėms, nekilnojamosioms kultūros vertybėms ir šių elementų tarpusavio sąveikai;

- nustatyti, apibūdinti ir įvertinti galimą tiesioginį ir netiesioginį planuojamos ūkinės veiklos sukeliamų biologinių, cheminių ir fizikinių veiksnių poveikį visuomenės sveikatai, taip pat aplinkos elementų ir visuomenės sveikatos tarpusavio sąveikai;
- nustatyti galimą planuojamos ūkinės veiklos poveikį (1 punkte nurodytiems) aplinkos elementams ir visuomenės sveikatai dėl planuojamos ūkinės veiklos pažeidžiamumo rizikos dėl ekstremaliųjų įvykių ir (ar) galimų ekstremaliųjų situacijų;
- nustatyti priemones, kurių numatoma imtis siekiant išvengti numatomo reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai ir visuomenės sveikatai, jį sumažinti ar, jeigu įmanoma, jį kompensuoti;
- nustatyti, ar planuojama ūkinė veikla, įvertinus jos pobūdį, vietą ir (ar) poveikį aplinkai, atitinka aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos, nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos, gaisrinės ir civilinės saugos teisės aktų reikalavimus.

Poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai yra:

- PŪV organizatorius (užsakovas);
- PAV dokumentų rengėjas;
- Suinteresuota visuomenė;
- PAV subjektai
  - Pagėgių savivaldybės administracija;
  - Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Tauragės departamentas;
  - Klaipėdos apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba;
  - Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Tauragės skyrius.
- Papildomai AAA pakviesti PAV subjektai[2]:
  - Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija (toliau – AM);
  - Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie AM;
  - Rambyno regioninio parko direkcija;
  - Pagramančio regioninio parko direkcija.
- Atsakingoji institucija – Aplinkos apsaugos agentūra (toliau – AAA).

PAV procesą sudarys:

- planuojamo VE parko statybos ir eksploatacijos poveikio aplinkai vertinimo programos (toliau – PAV programa) rengimas, pranešimas visuomenei apie parengtą programą, PAV programos derinimas su PAV subjektais ir jos tvirtinimas (PAV programą tvirtina atsakingoji institucija – AAA);
- planuojamo VE parko statybos ir eksploatacijos poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos (toliau – PAV ataskaita) rengimas, viešas visuomenės supažindinimas ir derinimas su PAV subjektais;
- Atsakingosios institucijos atliekamas PAV dokumentų nagrinėjimas ir įvertinimas, suinteresuotos visuomenės pasiūlymų įvertinimas, suinteresuotos visuomenės pasiūlymų nagrinėjimas, poveikio aplinkai vertinimo subjektų išvados dėl ataskaitos ir planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai;
- Atsakingosios institucijos sprendimo dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai priėmimas ir jo viešinimas.

PAV programa rengiama siekiant suteikti informaciją apie planuojamą ūkinę veiklą, jos vietą, pobūdį, pajėgumus, potencialiai galimą poveikį aplinkai ir atitinkamai numatyti PAV ataskaitos turinį, apimtį bei nagrinėjamus klausimus.

[2] Pagal PAV įstatymo 5 straipsnio 2 dalį PAV subjektai gali būti ir kitos valstybinės institucijos, jeigu Atsakingoji institucija poveikio aplinkai vertinimo dokumentų nagrinėjimo metu, atsižvelgdama į planuojamos ūkinės veiklos pobūdį, mastą ar vietos ypatumus, aplinkos ministro nustatyta tvarka jas pakviečia dalyvauti poveikio aplinkai vertinimo procese.

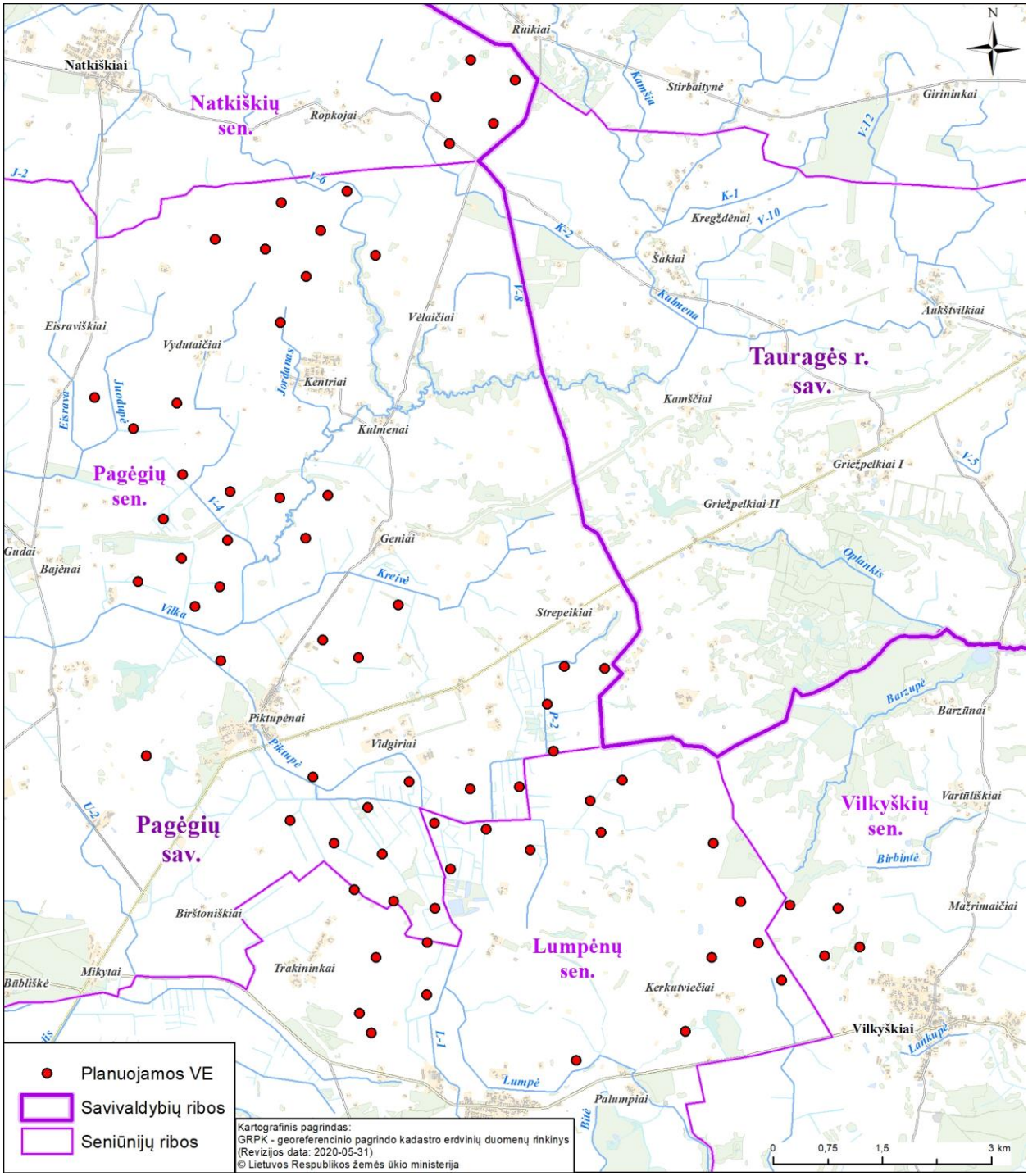
PAV programa parengta vadovaujantis LR aplinkos ministro 2017 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. D1-885 patvirtintu Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašu (toliau – Aprašas).

Visuomenės informavimas apie parengtą PAV programą (o vėliau ir viso PAV proceso metu) atliekamas vadovaujantis Aprašo 5 sk. „Visuomenės informavimo ir dalyvavimo poveikio aplinkai vertinimo procese tvarka“. Suinteresuota visuomenė planuojamos ūkinės veiklos PAV proceso metu turi teisę PAV dokumentų rengėjui, PAV subjektams ir Agentūrai pagal Aprašo 5 skyriuje nustatytą tvarką pateikti bet kokius pasiūlymus, komentarus, informaciją, analizę, nuomonę dėl planuojamos ūkinės veiklos ir jos PAV.

Preliminarus PAV ataskaitos turinys parengtas pagal Aprašo 1 priedo nuostatas.

1. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS IR JOS VIETOS APRAŠYMAS

Planuojama ūkinė veikla (toliau – PŪV) – vėjo elektrinių (toliau – VE) įrengimas. VE parkas planuojamas Tauragės apskrities Pagėgių savivaldybės Natkiškių, Pagėgių, Lumpėnų, Vilkyškių seniūnijų ribose esančiuose žemės ūkio ir atidalintuose kitos paskirties žemės sklypuose.

1.1.1 pav. Planuojamo įrengti VE parko situacinė schema.

1.1. PŪV fizinės ir techninės charakteristikos

Tobulėjant technologijoms nuolat kinta ir rinkoje prieinamų vėjo elektrinių techniniai parametrai. Rengiamoje PAV programoje pateikiama informacija apie šiuo metu rinkoje prieinamus VE modelius, kurie pagal savo technines charakteristikas būtų tinkami įrengti planuojamoje vietovėje, atsižvelgiant į esamas gamtines (vėjingumo, reljefo ir kt.) sąlygas (1.1.1 lentelė).

1.1.1 lentelė. VE modelių techninės charakteristikos

Modelis	VE modeliai					Maksimalios PAV metu vertinamos VE techninės charakteristikos
	Siemens Gamesa SG-6.0-170	Vestas V-5,6-162	General Electric GE-5,5-158	Nordex N-5,5-163	Enercon E-4,6-160	
Nominali galia, MW	6,2	5,6	5,5	5,5	4,6	6,2
Bokšto aukštis, m	115–135	125	120–141	118–135	120	Iki 141
Rotoriaus diametras, m	170	162	158	163	160	Iki 170
Bendras VE aukštis, m	200–220	200–220	200–220	200–220	200	Iki 220
Generuojamas triukšmas, dBA	104,5–106,0	104–106,8	104,5–106	104,5–107,2	104,2–106,2	iki 107,2
Galimybė sumažinti triukšmo lygį	yra	yra	yra	yra	yra	yra

Projekto vystymo eigoje VE techninės charakteristikos gali būti keičiamos/tikslinamos atsižvelgiant į rinkoje atsirandančius inovatyvius modelius. Pagal LR PAV įstatymo II priedo 14 punktą Į Planuojamos ūkinės veiklos, kurios poveikis aplinkai privalo būti vertinamas, rūšių sąrašą ar į Planuojamos ūkinės veiklos, kuriai turi būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo, rūšių sąrašą įrašytos planuojamos ūkinės veiklos bet koks keitimas ar išplėtimas, įskaitant esamų statinių rekonstravimą, gamybos proceso ir *technologinės įrangos modernizavimą ar keitimą*, gamybos būdo, produkcijos kiekio (masto) ar rūšies pakeitimą, *naujų technologijų įdiegimą*, ***kai planuojamos ūkinės veiklos keitimas ar išplėtimas gali daryti neigiamą poveikį aplinkai***, išskyrus šio įstatymo 1 priedo 10 punkte nurodytus atvejus.

Pažymėtina, kad projekto vystymo eigoje veiklos organizatorius gali įrengti kito gamintojo modelį, kurio technikinės charakteristikos neviršija PAV metu įvertintų modelių techninių charakteristikų ir, kaip numatyta LR PAV įstatymo II priedo 14 punkte, užtikrindamas, kad PŪV keitimas nedarytų didesnio nei įvertintas poveikio aplinkai.

Įgyvendinus PŪV žemės sklypuose atsiras vėjo elektrinės su jų aptarnavimui reikalinga infrastruktūra (privažiavimo keliai, aptarnavimo aikštelė).

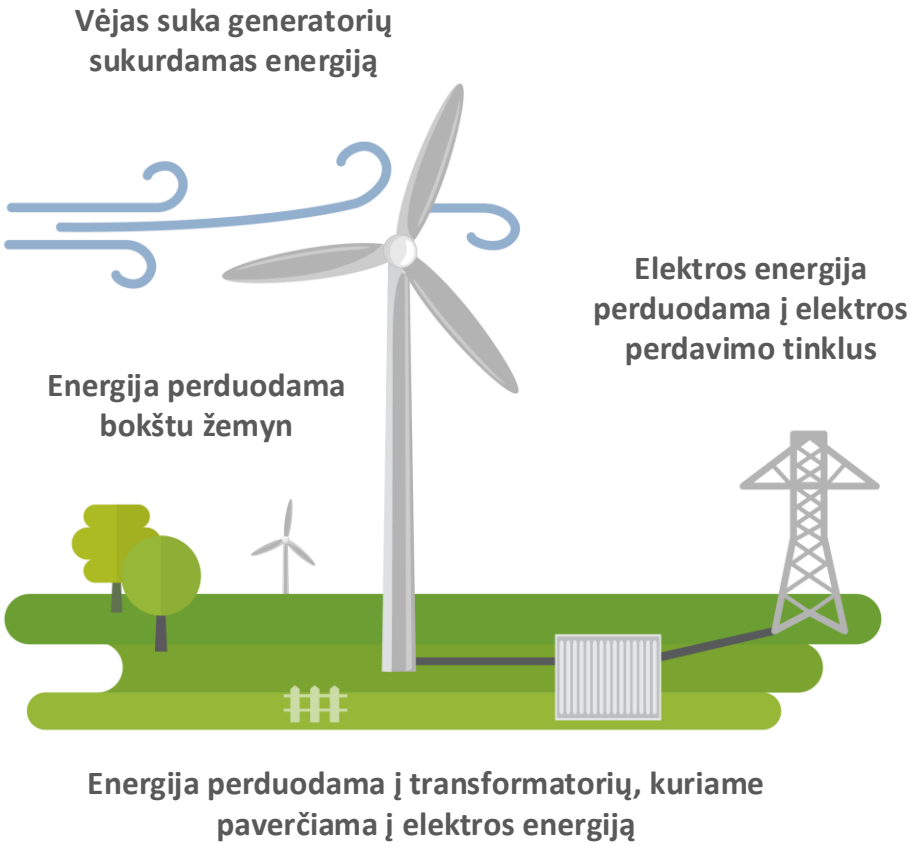
Vėjo elektrinių įrengimui yra arba bus atidalinti žemės sklypai, pakeista jų pagrindinė naudojimo paskirtis iš „žemės ūkio“ į „kitą“ paskirtį. Atidalintų kitos paskirties žemės sklypų plotas – iki 0,25 ha.

Veiklos kategorija pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių[3]:

Sekcija	Skyrius	Grupė	Klasė	Veiklos pavadinimas
D	35	35.1	35.11	Elektros gamyba

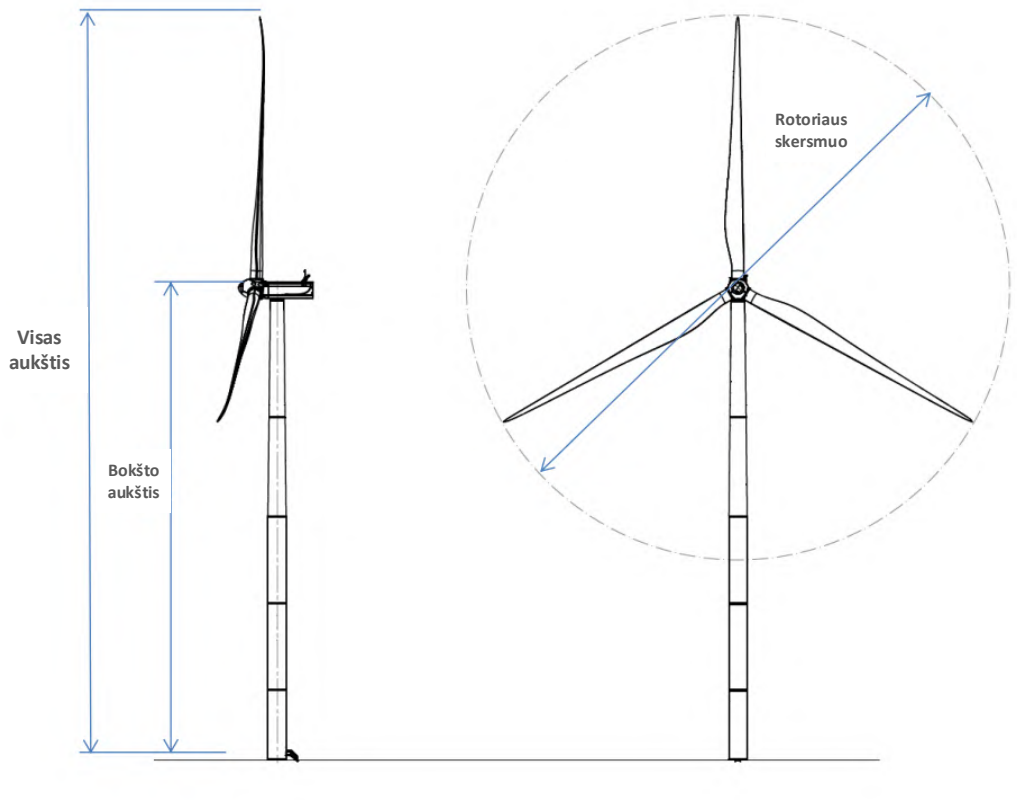
Elektros energija VE parke bus generuojama naudojant vėjo elektrines bei jų pagamintą energiją per transformatorių pastotę perduodant į elektros perdavimo tinklą. Principinė elektros energijos gamybos ir perdavimo technologinė schema pateikiama 1.1.2 pav.

[3] 2007 m. spalio 31 d Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus įsakymas Nr. DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“.

1.1.2 pav. Principinė vėjo energijos naudojimo schema.

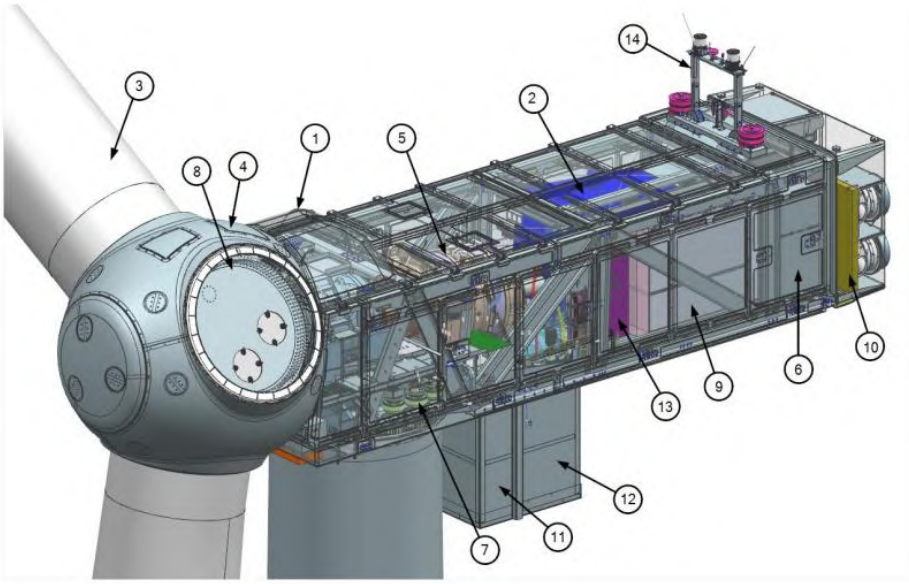
Pagrindinės vėjo elektrinės sudedamosios dalys yra rotorius, kuris tvirtinamas prie bokšto, montuojamo ant specialiai tam įrengto pamato (1.1.3 pav.).

1.1.3 pav. Principinė VE schema.

VE rotorių sudaro:

1 – dangtis	4 – stebulė	7 – pasukimo įranga	10 – aušinimas
2 – generatorius	5 – greičių dėžė	8 – menčių tvirtinimas	11 – transformatorius
3 – mentys	6 – valdymo pultas	9 – konverteris	12 – statoriaus kabina

1.1.4 pav. VE rotoriaus sudėtinės dalys (modelis SG-6.0-170)[4].

[4] D2056872_008 SG 6.0-170 Developer Package. Restricted © Siemens Gamesa Renewable Energy 2020

Pagrindiniai numatomi VE parko įrengimo darbai:

- VE statybos ir aptarnavimo aikštelės įregimas. Aikštelės ribose nukasamas/nustumiamas derlingas dirvožemio sluoksnis (iki 0,3 ha plote) į laikino saugojimo vietą. Reikiamame plote iškasama duobė pamatams. Iškastas gruntas sandėliuojamas numatytoje vietoje.

- VE pamatų įrengimas: pamatai monolitiniai, liejami vietoje iš atvežtinio paruošto betono. Į pamatus numatoma montuoti gamyklines detales, prie kurių bus tvirtinami VE bokštai. Pamatų montavimui numatoma pasitelkti mechanizuotas grunto kasimo ir kėlimo priemones. Įrengus pamatus iškasa užpilama anksčiau iškastu gruntu, sutankinama.

- VE įrengimas: į statybos vietą atvežami gamykliniai vėjo elektrinių elementai. Ant įrengtų pamatų montuojamas VE bokštas, tvirtinamas rotorius ir mentės.

- kabelių linijų tiesimas ir prijungimas prie elektros tinklų: 0,4 kV/20kV/30 kV kabelių linijų klojimas numatomas naudojant mechanizuotą kasimo techniką, iškasant reikiamo gylio ir pločio tranšėjas. Tranšėjos dugne paruošti 10 cm smėlio paklotą. Kabelio linijos pirminiam 20 cm užpylimui panaudojamas atvežtinis smėlis, likusiam užpylimui naudojamas iškastinis, nuo akmenų išvalytas gruntas.

- statybos darbų zonos sutvarkymas: iškastas likęs gruntas tolygiai paskirstomas teritorijoje suformuojant reikalingo dydžio VE aptarnavimo aikštelę, derlingojo dirvožemio sluoksnio paskleidimas (grąžinimas) aplink aptarnavimo aikštelę.

Planuojant VE parko statybą ir eksploataciją, numatoma maksimaliai panaudoti esamus kelius, nuo kurių iki planuojamų VE įrengimo vietų bus įrengti privažiavimai. Esami keliai pagal poreikį bus sustiprinti, t. y. lauko keliai be asfalto dangos bus greideriuojami, užlyginamos esamos duobės, keliai periodiškai prižiūrimi.

Planuojamų VE generuojama elektros energija požeminiais kabeliais bus pajungta į naujai projektuojamą transformatorinę pastotę pagal elektros tinklų operatoriaus išduotas prijungimo sąlygas. Požeminiai elektros kabeliai bus tiesiami per valstybinę žemę bei privačius žemės sklypus. Kabelinių elektros linijų tiesimui per privačius žemės sklypus bus reikalinga gauti rašytinį žemės savininko sutikimą. Valstybinėje žemėje kabelinės linijos trasa bus derinama su Nacionaline žemės tarnyba. Kabelių trasos maksimaliai numatomos sugretinant su esamais keliais ir planuojamais privažiavimai prie VE.

Detalesnė informacija apie parko įrengimą, transformatorių pastotės vietą ir kelių bei kabelių trasas bus pateikiama PAV ataskaitoje:

- poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje bus įvertintas VE parko įrengimui ir eksploatacijai reikalingos naujos infrastruktūros – privažiavimo kelių ir elektros perdavimo kabelių – išsidėstymas; galimas poveikis tiesiant, aptarnaujant ir eksploatuojant privažiavimo kelius, įskaitant dulkėtumo mažinimo poreikį ir priemones; nukastos žemės šalinimas ir atidengtų paviršių tvarkymas; transporto srautai įrenginių statybos ir veiklos vykdymo metu; esamos elektros perdavimo infrastruktūros pasikeitimai, įskaitant papildomą infrastruktūrą, kurią reikia išplėtoti. PAV ataskaitoje bus pateikta planuojamų privažiavimo kelių schema ir požeminių elektros kabelių schema.

Numatomos naudoti medžiagos: Vėjo elektrinių statybai analizuojamuose žemės sklypuose bus naudojami sertifikuoti gaminiai, atitinkantys Europos Sąjungos reikalavimus, o sklypuose atliekami tik atskirų įrenginių sumontavimas, tam reikalingi parengiamieji darbai, vėliau VE eksploatavimo darbai.

VE, kabelių bei kelių statybos darbų metu dirbanti technika (transporto priemonės, mechanizmai) naudos dyzelinį kurą. VE aptarnavimo aikštelių įrengimui, privažiavimo kelių įrengimui bus naudojamas žvyras, skalda. Esant poreikiui bus naudojamos priemonės kelių dulkėtumui mažinti.

PŪV metu nenumatoma naudoti ar laikyti pavojingų cheminių medžiagų ar mišinių; radioaktyvių medžiagų; pavojingų ar nepavojingų atliekų.

Žaliavos ir medžiagos, įskaitant ir chemines medžiagas bei preparatus, naudojamos objektų statybos ir eksploatacijos metu (įskaitant kelių dulkėtumo mažinimo priemones) bus detalizuotos PAV ataskaitoje.

Gamtos išteklių (gyvosios ir negyvosios gamtos elementų) naudojimo mastas

Elektros energijos generavimui bus naudojama vėjo energija. Pagal Lietuvos respublikos atsinaujinančių energetikos išteklių įstatymą, vėjo energija – oro judėjimo energija, naudojama energijai gaminti.

VE, kabelių bei privažiavimo prie VE kelių įrengimo metu bus atliekami dirvožemio judinimo darbai. Aikštelių bei privažiavimo kelių įrengimo darbų metu derlingas dirvožemio sluoksnis bus nustumtas į kaupus, sandėliuojamas ir baigus statybos bei įrengimo darbus panaudotas teritorijos formavimui.

Kitų gamtos išteklių PŪV metu naudoti nenumatoma.

Atliekos

VE statybos metu, įrengiant aptarnavimo aikšteles, montuojant pamatus gali susidaryti nedideli kiekiai statybinių atliekų.

Visos darbų metu susidarančios statybinės atliekos rūšiuojamos ir saugomos konteineriuose, iki jų išvežimo ir perdavimo atliekų tvarkytojams. Statybinės atliekos bus tvarkomos vadovaujantis Statybinių atliekų tvarkymo taisyklėmis (patvirtinta LR AM 2006 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. D1-637).

Vykdanat planuojamą ūkinę veiklą atliekų susidarymas nenumatomas.

1.2. Informacija apie numatomas nagrinėti alternatyvas

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo[5] (toliau – Aprašas) 11.2 punktas numato, kad programoje turi būti pateikta informacija apie numatomas nagrinėti ***pagrįstas*** alternatyvas (pvz., vietos, laiko, techninių ir technologinių sprendinių, poveikį aplinkai mažinančių priemonių), įskaitant „nulinę“ alternatyvą, t. y. nevykdant veiklos.

Pažymėtina, kad planuojamai ūkinei veiklai vieta (analizuojami žemės sklypai) yra parinkta ankstesniame etape, jau suderintais PAV ir PVSV dokumentais, kuriems 2017–2018 metais yra gautos teigiamos derinančių institucijų išvados, pagal kurias galėtų būti įrengiama iki 93 VE, kurių kiekvienos galia iki 3,4 MW, o bendras aukštis iki 220 m.

Poveikio aplinkai vertinimas yra rengiamas projekto vystymo etape, kuriame VE įrengimui jau yra atidalinti dauguma žemės sklypai. Atidalinto žemės sklypo paskirtis pakeista į „kitą“. Tokiu būdu analizuojama vietos alternatyva laikytina pagrįsta, kitos vietos alternatyvos analizavimas būtų nepagrįstas.

Rengiamo PAV vienas iš tikslų yra įvertinti ar yra galima įrengti technologinę VE modelio alternatyvą – didesnės galios VE modelį (1.1.1 lentelė), leidžiantį optimizuoti veiklą, t. y. pagaminti daugiau elektros energijos sunaudojant tiek pat ar mažiau aplinkos resursų. T. y. įrengiant didesnės galios VE modelį vietoje 93 VE būtų įrengiamas mažesnis VE skaičius (planuojama iki 62 VE).

Poveikio aplinkai vertinimo metu numatoma išanalizuoti šias pagrindines alternatyvas:

– „nulinė“ alternatyva – VE parkas nevystomas. Ši alternatyva atspindi esamą aplinkos būklę, sąlygas ir natūralius aplinkoje vyksiančius pokyčius veiklos nevykdymo atveju;

– VE parko įrengimas ir eksploatacija analizuojamoje teritorijoje naudojant didesnės galios VE modelius (1.1.1 lentelė), nei įvertinti 2017–2018 metais atliktų PAV atrankų ir PVSV metu. Optimalaus VE parko vystymo varianto parinkimui PAV proceso eigoje numatoma išanalizuoti 70 galimų VE įrengimo vietų, iš kurių, pagal nustatytą poveikį aplinkai bus pasirenkamas optimaliausias VE išdėstymas ir/arba VE skaičius (iki 62 VE), taip suformuojant vieną ar net kelias VE parko vystymo alternatyvas bei išnagrinėjant:

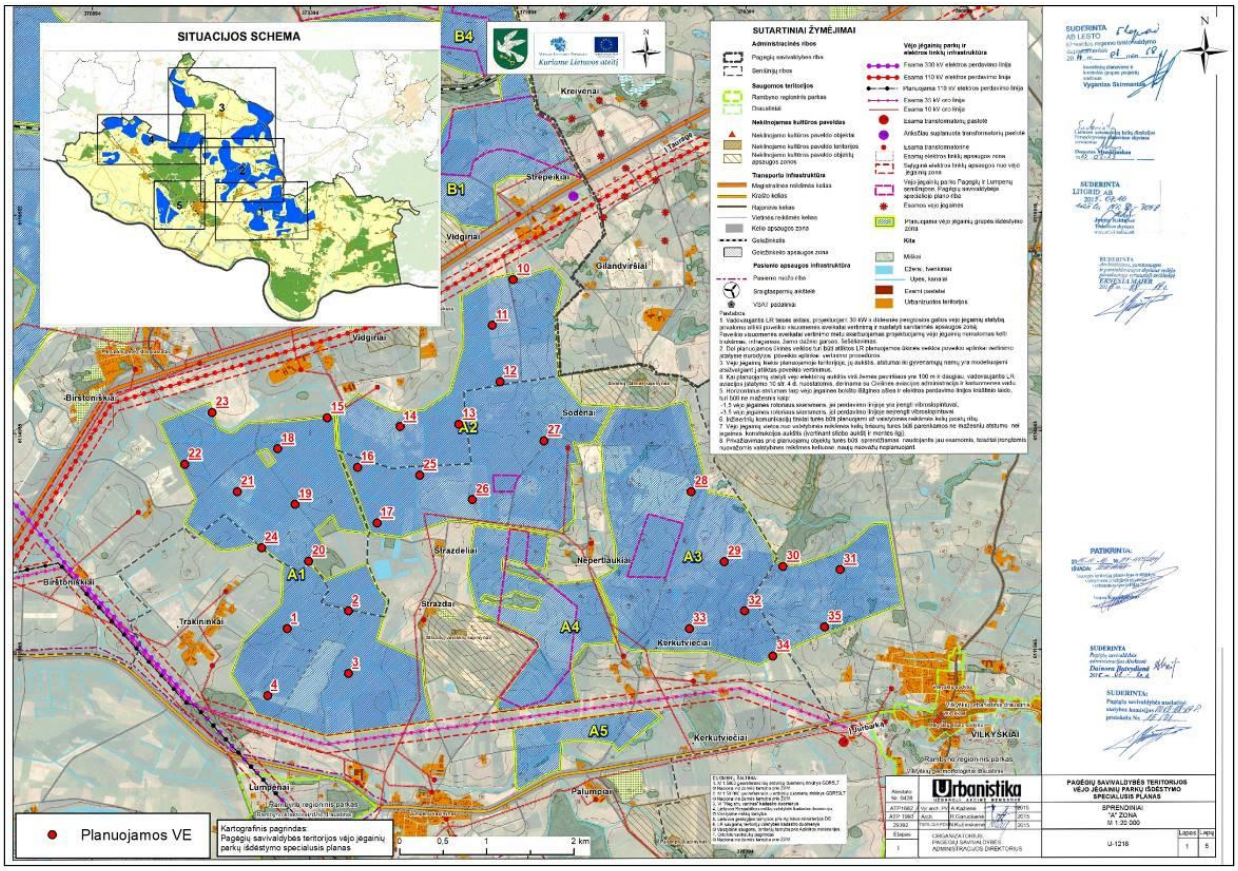
- palankiausią aplinkai veiklos alternatyvą;

- palankiausią planuojamos ūkinės veiklos organizatoriui veiklos alternatyvą.

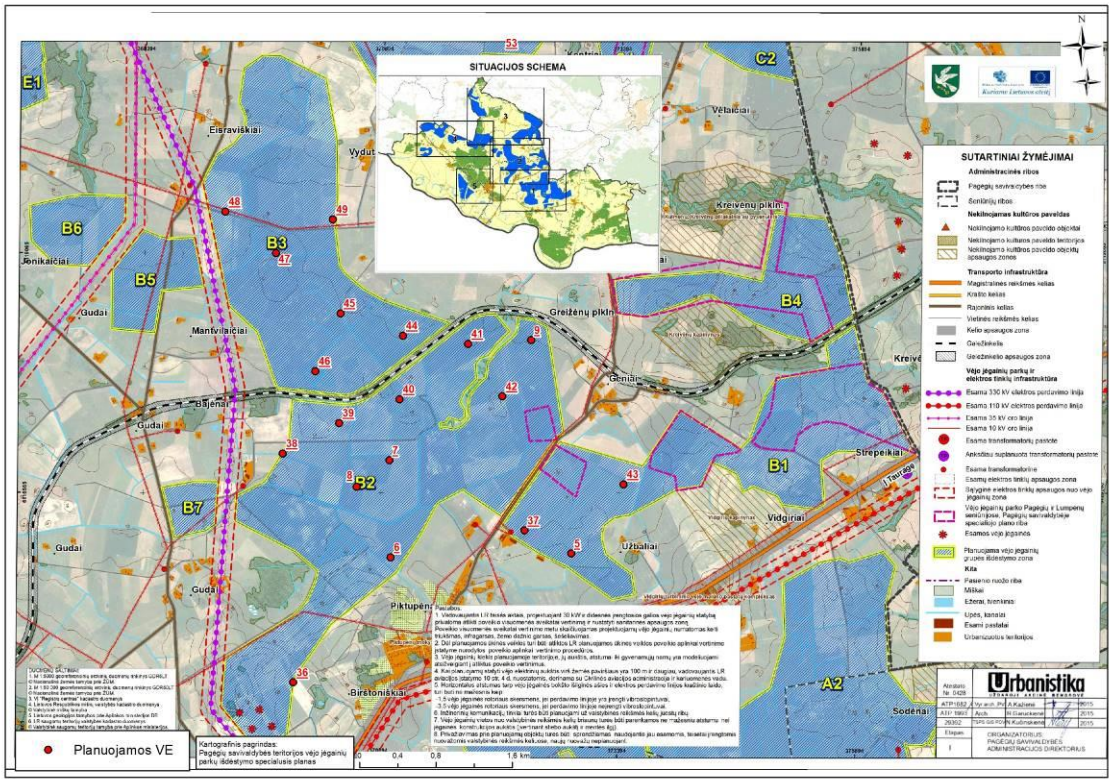
[5] Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. D1-885 „Dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“

Vadovaujantis rekomendacijomis R 44-03 bus atliekama pasirinktos vietos ir gretimų sklypų (ne mažesniu nei iki 10 km spinduliu atstumu) analizė. PAV proceso eigoje, pagal nustatytą poveikį aplinkai gali būti koreguojamas VE išdėstymas ir/arba VE skaičius, taip suformuojant vieną ar net kelias VE išdėstymo analizuojamuose sklypuose alternatyvas. PAV eigoje, pagal atlikto vertinimo rezultatus gali būti keičiamas VE išdėstymas analizuojamų sklypų ribose, numatomos triukšmo mažinimo, šešėliavimo ar poveikio gyvosios gamtos komponentams mažinimo priemonės bei jų alternatyvos.

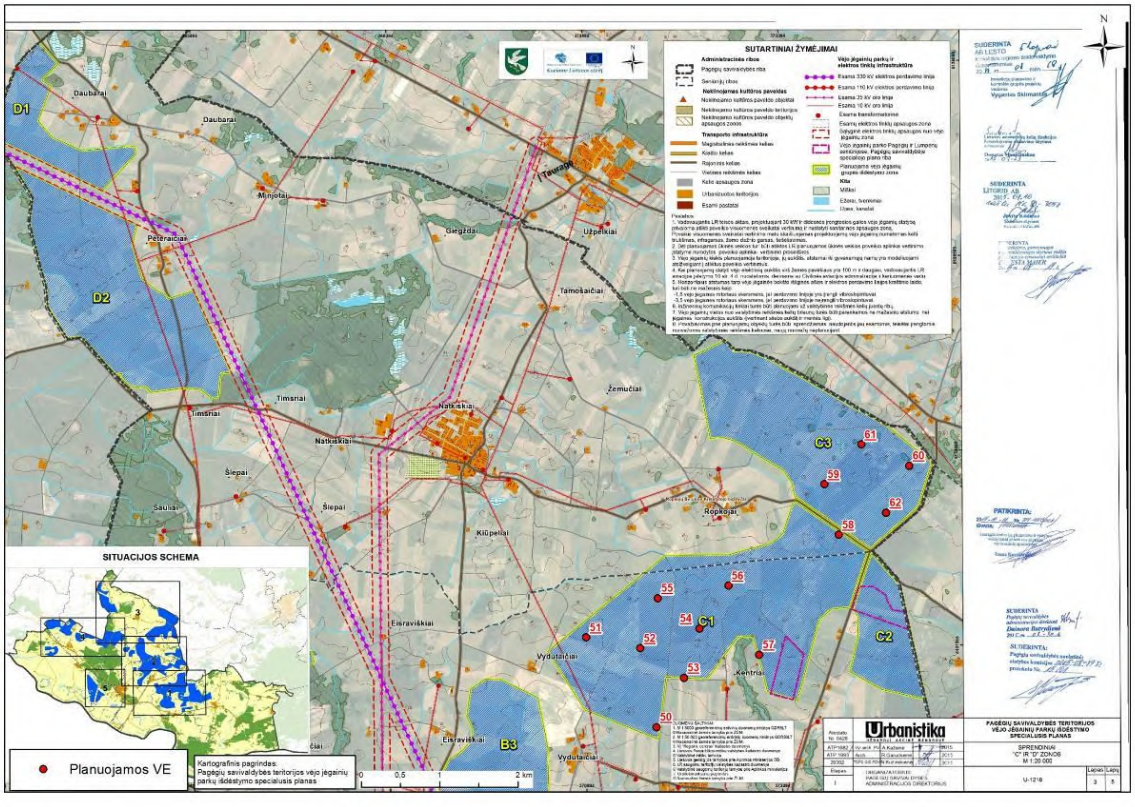
Pagal Pagėgių savivaldybės tarybos 2015-11-26 sprendimu Nr. T1-217 patvirtinto Pagėgių savivaldybės teritorijos vėjo jėgainių parkų išdėstymo specialiojo plano sprendinius, teritorija kurioje numatoma VE parko statyba, patenka į specialiojo plano sprendiniais parinktas vėjo energetikai plėtoti išskirtas zonas A1, A2, A3 (1.2.1 pav.); B1, B2, B3 (1.2.2 pav.) ir C1, C2, C3 (1.2.3 pav.).

1.2.1 pav. PŪV vieta Pagėgių savivaldybės teritorijos vėjo jėgainių parkų išdėstymo specialiojo plano sprendinių atžvilgiu: zonos A1, A2, A3.

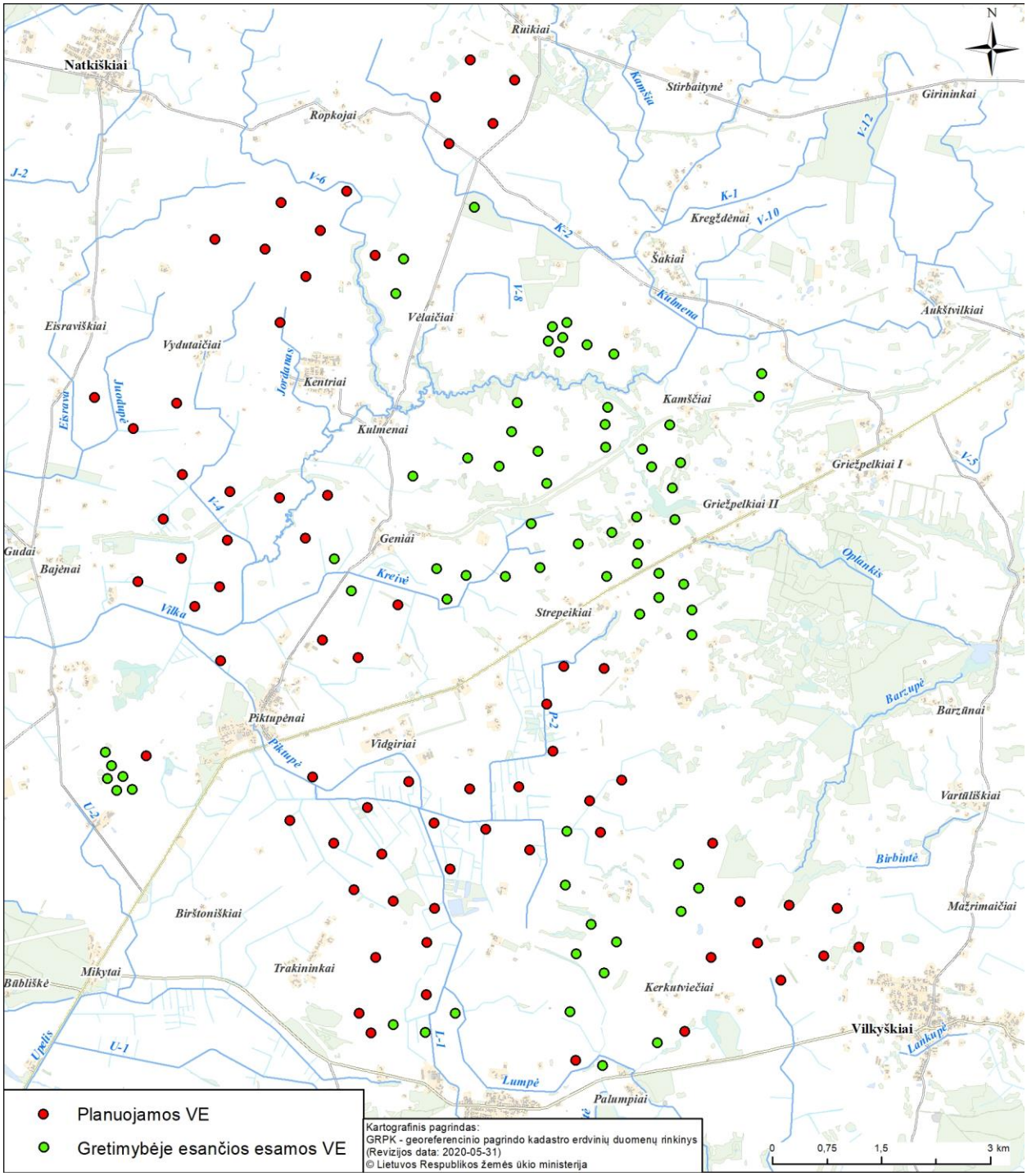
1.2.2 pav. PŪV vieta Pagėgių savivaldybės teritorijos vėjo jėgainių parkų išdėstymo specialiojo plano sprendinių atžvilgiu: zonos B1, B2, B3.

1.2.3 pav. PŪV vieta Pagėgių savivaldybės teritorijos vėjo jėgainių parkų išdėstymo specialiojo plano sprendinių atžvilgiu: zonos C1, C2, C3.

1.3. Informacija apie gretimoje aplinkoje vykdomą analogišką veiklą, kurios suminis poveikis bus vertinamas PAV metu

Pagal esamą informaciją gretimoje aplinkoje veikia 69-ios VE (1.3.1 pav.).

1.3.1 pav. PŪV teritorijos gretimybėse veikiančių VE išsidėstymas.

PAV metu numatoma įvertinti suminį poveikį, nagrinėjant sąveiką tarp planuojamos veiklos, taip pat dar nepatvirtintų ir/ar nagrinėjamų vėjo elektrinių parkų vėjo elektrinių, esančių ne mažiau kaip 10 km atstumu nuo planuojamos ūkinės veiklos teritorijos ir vykdomos analogiškos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai (triukšmas ir šešėliavimas) bei gyvajai gamtai ir kraštovaizdžiui aspektais, numatant poveikį mažinančias priemones.

2. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS NUMATOMAS REIKŠMINGAS POVEIKIS, NUMATOMO REIKŠMINGO NEIGIAMO POVEIKIO APLINKAI IŠVENGIMO, SUMAŽINIMO IR KOMPENSAVIMO PRIEMONĖS

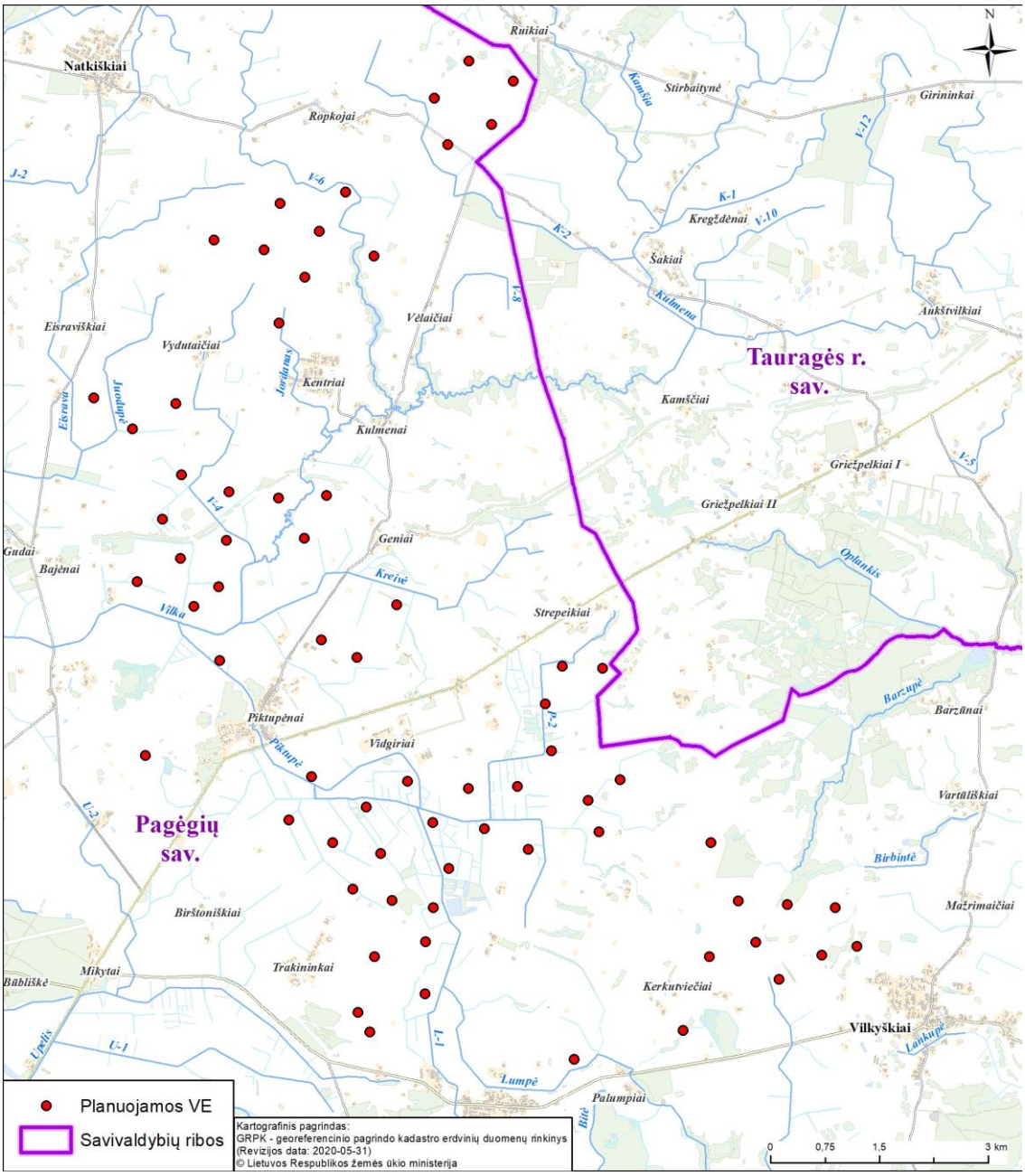
2.1. Vanduo

PŪV nesąlygoja vandens naudojimo ar nuotėkų susidarymo. Lietaus nuotėkos nuo VE aptarnavimo aikštelių nebus surenkamos, natūraliai filtruosis į gruntą.

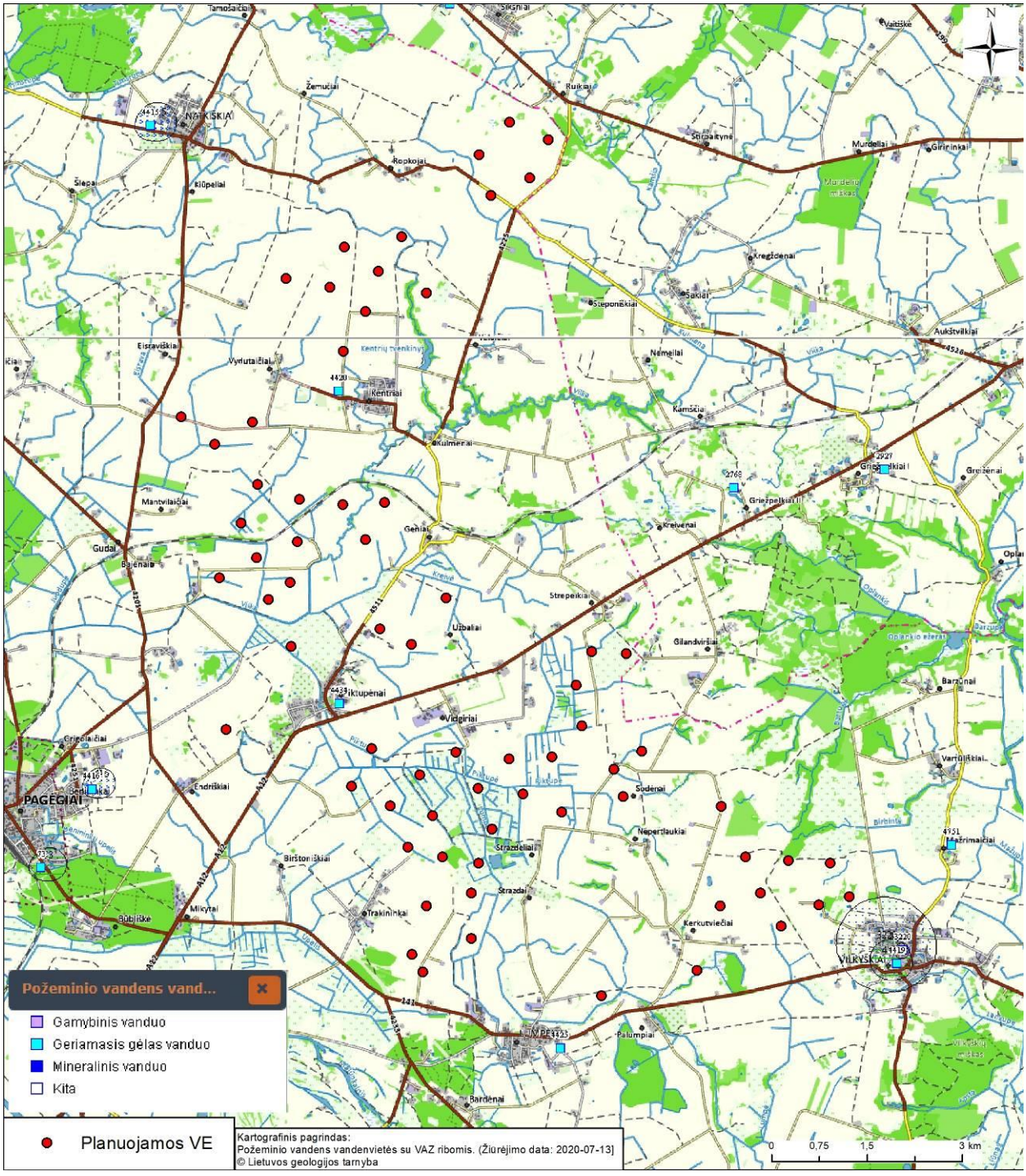
Pagrindinė veiklos rizika yra susijusi su VE išdėstymu planuojamoje teritorijoje paviršinio ir požeminio vandens telkinių atžvilgiu.

Planuojamo VE parko teritorija priklauso Nemuno baseino Nemuno mažųjų intakų ir Jūros pabaseiniams. Teritoriją kerta Vilka, Piktupė, Kreivė, Jordanas, Juodupė, Eisrava bei kitos upės ir kanalai (2.1.1 pav.).

Planuojamos VE nepatenka į požeminio vandens vandenviečių teritoriją ar jų apsaugos zoną (2.1.2 pav.).

2.2.1 pav. Paviršinio vandens telkiniai PŪV teritorijoje.

2.1.2 pav. Požeminio vandens vandenvietės PŪV teritorijoje.

PAV ataskaitoje pateikiama informacija:

Vanduo	
Esama situacija	PŪV teritorijoje esantys paviršiniai vandens telkiniai, jų apsaugos juosto bei zonos Požeminio vandens vandenvietės, jų apsaugos reikalavimai
Numatomas reikšmingas poveikis	Galimas poveikis paviršiniams, požeminiams vandens telkiniams VE parko statybos metu

Vanduo	
Vertinimo metodas	Pirminių ir antrinių duomenų analizė, GIS žemėlapiai, ekspertinis vertinimas
Reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai išvengimo, sumažinimo ir kompensavimo priemonės	Bus numatomos priemonės, kurios padės išvengti, sumažinti ar kompensuoti reikšmingą neigiamą poveikį paviršiniams ir požeminiams vandens telkiniams
Grafinė medžiaga	Pateikiamas žemėlapis su PŪV vietovėje esančiomis vandenvietėmis ir jų apsaugos zonomis, paviršinių vandens telkinių apsaugos juostos ir zonos

2.2. Aplinkos oras

Įgyvendinant PŪV galimas laikinas ir lokalus oro taršos padidėjimas dėl kurą naudojančių įrenginių (žemės darbų, transportavimo, statybos ir kt. technikos) naudojimo darbų vietoje. Šis oro taršos padidėjimas bus trumpalaikis, epizodinis (tik darbų vykdymo metu) ir reikšmingo poveikio aplinkos kokybei neturės.

Eksploatacijos metu stacionarių oro taršos šaltinių nebus. Laikina ir lokali oro tarša galima eksploatuojamų VE aptarnavimo metu. Tokia tarša yra neženkli, negali turėti reikšmingo neigimo poveikio, todėl PAV ataskaitoje nebus vertinama.

Numatomas netiesioginis teigiamas PŪV poveikis aplinkos orui: vėjo energija yra viena iš atsinaujinančių energijos rūšių, kurios naudojimas mažina iškastinio kuro naudojimą, o kartu CO_2 ir kitų kuro degimo metu išmetamų teršalų emisijas į aplinkos orą.

2.3. Klimatas

Įgyvendinus PŪV tikėtinas netiesioginis teigiamas poveikis klimatui. Vėjo energijos naudojimas iš dalies pakeičia iškastinį kurą, kas savo ruožtu mažina šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas į aplinką. Vertinant energijos ir anglies balansą, vėjo elektrinė turi būti eksploatuojama apie 3–7 mėnesių tam, kad padengtų pilnam gyvavimo ciklui (įskaitant išardymą ir atliekų sutvarkymą) reikalingą energiją ir leistų išvengti nuo 391 iki 828 g CO_2 emisijos vienai pagamintai kWh[6].

Statybos metu iš mobilių taršos šaltinių (statybinė technika ir transportas) bus išmetami nedideli ŠESD kiekiai, kurie gali turėti nereikšmingą ir laikiną poveikį klimatui.

PAV ataskaitoje pateikiama informacija:

Klimatas	
Esama situacija	Vietovės meteorologinės ir klimato sąlygos.
Numatomas reikšmingas poveikis	Planuojamas trumpalaikis ŠESD padidėjimas statybos metu. Teigiamas poveikis klimatui dėl atsinaujinančių energetinių išteklių naudojimo ir iškastinio kuro naudojimo mažinimo.
Vertinimo metodas	Nustatant PŪV įtaką klimatui bus įvertinti mobilūs taršos šaltiniai ir jų išmetimai. Nustatant projekto įtaką klimato kaitai, bus apskaičiuota CO2 metinės emisijos, taip pat taikomas ekspertinis vertinimas, daugiakriterinė analizė.

[6] European Wind Energy Association. 2009. Wind energy. The facts. A guide to the technology, economics and future of wind power. Earthscan, London, p. 568

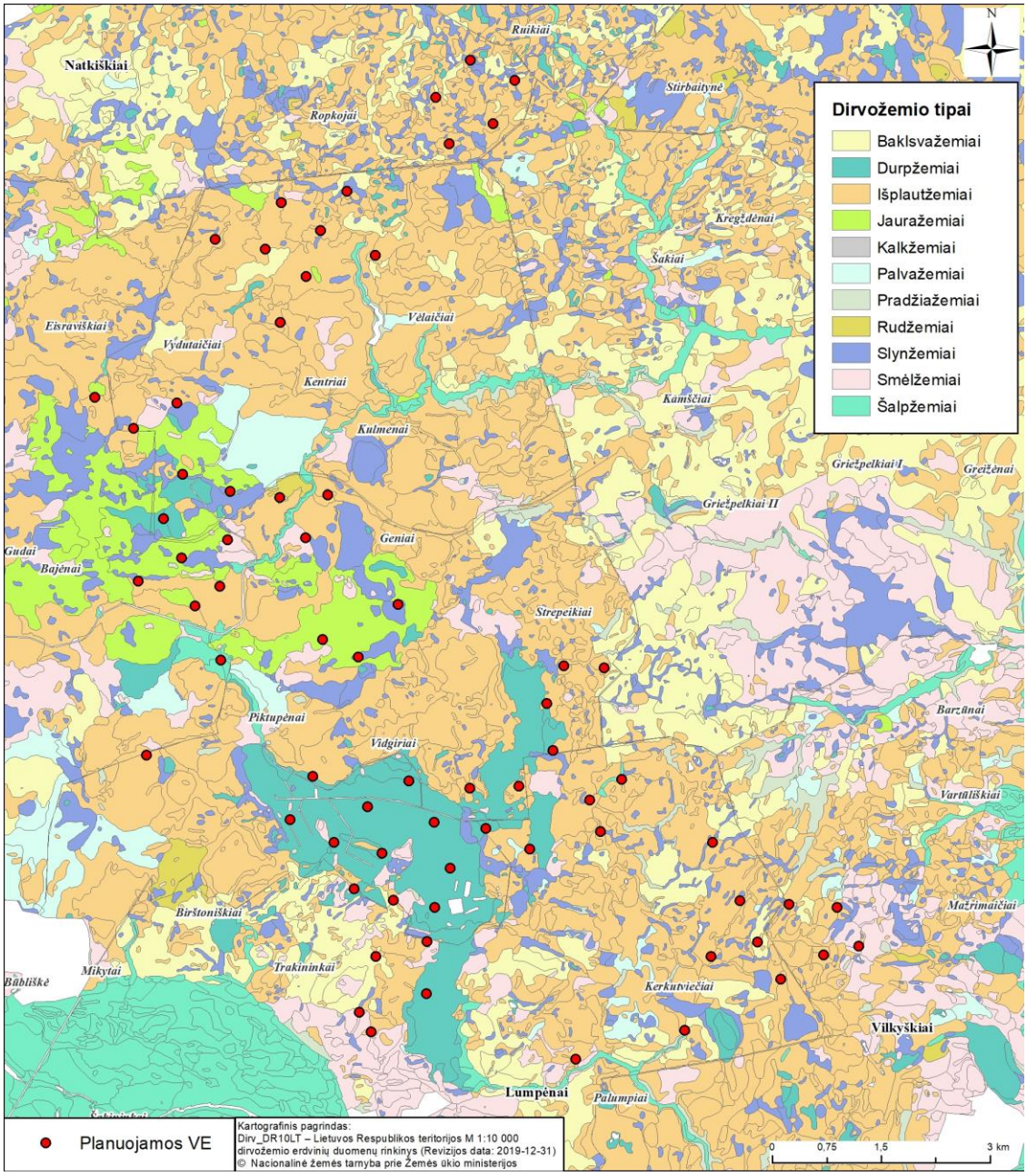
Reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai išvengimo, sumažinimo ir kompensavimo priemonės	Numatomos CO2 metinių emisijų sumažinimo priemonės

2.4. Žemė (jos paviršius ir gelmės), dirvožemis

PŪV teritorijoje vyrauja išplautžemiai, šalpžemiai, jauražemiai su įsiterpenčiais smėlžemių, slynžemių, palvažemių tipo dirvožemių plotais.

Poveikis dirvožemiui ir žemės gelmėms galimas statybos metu dėl žemės judinimo darbų. VE, kabelių bei privažiavimo prie VE kelių įrengimo metu bus atliekami dirvožemio judinimo darbai.

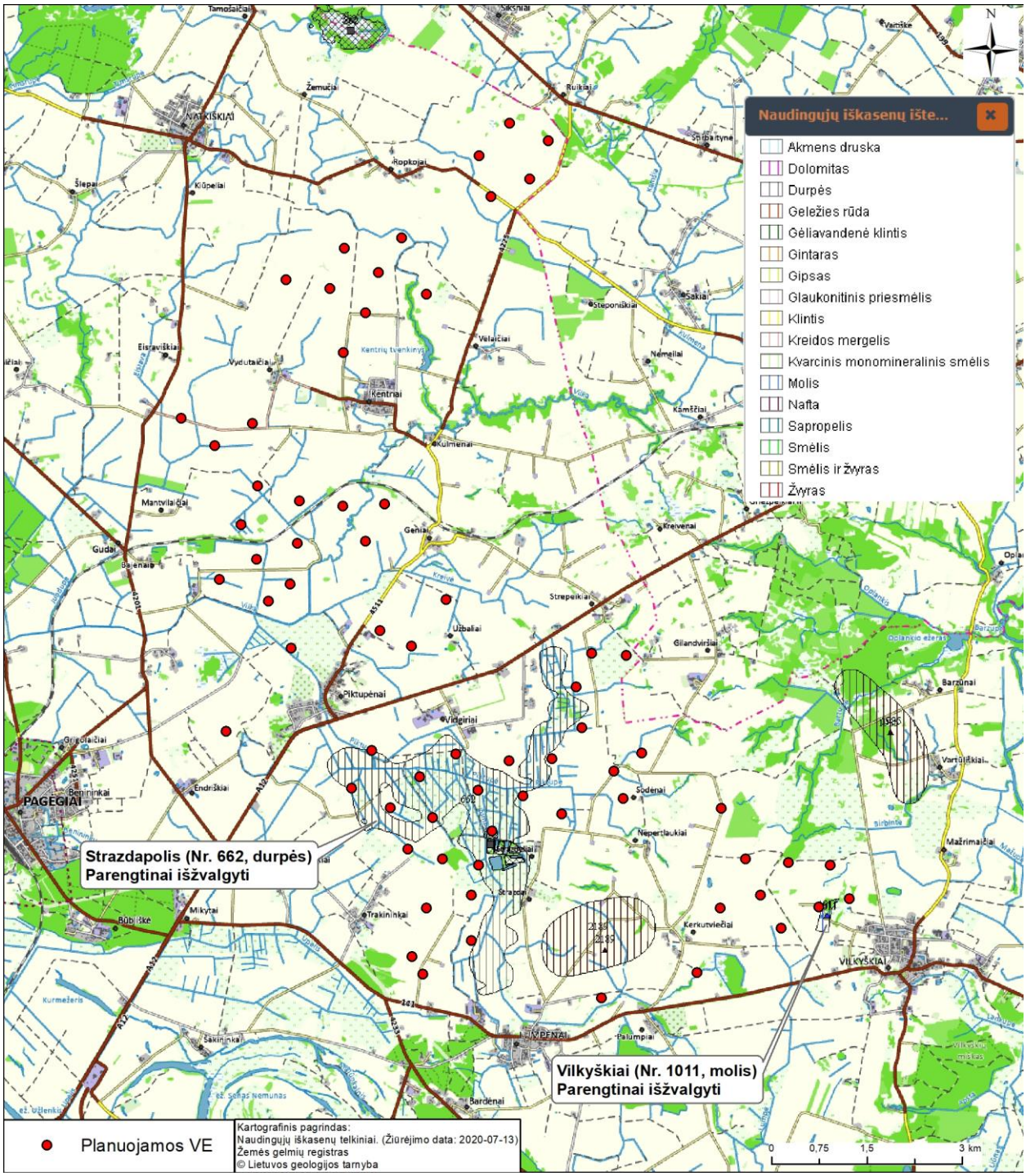
Numatoma, kad vienos VE įrengimui žemės judinimo darbai gali būti atliekami iki 0,3 ha plote. Aikštelių bei privažiavimo kelių ir kabelių įrengimo darbų metu derlingas dirvožemio sluoksnis bus nustumtas į kaupus, sandėliuojamas ir baigus statybos bei įrengimo darbus panaudotas teritorijos formavimui.

2.4.1 pav. PŪV teritorijoje vyraujantys dirvožemio tipai.

Analizuojamuose žemės sklypuose yra įrengtos valstybei priklausančios melioracijos sistemos. Esant poreikiui, VE statybos metu melioracijos įrenginiai bus perkeliami, nepažeidžiant jų sistemos.

Pagal pirminę analizę PŪV teritorijoje nėra naudojamų ar detaliai iššvalgytų naudingų iškasenų telkinių (2.4.2 pav.).

2.4.2 pav. PŪV teritorijoje registruoti naudingųjų išteklių telkiniai.

PAV ataskaitoje, esant būtinybei, bus numatomos priemonės žemės gelmėms apsaugoti.

PAV ataskaitoje pateikiama informacija:

Žemė, dirvožemis	
Esama situacija	Inžinerinės geologinės sąlygos. Naudingųjų iškasenų telkiniai. Saugomi geologiniai objektai. Vyraujantys dirvožemio tipai,
Galimas (numatomas) poveikis	Galimas poveikis naudingųjų iškasenų telkinių ištekliams bei jų eksploatacijai. Nuimamo dirvožemio sluoksnis, sandėliavimas; Galimas transporto poveikis dirvožemiui statybos metu
Vertinimo metodas	PAV sudėtyje bus atliekama pirminių ir antrinių informacijos duomenų analizė, ekspertinis vertinimas, GIS žemėlapių sudarymas.
Reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai išvengimo, sumažinimo ir kompensavimo priemonės	Priemonės taikomos žemės gelmių ir požeminio vandens apsaugai. Neigiamo poveikio dirvožemiui mažinimo priemonės, derlingo dirvožemio sluoksnio panaudojimas teritorijų rekultivacijai
Grafinė medžiaga	Pateikiamas žemėlapis, kuriame pažymėti vyraujantys dirvožemių tipai, geologinių procesų ir reiškinių paplitimas. Žemės gelmių išteklių lokalizacijos PŪV vietovėje žemėlapis.

2.5. Kraštovaizdis ir biologinė įvairovė

Kraštovaizdis

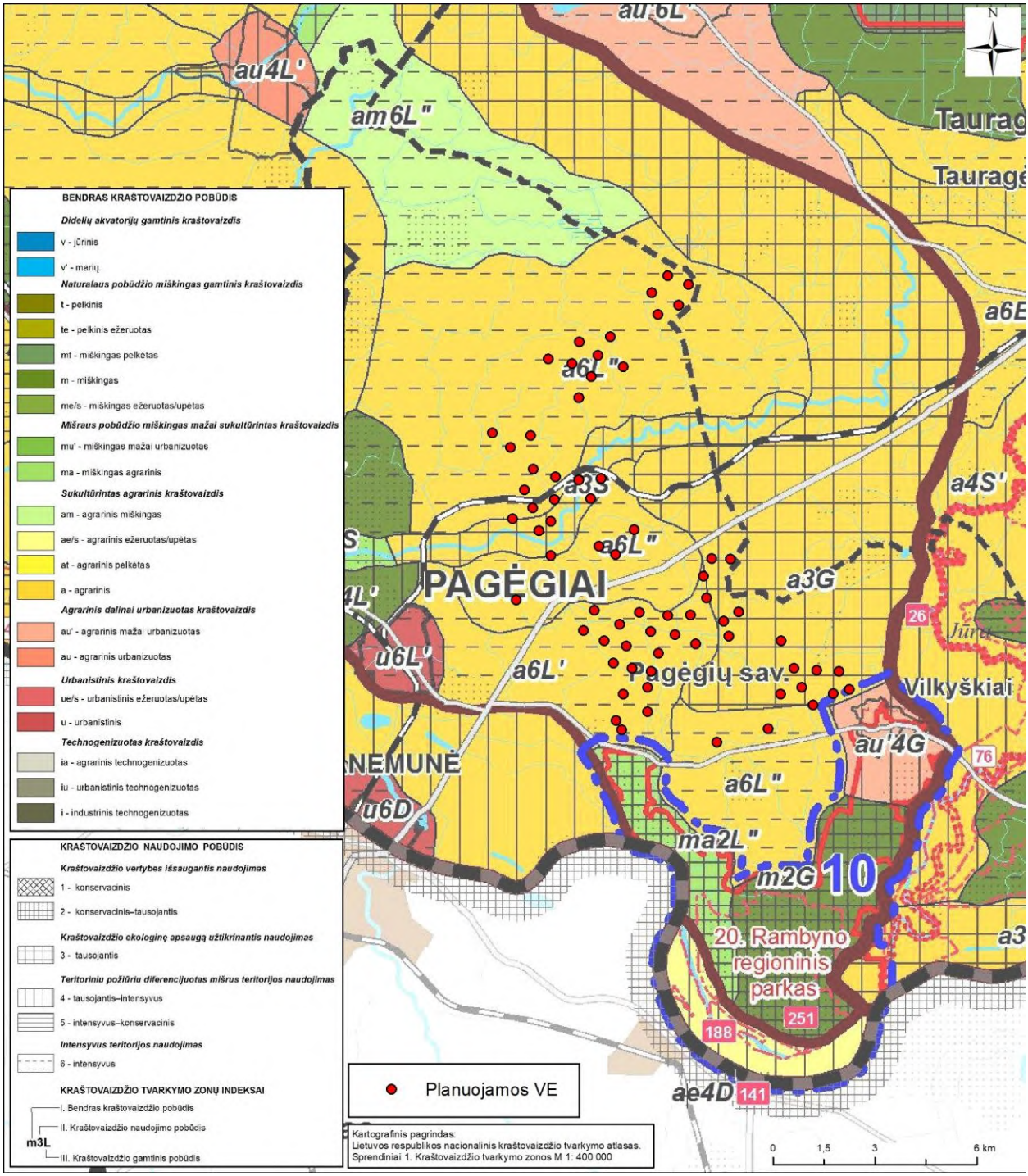
Pagal LR nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano zonavimą (2.5.1 pav.) PŪV teritorija patenka į Kuršo–Žemaičių aukštumų ruožo Vakarų Žemaičių žemumos srities Vakarų Žemaičių pietinės mažai miškingos agrarinės lygumos kraštovaizdžio rajoną (8).

Pagal kraštovaizdžio tvarkymo zonas šiaurinė PŪV teritorijos dalis priskiriama agrarinė intensyvaus naudojimo molingai banguotai/rumbėtai lygumai (a6 L“). Centrinė dalis, kurią kerta Vilkos upė, priskirtina agrariniam tausojančio naudojimo upės slėniui(a3S). Pietinėje planuojamo VE parko dalyje išskiriamos dvi kraštovaizdžio tvarkymo zonos: vakarų pusėje teritorija patenka į agrarinę intensyvaus naudojimo molingą lygumą (a6L‘), o rytų pusėje – į agrarinį tausojančio naudojimo moreninį bei fliuvoglacialinį gūbrį/kalvagūbrį (a3G).

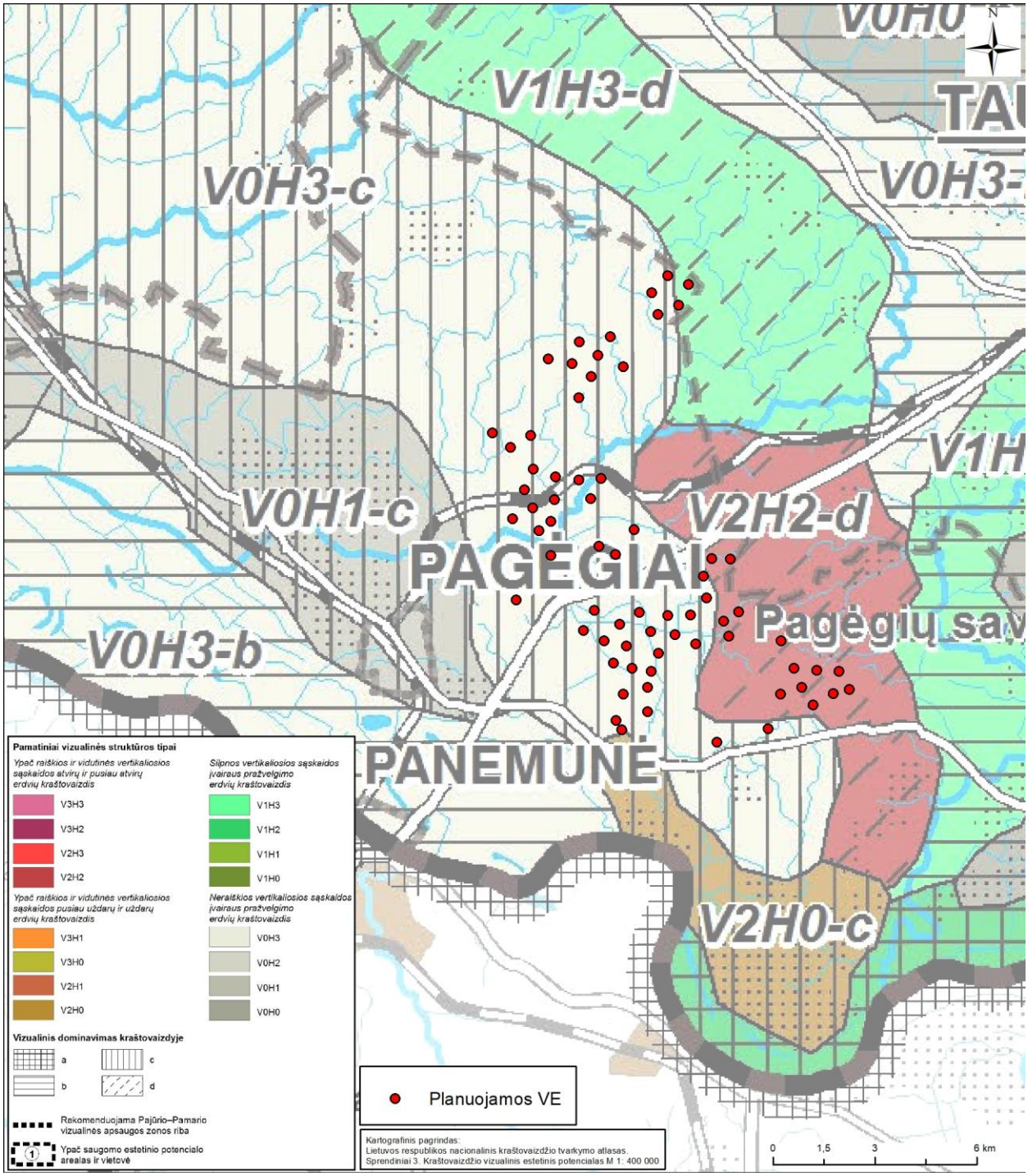
Aplinkinės teritorijos taip pat priskiriamos agrariniam sukultūrinto kraštovaizdžio tipui.

Į pietus nuo PŪV teritorijos yra išsidėstęs Rambyno regioninis parkas, kuriame vyrauja miškingas, miškingas mažai urbanizuotas bei agrarinis mažai urbanizuotas bendras kraštovaizdžio pobūdis.

Pagal vizualinę struktūrą teritorija nevienalytė. Didžiojoje teritorijos dalyje vyrauja nerykški (V0) arba silpna (V1) vertikalioji sąskaida su vyraujančių atvirų gerai apžvelgiamų erdvių kraštovaizdžiu (H3), kurio erdvinėje struktūroje raiškios tik vertikalios dominantės (c). Pietryčių pusėje teritorijoje vyrauja vidutinė vertikalioji sąskaida (V2) (kalvotasis bei ryškių slėnių kraštovaizdis) su vyraujančių pusiau atvirų didžiąja dalimi apžvelgiamų erdvių kraštovaizdžiu (H2) be raiškių vertikalių ir horizontalių dominančių (d) (2.5.2 pav.).

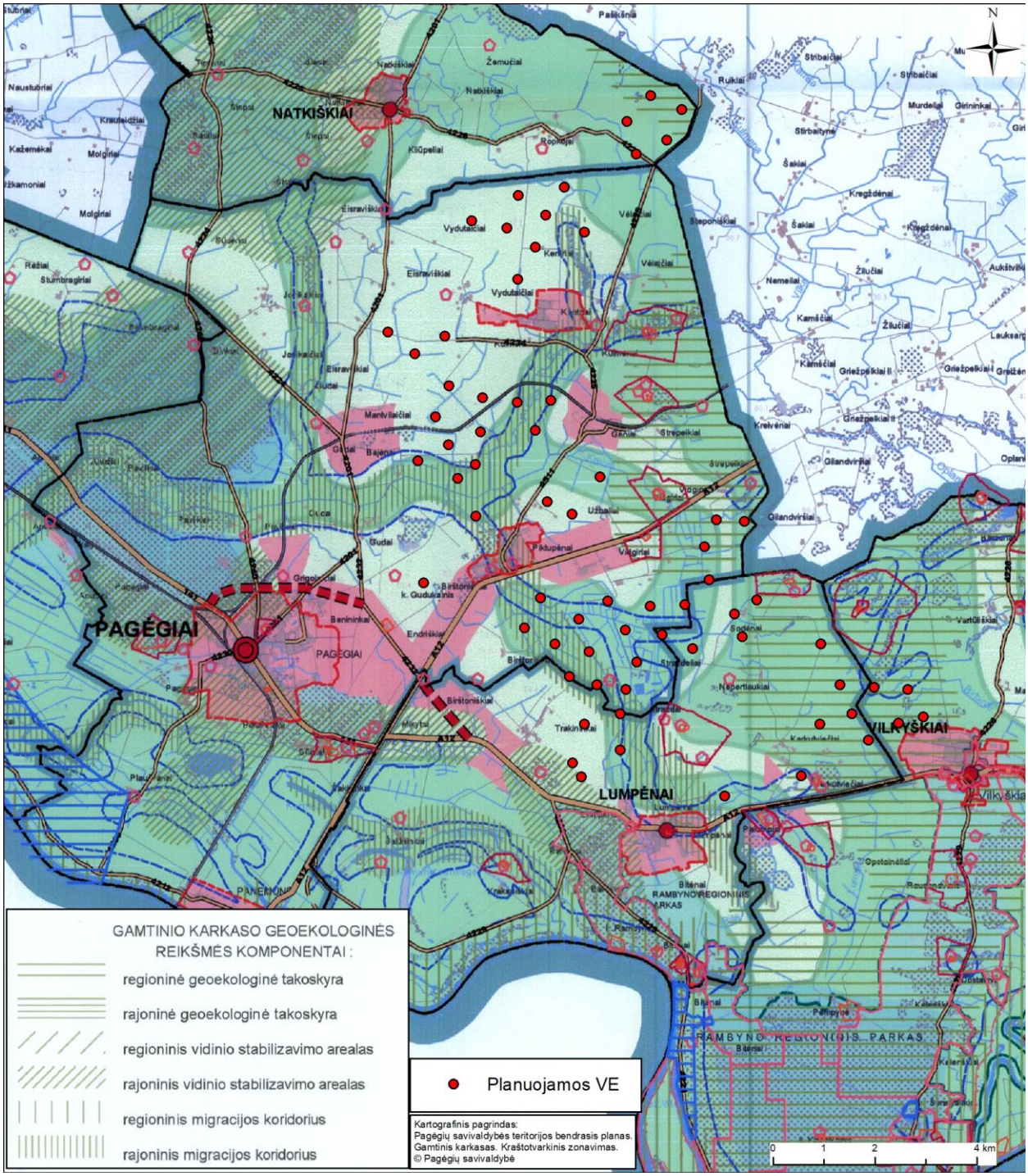
2.5.1 pav. PŪV teritorijos kraštovaizdžio tvarkymo zonos.

2.5.2 pav. PŪV teritorijos kraštovaizdžio vizualinis-estetinis potencialas.

Dalis planuojamų vėjo elektrinių patenka į Pagėgių rajono teritorijos bendrojo plano sprendiniuose išskirtas natūralaus gamtinio karkaso teritorijas: geoekologines takoskyras, migracijos koridorius ir vidinio stabilizavimo arealus (2.5.3 pav.).

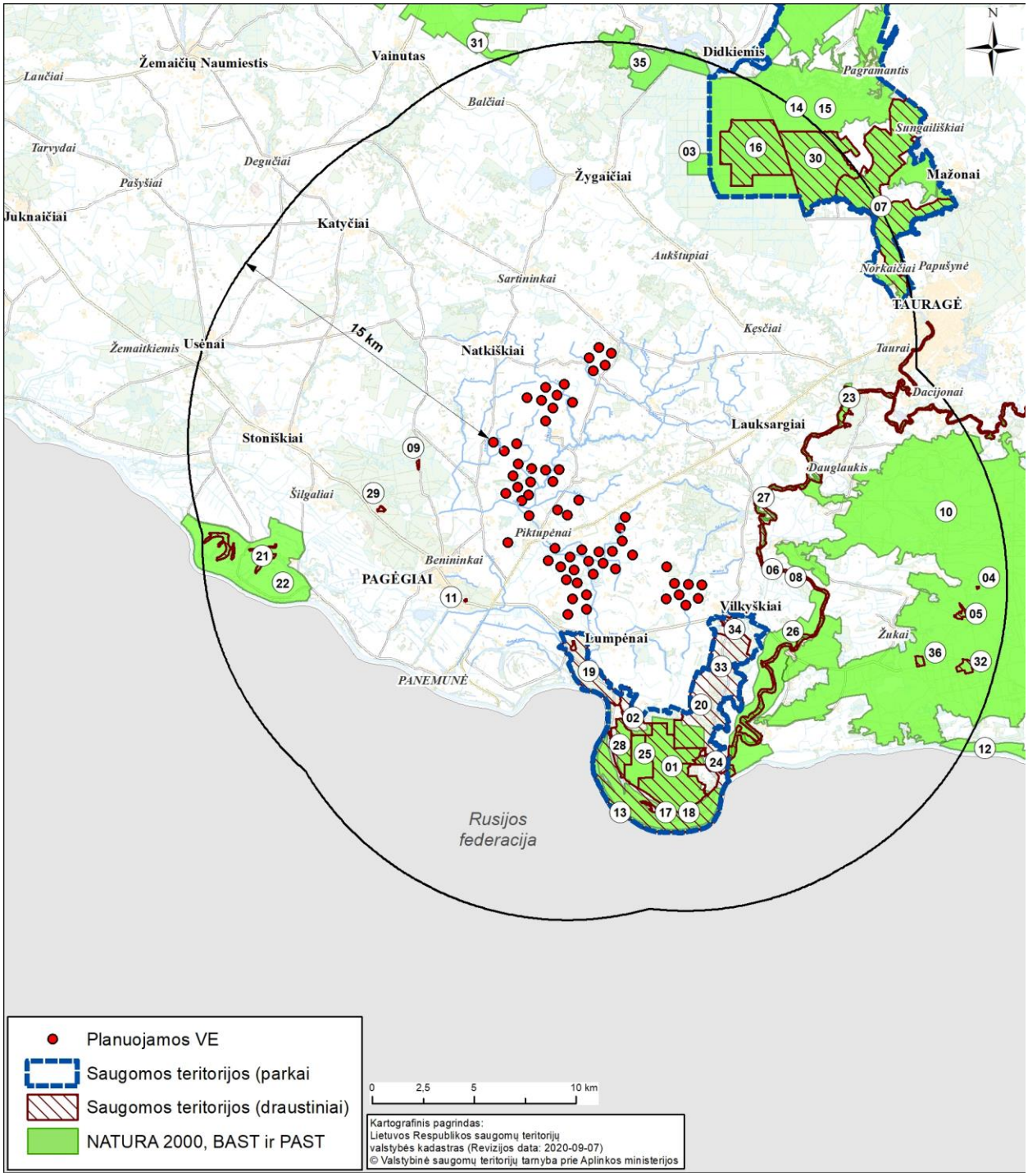
Pagal Gamtinio karkaso nuostatus (patvirtinta LR AM 2007-02-14 d. įsakymu Nr. D1-96) VE statyba gamtinio karkaso teritorijose nėra draudžiama. Kaip numatyta gamtinio karkaso nuostatų 14 punkte PAV sudėtyje bus atliekamas poveikio gamtiniam kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei vertinimas, numatomos priemonės antropogeniniam poveikiui kompensuoti, gamtiniam kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei išsaugoti ar atkurti.

2.5.3 pav. PŪV teritorijos išsidėstymas Pagėgių savivaldybėje gamtinio karkaso elementų aspektu.

Saugomos teritorijos ir gamtinės vertybės: EB svarbos natūralios buveinės, saugomų rūšių radavietės

VE įrengimo vietos nepatenka į saugomų ir NATURA 2000 teritorijų ribas. Informacija apie 15 km spinduliu nuo analizuojamų VE įrengimui vietų esančias LR saugomas ir „Natura 2000“ tinklo teritorijas pateikiama 2.5.4 pav. bei 2.5.1 lentelėje.

2.5.4 pav. 15 km spinduliu identifikuotos saugomos ir NATURA 2000 teritorijos.

2.5.1 lentelė. Saugomos teritorijos pavadinimas, atstumas ir artimiausios VE įrengimui analizuojamos vietos

2.5.2 lentelė. Informacija apie artimiausias saugomas, Natura 2000 teritorijas

Nr. (žr. 2.5.4 pav.)	**Saugoma teritorija**		**Plotas, ha**	**Steigimo tikslas ir saugomos vertybės**	**Atstumas iki artimiausios VE, km**
1	Bitėnų botaninis-zoologinis draustinis	Draustiniai, esantys valstybiniuose parkuose ar biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijose. Patenka į Rambyno RP ribas	831,1183	išsaugoti būdingas Bitėnų girios biocenozes su retomis miško bendrijomis – beržynus su šluotsmilgėmis, beržynus su blakstienuotosiomis viksvomis, uosynus su jonpaparčiais, taip pat būdingiausias mėlyninių pušynų su paprastaisiais ąžuolais bendrijas; į Lietuvos raudonąją knygą įrašytų augalų – raudonųjų garbenių, bekočių ąžuolų, aukštųjų gegūnių ir žalsvažiedžių blandžių – augavietes; į Lietuvos raudonąją knygą įrašytų šikšnosparnių – ruduųjų nakvišų – gyvenamąsias vietas ir migracijos teritorijas; gervių perėjimo vietas; Šereitlaukio piliakalnį; kultūros vertybių požymių turinčius objektus (medžių alėjas, laidojimo vietas)	4,8
2	Bitėnų geomorfologinis draustinis	Draustiniai, esantys valstybiniuose parkuose ar biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijose. Patenka į Rambyno RP ribas	177,3885	išsaugoti ir eksponuoti geomorfologiškai raiškų ir vertingą keturių kalvų kompleksą su Velnio kalnu ir jo aplinka; į Lietuvos raudonąją knygą įrašytų gervių perėjimo vietas	2,9
3	Dabrupinės miškas	„Natura 2000“, BAST	114,5355	9010, Vakarų taiga; 9080, Pelkėti lapuočių miškai	9,5
4	Jūravos miško ąžuolo genetinis draustinis	Valstybinis draustinis	1,1689	Išsaugoti Jūravos miško paprastojo ąžuolo (Quercus robur L.) populiacijos genetinę įvairovę kintančios aplinkos sąlygomis ir užtikrinti šios populiacijos atsikūrimą arba atkūrimą jos dauginamąja medžiaga	13,2
5	Jūravos miško pušies genetinis draustinis	Valstybinis draustinis	17,2619	Išsaugoti Jūravos miško paprastosios pušies (Pinus sylvestris L.) populiacijos genetinę įvairovę kintančios aplinkos sąlygomis ir užtikrinti šios populiacijos atsikūrimą arba atkūrimą jos dauginamąja medžiaga	12,1
6	Jūros ichtiologinis draustinis	Valstybinis draustinis	1812,6118	išsaugoti lašišų, šlakių, upėtakių ir žiobrių nerštavietes, saugomas rūšis: lancetinis dumblialaiškis, rudoji viksvuolė, baltijinė gegūnė ir raudonoji gegūnė, vyriškoji gegužraibė, paprastasis kardelis, žalsvažiedė blandis, meškinis česnakas, daugiametė blizgė, pelkinė šindra, porinis česnakas, boloninis katilėlis, iečialapė kalpokė, raudonžiedis berutis, auksaspalvis kirtiklis, paprastasis kūjagalvis, upinė nėgė, didysis auksinukas, šarvuotoji skėtė, kraujalakinis melsvys, pleištinė skėtė, ovalioji geldutė, ūdra bei išsaugoti Europos Bendrijos svarbos natūralias buveines: 31501 natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių	3,0

				bendrijomis, 3260 upių sraunumos su kurklių bendrijomis, 3270 dumblingos upių pakrantės, 6210 stepinės pievos, 6230* rūšių turtingi briedgaurynai, 6270 rūšių turtingi smilgynai, 6430 eutrofiniai aukštieji žolynai, 6450 aliuvinės pievos, 6510 šienaujamos mezofitų pievos, 7220* šaltiniai su besiformuojančiais tufais, 9050 žolių turtingi eglynai, 9070 medžiais apaugusios ganyklos, 9160 skroblynai, 9180 griovų ir šlaitų miškai, 91E0* aliuviniai miškai, 91F0 paupių guobynai	
7	Jūros kraštovaizdžio draustinis	Draustiniai, esantys valstybiniuose parkuose ar biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijose. Patenka į Pagramančio RP ribas	1723,8820	išsaugoti Jūros slėnio kraštovaizdį su raiškiu gilinamosios ir šoninės erozijos suformuotu Jūros slėniu, pasižyminčiu ryškiomis terasomis, išsidėsčiusiomis pakopomis, stačiais šlaitais, griovinės erozijos formomis, atodangomis, saugomų augalų – boloninių katilėlių ir vyriškųjų gegužraibių – augavietes, saugomų paukščių perimvietes, upėtakių, lašišų ir žiobrių nerštavietes	13,3
8	Jūros upė žemiau Tauragės	Natura 2000 BAST	606,7464	Kartuolė; Paprastasis kirtiklis; Paprastasis kūjagalvis; Pleištinė skėtė; Salatis; Ūdra; Upinė nėgė	3,0
9	Kadagynės miško ąžuolo genetinis draustinis	Valstybinis draustinis	4,3952	Išsaugoti Kadagynės miško paprastojo ąžuolo (Quercus robur L.) populiacijos genetinę įvairovę kintančios aplinkos sąlygomis ir užtikrinti šios populiacijos atsikūrimą arba atkūrimą jos dauginamąja medžiaga	3,7
10	Karšuvos giria	Natura 2000 BAST	37193,6262	Kraujalakinis melsvys; Lūšis; Šneiderio kirmvabalis	3,9
11	Mikytų miško beržo genetinis draustinis	Valstybinis draustinis	1,2279	Išsaugoti Mikytų miško karpotojo beržo (Betula pendula Roth.) populiacijos genetinę įvairovę kintančios aplinkos sąlygomis ir užtikrinti šios populiacijos atsikūrimą arba atkūrimą jos dauginamąja medžiaga	3,4
12	Nemuno slėnio pievos ties Viešvile	Natura 2000 PAST	595,2033	Griežlės (*Crex crex*) apsaugai	13,5
13	Nemuno upė Rambyno regioninia me parke	NATURA 2000, BAST	213,9367	Baltijos lašiša; Kartuolė; Paprastasis kirtiklis; Salatis; Ūdra; Upinė nėgė	3,3
14	Pagramančio regioninis parkas	Valstybinis parkas	13468,1253	išsaugoti Akmenos–Jūros santakos slėnių ir miškų kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes	9,3
15	Pagramančio regioninis parkas	Natura 2000, BAST	11304,5620	6210, Stepinės pievos; 6270, Rūšių gausios ganyklos ir ganomos pievos; 6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai; 6510, Šienaujamos mezofitų pievos; 6450, Aliuvinės pievos; 7110, Aktyvios aukštapelkės; 7220, Šaltiniai su besiformuojančiais tufais; 8220, Silikatinių uolienų atodangos; 9010, Vakarų taiga; 9020,	9,3

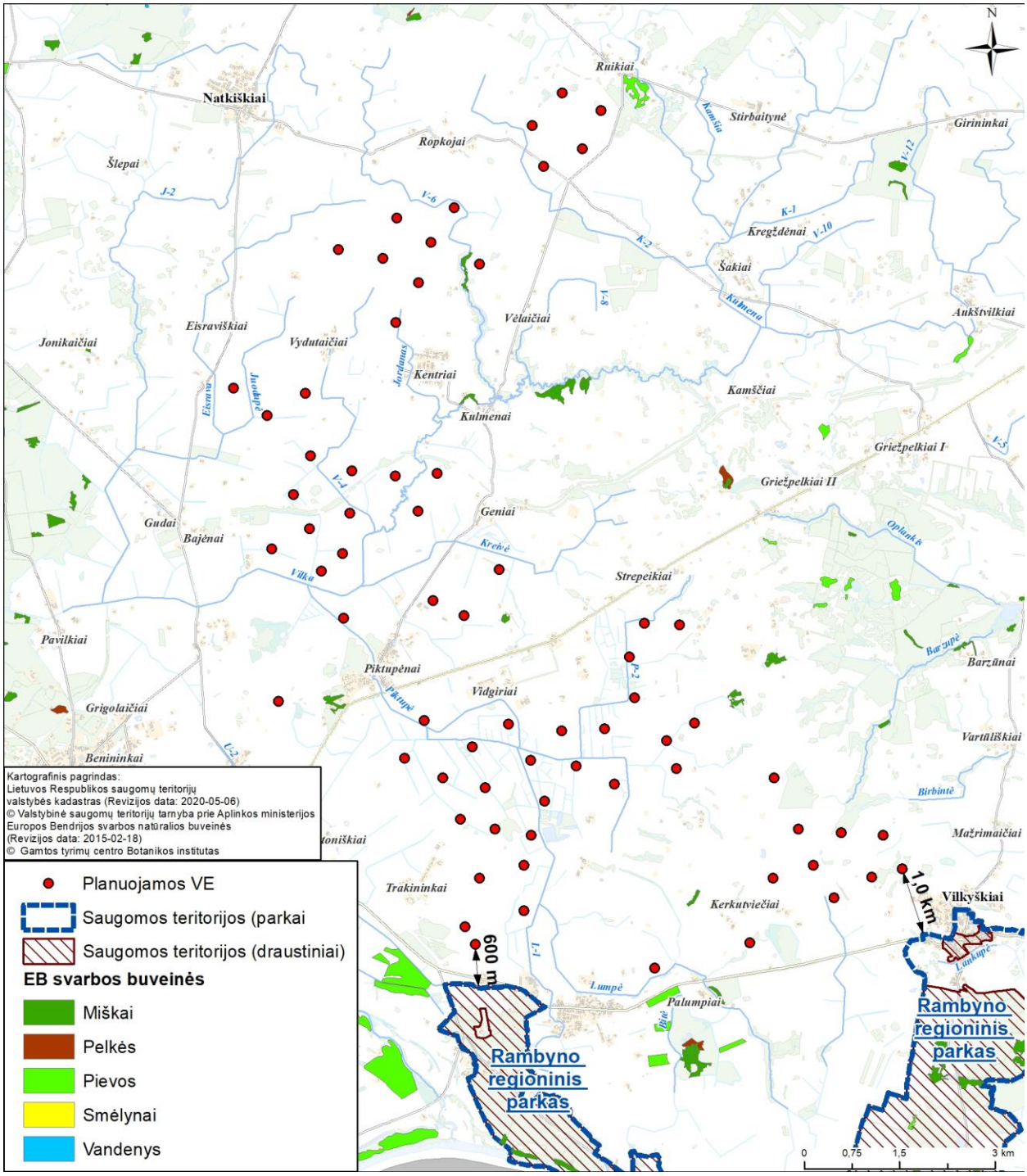
				Plačialapių ir mišrūs miškai; 9050, Žolių turtingi eglynai; 9080, Pelkėti lapuočių miškai; 9160, Skroblynai; 9180, Griovų ir šlaitų miškai; 91D0, Pelkiniai miškai; 91E0, Aliuviniai miškai; Auksuotoji šaškytė; Baltamargė šaškytė; Didysis auksinukas; Kraujalakinis melsvys; Ūdra; Ovalioji geldutė	
16	Plynosios telmologinis draustinis	Draustiniai, esantys valstybiniuose parkuose ar biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijose. Patenka į Pagramančio RP ribas	838,1710	išsaugoti aukštapelkės kompleksą su plynėmis, ežerokšniais ir apypelkio miškais, saugomų augalų – kupstinių kūlingių – augavietes, paukščių perimvietes ir gyvenamus biotopus apypelkio miškuose	10,0
17	Ragainės vingio hidrografinis draustinis	Draustiniai, esantys valstybiniuose parkuose ar biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijose. Patenka į Rambyno RP ribas	1061,1039	išsaugoti ir eksponuoti vieną raiškiausių Nemuno žemupio kilpų – Ragainės vingį su senvaginiais ežerais (Juodežeriu, Merguva, Bevardžiu); Europos Bendrijos svarbos buveines – karbonatinių smėlynų smiltpieves ir šienaujamų mezofitų pievas; į Lietuvos raudonąją knygą įrašytų ūdrų buveines, šikšnosparnių – vėlyvųjų šikšnių ir rudųjų nakvišų – veisimosi vietas ir migracijų teritorijas, griežlių buveines	5,1
18	Ragaines vingis	NATURA 2000, BAST	688,8560	6210, Stepinės pievos; 6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai; 6450, Aliuvinės pievos; 6510, Šienaujamos mezofitų pievos	5,2
19	Rambyno kraštovaizdžio draustinis	Draustiniai, esantys valstybiniuose parkuose ar biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijose. Patenka į Rambyno RP ribas	387,7040	išsaugoti ir eksponuoti vieno unikaliausių ir raiškiausių Lietuvoje kalvagūbrio erozinio palikuonio – Rambyno kalno kraštovaizdį su garsia Lietuvoje mitologine vieta; etnografiškai vertingus Bitėnų ir Bardėnų kaimus, žyminčius Mažosios Lietuvos kultūros paveldo objektus – statinių kompleksus (Bardėnų kaimo buvusios mokyklos sodybą ir Bitėnų kaimo sodybas), laidojimo vietas: Rambyno ir Bitėnų kapines su Vydūno ir Martyno Jankaus kapais, Bardėnų ir Lumpėnų kaimų evangelikų kapines; Martyno Jankaus sodybos vietą Bitėnų kaime; būdingas Rambyno miško biocenozes su retomis miško bendrijomis – pušynus su šluotsmilgėmis, pušynus su šertvėmis; į Lietuvos raudonąją knygą įrašytų šikšnosparnių – Branto pelėausių, rudųjų nakvišų – gyvenamąsias ir veisimosi vietas; europinės svarbos augalų – smiltyninių gvazdikų – augavietes; didžiausią Lietuvoje unikalią baltųjų gandrų koloniją	600 m
20	Rambyno regioninis parkas	Valstybinis parkas	4788,2752	išsaugoti unikalų Nemuno žemupio kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes	600 m

21	Senosios Rusnės ornitologinis draustinis	Valstybinis draustinis	94,6040	Išsaugoti juodųjų žuvėdrų (*Chlidonias niger*), griežlių (*Crex crex*), bei migruojančių baltakakčių žąsų (*Anser albifrons*) sankaupų vietas	11,4
22	Senrusnės ir Sennemunės ežerai	Natura 2000, PAST	1585,6685	Griežlės (*Crex crex*), juodųjų žuvėdrų (*Chlidonias niger*), baltaskruostčių žuvėdrų (*Chlidonias hybridus*); migruojančių baltakakčių žąsų (*Anser albifrons*) sankaupų vietos taip pat baltųjų gandrų (*Ciconia ciconia*) ir plėšriųjų paukščių migracinių srautų susiliejimo vietos apsaugai	9,9
23	Šaltaičių kaimo apylinkės	NATURA 2000, BAST	71,8757	3270, Dumblingos upių pakrantės; 6120, Karbonatinių smėlynų smiltpievės; 6210, Stepinės pievos; 6230, Rūšių turtingi briedgaurynai; 6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai; 6510, Šienaujamos mezofitų pievos; 9070, Medžiais apaugusios ganyklos; 91F0, Paupių guobynai; Kraujalakinis melsvys	10,4
24	Šereitlaukio architektūrinis draustinis	Draustiniai, esantys valstybiniuose parkuose ar biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijose. Patenka į Rambyno RP ribas	97,7593	išsaugoti ir eksponuoti Šereitlaukio kompleksinį kultūros paveldo objektą – buvusio dvaro sodybą su alėjų tinklu ir parku; Šereitlaukio senovės gyvenvietę (Sidabrakalnį); į Lietuvos raudonąją knygą įrašytų šikšnosparnių – šiaurinių ir vėlyvųjų šikšnių, rudųjų nakvišų, šikšniukų nykštukų, rudųjų ausylių – gyvenamąsias ir migracijos vietas	6,8
25	Šereitlaukio miškas	Natura 2000 BAST	1480,5227	9010, Vakarų taiga; 9020, Plačialapių ir mišrūs miškai; 9080, Pelkėti lapuočių miškai; 9160, Skroblynai; 9180, Griovų ir šlaitų miškai; 9190, Sausieji ąžuolynai; 91D0, Pelkiniai miškai; 91E0, Aliuviniai miškai; Šneiderio kirmvabalis; Plikažiedis linlapis	4,5
26	Šešuvies ir Jūros upės slėniai	Natura 2000 PAST	1352,5150	Griežlės (*Crex crex*), tulžių (*Alcedo atthis*) apsaugai	3,0
27	Šešuvio upė žemiau Pašešuvio	Natura 2000 BAST	899,1757	3150, Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis; 3260, Upių sraunumos su kurklių bendrijomis; 6210, Stepinės pievos; 6410, Melvenynai; 6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai; 6450, Aliuvinės pievos; 6510, Šienaujamos mezofitų pievos; 9070, Medžiais apaugusios ganyklos; 9160, Skroblynai; 9180, Griovų ir šlaitų miškai; Didysis auksinukas; Kraujalakinis melsvys; Ovalioji geldutė; Paprastasis kūjagalvis; Pleištinė skėtė; Ūdra; Upinė nėgė	12,1
28	Šilėnų botaninis draustinis	Draustiniai, esantys valstybiniuose parkuose ar biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijose. Patenka į	201,0954	išsaugoti būdingas Bitėnų miško biocenozes su retomis miško bendrijomis – pušynus su šluotsmilgėmis; į Lietuvos raudonąją knygą įrašytų augalų – dėmėtųjų, raudonųjų, aukštųjų ir baltijinių gegūnių, miškinių varnalėšų, stačiųjų atgirių ir žalsvažiedžių blandžių – augavietes; į Lietuvos raudonąją knygą įrašytų šikšnosparnių – rudųjų nakvišų – gyvenamąsias vietas ir migracijos teritorijas, pelėsakalių buveinę	5,6

		Rambyno RP ribas			
29	Šilgalių miško pušies genetinis draustinis	Valstybinis draustinis	6,36147	Išsaugoti Šilgalių miško paprastosios pušies (*Pinus sylvestris* L.) populiacijos genetinę įvairovę kintančios aplinkos sąlygomis ir užtikrinti šios populiacijos atsikūrimą arba atkūrimą jos dauginamąja medžiaga	4,5
30	Tyrelio kraštovaizdžio draustinis	Draustiniai, esantys valstybiniuose parkuose ar biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijose. Patenka į Pagramančio RP ribas	950,2405	išsaugoti miškingą kraštovaizdį su būdingomis miško fitocenozėmis (brandūs eglynai, beržynai, juodalksnynai), didžiausia įvairaus brandumo pušų medynų sankaupa regioniniame parke, saugomų paukščių – baltnugarių genių, vapsvaėdžių – rūšis, saugomų retų drugių – machaonų ir juodųjų apolonų – populiacijomis	11,7
31	Vainuto miškai	Natura 2000, PAST. Patenka į Vainuto miškų biosferos poligoną	14679,4299	Juodųjų gandrų (*Ciconia nigra*), vapsvaėdžių (*Pernis apivorus*) apsaugai	14,5
32	Viešvilės miško pušies genetinis draustinis	Valstybinis draustinis	35,7324	Išsaugoti Viešvilės miško paprastosios pušies (*Pinus sylvestris* L.) populiacijos genetinę įvairovę kintančios aplinkos sąlygomis ir užtikrinti šios populiacijos atsikūrimą arba atkūrimą jos dauginamąja medžiaga	12,7
33	Vilkyškių geomorfologinis draustinis	Draustiniai, esantys valstybiniuose parkuose ar biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijose. Patenka į Rambyno RP ribas	1144,9811	išsaugoti ir eksponuoti geomorfologiškai raiškų ir vertingą gūbrio kalvų kompleksą; būdingas miško biocenozes ir mėlyninių pušynų su paprastaisiais ąžuolais bendrijas, Vilkyškių, Opstainių piliakalnius ir šalia jų esančias senovines gyvenvietes, laidojimo vietas (Vilkyškių kaimo II, III, Opstainių ir Opstainėlių kaimų evangelikų kapinaites); gamtos paminklą – Raganų eglę; į Lietuvos raudonąją knygą įrašytų augalų – dėmėtųjų, raudonųjų, aukštųjų gegūnių ir žalsvažiedžių blandžių – augavietes; į Lietuvos raudonąją knygą įrašytų drugių – juodųjų apolonų ir machaonų – buveines	1900 m
34	Vilkyškių urbanistinis draustinis	Draustiniai, esantys valstybiniuose parkuose ar biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijose. Patenka į Rambyno RP ribas	18,4631	išsaugoti ir eksponuoti Mažosios Lietuvos istorijoje suvaidinusio svarbų kultūrinį vaidmenį Vilkyškių miestelio senosios dalies gatvių tinklą, užstatymo pobūdį ir erdvinę kompoziciją; Vilkyškių buvusio dvaro sodybą su parku; kitus Mažosios Lietuvos kultūros paveldo objektus: statinių kompleksus – Vilkyškių buvusios mokyklos sodybą, Vilkyškių evangelikų bažnyčią ir kleboniją, Vilkyškių pieninės senąją dalį, laidojimo vietas – Vilkyškių kaimo I evangelikų kapines; į Lietuvos raudonąją knygą įrašytų šikšnosparnių – šiaurinių ir vėlyvųjų šikšnių, rudųjų nakvišų – gyvenamąsias vietas	1300 m
35	Visbarų žuvininkyst	Natura 2000 PAST	661,2588	Gulbių giesmininkių (*Cygnus cygnus*), mažųjų žuvėdrų (*Sterna albifrons*) apsaugai	12,8

	ės tvenkiniai				
36	Žukų miško pušies genetinis draustinis	Valstybinis draustinis	18,05629	Išsaugoti Žukų miško paprastosios pušies (*Pinus sylvestris* L.) populiacijos genetinę įvairovę kintančios aplinkos sąlygomis ir užtikrinti šios populiacijos atsikūrimą arba atkūrimą jos dauginamąja medžiaga	10,6

Nuo artimiausių VE iki saugomos teritorijos – Rambyno regioninio parko – ribos 600–1000 m atstumas (2.5.5 pav.).

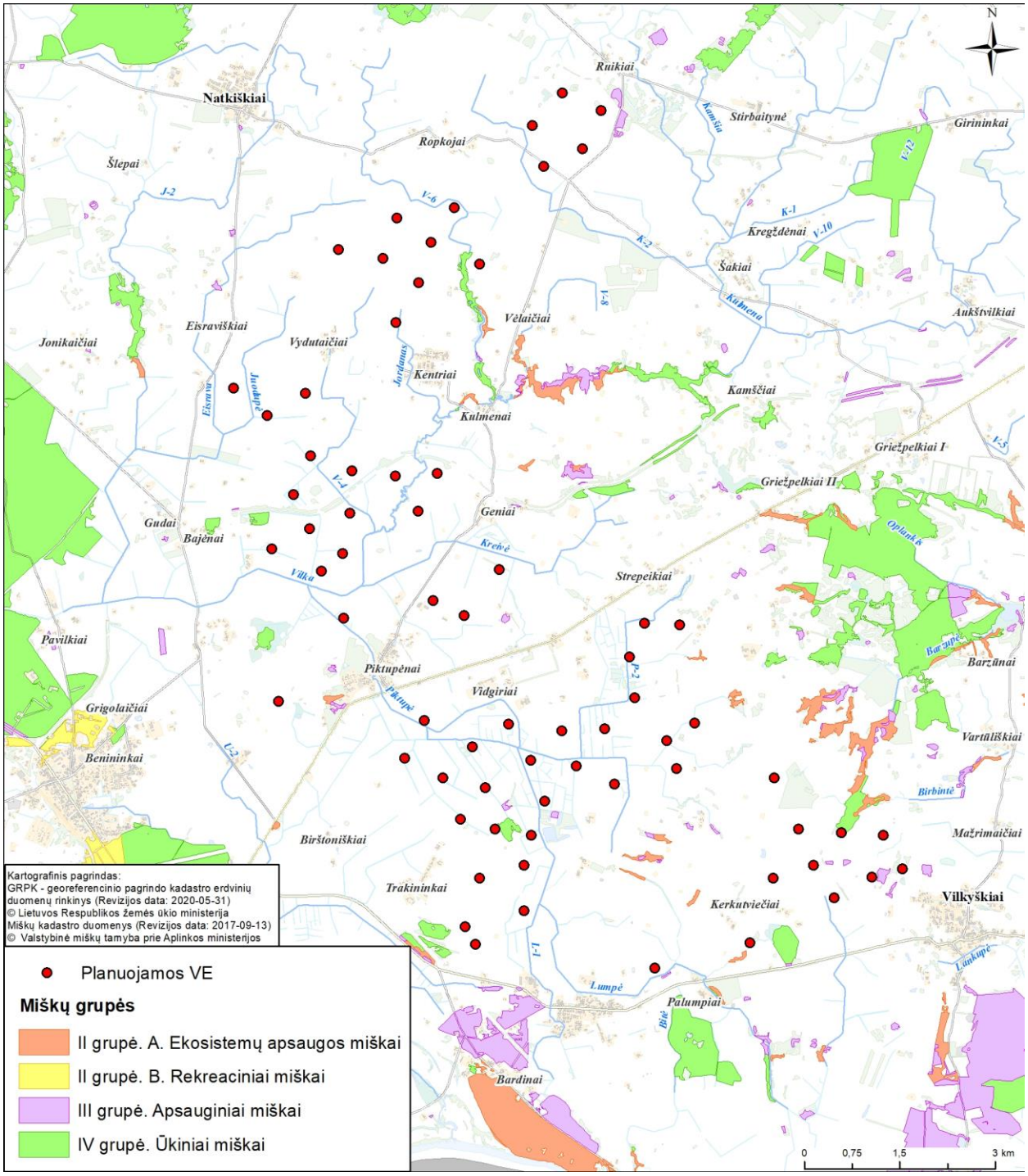

2.5.5 pav. Artimiausios saugomos, NATURA 2000 teritorijos bei EB svarbos gamtinės buveinės.

Augalija

Planuojamos VE išdėstytos žemės ūkio paskirties žemės sklypuose. Augalijos pobūdis priklauso nuo teritorijoje susiformavusių buveinių savybių bei antropogeninės veiklos intensyvumo. Agrarinėse teritorijose augalija sukultūrinta ir jos ypatumai priklauso nuo ūkininkavimo pobūdžio ir intensyvumo. Esamuose žemės ūkio paskirties žemės sklypuose VE įrengimui jau yra atidalinta arba bus atidalinama žemės sklypo dalis. Likusioje žemės sklypo dalyje žemėnauda nesikeis, išliks dirbama žemė.

PŪV teritorija mažai miškinga (2.5.6 pav.), vyrauja nedideli ūkiniai miškai, upių pakrantėse – ekosistemų apsaugos ir apsauginiai miškai. Mažiausi atstumas nuo analizuojamų VE įrengimui vietų iki miško yra apie 30–100 m. VE įrengimui miško kirtimai nebus atliekami.

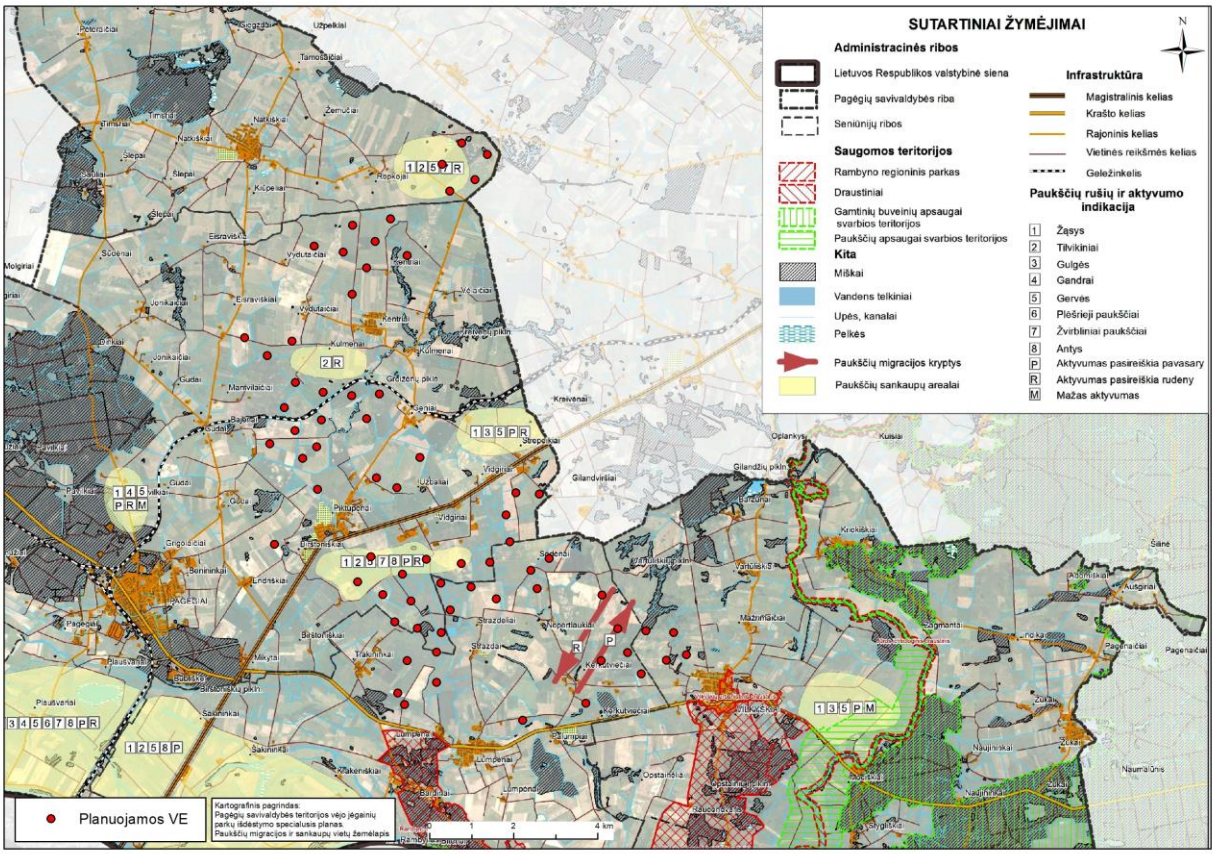
2.5.6 pav. PŪV teritorijos miškingumas.

Gyvūnija

VE statyba ir eksploatacija gali turėti reikšmingo neigiamo poveikio paukščiams bei šikšnosparniams, naudojantiems teritoriją veisimuisi, mitybai, vietos perskridimams, sankaupoms ar praskrendantiems migracijų metu.

Rengiant Pagėgių savivaldybės teritorijos vėjo jėgainių parkų išdėstymo specialųjį planą 2014 metais buvo sudarytas paukščių migracijų ir sankaupų vietos žemėlapis (M1:50 000), pagal kurį Pagėgių rajono savivaldybėje didžiausi paukščių sankaupų arealai išskirti pietvakarinėje rajono dalyje palei Nemuno upę. Nustatytos vyraujančios paukščių migracijų kryptys išilgai Nemuno upės bei ŠR ir PV kryptimis.

Pagal Pagėgių savivaldybės teritorijos vėjo jėgainių parkų išdėstymo specialiojo plano paukščių migracijų ir sankaupų vietos žemėlapį PŪV teritorijoje pažymėtos nedidelės žąsų, tilvikinių, gulbių, gervių, ančių, žvirblinių paukščių pavasarinių ir rudeninių sankaupų arealų vietos (2.5.7 pav.).

2.5.7 pav. PŪV vieta Pagėgių savivaldybės teritorijos vėjo jėgainių parkų išdėstymo specialiojo plano paukščių migracijų ir sankaupų vietos žemėlapio atžvilgiu.

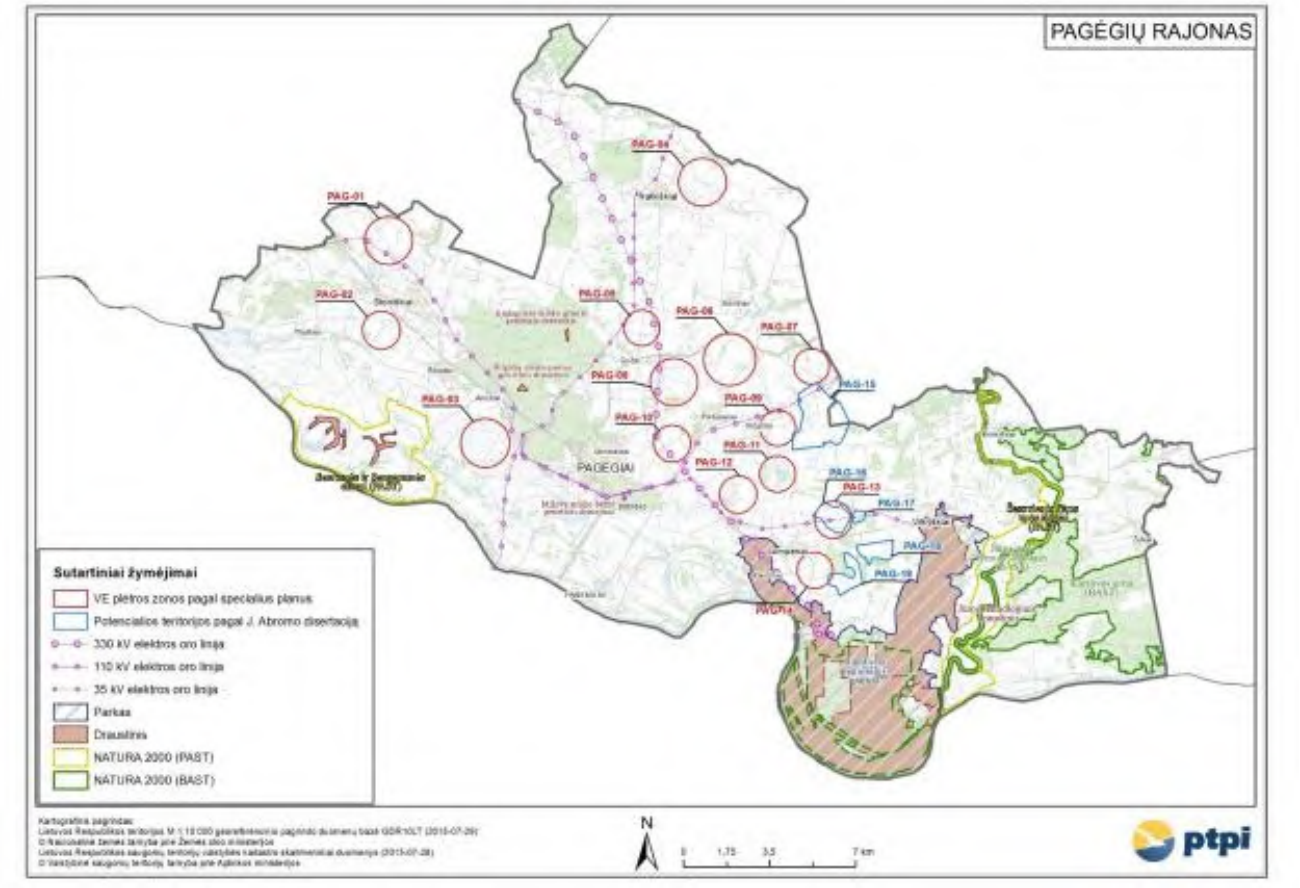
Lietuvos ornitologų draugija su partneriais – Pajūrio tyrimų ir planavimo institutu ir Lietuvos energetikos institutu nuo 2015 m. vasario iki 2017 kovo mėn. įgyvendino projektą „Vėjo energetikos plėtra ir biologinei įvairovei svarbios teritorijos (sutrump. – VENBIS)“, kurio metu buvo atlikti svarbiausių paukščiams ir šikšnosparniams veisimosi, žiemojimo ir sankaupų vietų bei migracijų kelių lauko tyrimai bei tiksliniai tyrimai Natura 2000 teritorijose, sukurta duomenų bazė; identifikuotos biologinės įvairovės apsaugai svarbios/jautrios ir konfliktinės vėjo energetikos plėtros požiūriu teritorijos; parengti biologinės įvairovės stebėsenos standartai, konfliktinių teritorijų nustatymo principai ir rekomendacijos poveikio reikšmingumo nustatymui; parengtos rekomendacijos dėl vėjo energetikos plėtros konfliktų mažinimo jautriose biologinei įvairovei teritorijose šalies ir vietos lygmenyse.

Potencialūs vėjo energetikos plėtros ir biologinės įvairovės konfliktai kyla todėl, kad vėjo elektrinių parkų statybos metu ir po jos yra pakeičiamos buveinės, veikiant elektrinėms kyla paukščių ir šikšnosparnių žūties rizika dėl tiesioginio susidūrimo ar barotraumos[7].

Galimų konfliktų įvertinimas

Siekiant identifikuoti galimas konfliktines zonas VENBIS projekto metu atlikta potencialių VE plėtros zonų, nurodytų savivaldybių bendruosiuose planuose, analizė galimo poveikio paukščiams bei šikšnosparniams aspektu[8]. VE plėtros teritorijų svarba paukščių ir šikšnosparnių apsaugai įvertinta remiantis ankstesnių metų tyrimų medžiaga.

PŪV teritorija VENBIS projekto metu buvo identifikuota kodais PAG04–19 (2.5.8 pav.).

2.5.8 pav. Potencialios VE plėtros teritorijos ir biologinės įvairovės apsaugai svarbios teritorijos Pagėgių rajono savivaldybėje (pagal projekto VENBIS ataskaitą).

Informacija apie teritorijoje (PAG) nustatytą biologinės įvairovės jautrumą ir galimus konfliktus pateikiama 2.5.3 lentelėje.

2.5.3 lentelė. Informacija apie teritorijoje nustatytą biologinės įvairovės jautrumą ir galimus konfliktus

Analizuojama VE plėtros teritorija	**Saugoma teritorija**	**Vertybės**	**Teritorijų svarba paukščių ir šikšnosparnių apsaugai**	**Biologinės įvairovės jautrumas ir galimi konfliktai**

[7] VENBIS. Veiklos Nr. 3.1.1. ATASKAITA „Konfliktinių teritorijų nustatymo ir galimo vėjo elektrinių parkų neigiamo poveikio paukščiams ir šikšnosparniams vertinimo metodinė priemonė“. Rengėjas: VšĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas.

[8] VENBIS. Veiklos Nr. 1.2.2 ATASKAITA „Planavimo dokumentuose numatytos VE parkų prioritetinės zonos ir galimi konfliktai su biologinės įvairovės apsaugai svarbiomis teritorijomis“. Rengėjai: VšĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas, Lietuvos ornitologų draugija.

PAG-04–PAG-19	Nėra išskirtų saugomų teritorijų paukščių ir šikšnosparnių apsaugai-	-	Plėšriųjų paukščių mitybiniai plotai (iš Rambyno regioninio parko ir kitų aplinkinių miškų), galimi migracijos srautai per teritoriją.	Galimas mitybinių vietų praradimas, barjero efektas migracijos metu, žuvimas tiesioginio kontakto metu.

VENBIS projekto metu atlikti paukščių ir šikšnosparnių tyrimai

VENBIS projekto įgyvendinimo metu parengtas internetinis žemėlapis su biologinei įvairovei svarbiomis teritorijomis VE plėtros kontekste ir nuorodomis dėl konfliktų sumažinimo. Rengiant šį žemėlapį:

- surinkti duomenys apie saugomas paukščių ir šikšnosparnių rūšis potencialiose VE plėtros zonose (visoje Lietuvoje) veisimosi, migracijos ir žiemojimo metu. Kadangi tyrimai susiję su VE plėtra, pirmiausiai buvo tiriami atviri plotai, vietos šalia saugomų teritorijų, siekiant įvertinti ar VE plėtra nedarytų neigiamos įtakos jose saugomoms rūšims, taip pat potencialios paukščių ir šikšnosparnių vietos, pvz. šalia vandens telkinių, sąvartynų, užliejamų pievų ir pan. Taip pat didesnis dėmesys buvo skiriamas tikslinėms rūšims, t. y. toms, kurioms VE plėtra gali daryti didesnį neigiamą poveikį (kaip besimaitinantys plėšrieji paukščiai, perintys tilvikai ir pan.),

- buvo remtasi duomenimis apie tikslines rūšis, sukauptais Saugomų rūšių informacinėje sistemoje (SRIS),

- atsižvelgta į projekto įgyvendinimo metu atliktą galimo poveikio įvertinimą jautrioms tikslinėms rūšims NATURA 2000 teritorijose ir jų apylinkėse,

- remtasi konfliktinių teritorijų nustatymo ir galimo vėjo elektrinių parkų neigiamo poveikio paukščiams ir šikšnosparniams vertinimo metodika bei rekomendacijomis dėl VE plėtros konfliktų mažinimo jautriose biologinei įvairovei teritorijose.

Bendras įvertintas Lietuvos plotas sudaro 41715 km^2, tai yra 64 % visos Lietuvos teritorijos. Iš jų 21111 km^2 buvo įvertinti kaip Labai jautrios teritorijos (32 % visos Lietuvos teritorijos). Vidutiniškai jautrios teritorijos sudarė 8170 km^2 (13 % visos Lietuvos teritorijos), Mažai jautrios teritorijos sudarė 12434 km^2 (19 % visos Lietuvos teritorijos įskaitant ir Kuršių marių).

Teritorijos jautrumo vertinimas paukščių atžvilgiu

Perintiems plėšriems paukščiams VE įrengimas gali turėti poveikio dėl:

- tiesioginio susidūrimo su VE;

- trikdymo;

- buveinės pasikeitimo ar praradimo.

Nustatyta, kad sklandantys plėšrieji paukščiai patiria didesnę riziką susidurti su elektrinėmis, negu kitos paukščių grupės. Taip yra dėl to, kad plėšrieji paukščiai pakilimui, medžioklei ar perskridimams naudoja termikus. Daug plėšriųjų paukščių dėl elektrinių veiklos žūva rudeninės migracijos metu, kuomet jie seka paskui smulkius žvirblinius paukščius. Būtent šių ilgaamžių paukščių populiacijos pasižymi maža reprodukcija ir gali būti neigiamai paveiktos dėl kiekvieno individo praradimo.

Dėl vizualinio trikdymo paukščiai gali būti priversti pasitraukti iš maitinimosi/poilsio vietų, esančių vėjo elektrinių parkuose arba aplink juos. Laikinas vietinių paukščių pasitraukimas gali būti stebimas elektrinių įrengimo metu, tačiau trikdymo poveikio stiprumas priklauso nuo konkrečios vietovės bruožų bei joje aptinkamų paukščių rūšių. Kuomet paukščiai vienokiu ar kitokiu atstumu vengia tam tikrų objektų, gali būti prarandami jų mitybai ar poilsiui tinkami plotai.

Trikdymu dėl vėjo elektrinių veiklos laikoma ir jų statyba, vykdoma jautriu paukščiams ir šikšnosparniams periodu, pavyzdžiui, perėjimo ar jauniklių auginimo metu. Todėl įrengiant elektrines, tiesiant naujus ar atnaujinant esamus kelius, tiesiant kabelius ir atliekant kitus vėjo elektrinių įrengimui ir infrastruktūrai būtinus darbus paukščiai ir šikšnosparniai gali būti paveikti.

Paukščių tyrėjai pastebėjo[9], kad elektrinių parko teritorijoje sumažėja vienos ar kitos paukščių grupės gausumas: žvirblinių, vištinių, plėšriųjų paukščių bei ančių tyrimai patvirtino, kad įrengus vėjo elektrinių parkus, 45 proc. tirtų atvejų dalies perinčių paukščių rūšių gausumas sumažėjo. Dažnai gausumo sumažėjimo priežastis yra buveinės pasikeitimas dėl pasikeitusio hidrologinio režimo ar augalijos sutrūktos įvairovės.

VENBIS projekto metu buvo sukurta teritorijos jautrumo paukščių atžvilgiu vertinimo metodika, pagal kurią atsižvelgiant į aptiktų rūšių jautrumą VE poveikiui, rūšių apsaugos statusą (pagal Lietuvos raudonąją knygą ir Europos raudonąjį sąrašą), perinčių paukščių populiacijos dydį ir migruojančių paukščių sankaupų dydį nustatomas teritorijos jautrumo laipsnis:
– labai jautrios teritorijos – kai reikšmingumo balas (A) didesnis negu 12 balų;
– vidutiniškai jautrios teritorijos – kai reikšmingumo balas (A) kinta nuo 7 iki 12 balų;
– mažai jautrios teritorijos – kai reikšmingumo balas (A) kinta nuo 1 iki 6 balų.

PŪV teritorija didžiąja dalimi buvo tirta VENBIS projekto metu. Pagal surinktus duomenis ir VENBIS vertinimo kriterijus analizuojamoje teritorijoje yra mažai, vidutiniškai ir labai jautrių poveikio paukščiams apsektu teritorijų.

VENBIS projekto metu teritorijoje buvo stebėti: mažai jautriose teritorijose – dirvinis sėjikas, griežlė, paprastoji pempė, rudagalvis kiras;

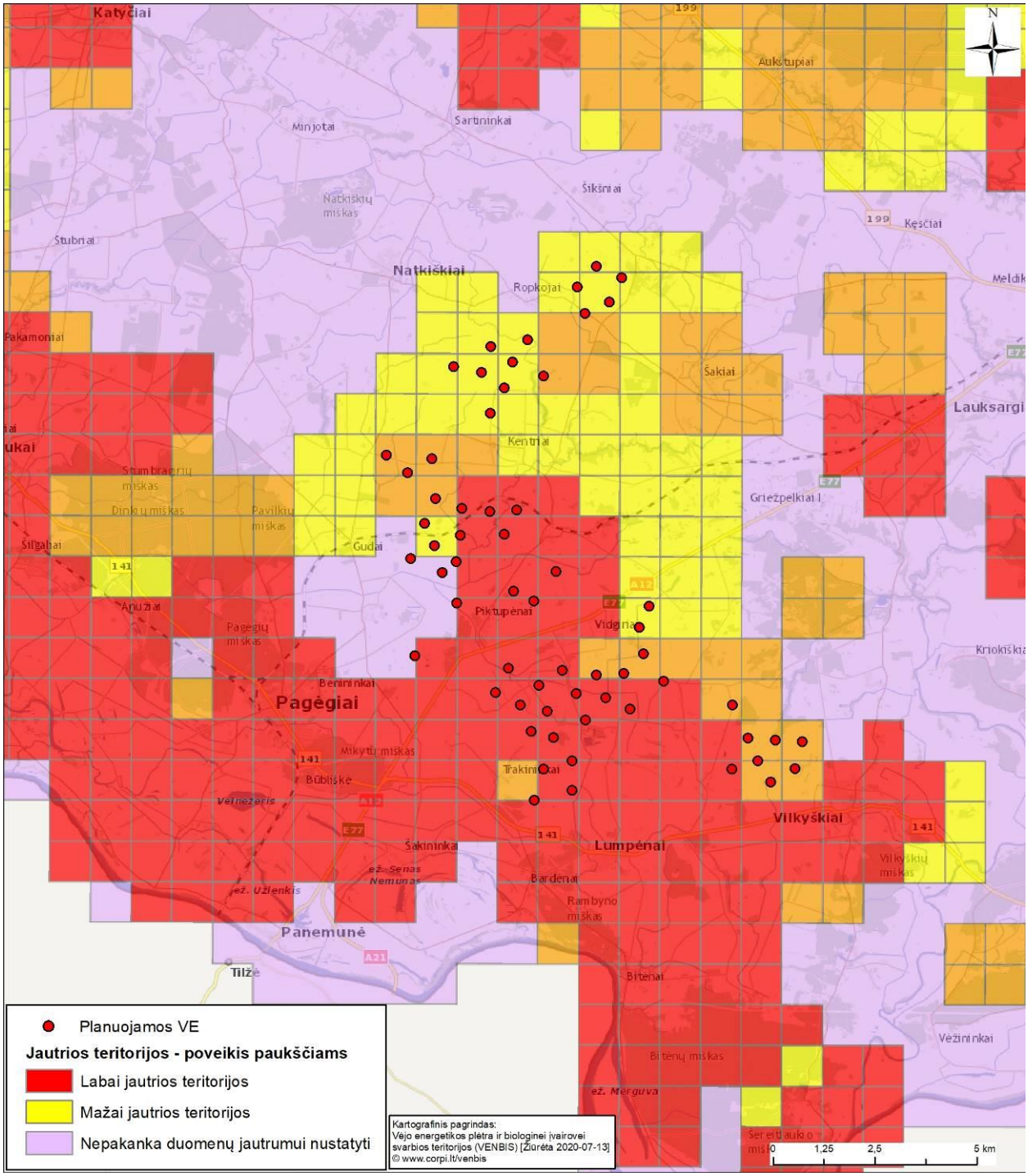
- vidutiniškai jautriose teritorijose – vištvanagis, pilkoji gervė, dirvinis sėjikas, mažasis erelis rėksnys, paprastasis suopis, paprastoji pempė, rudagalvis kiras, nendrinė lingė, pievinė lingė, balstasis gandras, baltakaktė žąsis, pilkoji gervė, želmeninė žąsis;

- labai jautriose teritorijose – rudasis peslys, javinė lingė, baltakaktė žąsis, gulbė giesmininkė, želmeninė žąsis, paprastoji pempė, pievinė lingė, baltakaktė žąsis, paprastasis suopis, didžioji kuolinga, pilkoji gervė, griežlė.

Tokiose teritorijose VE statyba ir eksploatacija nėra draudžiama ar ribojama, tačiau jau iš anksto yra žinoma, kad teritorijoje gali reikėti poveikio paukščiams mažinimo priemonių įdiegimo.

PAV metu numatoma atlikti paukščių stebėjimus teritorijoje ir pagal gautus duomenis tikslinti galimo poveikio reikšmingumo įvertinimą, detaliau identifikuoti aptinkamas jautrias VE poveikiui rūšis, bei nustatyti kurioms iš VE turi būti taikomos atitinkamos poveikio paukščiams prevencinės, mažinimo ar kompensacinės priemonės.

[9] Stewart G. B., Pullin A. S., Coles C. F. 2007. Poor evidence-base for assessment of windfarm impacts on birds. Environmental Conservation, 34 (01), 1–11.

2.5.9 pav. Analizuojamų sklypų išsidėstymas poveikio paukščiams jautrių teritorijų atžvilgiu (pagrindas: projekto VENBIS duomenų bazė).

Teritorijos jautrumas šikšnosparnių atžvilgiu

Kaip ir kituose VE parkuose užsienio šalyse, taip ir Lietuvoje dėl VE veiklos nukenčia ore virš laukų medžiojančių rūšių šikšnosparniai. Mokslinių tyrimų duomenimis[10], daugiausiai šikšnosparnių žūva VE parkuose, įrengtuose pajūryje ar kalnuotose vietovėse, mažiau kompleksiniuose agrokultūriniuose

[10] Rydell, J., Bach, L., Dubourg-Savage, M. J., Green, M., Rodrigues, L., Hedenström, A. 2010. Bat mortality at wind turbines in northwestern Europe. Acta Chiropterologica, 12(2), 261–274.

laukuose, mažiausiai – lygiuose ir atviruose ūkiniuose laukuose, todėl galime teigti, kad VE parkai įrengiami kompleksiniuose ar daugiau monokultūriniuose laukuose gali turėti tik nedidelę įtaką šikšnosparnių populiacijoms[11].

Šikšnosparniai yra aktyvūs nuo balandžio pabaigos iki lapkričio pradžios, jų rudeninė migracija stebima vasaros pabaigoje – rudens pradžioje, kuomet jie masiškai perskrenda, o tam tikrose vietose gali susirinkti didelis gyvūnų skaičius. Daugelis užsienyje ir Lietuvoje atliktų studijų parodė, kad didžiausias šikšnosparnių žuvimas dėl vėjo elektrinių veiklos stebimas būtent aktyviausios rudeninės šikšnosparnių migracijos metu, žymiai mažiau žūstančių šikšnosparnių registruojama pavasarį (Kunz et al. 2007[12]; Rydell ir kt., 2010[13]; Paukščių tyrimai..., 2014; 2015, 2016, 2017[14]).

Lietuvoje aptiktų rūšių šikšnosparniai medžioja ir migruoja aukštyje iki 20 metrų, tai yra daug žemiau vėjo elektrinių menčių sukimosi zonos, tačiau retkarčiais pakyla aukščiau ir gali patekti į pavojingą zoną (Mickevičienė ir Mickevičius, 2001[15]; Pauža ir kt., 1998[16]; Baranauskas, 2008[17]).

Tačiau tiek Lietuvoje, tiek kituose VE parkuose rastos šikšnosparnių rūšys yra priskiriamos prie virš medžių ar aukštai skraidančių rūšių. Tai yra natuzijaus šikšniukas, šikšniukas nykštukas, rudasis nakviša, šiaurinis šikšnys, dvispalvis šikšnys ar vėlyvasis šikšnys. Šios rūšys yra jautriausios VE poveikiui dėl tiesioginio susidūrimo, jos vienos iš dažniausiai randamos žuvusios po VE. Taip pat reikia atkreipti dėmesį, kad VE esančios arčiau kraštovaizdžio elementų tokių kaip miškas, medžių juosta, krūmai, vandens telkiniai, upės, pakrantės turi didesnę riziką daryti neigiamą įtaką šikšnosparniams. Visi šie kraštovaizdžio elementai šiltuoju metų laiku metu pritraukia vabzdžius, kuriais šikšnosparniai maitinasi.

VENBIS projekto metu analizuojama teritorija kiek mažiau tirta šikšnosparnių aspektu (2.5.10 pav.). Pagal vyraujančią žemėnaudos formą ir gretimus biotopus teritorija nėra išskirtinė šikšnosparnių atžvilgiu ir nesiskiria nuo kitų žemės ūkio paskirties teritorijų. Pagal gretimose tirtose teritorijose identifikuotas šikšnosparnių rūšis ir gausumą galima spręsti, kad PŪV teritorijoje gali būti jautrių teritorijų poveikio šikšnosparniams aspektu.

VENBIS projekto metu tirtose gretimose teritorijose nustatytos tokios šikšnosparnių rūšys kaip natuzijaus šikšniukas, šiaurinis šikšnys, šikšniukas nykštukas, rudasis nakviša, vandeninis pelėausis.

Siekiant surinkti duomenis apie PŪV teritorijoje sutinkamas šikšnosparnių rūšis bei identifikuoti galimą VE parko poveikį šikšnosparniams bei parinkti prevencines, poveikio mažinimo ar kompensacines priemones, PAV metu teritorijoje numatomi šikšnosparnių tyrimai

[11] VENBIS Nr. EEE-LT03-AM-01-K-01-004 veiklos Nr. 2.3.2 ataskaita „Vėjo elektrinių poveikio paukščiams ir šikšnosparniams įvertinimas remiantis atliktų stebėjimų veikiančiuose parkuose patirtimi“. Rengėjas: Rasa Morkūnė, biologinės įvairovės ekspertė, VšĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas.

[12] Kunz T. H., Arnett E. B., Erickson W. P., et al. 2007. Ecological impacts of wind energy development on bats: questions, research needs, and hypotheses. Frontiers in Ecology and the Environment 5(6), 315–324.

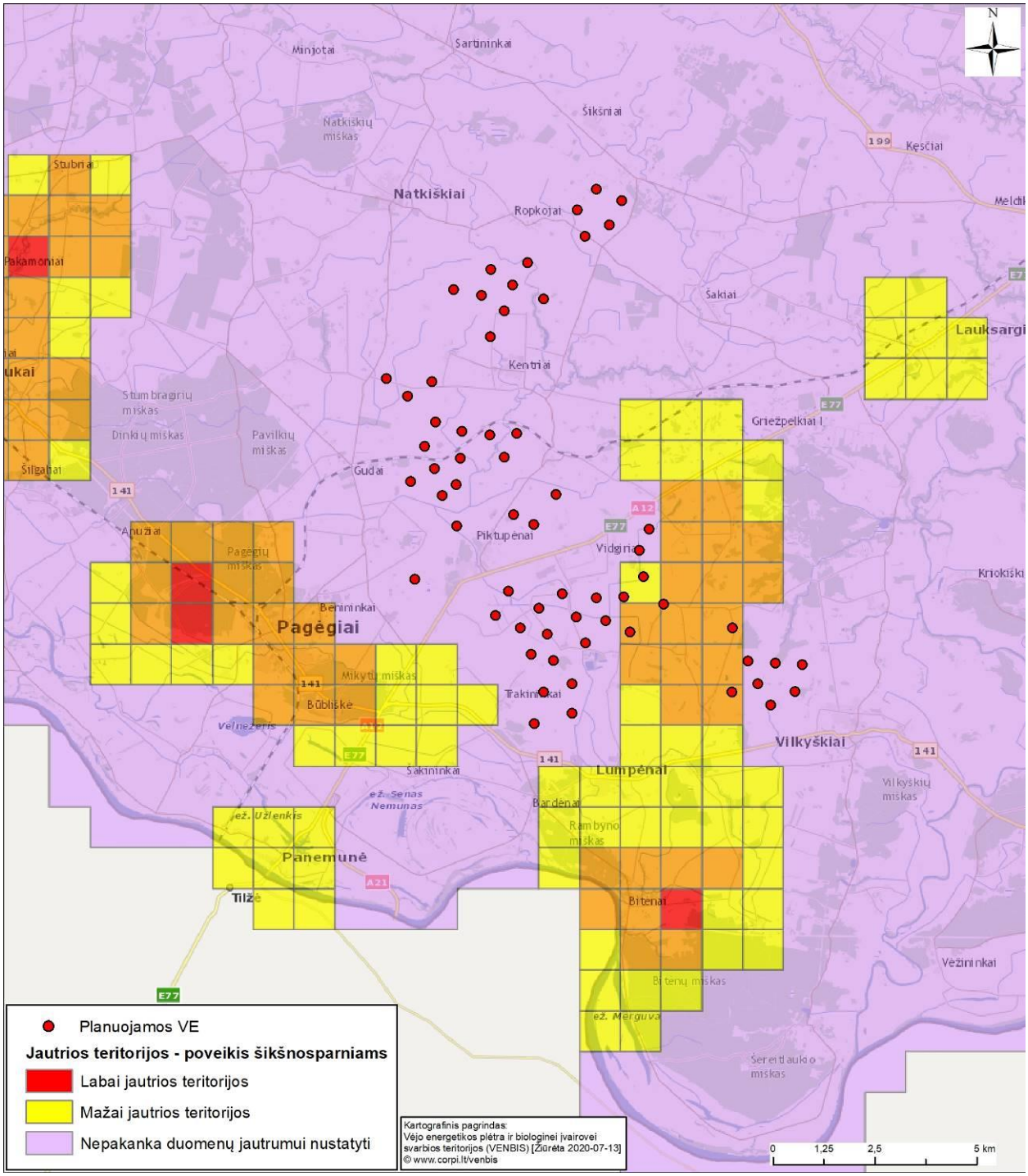
[13] Rydell, J., Bach, L., Dubourg-Savage, M. J., Green, M., Rodrigues, L., Hedenström, A., 2010. Bat mortality at wind turbines in northwestern Europe.Acta Chiropterologica, 12(2), 261–274.

[14] Paukščių tyrimai UAB „Naujoji energija“ vėjo elektrinių parkui Čiūtelių, Grumblių ir Lankupių kaimuose, Šilutės rajone, 2013–2017. Ataskaita. Baltijos pajūrio aplinkos tyrimų ir planavimo institutas. Klaipėda.

[15] Mickevičienė I., Mickevičius E. 2001. The importance of various habitat types to bats (Chiroptera: Vespertilionidae) in Lithuania during the summer period. Acta Zoologica Lituanica, Vol. 11, Nr. 1, P. 3–14.

[16] Pauza D. H., Pauziene N., 1998. Bats of Lithuania: distribution, status and protection. Mammal Rev., Vil. 28, Nr. 2, P. 53–67.

[17] Baranauskas, K., 2008. Šikšnosparniai Lietuvoje ir jų apsauga. Vilnius, VPU. 36 p.

2.5.10 pav. Analizuojamų sklypų išsidėstymas poveikio šikšnosparniams jautrių teritorijų atžvilgiu (pagrindas: projekto VENBIS duomenų bazė).

PAV ataskaitoje pateikiama informacija

Kraštovaizdis ir biologinė įvairovė	
Esamos būklės aprašymas	Informacija apie kraštovaizdį: - kraštovaizdžio charakteristika, esamas gamtinis karkasas; - vietovės reljefas ir geomorfologinės charakteristikos; - rekreacinės teritorijos;

Kraštovaizdis ir biologinė įvairovė	
	Informacija apie saugomas teritorijas ir Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijas. Informacija apie PŪV gretimybėse esančias saugomas rūšis, jų augavietes ir radavietes, Duomenys apie vietovės augaliją: - vietovės miškingumas. Informacija apie vietovės gyvūniją: - vietovei būdingos paukščių ir šikšnosparnių rūšys; - paukščių ir šikšnosparnių susitelkimo, veisimosi, maitinimosi, poilsio, žiemojimo vietos, migracijos keliai.
Numatomas reikšmingas poveikis	Poveikis kraštovaizdžiui, pasižyminčiam estetinėmis, nekilnojamosiomis kultūros ar kitomis vertybėmis, rekreaciniais ištekliais Poveikis gamtiniam karkasui, rekreacinėms teritorijoms, miškams, atskiriesiems želdynams, rekreacinėms teritorijoms. Planuojamos ūkinės veiklos sąlygojamas kraštovaizdžio tipų, mozaikiškumo kitimas Vizualinio poveikio įvertinimas: galimas poveikis dėl kraštovaizdžio vizualinių pasikeitimų (įvertinant gretimose teritorijose esamas bei galiojančiais PAV dokumentais suplanuotas VE) Poveikis Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų vientisumui. Poveikis paukščių ir šikšnosparnių susitelkimo, veisimosi, maitinimosi, poilsio, žiemojimo vietoms dėl gyvenamosios aplinkos erdvės sumažėjimo, ekosistemos sutrikdymo. Poveikis gyvūnų migracijai dėl kliūties efekto, žaliųjų jungčių ir kitos ekologiniu požiūriu vieningos teritorijos, kuriose vyksta reguliari gyvūnų migracija, skaidymo ar populiacijos izoliavimo.
Vertinimo metodai	Fondinės medžiagos ir literatūrinių duomenų analizė; Kraštovaizdžio erdvinės sandaros rodiklių vertinimas; Vizualinės taršos objekto matomumo įvertinimas bei vizualizacija modeliavimo būdu (vizualizacijos taškai bus suderinti su Rambyno ir Pagramančio regioninių parkų direkcijomis); Paukščių ir šikšnosparnių apskaitos PŪV teritorijoje; Ekspertinis vertinimas; GIS taikymas parengiant grafinę medžiagą.
Reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai išvengimo, sumažinimo ir kompensavimo priemonės	Neigiamo poveikio kraštovaizdžiui mažinimo priemonės, pažeistų teritorijų rekultivacija, ekosistemų atkūrimo (renatūralizacijos) galimybės. Poveikio augalijai ir gyvūnijai mažinimo ir kompensacinės priemonės.
Grafinė medžiaga	Pateikiami žemėlapiai ir schemos su planuojamos ūkinės veiklos vietovėje ir jos gretimybėse esančiomis saugomomis teritorijomis ir Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijomis, Europos Bendrijos svarbos natūraliomis buveinėmis, galimai poveikį patirsiančiais kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės objektais. Pateikiami vizualizacijos bei matomumo žemėlapiai.

2.6. Materialinės vertybės

VE įrengimas yra numatomas kitos paskirties žemės sklypuose, atidalintuose iš žemės ūkio paskirties žemės sklypų. Atidalintuose kitos paskirties žemės sklypuose užstatymo teisė priklausys PŪV organizatoriui.

PŪV veiklai ankstesniuose projekto etapuose (atskiriems VE parkams atliktų PVSV metu) yra nustatytos ir įregistruotos SAZ ribos. Atliekamo PAV metu vertinant poveikį visuomenės sveikatai bus nustatyta ar PŪV poveikis neviršija gyvenamai aplinkai nustatytų ribinių verčių už įregistruotų SAZ ribų. Esant poreikiui SAZ ribos bus tikslinamos.

Esant poreikiui, LR Nekilnojamo turto registre įregistruotuose žemės sklypuose, kurie pateks į naujai nustatytas SAZ ribas, bus registruojama specialioji žemės naudojimo sąlyga – gamybinių objektų sanitarinės apsaugos zonos (IV skyrius, pirmasis skirsnis). Tokiu atveju sanitarinės apsaugos zonos nustatymui bus gaunami žemės sklypų savininkų rašytiniai sutikimai.

VE statybos etape galimas poveikis esamai teritorijos susisiekimo infrastuktūrai, tai yra keliams. VE parko statybai ir aptarnavimui naudojami keliai pagal poreikį bus stiprinami, prižiūrimi. Privažiavimui prie VE per žemės ūkio paskirties sklypus bus įrengiami būtini privažiavimo keliai.

PAV ataskaitoje pateikiama informacija:

Materialinės vertybės	
Esama situacija	Informacija apie PŪV gretimybėse esančią inžinerinę infrastruktūrą Esamas teritorijos naudojimas ir žemėnauda
Numatomas reikšmingas poveikis	Galimas planuojamos ūkinės veiklos poveikis materialinėms vertybėms Žemėnaudos kitimas, servitutų nustatymas ir veiklos apribojimai
Vertinimo metodas	Pirminių ir antrinių informacijos duomenų analizė Ekspertinis vertinimas GIS taikymas parengiant grafinę medžiagą.
Reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai išvengimo, sumažinimo ir kompensavimo priemonės	Poveikio socialinei-ekonominei aplinkai galimos mažinimo ar kompensacinės priemonės
Grafinė medžiaga	Pateikiamas žemėlapis su planuojamos ūkinės veiklos vietovėje ir jos gretimybėse esama inžinerine ir socialine infrastruktūra, esamais nekilnojamo turto objektais ir planuojamais apribojimais pagal nustatytas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas (sanitarinės apsaugos zonos dydis)

2.7. Nekilnojamos kultūros vertybės

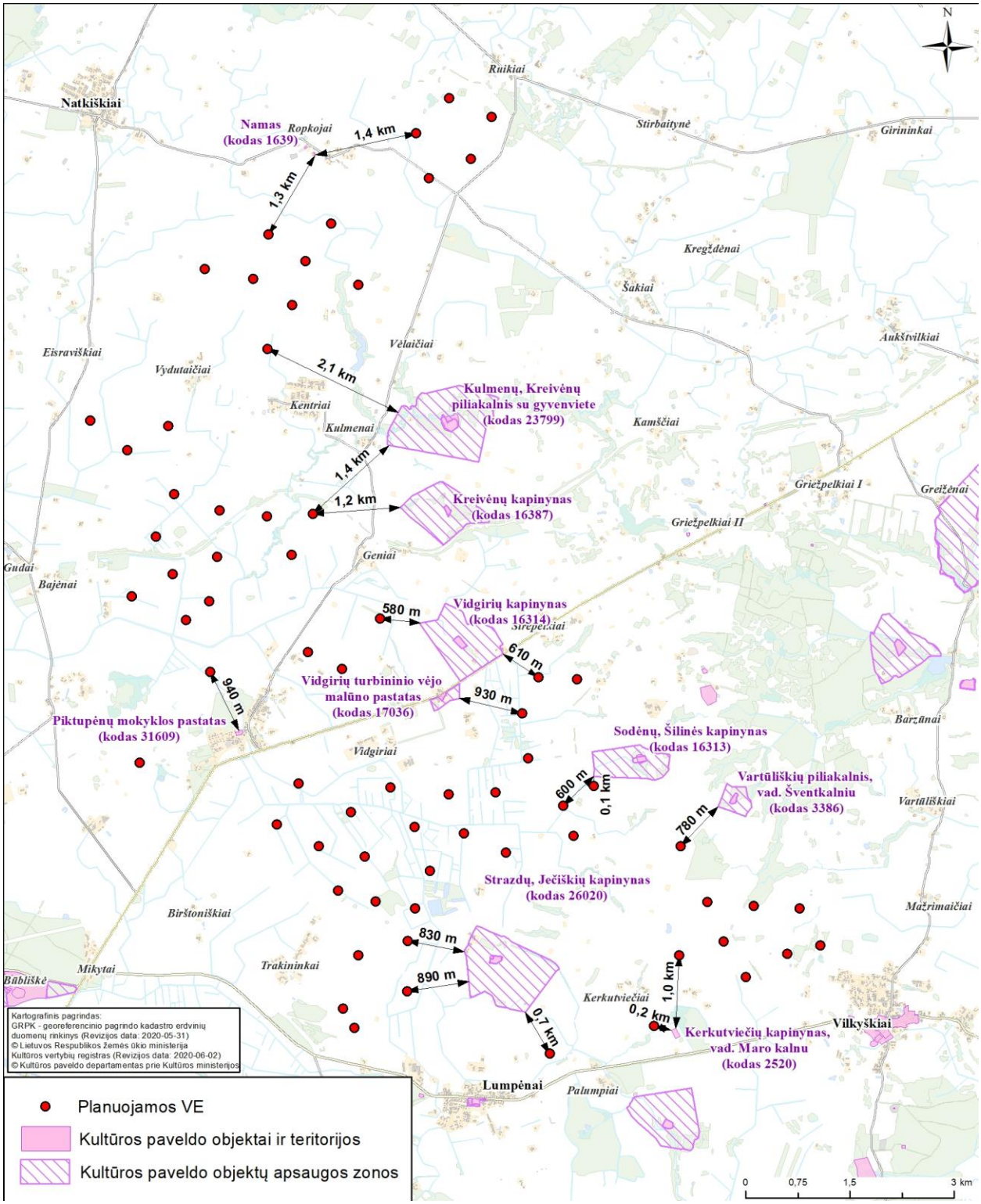
Planuojamos VE nepatenka į registruotų kultūros vertybių teritorijų ribas ar jų apsaugos zonas. Remiantis Kultūros vertybių registro internetine duomenų baze 2.7.1 lentelėje pateikiama trumpa informacija apie artimiausius kultūros paveldo objektus.

2.7.1 lentelė. Artimiausi registruoti kultūros paveldo objektai

Unikalus Nr.	**Pavadinimas**	**Adresas**	**Plotas, m^2**	**Apsaugos zonos pozonio plotas**	**Atstumas nuo artimiausios VE**

				Vizualinio, m^2	**Fizinio, m^2**	**iki apsaugos zonos ar teritorijos ribos (VE Nr.)**
1639	Namas	Pagėgių sav., Natkiškių sen., Ropkojų k., Bažnyčios g. 11	770.00	-	-	1,3 km (VE36)
23799	Kulmenų, Kreivėnų piliakalnis su gyvenviete	Pagėgių sav., Pagėgių sen., Kulmenų k.,	47367.00	1170000.00	-	1,4 km (VE9)
16387	Kreivėnų kapinynas	Pagėgių sav., Pagėgių sen., Kulmenų k.,	9242.00	594000.00	-	1,2 km (VE9)
16314	Vidgirių kapinynas	Pagėgių sav., Pagėgių sen., Vidgirių k.,	20000.00	665000.00	-	580 m (VE12)
17036	Vidgirių turbininio vėjo malūno pastatas	Pagėgių sav., Pagėgių sen., Vidgirių k.,	6009.00	62179.00	-	930 (VE18)
16313	Sodėnų, Šilinės kapinynas	Pagėgių sav., Lumpėnų sen., Sodėnų k.,	14611.00	422000.00	-	600 m (VE N51)
31609	Piktupėnų mokyklos pastatas	Pagėgių sav., Pagėgių sen., Piktupėnų k.,	5000.00 kv. m	-	-	940 m (VE6)
3386	Vartūliškių piliakalnis, vad. Šventkalniu	Pagėgių sav., Vilkyškių sen., Vartūliškių k.,	9056.00	135084.00	-	780 m (VE90)
2520	Kerkutviečių kapinynas, vad. Maro kalnu	Pagėgių sav., Lumpėnų sen., Kerkutviečių k.,	9746.00	-	-	1,0 km (VE44)
26020	Strazdų, Ječiškių kapinynas	Pagėgių sav., Lumpėnų sen., Strazdų k.,	14798.00 kv. m	1038800.00 kv. m	-	830 m (VE2)

Planuojamos VE numatomos pakankamu atstumu nuo registruotų kultūros vertybių teritorijų ir joms neigiamo poveikio nedarys.

2.7.1 pav. Artimiausios registruotos kultūros vertybės.

PAV ataskaitoje pateikiama informacija:

Nekilnojamos kultūros vertybės	
Esamos būklės aprašymas	Informacija apie PŪV teritorijoje esančias kultūros paveldo vertybes ir objektus.
Numatomas reikšmingas poveikis	Planuojamos ūkinės veiklos galimas poveikis nekilnojamosioms kultūros vertybėms (kultūros paveldo objektams ir (ar) vietovėms), jų vertingosioms savybėms, paveldosaugos reikalavimams
Vertinimo metodai	Fondinės medžiagos ir literatūrinių duomenų analizė; Ekspertinis vertinimas; GIS taikymas parengiant grafinę medžiagą.
Reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai išvengimo, sumažinimo ir kompensavimo priemonės	Planuojamos ūkinės veiklos poveikį nekilnojamosioms kultūros vertybėms (kultūros paveldo objektams ir (ar) vietovėms), etninei-kultūrinei aplinkai mažinančios priemonės.

2.8. Visuomenės sveikata

PŪV teritorija yra Tauragės apskrities Pagėgių savivaldybėje ir patenka į Natkiškių, Pagėgių, Lumpėnų, Vilkyškių seniūnijų ribas.

Artimiausios PŪV teritorijai gyvenvietės yra Rupkiai, Ropkojai, Vėlaičiai, Eisvariškiai, Vydutaičiai, Kentriai, Kulmenai, Bajėnai, Geniai, Piktupėnai, Vigiriai, Strepeikiai, Trakininkai, Kerkutviečiai, Vilkyškiai, Lumpėnai.

Cheminė aplinkos oro tarša galima VE įrengimo etape, mašinų ir mechanizmų, su vidaus degimo varikliais, darbų metu, kai į aplinkos orą bus išmetamos vidaus degimo variklių dujos. Šis poveikis bus lokalus – tik mašinų ir mechanizmų darbų vietoje, laikinas, epizodinis – tik mašinų ir mechanizmų darbų metu, todėl reikšmingo poveikio gyventojams ir visuomenės sveikatai neturės.

VE parko eksploatacijos poveikis gyventojams ir visuomenės sveikatai bus vertinamas triukšmo, šešėliavimo, elektromagnetinės spinduliuotės ir infragarso aspektais.

VE teritorijoje turi būti išdėstytos taip, kad triukšmo ribiniai dydžiai artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje neviršytų HN 33:2011 gyvenamai aplinkai reglamentuojamų ribinių triukšmo dydžių visais paros laikotarpiais.

Šešėliavimo trukmė gyvenamojoje aplinkoje neturi viršyti maksimalaus leistino skaičiaus – 30 val. per metus (pagal Vokietijos normatyvus). Esant poreikiui šešėliavimo valandų mažinimui turi būti taikomos specialios priemonės – VE stabdymas.

Remiantis mokslinių tyrimų duomenimis VE nesukelia infragarso lygių, kurie galėtų turėti neigiamo poveikio visuomenės sveikatai. Šiuolaikinės priešvėjinės vėjo turbinos sukelia pulsacijas, kurios gali būti analizuojamos kaip infragarsas, tačiau įprastai yra tarp 50 ir 70 dB, daug žemiau poveikio ribos. Analizuojant modernių VE poveikį aplinkai infragarsas gali būti atmestas kaip nereikšmingas.

Veikiant vėjo elektrinei elektromagnetinis laukas susidaro tik greta aukštos įtampos elektros transformavimo ir perdavimo įrenginių bei greta elektros generatoriaus, kurie analizuojamu atveju būtų 115–135 m aukštyje.

Sanitarinės apsaugos zonos dydžio nustatymas

Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 24 straipsnio „Sanitarinės apsaugos zonos“ 3 dalis nurodo, kad ūkinei veiklai ir (ar) objektams, kuriems nustatomos sanitarinės apsaugos zonos (toliau

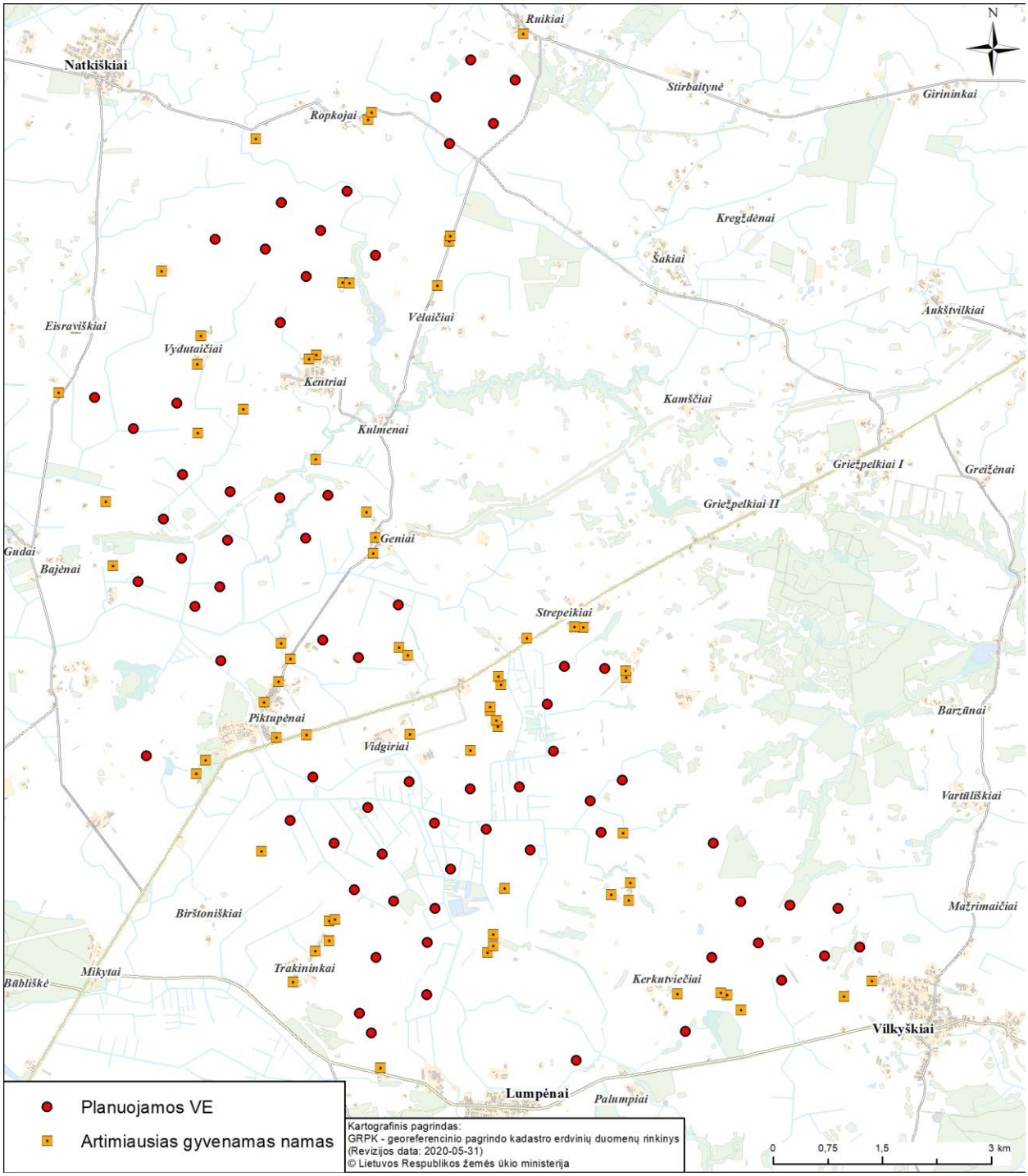
– SAZ), sanitarinės apsaugos zonų dydis nurodytas Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme arba šis dydis nustatomas planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ir planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo dokumentuose, atlikus poveikio visuomenės sveikatai vertinimą.

Nustatytos SAZ specialiosios žemės naudojimo sąlygos įrašomos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės įstatymo ir Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. 534 „Dėl Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

Įstatymo 51 straipsnyje, 3 dalyje nurodoma, kad nustatant SAZ, ūkinės veiklos išmetamų aplinkos oro teršalų, kvapų, triukšmo ir kitų fizikinių veiksnių sukeliama žmogaus sveikatai kenksminga aplinkos tarša už SAZ ribų neturi viršyti ribinių užterštumo (ar kitokių) verčių, nustatytų gyvenamosios paskirties pastatų (namų), viešbučių, mokslo, poilsio, gydymo paskirties pastatų, su apgyvendinimu susijusių specialiosios paskirties pastatų, rekreacijai skirtų objektų aplinkai. SAZ ribos nustatomos apie stacionarius taršos šaltinius.

PŪV veiklai ankstesniuose projekto etapuose (atskiriems VE parkams atliktų PVSV metu) yra nustatytos ir įregistruotos SAZ ribos. Atliekamo PAV metu vertinant poveikį visuomenės sveikatai bus nustatyta ar PŪV poveikis neviršija gyvenamai aplinkai nustatytų ribinių verčių už įregistruotų SAZ ribų. Esant poreikiui SAZ ribos bus tikslinamos.

Įstatymo 51 straipsnio 5 dalyje nurodoma, kad planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ar planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procesų metu įvertinus konkrečios ūkinės veiklos galimą poveikį visuomenės sveikatai, SAZ dydis gali būti sumažintas arba padidintas laikantis šio straipsnio 3 dalyje nustatytų principų.

2.8.1. pav. Planuojamų VE išsidėstymas artimiausių gyvenviečių ir gyvenamųjų sodybų atžvilgiu.

PAV ataskaitos visuomenės sveikatos dalis bus rengiama bei galimas poveikis visuomenės sveikatai bus vertinamas vadovaujantis LR aplinkos ministro 2017 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. D1-885 patvirtintų Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo 1 priedo „Rekomendacijos dėl poveikio aplinkai vertinimo dokumentų struktūros ir apimties“ II skyriaus 8 skirsnio „Visuomenės sveikata“ nurodymais.

Rengiant PAV ataskaitą planuojamos ūkinės veiklos poveikis visuomenės sveikatai bus nustatomas vertinant galimą tiesioginį ir netiesioginį planuojamos ūkinės veiklos sukeliamų fizikinių veiksnių poveikį visuomenės sveikatai, taip pat aplinkos elementų ir visuomenės sveikatos tarpusavio sąveikai. Poveikis visuomenės sveikatai nagrinėjamas gyventojams, gyvenantiems ūkinės veiklos poveikio zonoje ir kitiems

žmonėms, ypač gyventojų jautriausioms grupėms (pvz., vaikai, senyvo amžiaus žmonės ir sergantieji, jautriausiai reaguojantys į padidintą taršą).

PAV ataskaitoje pateikiama informacija:

Visuomenės sveikata	
Esamos būklės aprašymas	Planuojamos ūkinės veiklos atstumas nuo artimiausios gyvenamosios aplinkos. Pagėgių savivaldybės visuomenės sveikatos būklės analizė. Planuojamos ūkinės veiklos atstumas nuo rekreacinių, kurortinių, gyvenamosios, visuomeninės paskirties teritorijų ir pastatų.
Numatomas reikšmingas poveikis	Veiksnių (fizikinių), darančių įtaką visuomenės sveikatai, analizė. Planuojamos ūkinės veiklos (triukšmas, šešėliavimas, infragarsas ir elektromagnetinė spinduliuotė) taršos, galinčios daryti reikšmingą poveikį visuomenės sveikatai, vertinimas.
Vertinimo metodai	Fondinės medžiagos ir literatūrinių duomenų analizė; Triukšmo ir šešėliavimo matematinis modeliavimas naudojant specializuotą programinę įrangą Ekspertinis vertinimas; GIS taikymas parengiant grafinę medžiagą.
Reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai išvengimo, sumažinimo ir kompensavimo priemonės	Planuojamos ūkinės veiklos poveikį visuomenės sveikatai mažinančios priemonės. VE parko sanitarinės apsaugos zonos.
Grafinė medžiaga	Pridedamas žemėlapis, kuriame pažymimas planuojamas objektas, prognozuojami fizikinės taršos lygiai ar dydžiai, planuojamo objekto gretimybės (gyvenamieji namai, visuomeniniai pastatai, taršos ar kiti reikšmingi objektai), apsaugos zonos dydis.

2.9. Rizikos analizė ir jos vertinimas

Ekstremalūs įvykiai galintys kilti vėjo elektrinių parko eksploatacijos metu ir galintys turėti įtakos aplinkai ir aplinkiniams gyventojams yra avarijos, susijusios su mechaniniu elektrinių konstrukcijų pažeidimu, galinčiu sukelti elektrinių bokštų griūtį arba menčių nukritimą, viršutinės bokšto dalies kartu su mentėmis ir rotoriumi nugriuvimą ir panašias mechanines avarijas, galinčias sutrikdyti aplinkinių gyventojų normalias darbo ir gyvenimo sąlygas.

Mechaninę vėjo elektrinės bokšto griūtį galėtų sukelti gamtiniai ir antropogeniniai veiksniai. Prie gamtinių veiksnių reikėtų priskirti tokius meteorologinius reiškinius, kaip uraganai, tornado, stiprios liūtys, apledėjimas.

Lietuvos Respublikoje galiojantys normatyviniai dokumentai įpareigoja projektuose naudoti maksimalias reikšmes ir taip apsisaugoti nuo galimų statybinių konstrukcijų deformacijų, galinčių iššaukti avarijas ir griūtis. Siekiant užtikrinti saugią VE eksploataciją modeliai pasirenkami atsižvelgiant į vietovės klimatines sąlygas.

Pati planuojama ūkinė veikla ekstremaliųjų įvykių tikimybės niekaip neįtakoja.

PAV ataskaitoje bus aprašyti šalia PŪV teritorijos esantys pavojingi ir valstybinės reikšmės objektai, įvertinta gretimybėse esančių sklypų žemės paskirtis, aprašant galinčių kilti avarinių ar ekstremaliųjų situacijų pasekmes kiekvienam žemėnaudos tipui, išaiškintos ir aprašytos galimų gamtinių pavojingų reiškinių zonos.

PAV ataskaitoje bus išnagrinėtas galimas avarijų ir ekstremaliųjų situacijų eksploatuojant VE parką poveikis, pasiūlyti sprendimai kaip šio poveikio išvengti, taip pat numatytos galimų avarijų ir ekstremaliųjų situacijų prevencijos ir poveikio sumažinimo priemonės.

PAV ataskaitoje pateikiama informacija:

Rizikos analizė	
Esamos būklės aprašymas	Pateikiama informacija apie vietovėje esančius pavojingus ir pažeidžiamus objektus: • šalia PŪV teritorijos esami valstybinės reikšmės objektai, kurie užtikrina valstybei svarbių ūkio objektų ar infrastruktūros (pvz., energetikos, transporto, telekomunikacijų) funkcionavimą; atstumai iki artimiausių VE; • PŪV teritorijoje esančių sklypų ar teritorijos naudojimo žemės paskirtį (pvz., miškų, vandens, konservacinės ar kitos paskirties žemę), įvertinant šioms teritorijoms galimas pasekmes dėl galimų ekstremaliųjų įvykių vykdant ūkinę veiklą; • nagrinėjamoje teritorijoje galimų gamtinių pavojingų reiškinių zonas (pvz., žemės drebėjimai, karstinio regiono zona, nuošliaužos, įgriuvos, potvyniai), kurios dėl savo vietos, stiprumo ir dažnumo gali kelti didelę grėsmę planuojamai ūkinei veiklai.
Numatomas reikšmingas poveikis	Įvertinamas galimas reikšmingas avarijų ir ekstremaliųjų situacijų poveikis statant ir eksploatuojant VE parką: • tikimybė, kad stichiniai ar katastrofiniai meteorologiniai ir hidrologiniai reiškiniai, įskaitant geologinius procesus ir reiškinius, gali pažeisti ar sugriauti planuojamos ūkinės veiklos statinius ar įrenginius ir sukelti pavojų gyventojų gyvybei ir sveikatai ir biologinei įvairovei; • numatomas neigiamas poveikis aplinkai ir žmonių sveikatai, kurį lemia planuojamos ūkinės veiklos pažeidžiamumo rizika dėl ekstremaliųjų įvykių ir (ar) susidariusių ekstremaliųjų situacijų, įskaitant tas, kurias gali lemti klimato kaita.
Reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai išvengimo, sumažinimo ir kompensavimo priemonės	Įvertinus galimą reikšmingą avarijų ir ekstremaliųjų situacijų poveikį statant ir eksploatuojant VE parką: • parenkami tinkami sprendimai, kaip avarinių situacijų ir avarijų išvengti, maksimaliai sumažinti jų tikimybę; • atsižvelgiant į rizikos analizės rezultatus numatomos ir rekomenduojamos prevencijos ir avarinių situacijų poveikio sumažinimo priemonės. Atliekant planuojamos ūkinės veiklos rizikos analizę ir galimų avarinių situacijų prognozavimą, vertinimą ir prevencinių priemonių numatymą, bus vadovaujamasi: • Planuojamos ūkinės veiklos galimų avarijų rizikos vertinimo rekomendacijomis, patvirtintomis LR aplinkos ministro 2002 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. 367 „Dėl Planuojamos ūkinės veiklos galimų avarijų rizikos vertinimo rekomendacijų R41-02 patvirtinimo“; • Ekstremaliųjų įvykių kriterijų sąrašu, patvirtintu LR Vyriausybės 2015 m. spalio 14 d. nutarimu Nr. 1063 „Dėl Ekstremaliųjų įvykių kriterijų sąrašo patvirtinimo“,

Rizikos analizė	
	• Stichinių, katastrofinių meteorologinių ir hidrologinių reiškinių rodikliais, patvirtintais LR aplinkos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. D1-870 „Dėl Stichinių, katastrofinių meteorologinių ir hidrologinių reiškinių rodiklių patvirtinimo“.
Grafinė medžiaga	Pridedama grafinė medžiaga: • gretimybių žemėlapis, nurodant žemės paskirtį ir artimiausius pavojinguosius ir valstybinės reikšmės objektus; • potvynių grėsmės žemėlapis, kuriame nustatyti dėl įvairios kilmės ir tikimybės potvynių užliejamų teritorijų plotai, jeigu VE parko teritorija patenka į užliejamus plotus; • kitų galimų gamtinių pavojingų reiškinių zonų žemėlapis, jeigu tokie reiškiniai bus nustatyti rizikos analizės metu; • kiti potencialios grėsmės, jeigu tokia bus nustatyta rizikos analizės metu, žemėlapiai.

2.11. Stebėsena (monitoringas)

Remiantis VENBIS projekto rekomendacijomis planuojame parke turi būti vykdomi paukščių ir šikšnosparnių stebėsena.

Stebėsenos tikslas – įvertinti paukščių ir šikšnosparnių gausumą planuojamoje ir aplinkinėje teritorijoje, o pradėjus veikti VE parkui – realų konkretaus parko ir jį sudarančių atskirų VE poveikio reikšmingumą.

Stebėjimai iki eksploatacijos pradžios laikomi foniniais, o duomenys surinkti eksploatuojant elektrines reprezentuoja dėl ūkinės veiklos įtakos pasikeitusią situaciją.

Stebėjimų metu nustačius reikšmingą vėjo elektrinių poveikį privaloma taikyti efektyvias poveikio mažinimo ar kompensacines priemones: vėjo elektrinių (VE) stabdymas intensyvios paukščių ar šikšnosparnių migracijos valandomis po atitinkamomis VE, atbaidymas specialiomis priemonėmis, teritorijos priežiūros darbai, veisimosi, mitybinių buveinių įrengimas, dirbtinių perėjimo vietų įrengimas toliau nuo VE, kitų gamtosauginių projektų rėmimas. Šios priemonės parenkamos individualiai pagal tyrimų metu identifikuotą poveikį.

PAV rengimo metu numatoma atlikti foninius paukščių ir šikšnosparnių stebėjimus, kurie leis spręsti apie teritoriją naudojančių rūšių gausumą ir teritorijos jautrumą planuojamai ūkinei.

PAV ataskaitoje bus pateikti aplinkos monitoringo metmenys.

2.12. Informacija apie galimą reikšmingą planuojamos ūkinės veiklos poveikį kitos Europos Sąjungos valstybės narės aplinkai ir (ar) užsienio valstybės, ne Europos Sąjungos valstybės narės, kuri yra prisijungusi prie Jungtinių Tautų Organizacijos 1991 m. Konvencijos dėl poveikio aplinkai vertinimo tarpvalstybiniame kontekste aplinkai

PŪV teritorija yra pietvakarinėje Lietuvos pusėje, nutolusi nuo kitų Europos sąjungos valstybių sienų, todėl poveikio joms neturės. Artimiausia užsienio valstybė yra Rusija (Kaliningrado sritis). Nuo PŪV teritorijos iki Lietuvos valstybinės sienos su Rusija yra 3,5 km atstumas.

PŪV – vėjo elektrinių parko įrengimas ir eksploatacija – nepatenka į Konvencijos 1 priede išvardintų veiklos rūšių, kurios gali sukelti esminį nepalankų tarpvalstybinį poveikį, sąrašą. Pažymėtina, kad Rusijos Federacija nėra prisijungusi prie ESPOO konvencijos.

VISUOMENĖS INFORMAVIMAS IR KONSULTACIJOS

Visuomenės informavimas apie parengtą PAV programą atliekamas vadovaujantis Aprašo 5 skyriaus antro skirsnio „Informavimas apie parengtą programą“ nuostatomis.

PAV dokumentų rengėjas informaciją kaip galima susipažinti su PAV programa ir teikti pasiūlymus paskelbė šiomis priemonėmis (3 priedas):

- pateikė informaciją elektroniniu paštu (aaa@)aaa.am.lt) AAA, prašydamas ją paskelbti jos interneto svetainėje;
- paskelbė VšĮ „Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas“ interneto svetainėse;
- paskelbė Pagėgių savivaldybės administracijos skelbimų lentoje; paskelbė Natkiškių, Pagėgių, Lumpėnų, Vilkyškių seniūnijų skelbimų lentose;
- paskelbė laikraštyje „Pamarys“.

Visuomenės pateiktos pastabos ir pasiūlymai dėl PAV programos ir suinteresuotos visuomenes pasiūlymų įvertinimas pateikiami 5 PAV programos priede.

SIŪLOMAS POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATASKAITOS TURINYS

Įvadas

1. Informacija apie planuojamą ūkinę veiklą
    1.1. PŪV aprašymas
    1.2 PŪV vieta
        1.1.1 Teritorijų aprašymas
        1.1.3 Teritorijų planavimo dokumentai
    1.3 PŪV fizinės ir techninės charakteristikos
        1.3.1 PŪV etapai
        1.3.2 PŪV fizinės charakteristikos ir pagrindiniai duomenys

2. Planuojamos ūkinės veiklos numatomas reikšmingas poveikis, numatomo reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai išvengimo, sumažinimo ir kompensavimo priemonės
    2.1 Vanduo
    2.2 Aplinkos oras
    2.3 Klimatas
    2.4 Žemė (jos paviršius ir gelmės), dirvožemis
    2.5 Kraštovaizdis ir biologinė įvairovė
    2.6 Materialinės vertybės
    2.7 Nekilnojamosios kultūros vertybės
    2.8 Visuomenės sveikata
    2.9 Rizikos analizė ir jos vertinimas
    2.10 Alternatyvų analizė ir jos vertinimas
    2.11 Stebėsena (monitoringas)

3. Prognozavimo metodų, įrodymų, taikytų nustatant ir vertinant reikšmingą poveikį aplinkai, įskaitant problemas, aprašymas

4. Netechninio pobūdžio santrauka

5. Literatūros sąrašas

6. PAV dokumentų priedai

LITERATŪROS SĄRAŠAS

Kultūros paveldo departamento tinklalapis: http://kvr.kpd.lt/heritage/

Lietuvos erdvinės informacijos portalas. Prieiga internete: https://www.geoportal.lt.

LR Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas; 2017 m. birželio 27 d. Nr.XIII-529;

LR Saugomų teritorijų įstatymas (LRS1993-11-09 Nr. I-301)

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašas (patvirtintas LR aplinkos ministro 2017 m. spalio 21 d. įsakymu Nr. D1-885)

Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba. Prieiga interneto svetainėje: http://stk.vstt.lt/stk/.

PRIEDAI

1 PRIEDAS

2017–2018 metais atskiriems VE parkams parengtų PAV atrankų ir PVSV dokumentų teigiamos atsakingų institucijų išvados

Originalas nebus siunčiamas

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, http://gamta.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „Ekosistema“
El. p. info@ekosistema.lt.

2017-10-02
Į 2017-09-04

Nr. (28.3)-A4-10117
Nr. 17-328

kopija
Adresatams pagal sąrašą

ATRANKOS IŠVADA

dėl iki 9 vėjo jėgainių, kurių kiekvienos galia iki 3,4 MW, statybos ir eksploatacijos žemės sklypuose, esančiuose Bajėnų, Genių, Piktupėnų ir Užbalių k., Pagėgių sen., Pagėgių sav., poveikio aplinkai vertinimo

1. Informaciją pateikė - UAB „Ekosistema“, Taikos pr. 119, Klaipėda, LT-94231 Klaipėdos m. sav., tel.: (8 46) 430463, el. p. info@ekosistema.lt.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas – UAB „LT Energija, Vėjo g. 5, Benaičiai, LT-97282 Kretingos r., tel. 8 656 36472, el. p. LTenergija@gmail.com.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas:

Iki 9 vėjo jėgainių, kurių kiekvienos galia iki 3,4 MW, statyba ir eksploatacija žemės sklypuose, esančiuose Bajėnų, Genių, Piktupėnų ir Užbalių k., Pagėgių sen., Pagėgių sav.

Atranka atliekama, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 3.7 punktu – vėjo jėgainių įrengimas (kai jų įrengtoji galia viršija 30 kW).

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta

Planuojamą ūkinę veiklą (toliau – PŪV) numatoma vykdyti Tauragės apskrityje, Pagėgių savivaldybėje, Pagėgių seniūnijoje, Genių, Piktupėnų, Bajėnų ir Užbalių kaimuose, sklypų kad. Nr. 8847/0001:326, 8847/0001:323, 8801/0003:219, 8847/0001:327, 8801/0003:221, 8801/0003:244, 8801/0003:224, 8847/0002:153 ir 8847/0002:155. Planuojama ūkinė veikla planuojama Pagėgių savivaldybės teritorijoje, apie 3,5 km į šiaurės rytus nuo Pagėgių, 18 km į pietvakarius nuo Tauragės ir 35 km į pietryčius nuo Šilutės miesto. Sklypų nuosavybės teisė priklauso fiziniams/juridiniams asmenims, o planuojamai ūkinei veiklai reikalingi sklypai yra nuomojami. Planuojamos ūkinės veiklos sklypai yra žemės ūkio paskirties teritorijų apsuptyje, pagal Pagėgių savivaldybės tarybos 2015-11-26 sprendimu Nr. T1-217 patvirtinto Pagėgių savivaldybės teritorijos vėjo jėgainių parkų išdėstymo specialiojo plano sprendinius, vieta, kurioje numatoma vėjo jėgainių statyba, patenka į specialiojo plano parinktas tinkamiausias vėjo energetikai plėtoti zonas.

Planuojamos ūkinės veiklos sklypai yra išsidėstę atokiau nuo urbanizuotų teritorijų, artimiausia gyvenamoji aplinka/gyvenamieji namai nuo vėjo jėgainių statybos vietų nutolę 0,3÷1,5 km atstumu. Arčiausiai esanti didesnė urbanizuota teritorija – Pagėgių miestas, kurio administracinė riba nutolusi apie 3,5 kilometrus nuo planuojamų vėjo jėgainių. Artimiausias visuomeninės paskirties objektas – Piktupėnų pagrindinė mokykla (Mokyklos g. 7, Piktupėnų k.,

ISO 9001 BUREAU VERITAS Certification 100 Atkurtai Lietuvai

Pagėgių sav.) – nuo artimiausios planuojamos vėjo jėgainės į pietryčius išsidėstę apie 1,3 km atstumu, Pagėgių lopšelis-darželis/Pagėgių savivaldybės Pagėgių pradinė mokykla į pietvakarius išsidėstę už 4,2 km (Vilniaus g. 46/48, Pagėgiai), o Pagėgių Algimanto Mackaus gimnazija (Vilniaus g. 3 , Pagėgiai) ta pačia kryptimi nutolusi apie 4,7 km. Artimiausia gydymo įstaiga į pietvakarius nutolusi apie 4,3 km atstumu (Pagėgių pirminės sveikatos priežiūros centras, VšĮ - Jaunimo g. 6, Pagėgiai) nuo planuojamo vėjo jėgainių, o Piktupėnų medicinos punktas – nuo artimiausios planuojamos vėjo jėgainės į pietryčius išsidėstęs apie 1,3 km atstumu. Teritorija, kurioje planuojama ūkinė veikla, nepatenka į saugomų teritorijų tinklą. Artimiausia „Natura2000“ PAST teritorija nuo suplanuotų vėjo jėgainių statybos vietų rytų kryptimi nutolusi 8,6 ir daugiau km (Šesuvies ir Jūros upių slėnių PAST (LTTAUB001)), o artimiausia BAST teritorija 8,6 km nutolusi į pietus Nemuno upė Rambyno regioniniame parke (BAST (LTSIU0015) teritorija, Rambyno regioninio parko ribos nutolusios apie 5,6 km atstumu. Artimiausios planuojamai teritorijai kultūros vertybės nuo vėjo jėgainių statybos vietų išsidėsčiusios 0,78 – 2,8 km atstumu (Vidgirių turbininio vėjo malūno pastatų kompleksas, Vidgirių turbininio vėjo malūno pastatų komplekso turbininio vėjo malūno pastatas, Piktupėnų mokyklos pastatas, Vidgirių kapinynas). Neigiamas poveikis šiems objektams nenumatomas.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas

Planuojamos ūkinės veiklos paskirtis – elektros gamyba iš atsinaujinančių energijos šaltinių prisijungiant prie esamo AB „ESO“ skirstomojo elektros tinklo, kuris yra Lietuvos vieningos energetinės sistemos dalis. Planuojamos ūkinės veiklos produkcija – elektros energija.

Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius UAB „LT Energija“ numato iki 9 vėjo jėgainių statybą, kurių kiekvienos galia iki 3,4 MW, jėgainių rotoriaus skersmuo iki 137 m, vėjo jėgainės aukštis iki 200 m, bendra vėjo jėgainių galia planuojama nuo 27 iki 30,6 MW. Šių vėjo jėgainių statybai 2016-12-20 Valstybinė energetikos inspekcija prie energetikos ministerijos yra išdavusi leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus. Vėjo jėgainių įranga bus pagaminta specializuotose gamyklose, atvežta į vietą ir čia montuojama, pagrindinė įranga turės įdiegtas moderniausias ir naujausias technologijas. Statybų metu bus naudojamas specialios paskirties betonas – pamatams lieti ir plieno strypai. Suformavus pamatus ant jų bus montuojami jėgainių bokštai. Toliau montuojamos kitos konstrukcijos – rotorius ir mentės surenkami ant žemės ir visa konstrukcija keliama ir pritvirtinama bokšto viršuje. Mentės gaminamos iš stiklo pluošto ir epoksidinių dervų. Privažiavimui prie vėjo jėgainių numatoma naudoti vietinius kelius, kurie pagal poreikį būtų sustiprinti ir renovuoti. Siekiant sumažinti vizualinę kraštovaizdžio taršą generuojama elektros energija iš vėjo jėgainių požeminiais elektros kabeliais bus jungiama prie elektros tinklų operatoriaus prijungimo sąlygose nurodytos pajungimo vietos. Visi elektros kabeliai eis per esamus kelius, esant būtinybei kirsti nenumatytus sklypus, bus gauti žemės sklypų savininkų sutikimai (pasirašomos notarinės servituto sutartys). Iš viso numatoma nutiesti apie 10 km elektros kabelio.

Pagal pateikiamas vėjo jėgainių gamintojų technines charakteristikas, planuojamų vėjo jėgainių sukeliamas triukšmo lygis prie rotoriaus gondolos esant 10 m/s vėjo greičiui sudaro apie 98-108 dB(A), priklausomai nuo vėjo jėgainių modelio. Triukšmo sklaidos skaičiavimais nustatyta, kad leistinas triukšmo lygis LTL = 45dBA (kadangi triukšmo lygis yra pastovus tai maksimali ir ekvivalentinė triukšmo reikšmės sutampa; per visą paros laikotarpį darbo režimas nekinta, todėl imama mažiausia ribinė vertė, nustatyta nakties periodui) bus pasiekiamas statant iki 9 vėjo jėgainių už 260÷350 m nuo vėjo jėgainių į išorinę pusę, o vėjo jėgainės apsijungia į tris atskiras zonas, tačiau artimiausios gyvenamosios aplinkos nesiekia.

Vėjo jėgainių veikimas bus autonominis, valdomas automatiniu režimu. Elektros įrenginių, turbinos ir kt. jėgainės mechanizmų darbas bus fiksuojamas automatiniais davikliais, duomenys nuotolinio ryšio pagalba pastoviai perduodami į vėjo jėgainių valdymo centrą. Esant gedimui jėgainėse, jų darbas stabdomas automatiškai. Vėjo jėgainių priežiūros ir aptarnavimo darbus pagal sutartį atliks vėjo jėgainių gamintojo serviso tarnybos. Planuojamos ūkinės veiklos

organizatorius nenumato įsteigti vėjo jėgainę aptarnausiančių darbo vietų. Veikiančių vėjo jėgainių priežiūrai ir aptarnavimui reikalinga tik apie 40 val./metus.

5[1]. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000" teritorijoms reikšmingumas

Atsižvelgiant į planuojamos ūkinės veiklos vietos padėtį Europos ekologinio tinklo „Natura 2000" teritorijų atžvilgiu, planuojamos ūkinės veiklos poveikio reikšmingumo Europos ekologinio tinklo „Natura 2000" teritorijoms nustatymas netikslingas.

6. Pastabos ir pasiūlymai

6.1. Pradėjus veiklą, penkis metus vykdyti nuo besisukančių vėjo jėgainių menčių žūvančių paukščių monitoringą vėjo jėgainių žemės sklypų teritorijoje. Nustačius reikšmingą poveikį, numatyti sekančias prevencines priemones: vėjo jėgainių stabdymą intensyvios paukščių migracijos dienomis. Vadovaujantis Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų (toliau – Nuostatai), patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymu Nr. D1-546 „Dėl ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo", 15.2.1 monitoringo programą pateikti derinti Aplinkos apsaugos agentūrai, 27 monitoringo duomenis ir informaciją pateikti Aplinkos apsaugos agentūrai.

6.2. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje poveikio aplinkai vertinimo atrankos išvadai pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtis/nutraukti veiklą.

6.3. Veiklos vykdytojas visais atvejais privalės laikytis visų aktualių veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, keičiantis teisiniam reglamentavimui atitinkamai keisti veiklos rodiklius.

6.4. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas apie priimtą atrankos išvadą nedelsiant turi pranešti visuomenei Visuomenės informavimo ir dalyvavimo PŪV poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše nustatyta tvarka. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas nedelsdamas turi raštu informuoti atsakingą instituciją apie pranešimo paskelbimą minėtame tvarkos apraše nurodytose visuomenės informavimo priemonėse, kartu pridedant laikraščių, kuriuose skelbtas pranešimas, kopijas ir pranešimo, skelbto savivaldybės (seniūnijos) lentoje, kopiją su savivaldybės (seniūnijos) informacine žyma apie paskelbimą.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą

7.1. Į PŪV teritoriją saugomi gamtos ir kultūros paveldo objektai, Europos ekologinio tinklo „Natura 2000" teritorijos nepatenka. Įvertinus PŪV vietą, reikšmingas neigiamas poveikis artimiausioms gamtinėms ir kultūros paveldo vertybėms, kultūrinio kraštovaizdžio vietovėms nenumatomas.

7.2. Pastačius ir pradėjus eksploatuoti vėjo jėgaines, vandens, žemės, dirvožemio ir biologinės įvairovės ištekliai naudojami nebus. Numatoma naudoti vieną iš alternatyviųjų energijos šaltinių, tai – vėjo energiją, todėl poveikio minėtiems aplinkos komponentams nebus.

7.3. Vėjo jėgainių statyba ir eksploatacija aplinkos oro, dirvožemio ir vandens taršos, atliekų susidarymo neįtakos. PŪV neigiamo poveikio dirvožemio taršai ir erozijai neturės. Vėjo jėgainių eksploatacijos metu vanduo nebus naudojamas, nesusidarys gamybinės ir buitinės nuotekos.

7.4. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius įsipareigoja pradėjus veiklą 5 metus vykdyti paukščių stebėsenos monitoringą. Vykdomo monitoringo metu bus nustatyti laikotarpiai ir, atskirų vėjo jėgainių atveju, kurios darytų (jei būtų tai nustatyta) reikšmingą poveikį atskirų migruojančių ir perinčių paukščių populiacijoms, bus taikomos atitinkamos poveikį mažinančios priemonės, įskaitant ir vėjo jėgainių stabdymą paukščiams pavojingais laikotarpiais.

7.5. Planuojamoms vėjo jėgainėms buvo atliktos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procedūros ir suformuotos bei įteisintos sanitarinės apsaugos zonos.

7.6. Pagal atliktus triukšmo sklaidos skaičiavimus, artimiausiose gyvenamose sodybose triukšmo lygis neviršys HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ ribinių triukšmo lygio reikšmių nakties metu (22 – 06 val.), tai yra 45 dB(A), todėl PŪV neturės neigiamo poveikio visuomenės sveikatai triukšmo aspektu.

7.7. Pagal atrankos išvadai pateiktą informaciją, elektromagnetinio lauko stipris nuo PŪV neturės poveikio gyvenamajai aplinkai, nes nesieks 0,5 kV/m ir neviršys leistinos normos – 15 kV/m, nustatytos HN 104:2011 „Gyventojų sauga nuo elektros linijų sukuriamo elektromagnetinio lauko“.

7.8. Pagal Pagėgių savivaldybės tarybos 2015-11-26 sprendimu Nr. T1-217 patvirtinto Pagėgių savivaldybės teritorijos vėjo jėgainių parkų išdėstymo specialiojo plano sprendinius, vieta, kurioje numatoma vėjo jėgainių statyba, patenka į specialiojo plano parinktas tinkamiausias vėjo energetikai plėtoti zonas.

8. Priimta atrankos išvada

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 6 dalimi, priimta atrankos išvada: pagal UAB „Ekosistema“ atrankos išvadai pateiktą informaciją, UAB LT Energija“ planuojamai ūkinei veiklai – iki 9 vėjo jėgainių, kurių kiekvienos galia iki 3,4 MW, statybai ir eksploatacijai žemės sklypuose, esančiuose Bajėnų, Genių, Piktupėnų ir Užbalių k., Pagėgių sen., Pagėgių sav. – poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši atrankos išvada galioja 3 metus nuo jos viešo paskelbimo dienos. PŪV užsakovas ar dokumentų rengėjas apie priimtą atrankos išvadą turi informuoti visuomenę Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakyme Nr. D1-370 „Dėl Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka ir apie atliktą supažindinimą raštu informuoti atsakingą instituciją.

Šis sprendimas gali būti persvarstomas Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka arba skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, Vilnius, LT-01102 Vilniaus m. sav.) per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Direktoriaus įgaliota Poveikio aplinkai vertinimo departamento Poveikio aplinkai vertinimo ir taršos prevencijos skyriaus vedėja, atliekanti Poveikio aplinkai vertinimo departamento direktoriaus funkcijas — Milda Račienė

Mindaugas Vaišvila, 8 46 466466, el. p. mindaugas.vaisvila@aaa.am.lt.

Forma patvirtinta
Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministro
2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. V-474

NACIONALINIS VISUOMENĖS SVEIKATOS CENTRAS PRIE SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS

Kalvarijų g. 153, LT-08221 Vilnius, tel. (8 5) 212 4098, faks. (8 5) 261 2707,
el. p. info@nvsc.lt

SPRENDIMAS DĖL PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS GALIMYBIŲ

2016-11-15 Nr. BSV.7-226 (24.8.5. 7.11)

Tauragė

1. Duomenys apie planuojamos ūkinės veiklos organizatorių:	
(juridinio asmens pavadinimas ir įmonės kodas / filialo pavadinimas ir įmonės kodas / fizinio asmens vardas, pavardė)	UAB „LT Energija“ 304215238
(juridinio asmens buveinė ar adresas, kuriuo būtų galima siųsti korespondenciją / filialo buveinė ar adresas, kuriuo būtų galima siųsti korespondenciją / fizinio asmens adresas, kuriuo būtų galima siųsti korespondenciją)	Žolyno g. 3, LT-10208 Vilnius
(kontaktiniai telefonai, faksas, elektroninio pašto adresas)	8 656 36 472
2. Duomenys apie Ataskaitos rengėją:	
(juridinio asmens pavadinimas ir įmonės kodas / filialo pavadinimas ir įmonės kodas / fizinio asmens vardas, pavardė)	UAB “Ekosistema” 140016636
(juridinio asmens buveinė ar adresas, kuriuo būtų galima siųsti korespondenciją / filialo buveinė ar adresas, kuriuo būtų galima siųsti korespondenciją / fizinio asmens adresas, kuriuo būtų galima siųsti korespondenciją)	Taikos pr. 119, LT-94231 Klapėda
(kontaktiniai telefonai, faksas, elektroninio pašto adresas)	(8 46) 43 04 63 neda@ekosistema.lt
3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas:	
	Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius UAB „LT Energija“ numato penkiuose žemės sklypuose pastatyti 5 vėjo jėgaines, kurių kiekvienos galia numatoma iki 3.4 MW, bendras aukštis iki 200 m.
4. Planuojamos ūkinės veiklos adresas:	
(apskritis, miestas, rajonas, seniūnija, kaimas, gatvė)	Planuojamos ūkinės veiklos žemės sklypuose: Kad. Nr. 8847/0001:323, 8801/0003:2019,

	8801/0003:224, 8801/0003:244 ir 8847/0002:155 esančiuose Bajėnų, Genių ir Užbalių k., Pagėgių sen., Pagėgių sav.
5. Planuojamos ūkinės veiklos trumpas aprašymas:	
	Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius UAB „LT Energija“ numato penkių vėjo jėgainių, kurių kiekvienos galia iki 3,4 MW, bendras aukštis iki 200 m, statybą ir eksplotaciją. Planuojamos ūkinės veiklos paskirtis – elektros gamyba iš atsinaujinančių energijos šaltinių prisijungiant prie esamo AB „Eso“/AB „Litgrid“ skirstomojo elektros tinklo, kuris yra Lietuvos vieningos energetinės sistemos dalis. Planuojamos ūkinės veiklos produkcija – elektros energija.
6. Ataskaitoje siūlomas sanitarinių apsaugos zonų ribų dydis:	
(sanitarinių apsaugos zonų ribų dydis metrais, taršos šaltinis (-iai), nuo kurio (-ių) nustatomos sanitarinių apsaugos zonų ribos)	Sanitarinė apsaugos zona vėjo jėgainėms nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ 62^1 p. 30 kW ir didesnės įrengtosios galios vėjo elektrinių sanitarinės apsaugos zonos dydis nustatomas pagal triukšmo sklaidos ir kitos aplinkos taršos skaičiavimus atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą. Vėjo jėgainėms sanitarinės apsaugos zonos formuojamos pagal triukšmo sklaidos rezultatų 45 dBA izolinijas, atsižvelgiant į vėjo jėgainių modelius. **1 variantas:** statant penkias GE WIND ENERGY GE 3.4-137 (3,4 MW, bokšto aukštis 110 m, garso lygis 106,5 dBA) modelio vėjo jėgaine sanitarinės apsaugos zona formuojama po 260 m nuo vėjo jėgainių Nr. 1 ir Nr. 5 ir po 260÷370 m nuo vėjo jėgainių Nr. 2,3,4 bokštų; **2 variantas:** statant penkias GE WIND ENERGY GE2.75-120 (2,75 MW, bokšto aukštis 110 m, garso lygis 106 dBA) vėjo jėgainės sanitarinės apsaugos zonos formuojamos po 230 m nuo vėjo jėgainių Nr. 1 ir Nr. 5 ir už 230÷310 m nuo vėjo jėgainių Nr. 2,3,4 bokštų.
7. Ataskaitoje apibūdinti visuomenės sveikatai darantys įtaką veiksniai ir jų įvertinimas:	
	Sveikatai darantys įtaką veiksniai: 1. Triukšmas. Įvertinus skaičiavimų ir modeliavimo rezultatus, nustatyta, kad triukšmo poveikis galimas tik žemės ūkio paskirties sklypams. Triukšmo lygis artimiausioje gyvenamoje aplinkoje neviršys ribinių dydžių. 2. Įvertinus vėjo jėgainių skleidžiamą elektromagnetinę spinduliuotę ir infragarsą, bei įvertinus kraštovaizdžio ypatybes, nustatyta, jog

	neigiamo poveikio visuomenės sveikatai artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje dėl šių veiksnių nebus.
8. Išvada:	
(nurodyti, kokių visuomenės sveikatos saugos teisės aktų reikalavimus planuojamos ūkinės veiklos sąlygos atitinka arba kokių teisės aktų (teisės akto pavadinimas, straipsnis, dalis, punktas) reikalavimų neatitinka)	Ataskaita parengta vadovaujantis: HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“; HN 30:2009 „Infragarsas ir žemo dažnio garsai: ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose“; HN 80:2011 „Elektromagnetinis laukas darbo vietose ir gyvenamojoje aplinkoje. Parametrų normuojamos vertės ir matavimo reikalavimai 10 kHz – 300 GHz radijo dažnių juostoje“; Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ ; Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu „Dėl sanitarinių apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklių patvirtinimo“; Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu „Dėl poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodinių nurodymų patvirtinimo”.

Nusprendžiu, kad planuojama ūkinė veikla yra leistina / ~~neleistina~~ (*kas nereikalinga, išbraukti*) pasirinktoje vietoje.

Tauragės departamento direktorius A. V. Saulius Jasaitis

Tauragės departamento
Visuomenės sveikatos saugos skyriaus
vyriausioji specialistė Laura Vanagaitė

Originalas nebus siunčiamas

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, http://gamta.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „Ekosistema“
El. p. info@ekosistema.lt.

2017-11-06
Į 2017-10-02

Nr. (28.3)-A4-11306
Nr. 17-369

Kopija
Adresatams pagal sąrašą

ATRANKOS IŠVADA
dėl iki 16 vėjo jėgainių, kurių kiekvienos galia iki 3,4 MW, statybos ir eksploatacijos žemės sklypuose, esančiuose Birštoniškių, Piktupėnų, Vidgirių ir Strepeikių k., Pagėgių sen., Pagėgių sav., poveikio aplinkai vertinimo

1. Informaciją pateikė - UAB „Ekosistema“, Taikos pr. 119, Klaipėda, LT-94231 Klaipėdos m. sav., tel.: (8 46) 430463, el. p. info@ekosistema.lt.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas – UAB „UAB „Baltijos vėjas“, Konstitucijos pr. 15-3, LT-09319 Vilnius, mob. tel.: 8 656 36472, el. p.: invest@baltijosvejas.lt.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas:

Iki 16 vėjo jėgainių, kurių kiekvienos galia iki 3,4 MW, statybos ir eksploatacijos žemės sklypuose, esančiuose Birštoniškių, Piktupėnų, Vidgirių ir Strepeikių k., Pagėgių sen., Pagėgių sav.

Atranka atliekama, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 3.7 punktu – vėjo jėgainių įrengimas (kai jų įrengtoji galia viršija 30 kW).

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta

Planuojamą ūkinę veiklą (toliau – PŪV) numatoma vykdyti Tauragės apskrityje, Pagėgių savivaldybėje, Pagėgių seniūnijos, Birštoniškių, Piktupėnų, Vidgirių ir Strepeikių kaimuose, sklypų kad. Nr. 8847/0004:136, 8847/0004:83, 8847/0004:134, 8847/0004:125, 8847/0004:49, 8847/0004:118, 8847/0003:87, 8847/0003:93, 8847/0003:86, 8847/0003:94, 8847/0003:90 ir 8847/0004:123. Planuojama ūkinė veikla planuojama Pagėgių savivaldybės teritorijoje, apie 4,3 km į šiaurės rytus nuo Pagėgių, apie 15,5 km į pietvakarius nuo Tauragės ir apie 38 km į pietryčius nuo Šilutės miesto. Sklypų nuosavybės teisė priklauso fiziniams/juridiniams asmenims, o planuojamai ūkinei veiklai reikalingi sklypai ar sklypų dalys veiklai bus nuomojami. Planuojamos ūkinės veiklos sklypai yra žemės ūkio paskirties teritorijų apsuptyje, pagal Pagėgių savivaldybės tarybos 2015-11-26 sprendimu Nr. T1-217 patvirtinto Pagėgių savivaldybės teritorijos vėjo jėgainių parkų išdėstymo specialiojo plano sprendinius, veiklos vieta patenka į specialiojo plano parinktas tinkamiausias vėjo energetikai plėtoti zonas.

Planuojamos ūkinės veiklos sklypai yra išsidėstę atokiau nuo urbanizuotų teritorijų, artimiausia gyvenamoji aplinka/gyvenamieji namai nuo vėjo jėgainių statybos vietų nutolę 0,5÷1,1 km atstumu. Arčiausiai esanti didesnė urbanizuota teritorija – Pagėgių miestas, kurio administracinė riba nutolusi apie 4,3 km nuo planuojamų vėjo jėgainių. Artimiausias visuomeninės paskirties objektas - Piktupėnų pagrindinė mokykla (Mokyklos g. 7, Piktupėnų k., Pagėgių sav.) – nuo artimiausios planuojamos vėjo jėgainės į šiaurės rytus

ISO 9001 BUREAU VERITAS Certification
100 Atkurtai Lietuvai

išsidėsčiusi apie 1 km atstumu, Pagėgių sav. Vilkyškių Johaneso Bobrovskio gimnazijos Lumpėnų Enzio Jagomasto pagrindinio ugdymo skyrius į pietvakarius išsidėstęs už 2,3 km (Rambyno g. 33, Lumpėnų k.) bei Pagėgių lopšelis-darželis/Pagėgių savivaldybės Pagėgių pradinė mokykla į vakarus išsidėstę už 4,6 km (Vilniaus g. 46/48, Pagėgiai), Pagėgių Algimanto Mackaus gimnazija (Vilniaus g. 3 , Pagėgiai) ta pačia kryptimi nutolusi apie 5 km. Artimiausia gydymo įstaiga Piktupėnų medicinos punktas – nuo artimiausios planuojamos vėjo jėgainės į šiaurę išsidėstęs apie 1 km atstumu. Teritorija, kurioje planuojama ūkinė veikla, nepatenka į saugomų teritorijų tinklą. Artimiausia „Natura2000“ PAST teritorija nuo suplanuotų vėjo jėgainių statybos vietos rytų kryptimi nutolusi 6 ir daugiau km (Šesuvies ir Jūros upių slėnių PAST (LTTAUB001)), o artimiausia BAST teritorija 5,1 ir daugiau km nutolusi į pietus Nemuno upė Rambyno regioniniame parke (BAST (LTSIU0015) teritorija, pačio Rambyno regioninio parko ribos nutolusios apie 2,4 km atstumu. Artimiausios planuojamai teritorijai kultūros vertybės nuo vėjo jėgainių statybos vietų išsidėsčiusios 1,1 – 3,8 km atstumu (Piktupėnų mokyklos pastatas, Vidgirių turbininio vėjo malūno pastatų kompleksas, Vidgirių turbininio vėjo malūno pastatų komplekso turbininio vėjo malūno pastatas). Neigiamas poveikis jiems objektams nenumatomas.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas

Planuojamos ūkinės veiklos paskirtis – elektros gamyba iš atsinaujinančių energijos šaltinių prisijungiant prie esamo AB „ESO“ skirstomojo elektros tinklo, kuris yra Lietuvos vieningos energetinės sistemos dalis. Planuojamos ūkinės veiklos produkcija – elektros energija.

Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius UAB „Baltijos vėjas“ numato performuoti 12 žemės sklypų ir suformavus atskirus inžinerinės infrastruktūros sklypus pastatyti iki 16 vėjo jėgainių, kurių kiekvienos galia numatoma iki 3,4 MW, bendras aukštis iki 220 m. Vėjo jėgainių įranga bus pagaminta specializuotose gamyklose, atvežta į vietą ir čia montuojama, pagrindinė įranga turės įdiegtas moderniausias ir naujausias technologijas. Statybų metu bus naudojamas specialios paskirties betonas – pamatams lieti ir plieno strypai. Suformavus pamatus ant jų bus montuojami jėgainių bokštai, kurie gali būti plieniniai arba betoniniai. Toliau montuojamos kitos konstrukcijos – rotorius ir mentės surenkami ant žemės ir visa konstrukcija keliama ir pritvirtinama bokšto viršuje. Mentės gaminamos iš stiklo pluošto ir epoksidinių dervų. Privažiavimui prie vėjo jėgainių numatoma naudoti vietinius kelius, kurie pagal poreikį būtų sustiprinti ir renovuoti. Siekiant sumažinti vizualinę kraštovaizdžio taršą generuojama elektros energija iš vėjo jėgainių požeminiais elektros kabeliais bus jungiama prie elektros tinklų operatoriaus prijungimo sąlygose nurodytos pajungimo vietos. Visi elektros kabeliai eis per esamus žemėtvarkinius kelius, esant būtinybei kirsti nenumatytus sklypus, bus gauti žemės sklypų savininkų sutikimai (pasirašomos notarinės servituto sutartys). Iš viso numatoma nutiesti apie 10 km elektros kabelio.

Pagal pateikiamas vėjo jėgainių gamintojų technines charakteristikas, planuojamų vėjo jėgainių sukeliamas triukšmo lygis prie rotoriaus gondolos esant 10 m/s vėjo greičiui sudaro apie 98-108 dBA, priklausomai nuo vėjo jėgainių modelio. Triukšmo sklaidos skaičiavimais nustatyta, kad leistinas triukšmo lygis LTL = 45dBA (kadangi triukšmo lygis yra pastovus tai maksimali ir ekvivalentinė triukšmo reikšmės sutampa; per visą paros laikotarpį darbo režimas nekinta, todėl imama mažiausia ribinė vertė, nustatyta nakties periodui) būtų pasiekiamas statant iki 16 vėjo jėgainių už 260÷400 m nuo vėjo jėgainių į išorinę pusę, o tarp vėjo jėgainių triukšmo zonos apsijungia į vieną, tačiau artimiausios gyvenamosios aplinkos nesiekia. Papildomai atlikti analogiški skaičiavimai įvertinant gretimybėse jau eksploatuojamas vėjo jėgaines, iš kurių matyti, kad triukšmo zonos nesikeičia ir neapsijungia viena su kita, o padidinto triukšmo zonos taip pat nesiekia artimiausios gyvenamosios aplinkos.

Vėjo jėgainių veikimas bus autonominis, valdomas automatiniu režimu. Elektros įrenginių, turbinos ir kt. jėgainių mechanizmų darbas bus fiksuojamas automatiniais davikliais, duomenys nuotolinio ryšio pagalba pastoviai perduodami į vėjo jėgainių valdymo centrą. Esant gedimui jėgainėse, jų darbas stabdomas automatiškai. Vėjo jėgainių priežiūros ir aptarnavimo darbus pagal sutartį atliks vėjo jėgainių gamintojo serviso tarnybos. Planuojamos ūkinės veiklos

organizatorius nenumato įsteigti vėjo jėgainę aptarnausiančių darbo vietų. Veikiančių vėjo jėgainių priežiūrai ir aptarnavimui reikalinga tik apie 40 val./metus.

5[1]. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas

PŪV teritorija nepatenka į Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritoriją ar artimą jai aplinką, artimiausia „Natura2000“ PAST teritorija nuo suplanuotų vėjo jėgainių statybos vietos rytų kryptimi nutolusi 6 ir daugiau km (Šesuvies ir Jūros upių slėnių PAST (LTTAUB001)), o artimiausia BAST teritorija 5,1 ir daugiau km nutolusi į pietus Nemuno upė Rambyno regioniniame parke (BAST (LTSIU0015). Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinko ministerijos 2017-09-27 raštu Nr. (4)-V3-1369 (7.21) „Dėl planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo išvados“ priėmė išvadą, jog planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas negali daryti reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai „Natura 2000“ teritorijoms ir šiuo atžvilgiu neprivaloma atlikti poveikio aplinkai vertinimo.

6. Pastabos ir pasiūlymai

6.1. Pradėjus veiklą, penkis metus vykdyti nuo besisukančių vėjo jėgainių menčių žūvančių paukščių monitoringą vėjo jėgainių žemės sklypų teritorijoje, pagal 2017-08-23 su Aplinkos apsaugos agentūra suderintą paukščių ir šikšnosparnių monitoringo programą Nr. (28.3)-A4-8689.

6.2. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje poveikio aplinkai vertinimo atrankos išvadai pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtis/nutraukti veiklą.

6.3. Veiklos vykdytojas visais atvejais privalės laikytis visų aktualių veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, keičiantis teisiniam reglamentavimui atitinkamai keisti veiklos rodiklius.

6.4. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas apie priimtą atrankos išvadą nedelsiant turi pranešti visuomenei Visuomenės informavimo ir dalyvavimo PŪV poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše nustatyta tvarka. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas nedelsdamas turi raštu informuoti atsakingą instituciją apie pranešimo paskelbimą minėtame tvarkos apraše nurodytose visuomenės informavimo priemonėse, kartu pridedant laikraščių, kuriuose skelbtas pranešimas, kopijas ir pranešimo, skelbto savivaldybės (seniūnijos) lentoje, kopiją su savivaldybės (seniūnijos) informacine žyma apie paskelbimą.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą

7.1. Į PŪV teritoriją saugomi gamtos ir kultūros paveldo objektai, Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijos nepatenka. Įvertinus PŪV vietą, reikšmingas neigiamas poveikis artimiausioms gamtinėms ir kultūros paveldo vertybėms, kultūrinio kraštovaizdžio vietovėms nenumatomas.

7.2. Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinko ministerijos 2017-09-27 raštu Nr. (4)-V3-1369 (7.21) „Dėl planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo išvados“ priimta išvada, jog planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas negali daryti reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai „Natura 2000“ teritorijoms ir šiuo atžvilgiu neprivaloma atlikti poveikio aplinkai vertinimo.

7.3. Pastačius ir pradėjus eksploatuoti vėjo jėgaines, vandens, žemės, dirvožemio ir biologinės įvairovės ištekliai naudojami nebus. Numatoma naudoti vieną iš alternatyviųjų energijos šaltinių, tai – vėjo energiją, todėl poveikio minėtiems aplinkos komponentams nebus.

7.4. Vėjo jėgainių statyba ir eksploatacija aplinkos oro, dirvožemio ir vandens taršos, atliekų susidarymo neįtakos. PŪV neigiamo poveikio dirvožemio taršai ir erozijai neturės. Vėjo jėgainių eksploatacijos metu vanduo nebus naudojamas, nesusidarys gamybinės ir buitinės nuotekos.

7.5. Vadovaujantis Lietuvos ornitologų draugijos su partneriais (Pajūrio tyrimų ir planavimo institutu ir Lietuvos energetikos institutu) nuo 2015 m. vasario iki 2017 kovo mėn. įgyvendinto projekto „Vėjo energetikos plėtra ir biologinei įvairovei svarbios teritorijos (VENBIS)“ duomenimis, planuojamos ūkinės veiklos teritorija nepatenka į jautrias teritorijas šikšnosparnių atžvilgiu, paukščių atžvilgiu veiklos teritorijos patenka į labai jautrias ir mažai jautrias teritorijas. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius įsipareigoja pradėjus veiklą penkis metus vykdyti paukščių stebėsenos monitoringą pagal 2017-08-23 su Aplinkos apsaugos agentūra suderintą paukščių ir šikšnosparnių monitoringo programą Nr. (28.3)-A4-8689.

7.6. Planuojamoms vėjo jėgainėms buvo atliktos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procedūros ir suformuotos bei įteisintos sanitarinės apsaugos zonos.

7.7. Pagal pateiktą informaciją (atliktas triukšmo modeliavimas kompiuterine programa WindPRO (versija 3) PŪV metu keliamas triukšmas artimiausiose gyvenamose sodybose neviršys ribinių triukšmo dydžių, reglamentuojamų Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“.

7.8. Pagal atrankos išvadai pateiktą informaciją, elektromagnetinio lauko stipris nuo PŪV neturės poveikio gyvenamajai aplinkai, nes nesieks 0,5 kV/m ir neviršys leistinos normos – 15 kV/m, nustatytos HN 104:2011 „Gyventojų sauga nuo elektros linijų sukuriamo elektromagnetinio lauko“.

7.9. Pagal Pagėgių savivaldybės tarybos 2015-11-26 sprendimu Nr. T1-217 patvirtinto Pagėgių savivaldybės teritorijos vėjo jėgainių parkų išdėstymo specialiojo plano sprendinius, vieta, kurioje numatoma vėjo jėgainių statyba, patenka į specialiojo plano parinktas tinkamiausias vėjo energetikai plėtoti zonas.

8. Priimta atrankos išvada

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 6 dalimi, priimta atrankos išvada: pagal UAB „Ekosistema“ atrankos išvadai pateiktą informaciją, UAB „Baltijos vėjas“ planuojamai ūkinei veiklai – iki 16 vėjo jėgainių, kurių kiekvienos galia iki 3,4 MW, statybos ir eksploatacijos žemės sklypuose, esančiuose Birštoniškių, Piktupėnų, Vidgirių ir Strepeikių k., Pagėgių sen., Pagėgių sav. – poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši atrankos išvada galioja 3 metus nuo jos viešo paskelbimo dienos. PŪV užsakovas ar dokumentų rengėjas apie priimtą atrankos išvadą turi informuoti visuomenę Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakyme Nr. D1-370 „Dėl Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka ir apie atliktą supažindinimą raštu informuoti atsakingą instituciją.

Šis sprendimas gali būti persvarstomas Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka arba skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, Vilnius, LT-01102 Vilniaus m. sav.) per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Direktoriaus įgaliota Poveikio aplinkai vertinimo departamento direktorė Justina Černienė

Mindaugas Vaišvila, 8 46 466466, el. p. mindaugas.vaisvila@aaa.am.lt.

Forma patvirtinta
Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministro
2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. V-474

NACIONALINIS VISUOMENĖS SVEIKATOS CENTRAS PRIE SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS

Kalvarijų g. 153, LT-08221 Vilnius, tel. (8 5) 212 4098, faks. (8 5) 261 2707,
el. p. info@nvsc.lt

SPRENDIMAS DĖL PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS GALIMYBIŲ

2017-10- Nr. BSV.7-438(16.8.5. 7.11)

Tauragė

1. Duomenys apie planuojamos ūkinės veiklos organizatorių:	
(juridinio asmens pavadinimas ir įmonės kodas / filialo pavadinimas ir įmonės kodas / fizinio asmens vardas, pavardė)	UAB „Baltijos vėjas“
(juridinio asmens buveinė ar adresas, kuriuo būtų galima siųsti korespondenciją / filialo buveinė ar adresas, kuriuo būtų galima siųsti korespondenciją / fizinio asmens adresas, kuriuo būtų galima siųsti korespondenciją)	Konstitucijos pr. 15-3, LT-09319 Vilnius
(kontaktiniai telefonai, faksas, elektroninio pašto adresas)	(8 656) 36472 invest@baltijosvejas.lt
2. Duomenys apie Ataskaitos rengėją:	
(juridinio asmens pavadinimas ir įmonės kodas / filialo pavadinimas ir įmonės kodas / fizinio asmens vardas, pavardė)	UAB “Ekosistema” 140016636
(juridinio asmens buveinė ar adresas, kuriuo būtų galima siųsti korespondenciją / filialo buveinė ar adresas, kuriuo būtų galima siųsti korespondenciją / fizinio asmens adresas, kuriuo būtų galima siųsti korespondenciją)	Taikos pr. 119, LT-94231 Klaipėda
(kontaktiniai telefonai, faksas, elektroninio pašto adresas)	(8 46) 43 04 63 neda@ekosistema.lt
3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas:	
	Vėjo jėgainių statyba ir eksplotacija Birštoniškių, Piktupėnų, Vidgirių ir Strepeikių k., Pagėgių sen., Pagėgių savivaldybėje
4. Planuojamos ūkinės veiklos adresas:	
(apskritis, miestas, rajonas, seniūnija, kaimas, gatvė)	Birštoniškių, Piktupėnų, Vidgirių ir Strepeikių k., Pagėgių sen., Pagėgių savivaldybės administracinėje teritorijoje (sklypų kad. Nr. 8847/0004:136, 8847/0004:83, 8847/0004:134, 8847/0004:125, 8847/0004:49, 8847/0004:118, 8847/0003:87, 8847/0003:93, 8847/0003:86,

	8847/0003:94, 8847/0003:90 ir8847/0004:123),
5. Planuojamos ūkinės veiklos trumpas aprašymas:	
	UAB „Baltijos vėjas“ numato performuoti 12 žemės sklypų, esančių Birštoniškių, Piktupėnų, Vidgirių ir Strepeikių k., Pagėgių sen., Pagėgių savivaldybės administracinėje teritorijoje ir suformavus atskirus inžinerinės infrastruktūros sklypus pastatyti iki 16 vėjo jėgainių, kurių kiekvienos galia numatoma iki 3,4 MW, bendras aukštis iki 220 m. Planuojamos ūkinės veiklos paskirtis – elektros gamyba iš atsinaujinančių energijos šaltinių prisijungiant prie esamo AB „ESO“/ AB „LITGRID“ skirstomojo elektros tinklo, kuris yra Lietuvos vieningos energetinės sistemos dalis. Planuojamos ūkinės veiklos produkcija – elektros energija.
6. Ataskaitoje siūlomas sanitarinių apsaugos zonų ribų dydis:	
(sanitarinių apsaugos zonų ribų dydis metrais, taršos šaltinis (-iai), nuo kurio (-ių) nustatomos sanitarinių apsaugos zonų ribos)	Sanitarinė apsaugos zona vėjo jėgainėms nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ 62^1 p. 30 kW ir didesnės įrengtosios galios vėjo elektrinių sanitarinės apsaugos zonos dydis nustatomas pagal triukšmo sklaidos ir kitos aplinkos taršos skaičiavimus atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą. Vėjo jėgainėms sanitarinės apsaugos zonos formuojamos pagal triukšmo sklaidos rezultatų 45 dBA izolinijas, atsižvelgiant į vėjo jėgainių modelį ir statomų jėgainių kiekį: **1 variantas:** statant šešiolika GE WIND ENERGY GE3.4-137 (3,4 MW, bokšto aukštis 131-150 m, garso lygis 106,5 dBA) modelio vėjo jėgainių sanitarinės apsaugos zonos formuojamos po 260÷400 m nuo vėjo jėgainių bokštų į išorinę pusę, o tarpusavyje zona apsijungia į vieną; 2 variantas: statant šešiolika GE WIND ENERGY GE2.75-120 (2,75 MW, bokšto aukštis 139 m, garso lygis 106 dBA) modelio vėjo jėgainių sanitarinės apsaugos zonos formuojamos po 240÷320 m nuo vėjo jėgainių bokštų į išorinę pusę, o tarpusavyje zona apsijungia į vieną.
7. Ataskaitoje apibūdinti visuomenės sveikatai darantys įtaką veiksniai ir jų įvertinimas:	
	Sveikatai darantys įtaką veiksniai: 1. Triukšmas. Įvertinus skaičiavimų ir modeliavimo rezultatus, nustatyta, kad triukšmo poveikis galimas tik žemės ūkio paskirties sklypams. Triukšmo lygis artimiausioje gyvenamoje aplinkoje neviršys ribinių dydžių. 2. Įvertinus vėjo jėgainių skleidžiamą elektromagnetinę spinduliuotę ir infragarsą, bei

	įvertinus kraštovaizdžio ypatybes, nustatyta, jog neigiamo poveikio visuomenės sveikatai artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje dėl šių veiksnių nebus.
8. Išvada:	
(nurodyti, kokių visuomenės sveikatos saugos teisės aktų reikalavimus planuojamos ūkinės veiklos sąlygos atitinka arba kokių teisės aktų (teisės akto pavadinimas, straipsnis, dalis, punktas) reikalavimų neatitinka)	Ataskaita parengta vadovaujantis: HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“; HN 30:2009 „Infragarsas ir žemo dažnio garsai: ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose“; HN 80:2011 „Elektromagnetinis laukas darbo vietose ir gyvenamojoje aplinkoje. Parametrų normuojamos vertės ir matavimo reikalavimai 10 kHz – 300 GHz radijo dažnių juostoje“; Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ ; Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu „Dėl sanitarinių apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklių patvirtinimo“; Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu „Dėl poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodinių nurodymų patvirtinimo“; Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu „Dėl Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nenumatytų poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atlikimo atvejų nustatymo ir tvarkos aprašo patvirtinimo ir įgaliojimų suteikimo“.

Nusprendžiu, kad planuojama ūkinė veikla yra leistina / ~~neleistina~~ (*kas nereikalinga, išbraukti*) pasirinktoje vietoje.

Tauragės departamento Visuomenės sveikatos saugos skyriaus vyr. specialistė _____ Laura Vanagaitė

Tauragės departamento direktorius A. V. _____ Saulius Jasaitis

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, http://gamta.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „Ekosistema“
info@ekosistema.lt

2018-06-15 Nr. (30.2)-A4-5673

Į 2018-05-10 Nr. 18-141

Adresatams pagal sąrašą

ATRANKOS IŠVADA DĖL VĖJO JĖGAINIŲ STATYBOS IR EKSPLOATACIJOS POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Informaciją pateikė – UAB „Ekosistema“ Taikos pr. 119, LT-94231 Klaipėda, tel. 846430463, kontaktinis asmuo Marius Šileika, el.p. info@ekosistema.lt, tel.: 869847300

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas – UAB „LT Energija”, Vėjo g. 5, Benaičiai, LT-97282, Kretingos raj., tel. 8 656 36472, el. p. LTenergija@gmail.com.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas

Vėjo jėgainių statyba ir eksploatacija.

Atranka dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo atliekama vadovaujantis 2005-06-21 Lietuvos Respublikos Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. X-258 (Žin., 2005, Nr. 84-3105; 2008, Nr. 81-3167; 2010, Nr. 54-2647; 2011, Nr. 77-3720; 2013, Nr. 64-3177) 2 priedo 3.7. punktu „Vėjo elektrinių įrengimas (kai jų įrengtoji galia viršija 30 kW)“.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta

Planuojamos ūkinės veiklos (toliau – PŪV) žemės sklypai yra Tauragės apskrityje, Pagėgių savivaldybėje, Lumpėnų seniūnijoje, Kerkutviečių, Lumpėnų, Sodėnų ir Trakininkų k., sklypų kad. Nr. 8832/0001:129, 8832/0001:168, 8832/0003:42, 8832/0003:71, 8832/0003:153, 8832/0004:84, 8832/0004:65, 8832/0004:139, 8832/0004:98, 8832/0003:90, 8832/0004:126 ir 8832/0004:141 bei Vilkyškių seniūnijoje, Vilkyškiuose, sklypų kad. Nr. 8887/0002:183, 8887/0002:301, 8887/0002:476 ir 8887/0002:99.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas

UAB „LT Energija“ numato performuoti 16 žemės sklypų ir suformavus atskirus inžinerinės infrastruktūros sklypus pastatyti iki 19 vėjo jėgainių, kurių kiekvienos galia numatoma iki 3,4 MW, rotoriaus skersmuo iki 140 m, bendras jėgainių aukštis iki 220 m. Planuojamos ūkinės veiklos (toliau – PŪV) sklypai yra žemės ūkio paskirties teritorijų apsuptyje. Pagal Pagėgių savivaldybės tarybos 2015-11-26 sprendimu Nr. T1-217, patvirtinto Pagėgių savivaldybės teritorijos vėjo jėgainių parkų išdėstymo specialiojo plano sprendinius, vieta, kurioje numatomos vėjo jėgainių statybos, patenka į tinkamiausias vėjo energetikai plėtoti zonas (A1, A2, A3 ir A5), gretimose teritorijose išplėtota tinkama infrastruktūra (kelių ir elektros tiekimo sistemos). Sklypuose statinių nėra.

PŪV sklypai išsidėstę atokiau nuo urbanizuotų teritorijų, artimiausia gyvenamoji aplinka/gyvenamieji namai nuo vėjo jėgainių statybos vietų nutolę 0,5 - 2,3 km atstumu. Arčiausiai esanti didesnė urbanizuota teritorija – Pagėgių miestas (gyventojų – 1662), kurio administracinė riba nutolusi apie 4,5 km nuo planuojamų vėjo jėgainių. Artimiausias visuomeninės paskirties objektas – Piktupėnų pagrindinė mokykla (Mokyklos g. 7, Piktupėnų k., Pagėgių sav.) – nuo artimiausios planuojamos vėjo jėgainės į šiaurę išsidėsčiusi apie 2,2

ISO 9001 BUREAU VERITAS Certification
100 Atkurtai Lietuvai

km atstumu bei Pagėgių sav. Vilkyškių Johaneso Bobrovskio gimnazijos Lumpėnų Enzio Jagomasto pagrindinio ugdymo skyrius į pietvakarius išsidėstę už 1,9 km (Rambyno g. 33, Lumpėnų k.), Vilkyškių Johaneso Bobrovskio gimnazija (P. Lukošaičio g. 18, Vilkyškių mstl.) pietryčių kryptimi nutolusi apie 1,2 km. Piktupėnų medicinos punktas – nuo artimiausios planuojamos vėjo jėgainės į šiaurę išsidėstęs apie 2,2 km atstumu, o Vilkyškių šeimos gydytojo kabinetas (P. Lukošaičio g. 18, Vilkyškių mstl., Pagėgių sav.) nuo artimiausios vėjo jėgainės į pietryčius nutolęs apie 1,1 km. Artimiausias naudingųjų iškasenų telkinys nuo vėjo jėgainės yra apie 0,5 km į šiaurę – naudojamas Strazdapolio (Tauragės apskr., Pagėgių sav., Lumpėnų sen., Trakininkų k.) durpių telkinys. Artimiausios Rambyno regioninio parko regyklos nuo planuojamų vėjo jėgainių yra apie 4,1 km iki regyklos ant Rambyno kalno ir apie apie 4,1 km iki regyklos į Nemuną ir Bitėnus. Artimiausios kultūros vertybės nuo vėjo jėgainių statybos vietų išsidėsčiusios: 0,6 km atstumu Sodėnų, Šilinės kapinynas, 0,7 km atstumu Valtūriškių piliakalnis (vad. Šventkalniu), 0,8 km atstumu Palumpių dvaro sodyba. Artimiausias geriamojo vandens gręžinys (vandenvietė) nuo vienos iš planuojamų vėjo jėgainių į rytus nutolęs apie 1,3 km (4751, Mažrimaičių (Pagėgių sav.)) ir į pietus Vilkyškių (Pagėgiųi sav.). Artimiausi vandens telkiniai: šiaurinėje dalyje pratekanti – upė Vilka (kodas: 10012437), tolyn nuo centrinės dalies link pietų pusės – upė Lumpė (kodas: 10012457) (žiūr. 26 pav. 48 psl.). Vėjo jėgainių numatytos statybos vietos nepatenka į šių paviršinių vandens telkinių apsaugos zonas ar juostas. Ši informacija bus patikslinta rengiant kiekvieno sklypo formavimo ir pertvarkymo projektus.

Vadovaujantis Lietuvos ornitologų draugijos su partneriais (Pajūrio tyrimų ir planavimo institutu ir Lietuvos energetikos institutu) nuo 2015 m. vasario iki 2017 kovo mėn. įgyvendinto projekto „Vėjo energetikos plėtra ir biologinei įvairovei svarbios teritorijos (VENBIS)“ duomenimis, PŪV teritorijos nedidelė dalis patenka į mažai jautrias (trijų vėjo jėgainių statyba) ir vidutiniškai jautrias (keturių VJ statybos vietos) teritorijas šikšnosparnių atžvilgiu, Natura 2000“ PAST ir BAST atžvilgiu PŪV vietos nėra įtakos zonoje, tačiau paukščių atžvilgiu dalis teritorijos patenka į vidutiniškai jautrias (10 vėjo jėgainių statybos vietų) ir labai jautrias, migruojančių ir žiemojančių paukščių atžvilgiu PŪV vietos nėra ypatingai jautrios, dalis vėjo jėgainių statybos vietų patenka į vidutiniškai jautrių teritorijų zoną. Bendrai PŪV dalis vietų (7 vėjo jėgainių statybos vietos) visų komponentų atžvilgiu įvertintos kaip labai jautrios (*PAV atrankos informacijos III skyriaus 24 punktas)* .

PŪV paskirtis – elektros gamyba iš atsinaujinančių energijos šaltinių prisijungiant prie esamo AB „ESO“ skirstomojo elektros tinklo, kuris yra Lietuvos vieningos energetinės sistemos dalis. PŪV produkcija – elektros energija. Poveikio aplinkai vertinimo atrankos dokumentuose nagrinėjamas vėjo jėgainių modelis – GE Wind Energy GE-3.4, kadangi šis modelis yra triukšmingiausias (106,5 dBA) ir maksimalus planuojamas aukštis (iki 220 m). Dvi vėjo jėgainės (Nr. 13 – 14) numatomos mažesnio galingumo – 1,5 MW, rotoriaus skersmuo iki 70 m, bendras aukštis iki 120 m – modelis Enercon E66, 1,5 MW, rotoriaus skersmuo – 66 m, bokšto aukštis- 85 m. Skaičiavimuose minėtoms vėjo jėgainėms įvestas šis modelis. Atsižvelgiant į atliktą kraštovaizdžio vertinimą ir rekomendacijas – vėjo jėgainės Nr. 10-11, 18-19 taip pat numatomos statyti mažesnio galingumo ir mažesnių vizualinių-erdvinių parametrų (Enercon E-66/Enercon E-70 ir pan.)(*PAV atrankos informacijos II skyriaus 12 punktas).*

Pagrindinė įranga turės įdiegtas moderniausias ir naujausias technologijas, bus pagaminta specializuotose gamyklose, atvežta į PŪV vietą ir čia montuojama. Statybų metu bus naudojamas specialios paskirties betonas – pamatams lieti ir plieno strypai. Suformavus pamatus ant jų bus montuojami jėgainių stiebai, kurie gali būti plieniniai arba betoniniai. Toliau montuojamos kitos konstrukcijos – rotorius ir mentės surenkamos ant žemės ir visa konstrukcija keliama ir pritvirtinama stiebo viršuje. Mentės gaminamos iš stiklo pluošto ir epoksidinių dervų. Vėjo jėgainių veikimas bus autonominis, valdomas automatiniu režimu.

Elektros įrenginių, turbinos ir kt. jėgainės mechanizmų darbas bus fiksuojamas automatiniais davikliais, duomenys nuotolinio ryšio pagalba pastoviai perduodami į vėjo jėgainių valdymo centrą. Esant gedimui jėgainėse, jų darbas stabdomas automatiškai. Elektros energijos perdavimas iš ir į statomas vėjo jėgaines numatomas požeminiais 20 ir 110 kV įtampos kabeliais.

Pagal pateikiamas įvairių gamintojų vėjo jėgainių technines charakteristikas vėjo jėgainių sukeliamas triukšmo lygis prie rotoriaus gondolos esant 10 m/s vėjo greičiui gali sudaryti apie 98-108 dB(A), priklausomai nuo vėjo jėgainių modelio. Triukšmo sklaidos skaičiavimai atlikti programa WindPRO (versija 3.0). Vėjo jėgainių skleidžiamo triukšmo modeliavimas atliktas priimant, kad vienu metu visu galingumu veikia visos parke esančios vėjo elektrinės. Triukšmo sklaidos skaičiavimais nustatyta, kad leistinas triukšmo lygis LTL = 45dBA (kadangi triukšmo lygis yra pastovus tai maksimali ir ekvivalentinė triukšmo reikšmės sutampa; per visą paros laikotarpį darbo režimas nekinta, todėl imama mažiausia ribinė vertė, nustatyta nakties periodui) bus pasiekiamas statant 19 vėjo jėgainių už 140 – 430 m nuo vėjo jėgainių į išorinę pusę, o tarpusavyje triukšmo zonos apsijungia į 4 atskiras grupes, tačiau artimiausios gyvenamosios aplinkos nesiekia. Papildomai atlikti triukšmo sklaidos skaičiavimai įvertinant netoliese jau veikiančias vėjo jėgaines, iš kurių matyti, kad triukšmo zonos su netoliese esančiomis vėjo jėgainėmis apsijungia, tačiau 45 dBA triukšmo zonos artimiausios gyvenamosios aplinkos nesiekia *(PAV atrankos informacijos II skyriaus 12 punktas)*.

Pagal analogiškų vėjo jėgainių techninius duomenis generatoriaus, veikiančio pilna galia EML energijos srauto tankis (SLV) yra lygus 24 $\mu W/cm^2$. Šis tankis matuojamas 1 m atstumu nuo generatoriaus. Elektros lauko stipris 1 m atstumu nuo generatoriaus siekia 8 kV/m. Kadangi generatorius yra gondoloje, aukštai virš žemes, EML stipris, kuris kinta pagal kubinę atstumo priklausomybę, visiškai neturės poveikio aplinkai, nes neviršys leistinos normos – 15 kV/m ir netgi nesieks 0,5 kV/m. nustatytos HN 104:2011 „Gyventojų sauga nuo elektros oro linijų sukuriamo elektromagnetinio lauko“*(PAV atrankos informacijos II skyriaus 12 punktas)*..

Šešėliavimo poveikio vertinimui Lietuvoje sukurtų ir patvirtintų metodikų ar higienos normų nėra. Kaip leidžiamas šešėliavimo lygis šioje ataskaitoje yra priimtas Vokietijos standartų rekomenduojamas leistinas šešėliavimo ribinis lygis (maksimaliai 30 valandų per metus arba 30 min. per dieną). Tikslesniam galimo šešėliavimo artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje įvertinimui atliktas modeliavimas programa WindPRO (versija 3.0) – pačiu blogiausiu variantu, priimant, kad visų pastatų visi langai yra orientuoti į vėjo jėgaines („Green House Mode“).Taip pat skaičiavimams naudoti realūs Kauno meteorologinės stoties duomenys apie saulės švytėjimo trukmę Lietuvoje. Iš šešėliavimo sklaidos rezultatų matyti, kad planuojamų vėjo jėgainių šešėliavimas artimiausios gyvenamosios aplinkos nesieks. Analogiški skaičiavimai atlikti įvertinant netoliese jau veikiančias vėjo jėgaines, iš kurių matyti, kad padidintas šešėliavimas artimiausios gyvenamosios aplinkos taip pat nesieks. Vėlesniame etape yra numatyta atlikti poveikio visuomenės sveikatai vertinimą, kurio metu bus nustatytos sanitarinės apsaugos zonos *(PAV atrankos informacijos II skyriaus 12 punktas)*.

Atsižvelgiant į Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos 2018-01-31 rašte Nr. (4)-V3-146(7.21) pateiktas pastabas, papildomai buvo užsakytas ir parengtas poveikio kraštovaizdžiui vertinimas. Vertinimo išvadoje nurodoma, kad projektuojamoje teritorijoje yra vertikalių kraštovaizdžio elementų (orinės 330 kV/ 35kV, žemos įtampos elektros perdavimo linijos ir atramos, ryšio perdavimo bokštai). Būsimą kraštovaizdžio pokytį dėl planuojamų vėjo elektrinių ženkliai mažina teritorijos gretimybėse esančios vėjo elektrinės: Griežpelkių vėjo elektrinių parkas (atstumas nuo projektuojamo ir esamo vėjo elektrinių parko Tauragės rajone apie 3-5 km.); 12 vėjo elektrinių parkas dešinėje kelio Lumpėnai – Vilkyškiai (nr. 141) pusėje; trečiojo vėjo elektrinių parko, numatyto tarp

Lumpėnų gyvenvietės ir kelio Pagėgiai – Tauragė (E77) yra suderinta PAV dokumentacija. Pagal balų skaičių iš pirmos regyklos (pasirinkta Vilkyškių gyvenvietės šiaurinėje dalyje. Tai teritorija, kur vėjo elektrinės bus pastatytos arčiausiai gyvenvietės) stebimas kraštovaizdis priskiriamas prie vidutinės, o iš antros (pasirinkta prie kelio Lumpėnai – Vilkyškiai) – prie neaukštos estetinės kokybės. Pagal surinktą balų skaičių, projektuojamos vėjo elektrinės kraštovaizdžio vizualinei – estetine kokybei ženklios neigiamos įtakos neturės. Tai grindžiama ir tuo, kad projektuojamos elektrinės numatomos greta esamo vėjo elektrinių parko. Reikšmingiausia įtaka planuojamų vėjo elektrinių numatoma kelio Lumpėnai –Vilkyškiai (nr. 141) kraštovaizdžiui ir Vilkyškių gyvenvietei. Kelio Lumpėnai – Vilkyškiai (nr. 141) kraštovaizdį labiausiai įtakoja planuojama vėjo elektrinė nr. 11, o Vilkiškių gyvenvietę – elektrinės nr. 10, 18, 19 *(PAV atrankos informacijos III skyriaus 22 punktas).*

Vietovėje pastačius iki 19 vėjo jėgainių vandens, žemės, dirvožemio ir/ar biologinės įvairovės ištekliai naudojami nebus. Numatoma naudoti vieną iš alternatyviųjų energijos šaltinių, kurie niekada nesibaigia, tai - vėjo energiją.

5[1]. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas

Planuojamos ūkinės veiklos teritorija nepatenka į saugomų teritorijų tinklą. Artimiausia „Natura2000“ teritorija nuo planuojamų vėjo jėgainių statybos vietos rytų kryptimi nutolusi 2,4 ir daugiau km (Šešuvies ir Jūros upių slėnių PAST (LTTAUB001) ir Jūros upė žemiau Tauragės BAST (LTSIU0010) teritorija), o taip pat 2,6 km ir didesniu atstumu į pietus nuo vėjo jėgainių nutolęs Rambyno kraštovaizdžio draustinis, o 4,1 km ir daugiau nutolusi - Nemuno upė Rambyno regioniniame parke (BAST (LTSIU0015) teritorija, pačio reginio parko ribos nutolusios 2,4 ir daugiau km atstumu.

Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos 2018-01-31 raštu Nr. (4)-V3-145 (7.21) priėmė išvadą, jog planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas negali daryti reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai „Natura 2000“ teritorijoms ir šiuo atžvilgiu neprivaloma atlikti poveikio aplinkai vertinimo.

6. Pastabos ir pasiūlymai

6.1. Apie priimtą atrankos išvadą užsakovas ar PAV dokumentų rengėjas, gavęs atrankos išvadą, per 10 darbo dienų turi pranešti visuomenei, paskelbdamas visuomenei informaciją vadovaudamasis Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 "Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo" (toliau – Tvarkos aprašas) nustatyta tvarka. Teikiant informaciją visuomenei apie atrankos išvadą dėl poveikio aplinkai vertinimo nurodyti, kad išsamiau susipažinti su informacija apie planuojamą ūkinę veiklą galima Aplinkos apsaugos agentūros Taršos prevencijos departamento Projektų vertinimo skyriuje, Taikos pr. 26 , tel. (8 46) 241799.

6.2. Užsakovas ar PAV dokumentų rengėjas turi raštu informuoti atsakingą instituciją (Aplinkos apsaugos agentūrą) apie pranešimo paskelbimą minėtame tvarkos apraše nurodytose visuomenės informavimo priemonėse, kartu pridėdamas laikraščių, kuriuose skelbtas pranešimas, kopijas ir pranešimo, skelbto savivaldybės ir seniūnijos, kurių teritorijas apima planuojama ūkinė veikla, su savivaldybės ir seniūnijos informacine žyma apie gavimo faktą ir datą.

6.3. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius privalo laikytis visų aktualių vykdomą veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų ir atitinkamai peržiūrėti ir keisti veiklos rodiklius, keičiantis teisiniam reguliavimui. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje atrankos išvadai priimti pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį

aplinkai mažinančias priemones.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą:

7.1. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos 2018-01-31 raštu Nr. (4)-V3-145 (7.21) priėmė išvadą, jog planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas negali daryti reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai „Natura 2000“ teritorijoms ir šiuo atžvilgiu neprivaloma atlikti poveikio aplinkai vertinimo.

7.2. Vietovėje pastačius iki 19 vėjo jėgainių vandens, žemės, dirvožemio ir biologinės įvairovės ištekliai naudojami nebus. Numatoma naudoti vieną iš alternatyviųjų energijos šaltinių, tai – vėjo energiją, todėl poveikio minėtiems komponentams nebus.

7.3. Buvo atliktas vertinimas dėl galimo poveikio migruojantiems paukščiams, kuris parodė, kad reikšmingas poveikis šiuo metu nestebimas jokioms migruojančių paukščių grupėms. PŪV organizatorius įsipareigojo penkerius metus vykdyti žūvančių paukščių monitoringą vėjo jėgainių parko ribose pagal parengtą ir suderintą paukščių ir šikšnosparnių monitoringo programą, kas leis efektyviai stebėti bet kokius pasikeitimus ir esant būtinybei imtis papildomų priemonių poveikiui sumažinti ir/ar išvengti. *Suderintos paukščių ir šikšnosparnių monitoringo programos kopija pateikiama PAV atrankos informacijos 10 priede.*

7.4. Pagal kraštovaizdžio architekto doc. dr. Jono Abromo atliktą „Planuojamos ūkinės veiklos (vėjo elektrinių statybos ir eksploatacijos) poveikio kraštovaizdžiui vertinimo ataskaitą“, rekomenduojama statyti mažesnio galingumo ir mažesnių vizualinių – erdvinių parametrų vėjo jėgaines. PŪV organizatorius pakoregavo savo veiklos apimtis: vėjo jėgainės Nr. 10-11 ir 18-19 numatomos statyti mažesnio galingumo ir mažesnių vizualinių-erdvinių parametrų (Enercon E-66/Enercon E-70 ir pan.). Tokiu atveju, minimų vėjo elektrinių poveikis kraštovaizdžiui ir vizualinis dominantiškumas bus ženkliai mažesnis, tolygus atokiau planuojamų elektrinių. *Poveikio kraštovaizdžiui vertinimo ataskaita pateikiama PAV atrankos informacijos 11 priede.*

7.5. Pagal atliktus triukšmo sklaidos skaičiavimus, artimiausiose gyvenamose sodybose triukšmo lygis neviršys „HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ ribinių triukšmo lygio reikšmių nakties periodu (22-06 val.) tai yra 45dB(A). *Triukšmo sklaidos skaičiavimo rezultatai pateikiami PAV atrankos informacijos 3 priede.*

7.6. Pagal atrankos išvadai pateiktą informaciją, vėjo jėgainių generatorius yra gondoloje (apie 130 m virš žemės paviršiaus) – pakankamai aukštai virš žemės – tai jo sukeliamas elektromagnetinio lauko stipris neturės poveikio gyvenamajai aplinkai, nes nesieks 0,5 kV/m ir neviršys leistinos normos – 15 kV/m nustatytos HN 104:2011 „Gyventojų sauga nuo elektros oro linijų sukuriamo elektromagnetinio lauko“.

7.7. Pagal atliktus šešėliavimo sklaidos skaičiavimus, planuojamų vėjo jėgainių šešėliavimas artimiausios gyvenamosios aplinkos nesieks. *Šešėliavimo sklaidos rezultatai pateikti PAV atrankos informacijos 6 ir 7 prieduose.*

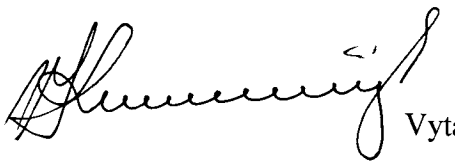
7.8. Pagal Pagėgių savivaldybės tarybos 2015-11-26 sprendimu Nr. T1-217 patvirtinto Pagėgių savvaldybės teritorijos vėjo jėgainių parkų išdėstymo specialiojo plano sprendinius, vieta, kurioje numatomos vėjo jėgainių statybos, patenka į specialiojo plano parinktas tinkamiausias vėjo energetikai plėtoti zonas. Taip pat, pagal Lietuvos vėjo išteklių žemėlapius, vieta, kurioje planuojama iki 19 vėjo jėgainių statyba, patenka į vėjuočiausią zoną Lietuvoje, kur vidutinis metinis vėjo greitis 50-100 m aukštyje siekia 6,5 m/s ir daugiau. PŪV sklypai yra išsidėstę atokiau nuo urbanizuotų teritorijų, artimiausia gyvenamoji aplinka/gyvenamieji namai nuo vėjo jėgainių statybos vietų nutolę 0,5-2,3 km atstumu.

8. Priimta atrankos išvada

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 6 dalimi, pagal atrankos

išvadai pateiktą informaciją, planuojamai ūkinei veiklai – Vėjo jėgainių statybai ir eksploatacijai – poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Atrankos išvada dėl poveikio aplinkai vertinimo galioja 3 metus nuo atrankos išvados viešo paskelbimo dienos. Ši atrankos išvada gali būti persvarstoma Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka - suinteresuota visuomenė per 20 darbo dienų nuo atrankos išvados paskelbimo dienos turi teisę teikti atsakingai institucijai, šiuo atveju Aplinkos apsaugos agentūrai, pasiūlymus persvarstyti atrankos išvadą, kiti poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai: planuojamos ūkinės veiklos subjektai per 10 darbo dienų nuo atrankos išvados gavimo dienos turi teisę pateikti atsakingai institucijai motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą arba skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius), per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Direktoriaus įgaliotas Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus pavaduotojas Vytautas Krušinskas

Skirmantė Stankevičienė, tel. 8 46 241799, el. p. skirmante.stankeviciene@aaa.am.lt

Forma patvirtinta
Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministro
2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. V-474

NACIONALINIS VISUOMENĖS SVEIKATOS CENTRAS PRIE SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS

Kalvarijų g. 153, LT-08221 Vilnius, tel. (8 5) 212 4098, faks. (8 5) 261 2707,
el. p. info@nvsc.lt

SPRENDIMAS DĖL PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS GALIMYBIŲ

2017-10-03 Nr. BSV.7-439(16.8.5. 7.11)

Tauragė

1. Duomenys apie planuojamos ūkinės veiklos organizatorių:	
(juridinio asmens pavadinimas ir įmonės kodas / filialo pavadinimas ir įmonės kodas / fizinio asmens vardas, pavardė)	UAB „LT Energija“
(juridinio asmens buveinė ar adresas, kuriuo būtų galima siųsti korespondenciją / filialo buveinė ar adresas, kuriuo būtų galima siųsti korespondenciją / fizinio asmens adresas, kuriuo būtų galima siųsti korespondenciją)	Vėjo g. 5, Benaičiai, LT-97282 Kretingos r.
(kontaktiniai telefonai, faksas, elektroninio pašto adresas)	8 656 36 472 ltenergija@gmail.com
2. Duomenys apie Ataskaitos rengėją:	
(juridinio asmens pavadinimas ir įmonės kodas / filialo pavadinimas ir įmonės kodas / fizinio asmens vardas, pavardė)	UAB “Ekosistema” 140016636
(juridinio asmens buveinė ar adresas, kuriuo būtų galima siųsti korespondenciją / filialo buveinė ar adresas, kuriuo būtų galima siųsti korespondenciją / fizinio asmens adresas, kuriuo būtų galima siųsti korespondenciją)	Taikos pr. 119, LT-94231 Klaipėda
(kontaktiniai telefonai, faksas, elektroninio pašto adresas)	(8 46) 43 04 63 neda@ekosistema.lt
3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas:	
	UAB „LT Energija“ numato performuoti 16 žemės sklypų ir suformavus atskirus inžinerinės infrastruktūros sklypus pastatyti iki 19 vėjo jėgainių, kurių kiekvienos galia numatoma iki 3,4 MW, bendras aukštis iki 220 m.
4. Planuojamos ūkinės veiklos adresas:	
(apskritis, miestas, rajonas, seniūnija, kaimas, gatvė)	Tauragės apskritis, Pagėgių savivaldybė, Lumpėnų seniūnija, Kerkutviečių, Lumpėnų, Sodėnų ir Trakininkų k., sklypų kad. Nr. 8832/0001:129, 8832/0001:168, 8832/0003:42, 8832/0003:71, 8832/0003:153, 8832/0004:84,

	8832/0004:65, 8832/0004:139, 8832/0004:98, 8832/0003:90, 8832/0004:126 ir 8832/0004:141 bei Vilkyškių seniūnija, Vilkyškiai, sklypų kad Nr. 8887/0002:183, 8887/0002:301, 8887/0002:476 ir 8887/0002:99.
5. Planuojamos ūkinės veiklos trumpas aprašymas:	
	UAB „LT Energija“ numato performuoti 16 žemės sklypų ir suformavus atskirus inžinerinės infrastruktūros sklypus pastatyti iki 19 vėjo jėgainių, kurių kiekvienos galia numatoma iki 3,4 MW, bendras aukštis iki 220 m. Veiklos metu bus naudojama tik vėjo energija. Planuojamos ūkinės veiklos paskirtis – elektros gamyba iš atsinaujinančių energijos šaltinių prisijungiant prie esamo AB „ESO“/ AB „LITGRID“ skirstomojo elektros tinklo, kuris yra Lietuvos vieningos energetinės sistemos dalis. Planuojamos ūkinės veiklos produkcija – elektros energija.
6. Ataskaitoje siūlomas sanitarinių apsaugos zonų ribų dydis:	
(sanitarinių apsaugos zonų ribų dydis metrais, taršos šaltinis (-iai), nuo kurio (-ių) nustatomos sanitarinių apsaugos zonų ribos)	Sanitarinė apsaugos zona vėjo jėgainėms nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ 62^1 p. 30 kW ir didesnės įrengtosios galios vėjo elektrinių sanitarinės apsaugos zonos dydis nustatomas pagal triukšmo sklaidos ir kitos aplinkos taršos skaičiavimus atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą. Vėjo jėgainėms sanitarinės apsaugos zonos formuojamos pagal triukšmo sklaidos rezultatų 45 dBA izolinijas, atsižvelgiant į vėjo jėgainių modelį: **1 variantas:** statant devyniolika GE WIND ENERGY GE3.4-137 (3,4 MW, bokšto aukštis 150 m, garso lygis 106,5 dBA) modelio vėjo jėgainių sanitarinės apsaugos zonos formuojamos sekančiai - 250 m nuo vėjo jėgainės Nr. 11 ir 270÷320 m nuo vėjo jėgainės Nr. 12 bokšto; nuo vėjo jėgainės Nr. 14 formuojama 140 m zona (vėjo jėgainėms Nr. 13 ir Nr.14 planuojamas mažesnis modelis – Enercon E-66, 1,5 MW, bokšto aukštis 85 m) ir po 230÷430 m nuo likusių vėjo jėgainių į išorinę pusę, o tarpusavyje triukšmo zonos apjungiamos į 4 atskiras grupes; **2 variantas:** statant devyniolika GE WIND ENERGY GE2.75-120 (2,75 MW, bokšto aukštis 139 m, garso lygis 106 dBA) vėjo jėgaines sanitarinės apsaugos zonos formuojamos sekančiai - 230 m nuo vėjo jėgainės Nr. 11 ir 240÷280 m nuo vėjo jėgainės Nr. 12 bokšto; nuo vėjo jėgainės Nr. 14 formuojama 140 m zona (vėjo jėgainėms Nr. 13 ir Nr.14 planuojamas mažesnis modelis – Enercon E-66, 1,5 MW, bokšto aukštis 85 m) ir po 200÷350 m nuo likusių vėjo jėgainių į išorinę pusę, o tarpusavyje triukšmo zonos apjungiamos į 4 atskiras grupes;

7. Ataskaitoje apibūdinti visuomenės sveikatai darantys įtaką veiksniai ir jų įvertinimas:	
	Sveikatai darantys įtaką veiksniai: 1. Triukšmas. Įvertinus skaičiavimų ir modeliavimo rezultatus, nustatyta, kad triukšmo poveikis galimas tik žemės ūkio paskirties sklypams. Triukšmo lygis artimiausioje gyvenamoje aplinkoje neviršys ribinių dydžių. 2. Įvertinus vėjo jėgainių skleidžiamą elektromagnetinę spinduliuotę ir infragarsą, bei įvertinus kraštovaizdžio ypatybes, nustatyta, jog neigiamo poveikio visuomenės sveikatai artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje dėl šių veiksnių nebus.
8. Išvada:	
(nurodyti, kokių visuomenės sveikatos saugos teisės aktų reikalavimus planuojamos ūkinės veiklos sąlygos atitinka arba kokių teisės aktų (teisės akto pavadinimas, straipsnis, dalis, punktas) reikalavimų neatitinka)	Ataskaita parengta vadovaujantis: HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“; HN 30:2009 „Infragarsas ir žemo dažnio garsai: ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose“; HN 80:2011 „Elektromagnetinis laukas darbo vietose ir gyvenamojoje aplinkoje. Parametrų normuojamos vertės ir matavimo reikalavimai 10 kHz – 300 GHz radijo dažnių juostoje“; Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ ; Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu „Dėl sanitarinių apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklių patvirtinimo“; Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu „Dėl poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodinių nurodymų patvirtinimo“; Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu „Dėl Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nenumatytų poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atlikimo atvejų nustatymo ir tvarkos aprašo patvirtinimo ir įgaliojimų suteikimo“.

Nusprendžiu, kad planuojama ūkinė veikla yra leistina / ~~neleistina~~ (*kas nereikalinga, išbraukti*) pasirinktoje vietoje.

Tauragės departamento Visuomenės sveikatos saugos skyriaus vyr. specialistė _____ Laura Vanagaitė

Tauragės departamento direktorius A. V. _____ Saulius Jasaitis

BRĖŽINYS SU NURODYTOMIS SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBOMIS, M 1:30000

UAB "LT ENERGIJA" PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS KERKUTVIEČIŲ, LUMPĖNŲ, SODĖNŲ IR TRAKININKŲ K., LUMPĖNŲ SEN., BEI VILKYŠKIŲ MSTL., VILKYŠKIŲ SEN., PAGĖGIŲ SAVIVALDYBĖJE POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO ATASKAITA

1 VARIANTAS

STATOMA iki 19 VĖJO JĖGAINIŲ
MODELIS: GE WIND ENERGY GE3.4-137,
BOKŠTO AUKŠTIS 150 M,
GARSO LYGIS - 106,5 DBA.

PASTABA:
VĖJO JĖGAINIŲ Nr.13 ir Nr.14 - MODELIS
ENERCON E-66/15.66, 1,5 kW,
bokšto aukštis - 85 m
Garso lygis - 102 dBA.

SUTARTINIAI ŽENKLAI

- vėjo jėgainių statybos vieta
- formuojama sanitarinės apsaugos zona, atitinkanti 45 dBA garso lygio izoliniją

* Preliminarus SAZ plotas vėjo jėgainėms:
Nr.1 ir Nr.2 - apie 48 ha
Nr.3 ir Nr.4 - apie 54 ha
Nr.5 ir Nr.6 - apie 54 ha
Nr.11 - apie 18 ha
Nr.12 - apie 27 ha
Nr.14 - apie 10 ha
Nr.7-10, Nr.13 ir Nr.15--19 - apie 368 ha.

SAZ TVARKYMO REGLAMENTAS

Ūkinių veiklų apribojimai žemės sklypams, patenkantiems į SAZ:
SAZ tvarkymo režimas nustatytas vadovaujantis Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatyme ir Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (aktuali redakcija nuo 2012-09-23) nurodytais reikalavimais.
Nustatytoje ir įteisintoje sanitarinėje apsaugos zonoje draudžiama statyti gyvenamosios paskirties pastatus (namus), sodo namus, viešbučių, administracinės, prekybos, maitinimo, kultūros, mokslo, poilsio, gydymo, sporto ir religinės paskirties pastatus, specialiosios paskirties pastatus, susijusius su apgyvendinimu, įrengti minėtų objektų patalpas kitos paskirties pastatuose, steigti rekreacines teritorijas, išskyrus atvejus, kai minėti objektai naudojami tik įmonės reikmėms.

Formatas: A3.

UŽDAROJI AKCINĖ BENDROVĖ
„EKOSISTEMA“

Originalas nebus siunčiamas

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el. p. aaa@aaa.am.lt, http://gamta.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „Ekosistema“
el. p. info@ekosistema.lt,
UAB „LT Energija“
LTenergija@gmail.com,
Pagėgių savivaldybės administracijai,
Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie
Sveikatos apsaugos ministerijos Tauragės
departamentui,
Kultūros paveldo departamento prie Kultūros
ministerijos Tauragės skyriui,
Tauragės apskrities priešgaisrinei gelbėjimo valdybai

2017-06-27 Nr. (28.3)-A4-6753
Į 2017-05-31 Nr. 17-201

Žiniai
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Klaipėdos
regiono aplinkos apsaugos departamentui

ATRANKOS IŠVADA
dėl UAB „LT Energija“ planuojamos ūkinės veiklos – iki 14 vėjo jėgainių statybos ir eksploatacijos Bajėnų, Endriškių, Genių, Gudų, Piktupėnų ir Užbalių k., Pagėgių sen., Pagėgių sav. – poveikio aplinkai vertinimo

1. Informacijos pateikėjas:

UAB „Ekosistema“, Taikos pr. 119, 94231 Klaipėda, tel. 8 46 430463, faks. 8 46 430469, mob. tel. 8 698 47300, el. p. info@ekosistema.lt.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas:

UAB „LT Energija“, Vėjo g. 5, Benaičių k., 97282 Kretingos r., mob. tel. 8 656 36472, el. p. LTenergija@gmail.lt.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas:

Iki 14 vėjo jėgainių statyba ir eksploatacija Bajėnų, Endriškių, Genių, Gudų, Piktupėnų ir Užbalių k., Pagėgių sen., Pagėgių sav.

Atranka atliekama, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 3.7 punktu – vėjo jėgainių įrengimas (kai jų įrengtoji galia viršija 30 kW).

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta:

Planuojama ūkinė veikla – iki 14 vėjo jėgainių statyba ir eksploatacija (toliau – PŪV) numatoma žemės sklypuose, kurių kadastro Nr. 8801/0003:170, 8801/0003:121, 8801/0003:167, esančiuose Bajėnų k., žemės sklype, kurio kadastro Nr. 8847/0005:68, esančiame Endriškių k., žemės sklypuose, kurių kadastro Nr. 8847/0001:305, 8847/0001:130, esančiuose Genių k., žemės sklypuose, kurių kadastro Nr. 8801/0003:79, 8801/0003:184, 8801/0003:1790, esančiuose Gudų k., žemės sklypuose, kurių kadastro Nr. 8847/0001:126, 8847/0001:303, esančiuose Piktupėnų k. ir žemės sklype, kurio kadastro Nr. 8847/0001:289, esančiame Užbalių k., Pagėgių sen., Pagėgių sav., Tauragės apskr. Visi žemės sklypai, kuriuose planuojama pastatyti iki 14 vėjo jėgainių yra žemės ūkio paskirties. Žemės sklypai nuosavybės teise priklauso fiziniams ir juridiniams asmenims, dalis jų yra išnuomoti juridiniams asmenims. Esamus žemės sklypus numatoma performuoti ir suformuoti atskirus, kitos paskirties (susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijos) žemės sklypus nuo 0,15 ha iki 0,25 ha ploto, kurie PŪV metu bus nuomojami. PŪV teritorija yra nutolusi apie 2,2 km į pietvakarius nuo Pagėgių, apie 18 km į šiaurės rytus nuo Tauragės, apie 34 km į šiaurės vakarus nuo Šilutės, apie 35 km į šiaurės rytus nuo Šilalės. Žemės sklypai, kuriuose planuojama statyti vėjo jėgaines, išsidėstę tarp žemės ūkio paskirties teritorijų, atokiau nuo urbanizuotų teritorijų. Statinių žemės sklypuose nėra. Greta planuojamų statyti vėjo jėgainių netoliese yra jau veikiančių vėjo jėgainių.

ISO 9001 BUREAU VERITAS Certification
100 Atkurtai Lietuvai

Artimiausia gyvenamoji aplinka/gyvenamieji namai nuo vėjo jėgainių statybos vietų nutolusi/nutolę 0,4 – 1,3 km atstumu. Artimiausi visuomeninės paskirties pastatai: Piktupėnų pagrindinė mokykla, Piktupėnų medicinos punktas, Pagėgių pirminės sveikatos priežiūros centras yra nutolę 1,25 km atstumu į pietvakarius nuo vėjo jėgainių statybos vietų. Kitų pramonės, rekreacinės ir visuomeninės paskirties objektų 1 km atstumu nuo PŪV teritorijos nėra.

PŪV teritorijoje biotopų nėra, gretimoje teritorijoje vyrauja nedidelio ploto ūkiniai, laukų apsauginiai miškai, priešerozinis miškas ir 2 km atstumu į vakarus nutolę valstybinės reikšmės miško plotai bei melioruotos žemapelkės ir durpingi pažemėjimai.

Artimiausi vandens telkiniai yra PŪV teritorijos centrinėje dalyje pratekanti upė Vilka, dešinysis Gėgės intakas, tolyn link rytų atsišakoja upė Kreivė, kairysis Vilkos intakas, nuo centrinės dalies link pietų pusės – upė Piktupė, kairysis Vilkos intakas. Trijų vėjo jėgainių numatytos statybos vietos patenka į Vilkos ir Kreivės upių paviršinio vandens telkinių apsaugos zoną. Dviejų vėjo jėgainių numatytos statybos vietos patenka į gamtinio karkaso geoekologinės reikšmės teritorijos rajoninį migracijos koridorių.

PŪV teritorija nepatenka į valstybės saugomas teritorijas. Artimiausios saugomos teritorijos – Rambyno regioninis parkas ir Rambyno kraštovaizdžio draustinis yra nutolusios 5 km į pietryčius nuo vėjo jėgainių statybos vietų. PŪV teritorija nepatenka į Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijas. Artimiausios Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijos – Nemuno upė Rambyno regioniniame parke (buveinių apsaugai svarbi teritorija) yra už 8,1 km į pietus, Jūros upė žemiau Tauragės (buveinių apsaugai svarbi teritorija) yra už 8,5 km į rytus, Šesuvies ir Jūros upių slėniai (paukščių apsaugai svarbi teritorija) yra už 8,5 km į rytus, Senrusnės ir Sennemunės ežerai (paukščių apsaugai svarbi teritorija) yra už 8,8 km į vakarus.

PŪV teritorijoje kultūros paveldo vertybių nėra. Artimiausios saugomos kultūros vertybės yra Vidgirių kapinynas (unikalus objekto kodas kultūros vertybių registre – 16314), nutolęs 1,1 km atstumu pietryčių kryptimi, Piktupėnų mokyklos pastatas (unikalus objekto kodas kultūros vertybių registre – 31609), nutolęs 1,1 km atstumu šiaurės rytų kryptimi, buvusi palivarko sodyba (unikalus objekto kodas kultūros vertybių registre – 655), nutolusi 1,1 km atstumu pietvakarių kryptimi nuo vėjo jėgainių statybos vietų.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas:

PŪV paskirtis – elektros gamyba iš atsinaujinančių energijos šaltinių prisijungiant prie esamo skirstomojo elektros tinklo, kuris yra Lietuvos vieningos energetinės sistemos dalis. PŪV produkcija – elektros energija. PŪV organizatorius, kaip didžiausią tikimybę, numato statyti GE Wind Energy GE 3.4-137 modelio vėjo jėgaines, todėl atrankos dokumentuose skaičiavimams ir įvertinimui pasirinktas minėtas maksimalių parametrų vėjo jėgainės modelis. Planuojama pastatyti iki 14 vėjo jėgainių, kurių kiekvienos nominali galia numatoma iki 3,4 MW, bokšto aukštis – nuo 131 iki 150 m , bendras vėjo jėgainių aukštis – iki 220 m, sparnuotės skersmuo – iki 137 m, menčių skaičius – 3 vnt., gamintojo deklaruojamas maksimalus garso lygis – 106,5 dB(A), sparnuotės apsisukimai, esant nominaliam galingumui – iki 19 apsisukimų per minutę. Vėjo jėgainių pagrindinė įranga turės įdiegtas moderniausias ir naujausias technologijas. Visa įranga bus pagaminta specializuotose gamyklose, atvežta į vietą ir čia montuojama. Vėjo jėgainės veikimas bus autonominis, valdomas automatiniu režimu. Elektros įrenginių, turbinos ir kitų vėjo jėgainės mechanizmų darbas bus fiksuojamas automatiniais davikliais, duomenys nuotolinio ryšio pagalba pastoviai perduodami į vėjo jėgainės valdymo centrą. Esant gedimui jos darbas bus stabdomas automatiškai.

Susisiekimas su PŪV žemės sklypais, kuriuose numatyta statyti vėjo jėgaines numatomas iš esamų rajoninių kelių tinklo, per vietinės reikšmės kelius ir/ar privažiavimus, kurie pagal poreikį bus sustiprinami ir/ar renovuojami. Eksploatacijos laikotarpiu vėjo jėgainės bus valdomos nuotoliniu būdu, todėl aptarnaujantis autotransportas atvyks tik gedimų arba techninio patikrinimo atveju. Siekiant sumažinti vizualinę kraštovaizdžio taršą, generuojama elektros energija iš vėjo jėgainių požeminiais 20 kV ir 110 kV elektros kabeliais bus jungiama į numatomą pastatyti žemės sklype (kadastro Nr. 8847/0004:41) transformatorinę pastotę, o iš jos bus perduodama tiesiai į paskirstomąjį tinklą arba į besiribojančias 110 kV ir/ar 330 kV elektros perdavimo linijas. Vėjo jėgainių valdymas numatomas distanciniu bevieliu metodu. Visi elektros kabeliai eis per esamus kelius, esant būtinybei kirsti nenumatytus sklypus, bus gauti žemės sklypų savininkų sutikimai (pasirašomos notarinės servituto sutartys). Iš viso numatoma nutiesti apie 10 km elektros kabelio. Žemės sklypuose, kuriuose planuojamos vėjo jėgainės, yra įrengtos valstybei priklausančios melioracijos sistemos bei įrenginiai, kuriuos numatoma saugoti, remontuoti, rekonstruoti, o pažeistus statybos metu atstatyti.

Vėjo jėgainių statyba ir eksploatacija aplinkos oro, dirvožemio ar vandens taršos neįtakos. Vėjo jėgainių eksploatacijos metu pavojingos, radioaktyvios žaliavos ir/ar cheminės medžiagos bei preparatai (mišiniai) naudojami ar saugojami nebus. Vandens, žemės, dirvožemio ir/ar biologinės įvairovės ištekliai naudojami nebus. PŪV metu nebus naudojamas vanduo, buitinės ir gamybinės nuotekos nesusidarys.

Vėjo jėgainių pamatų statybos metu numatomi nedidelės apimties kasybos darbai, nukasamas dirvožemis bus panaudojamas vietos reljefo lyginimui, formuojant įvažiavimų ir privažiavimo kelių pylimus. PŪV neigiamo poveikio žemei ir dirvožemiui neturės. Dirvožemio erozija ar padidinta tarša nenumatoma.

PŪV metu atliekų nesusidarys, o vėjo jėgainių statybos metu susidarę nedideli metalo ir mišrių statybinių atliekų kiekiai bus rūšiuojami į specialius konteinerius, kurie bus perduoti atliekų tvarkymo įmonėms pagal sutartis. Atliekos bus tvarkomos pagal Atliekų tvarkymo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011-05-03 įsakymu Nr. D1-368. Tikslūs susidariusių atliekų kiekiai ir kategorijos bus konkretizuoti techninio projekto rengimo metu.

Planuojamas vėjo jėgainių statybos darbų eiliškumas: privažiavimo kelių įrengimas; vėjo jėgainių pamatų ar atatampų įrengimas; aptarnaujančių elektros kabelių linijų statyba; vėjo jėgainių konstrukcijų montavimas; mechanizmų ir elektros įrenginių darbo derinimas, statybos aikštelės tvarkymas, statybos metu pažeistų dangų ir dirvožemio sluoksnio atstatymas. Preliminari vėjo jėgainių eksploatacijos pradžia planuojama 2018 – 2020 m.

Siekiant išvengti ekstremalių įvykių (avarijos, susijusios su mechaniniu konstrukcijų pažeidimu), galinčių kilti vėjo jėgainių eksploatacijos metu, aplink vėjo jėgaines bus formuojamos sanitarinės apsaugos zonos, į kurias gyvenamoji aplinka/gyvenamieji namai nepateks. Ekstremalios situacijos atveju vėjo jėgainėms nukritus (sulūžus), jos nekels pavojaus aplinkinių gyventojų sveikatai.

Agrariniame, mažai urbanizuotame, kraštovaizdyje, kuriame planuojama statyti iki 14 vėjo jėgainių, atsiras vertikalūs, technogeninio dizaino aukštuminiai statiniai, iškylantys virš visų kraštovaizdžio elementų, kurie pakeis vizualinę vietos charakteristiką. Planuojamos vėjo jėgainės, kurių bendras aukštis iki 220 m, bus pagrindinės kraštovaizdžio vertikalios dominantės. Vizualinio poveikio kraštovaizdžiui efektas kiekybiškai negali būti išmatuotas ar apskaičiuotas, todėl poveikio mažinimo priemonės yra ribotos. Siekiant sumažinti įtaką kraštovaizdžiui, planuojama vėjo jėgainių konstrukcijas projektuoti imituojant gamtoje esančias formas, dažyti šviesiomis dangaus fonui artimomis spalvomis. Speciali dažų sudėtis leidžia išvengti konstrukcijų blizgėjimo ir atspindžių susidarymo.

Vienas iš pagrindinių vėjo jėgainių poveikių aplinkai yra triukšmas. Vėjo jėgainių skleidžiamas triukšmas skirstomas į mechaninės ir aerodinaminės kilmės. Pagal pateikiamas vėjo jėgainių gamintojų technines charakteristikas, planuojamų vėjo jėgainių sukeliamas triukšmo lygis prie rotoriaus gondolos, esant 10 m/s vėjo greičiui, sudaro apie 98 – 106 dB(A). Triukšmo sklaidos skaičiavimai atlikti programa WindPRO (versija 3.0). Vėjo jėgainių skleidžiamo triukšmo modeliavimas atliktas priimant, kad PŪV teritorijoje vienu metu visu galingumu veikia visos vėjo jėgainės. WindPRO modelio skaičiavimai pagrįsti Tarptautinio standarto ISO 9.613-2, Vokietijos standarto ISO 9.613-2, UK ISO 9.613-2, Danijos Aplinkos departamento ir Nyderlandų 1999 m. rekomendacijomis. Skaičiavimams naudotas maksimalius parametrus atitinkantis vėjo jėgainės modelis – GE Wind Energy GE 3.4-137. Skaičiavimai atlikti, kai vėjo greitis 10 m/s (pagal teisės aktų reikalavimus). Skaičiavimuose naudotas foninis triukšmo lygis – 45 dB(A). Foninis triukšmo lygis priimamas 40 metrų nuo gyvenamojo namo, esančio ne gyvenamosios paskirties žemės sklype (higienos normos HN 33:2011 2 punkto reikalavimai). Triukšmo sklaidos skaičiavimais nustatyta, kad leistinas triukšmo lygis LTL = 45dB(A) (*kadangi triukšmo lygis yra pastovus tai maksimali ir ekvivalentinė triukšmo reikšmės sutampa; per visą paros laikotarpį darbo režimas nekinta, todėl imama mažiausia ribinė vertė, nustatyta nakties periodui*) bus pasiekiamas statant GE Wind Energy GE 3.4-137 iki 14 vėjo jėgainių už 280 – 400 m nuo vėjo jėgainių į išorinę pusę, o tarp vėjo jėgainių Nr. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11 ir 12 bei Nr. 8, 9 ir 12 triukšmo zonos apsijungia į vieną, tačiau artimiausios gyvenamosios aplinkos nesiekia. Papildomai atlikti triukšmo sklaidos skaičiavimai įvertinant netoliese jau veikiančias vėjo jėgaines, iš kurių matyti, kad triukšmo zonos su netoliese esančiomis vėjo jėgainėmis apsijungia, tačiau artimiausios gyvenamosios aplinkos nesiekia. Atlikus triukšmo sklaidos skaičiavimus nustatyta, jog artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje triukšmo lygio viršijimas neprognozuojamas.

Vėjo jėgainės, kaip ir kiti aukšti statiniai, esant saulėtam orui, meta šešėlį ant gretimų objektų. Gyvenant arti vėjo jėgainių, galimas besisukančių sparnų keliamo šviesos mirgėjimo poveikis. Planuojant ūkinę veiklą, buvo apskaičiuotas vėjo jėgainių sudaromo šešėlio dydis ir jo kryptis, o vėjo jėgainės numatytos išdėstyti taip, kad šešėliavimas netrukdytų gyvenamajai aplinkai. Pagal atliktus modeliavimo rezultatus, atsižvelgiant į vidutinę saulės spindėjimo trukmę bei gyvenamųjų sodybų vietų išsidėstymą, prognozuojama, kad planuojamų vėjo jėgainių bokštų šešėliavimas gyvenamojoje aplinkoje neviršys leistinos 30 val./metus ribos. Šešėliavimo poveikio vertinimui Lietuvoje sukurtų ir patvirtintų metodikų ar higienos normų nėra. Kaip leidžiamas šešėliavimo lygis yra priimtas Vokietijos standartų rekomenduojamas leistinas šešėliavimo ribinis lygis (maksimaliai 30 valandų per metus arba 30 minučių per dieną). Tikslesniam galimo šešėliavimo artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje įvertinimui, atliktas modeliavimas programa WindPRO (versija 3.0) – pačiu blogiausiu variantu, priimant, kad visų pastatų visi langai yra orientuoti į vėjo jėgaines („Green House Mode“). Iš šešėliavimo sklaidos rezultatų matyti, kad planuojamų vėjo jėgainių šešėliavimas artimiausios

gyvenamosios aplinkos nesieks. Šešėliavimo poveikiui sumažinti, vėjo jėgainių bokštai bus išdėstyti taip, kad rotoriaus menčių sukeliamas šešėliavimas nesiektų artimiausių gyvenamųjų sodybų teritorijų. Priešingu atveju, rotoriaus menčių šešėliams siekiant artimiausių gyvenamųjų sodybų teritorijas, gavus sodybų savininkų sutikimus, numatomas sodybų apsodinimas želdiniais, kurie užstotų vėjo jėgaines tuo laikotarpiu, kai jų šešėlis krenta į sodybą arba vėjo jėgainėse įrengiamas šešėliavimo mažinimo (stabdymo – shadow shut-down) mechanizmas, kurio tikslas yra sumažinti šešėlio mirgėjimą gyvenamoje aplinkoje.

Artimiausia gyvenamoji sodyba nuo vėjo jėgainių statybos vietos nutolusi 0,4 km atstumu, todėl į vėjo jėgainių poveikio zoną, nepatenka nei vienas gyvenamas namas. Pagal analogiškų vėjo jėgainių techninius duomenis generatoriaus, veikiančio pilna galia, elektromagnetinio lauko (EML) energijos srauto tankis (SLV) yra lygus 24 $\mu W/cm^2$. Šis tankis matuojamas 1 m atstumu nuo generatoriaus. Elektros lauko stipris 1 m atstumu nuo generatoriaus siekia 8 kV/m. Kadangi generatorius yra gondoloje aukštai virš žemės, EML stipris, kuris kinta pagal kubinę atstumo priklausomybę, neturės poveikio aplinkai, nesieks 0,5 kV/m ir neviršys leistinos normos – 15 kV/m, nustatytos HN 104:2011 „Gyventojų sauga nuo elektros linijų sukuriamo elektromagnetinio lauko".

Planuojamos vėjo jėgainės nuo artimiausios gyvenamosios sodybos yra nutolusi 0,4 km atstumu, tai yra pakankamai dideliu atstumu, todėl infragarsas neigiamo poveikio žmonių sveikatai nekels.

5[1]. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000" teritorijoms reikšmingumas.

PŪV teritorija nepatenka į Europos ekologinio tinklo „Natura 2000" teritorijas. Artimiausios Europos ekologinio tinklo „Natura 2000" teritorijos – Nemuno upė Rambyno regioniniame parke (buveinių apsaugai svarbi teritorija) yra už 8,1 km į pietus, Jūros upė žemiau Tauragės (buveinių apsaugai svarbi teritorija) yra už 8,5 km į rytus, Šesuvies ir Jūros upių slėniai (paukščių apsaugai svarbi teritorija) yra už 8,5 km į rytus, Senrusnės ir Sennemunės ežerai (paukščių apsaugai svarbi teritorija) yra už 8,8 km į vakarus.

6. Pastabos, pasiūlymai:

6.1. PŪV turi atitikti Pagėgių savivaldybės teritorijos bendrojo plano, patvirtinto Pagėgių savivaldybės tarybos 2008-12-18 sprendimu Nr. T-520, sprendinius ir Pagėgių savivaldybės teritorijos vėjo jėgainių parkų išdėstymo specialiojo plano, patvirtinto Pagėgių savivaldybės tarybos 2015-11-26 sprendimu Nr. T-217, sprendinius.

6.2. PŪV metu nepažeisti Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992-05-12 nutarimu Nr. 343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo", nustatytų reikalavimų.

6.3. Pradėjus PŪV, rekomenduojama penkis metus vykdyti nuo besisukančių vėjo jėgainių menčių žūvančių paukščių monitoringą PŪV teritorijoje, pagal su Aplinkos apsaugos agentūra suderintą paukščių monitoringo programą. Nustačius reikšmingą poveikį, numatyti prevencines priemones – vėjo jėgainių stabdymą intensyvios migracijos dienomis ir kitais paukščiams pavojingais laikotarpiais.

6.4. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje poveikio aplinkai vertinimo atrankos išvadai pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtis/nutraukti veiklą.

6.5. Veiklos vykdytojas visais atvejais privalės laikytis visų aktualių veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, keičiantis teisiniam reglamentavimui atitinkamai keisti veiklos rodiklius.

6.6. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas apie priimtą atrankos išvadą nedelsiant turi pranešti visuomenei Visuomenės informavimo ir dalyvavimo PŪV poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše nustatyta tvarka. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas nedelsdamas turi raštu informuoti atsakingą instituciją apie pranešimo paskelbimą minėtame tvarkos apraše nurodytose visuomenės informavimo priemonėse, kartu pridedant laikraščių, kuriuose skelbtas pranešimas, kopijas ir pranešimo, skelbto savivaldybės (seniūnijos) lentoje, kopiją su savivaldybės (seniūnijos) informacine žyma apie paskelbimą.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant atrankos išvadą:

7.1. Į PŪV teritoriją saugomi gamtos ir kultūros paveldo objektai, Europos ekologinio tinklo „Natura 2000" teritorijos nepatenka. Įvertinus PŪV vietą, reikšmingas neigiamas poveikis artimiausioms gamtinėms ir kultūros paveldo vertybėms, kultūrinio kraštovaizdžio vietovėms nenumatomas.

7.2. Pastačius ir pradėjus eksploatuoti iki 14 vėjo jėgainių, vandens, žemės, dirvožemio ir/ar biologinės įvairovės ištekliai naudojami nebus. Numatoma naudoti vieną iš alternatyviųjų energijos šaltinių, tai – vėjo energiją, todėl poveikio minėtiems aplinkos komponentams nebus.

7.3. Vėjo jėgainių statyba ir eksploatacija aplinkos oro, dirvožemio ar vandens taršos, atliekų susidarymo neįtakos. PŪV neigiamo poveikio dirvožemio taršai ir erozijai neturės. Vėjo jėgainių

eksploatacijos metu vanduo nebus naudojamas, nesusidarys gamybinės ar buitinės nuotekos. Atliekos vėjo jėgainių eksploatavimo metu nesusidarys.

7.4. PŪV žemės sklypai vėjo jėgainių statybai bus formuojami taip, kad būtų užtikrintas efektyvus vėjo jėgainių darbas, kad vėjo jėgainių bokštai sudarytų tam tikrą kompoziciją kraštovaizdyje ir maksimaliai būtų sumažintas vėjo jėgainių poveikis gretimoms teritorijoms. Agrariniame kraštovaizdyje atsiradę vertikalūs elementai neįtakos gretimybėse esančių žemės ūkio sklypų, nebus paveiktas kraštovaizdžio ekologinis stabilumas.

7.5. PŪV organizatorius įsipareigoja planuojamoms statyti vėjo jėgainėms atlikti poveikio visuomenės sveikatai vertinimą, nustatyti sanitarines apsaugos zonas.

7.6. Pagal atliktus triukšmo sklaidos skaičiavimus, artimiausiose gyvenamose sodybose triukšmo lygis neviršys HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ ribinių triukšmo lygio reikšmių nakties metu (22 – 06 val.), tai yra 45 dB(A), todėl PŪV neturės neigiamo poveikio visuomenės sveikatai triukšmo aspektu. Tačiau siekiant išvengti galimo vėjo jėgainių sukeliamo triukšmo poveikio greta gyvenantiems žmonėms, nuo artimiausios vėjo jėgainės iki gyvenamųjų sodybų teritorijos turi būti išlaikytas ne mažesnis kaip 45 dB(A) garso lygį (iki leidžiamo nakties metu 22 – 06 val. triukšmo lygio) atitinkantis atstumas. Kitu atveju, nakties metu (22 – 06 val.) planuojamos vėjo jėgainės gali dirbti sumažintu apsisukimų greičiu ir galingumu, taip sumažinant triukšmo lygį.

7.7. Pagal atliktus šešėliavimo sklaidos rezultatus, planuojamų vėjo jėgainių šešėliavimas artimiausios gyvenamosios aplinkos nesieks. Analogiški skaičiavimai atlikti ir įvertinant netoliese jau veikiančias vėjo jėgaines, iš kurių matyti, kad padidintas šešėliavimas artimiausios gyvenamosios aplinkos nesieks. Šešėliavimo poveikiui sumažinti, vėjo jėgainių bokštai bus išdėstyti taip, kad rotoriaus menčių sukeliamas šešėliavimas artimiausiose gyvenamųjų sodybų teritorijose neviršytų 30 val./metus, arba gavus sodybų savininkų sutikimus, gali būti numatytas sodybų apsodinimas želdiniais, arba vėjo jėgainėse įrengiamas šešėliavimo mažinimo (stabdymo – shadow shut-down) mechanizmas, kurio tikslas yra sumažinti šešėlio mirgėjimą gyvenamoje aplinkoje.

7.8. Pagal atrankos išvadai pateiktą informaciją, elektromagnetinio lauko stipris nuo PŪV neturės poveikio gyvenamajai aplinkai, nes nesieks 0,5 kV/m ir neviršys leistinos normos – 15 kV/m, nustatytos HN 104:2011 „Gyventojų sauga nuo elektros linijų sukuriamo elektromagnetinio lauko“. Vėjo jėgainių sudaromo elektromagnetinio lauko spinduliavimas neigiamo poveikio žmonių sveikatai neturės, nes sveikatą įtakojantis elektromagnetinio lauko stiprumas susidarytų tik greta aukštos įtampos elektros transformavimo ir perdavimo įrenginių bei greta elektros generatoriaus vėjo jėgainėje.

8. Priimta atrankos išvada:

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus bei atsižvelgiant į pateiktą informaciją atrankai dėl poveikio aplinkai vertinimo, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 6 dalimi, priimama atrankos išvada: UAB „LT energija“ planuojamai ūkinei veiklai – iki 14 vėjo jėgainių statybai ir eksploatacijai Bajėnų, Endriškių, Genių, Gudų, Piktupėnų ir Užbalių k., Pagėgių sen., Pagėgių sav. – poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši atrankos išvada dėl poveikio aplinkai vertinimo galioja 3 metus nuo atrankos išvados viešo paskelbimo dienos. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas turi per 10 darbo dienų pranešti visuomenei apie priimtą atrankos išvadą ir raštu informuoti atsakingą instituciją apie pranešimo paskelbimą visuomenei Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“, nurodytose visuomenės informavimo priemonėse.

Šis sprendimas gali būti persvarstomas Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka arba skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius) per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Direktoriaus įgaliota Poveikio aplinkai vertinimo departamento direktorė — Justina Černienė

Giedrė Jonauskaitė, tel. 8 46 466456, el. p. giedre.jonauskaite@aaa.am.lt

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,tel. 8 706 62 008 el.p. aaa@aaa.am.lt, http://gamta.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „LT Energija“ Į 2020-05-12 Nr. 1.15-20/52
2020-06-11 Nr. 1.15-20/56

SPRENDIMAS DĖL „LT ENERGIJA“ PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS – IKI 14 VĖJO JĖGAINIŲ STATYBOS IR EKSPLOATACIJOS BAJĖNŲ, ENDRIŠKIŲ, GENIŲ, GUDŲ, PIKTUPĖNŲ IR UŽBALIŲ K., PAGĖGIŲ SEN., PAGĖGIŲ SAV. POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATRANKOS IŠVADOS GALIOJIMO PRATĘSIMO

2020- Nr. (30.2)-A4E-

1. Atsakingos institucijos priimtos atrankos išvados dėl poveikio aplinkai vertinimo data ir rašto registracijos Nr.

Aplinkos apsaugos agentūros 2017-06-27 raštu Nr. (28.3)-A4-6753 priimta atrankos išvada (toliau – Atrankos išvada), kad UAB „LT Energija“ planuojamai ūkinei veiklai – iki 14 vėjo jėgainių statybos ir eksploatacijos Bajėnų, Endriškių, Genių, Gudų, Piktupėnų ir Užbalių k., Pagėgių sen., Pagėgių sav. poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Informacija apie priimtą Atrankos išvadą buvo paskelbta dienraštyje „Lietuvos Aidas“ (2017-07-01), laikraštyje „Pamarys“ (2017-06-30) taip pat Pagėgių savivaldybės administracijos skelbimų lentoje (2017-06-28), Pagėgių savivaldybės administracijos Pagėgių seniūnijos skelbimų lentoje (2017-06-28).

2. Planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus (užsakovo) motyvuoto prašymo, pateikto atsakingai institucijai, data ir registracijos Nr.

UAB „LT Energija“ 2020-05-12 prašymas Nr. 1.15-20/52 „Dėl 2017-06-27 poveikio aplinkai vertinimo atrankos išvados Nr. (28.3)-A4-6753 galiojimo pratęsimo“ ir UAB „LT Energija“ 2020-06-11 prašymas Nr. 1.15-20/56 „Dėl papildomos informacijos pateikimo 2017-06-27 poveikio aplinkai vertinimo atrankos išvados Nr. (28.3)-A4-6753 galiojimo pratęsimui“

3. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (užsakovas)

UAB „LT Energija“, Vėjo g. 5, Benaičių k., LT-97282 Kretingos r. sav., tel. 8 655 65861.

4. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas

Iki 14 vėjo jėgainių statyba ir eksploatacija Bajėnų, Endriškių, Genių, Gudų, Piktupėnų ir Užbalių k., Pagėgių sen., Pagėgių sav.

Tikime laisve 1990 KOVO 11
ISO 9001 BUREAU VERITAS Certification

5. Planuojamos ūkinės veiklos vieta

Iki 14 vėjo jėgainių statyba ir eksploatacija, kurią numatoma vykdyti žemės sklypuose, kurių kadastro Nr. 8801/0003:170, 8801/0003:121, 8801/0003:167, esančiuose Bajėnų k., žemės sklype, kurio kadastro Nr. 8847/0005:68, esančiame Endriškių k., žemės sklypuose, kurių kadastro Nr. 8847/0001:305, 8847/0001:130, esančiuose Genių k., žemės sklypuose, kurių kadastro Nr. 8801/0003:79, 8801/0003:184, 8801/0003:1790, esančiuose Gudų k., žemės sklypuose, kurių kadastro Nr. 8847/0001:126, 8847/0001:303, esančiuose Piktupėnų k. ir žemės sklype, kurio kadastro Nr. 8847/0001:289, esančiame Užbalių k., Pagėgių sen., Pagėgių sav., Tauragės apskr.

6. Planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus (užsakovo) nurodyti motyvai dėl planuojamos ūkinės veiklos atrankos išvados galiojimo pratęsimo:

6.1. Vadovaujantis Teritorijų planavimo dokumentų registro duomenimis planuojamos ūkinės veiklos teritorijai artimoje aplinkoje nėra suplanuota naujų gyvenamųjų, visuomeninių ar rekreacinių teritorijų. Žemės sklypai, kuriuose planuojama statyti vėjo elektrines, išsidėstę tarp žemės ūkio paskirties teritorijų, atokiau nuo urbanizuotų teritorijų. Planuojamos ūkinės veiklos vietos, gretimų žemės sklypų ar teritorijos apsaugos statusas yra nepasikeitęs.

6.2. Planuojamos ūkinės veiklos pobūdis, mastas, neigiamą poveikį aplinkai mažinančios priemonės, nurodytos priimtoje Atrankos išvadoje, nepasikeitė. Nepasikeitė vėjo elektrinių techniniai parametrai, kurie buvo nurodyti Atrankos išvadoje.

6.3. Planuojamai ūkinei veiklai atliktas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas ir Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos 2017-07-11 raštu Nr. BSV.7-278(16.8.5 7.11) priimtas sprendimas, kad planuojama ūkinė veikla yra leistina.

6.4. AB „Litgrid“ išdavė prisijungimo sąlygas 300 MW vėjo elektrinių parko prijungimui prie elektros perdavimo tinklo.

6.5. Rengiamas vėjo elektrinių, transformatorių pastotės ir AB „Litgrid“ dalies techniniai projektai, kurių pagrindu planuojama gauti statybos leidimus, sudaryti preliminarūs vėjo elektrinių tiekimo susitarimai, atidalinti žemės sklypai vėjo elektrinių statybai ir kt.

7. Atsakingos institucijos motyvai, kuriais remtasi priimant sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos atrankos išvados galiojimo pratęsimo:

7.1. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius pateikė informaciją, kad dėl planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo yra atliktos/atliekamos kitos procedūros: atliktas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas, gautos prisijungimo sąlygos 300 MW vėjo elektrinių parko prijungimui prie elektros perdavimo tinklo, rengiamas vėjo elektrinių, transformatorių pastotės ir AB „Litgrid“ dalies techniniai projektai, kurių pagrindu planuojama gauti statybos leidimus, sudaryti preliminarūs vėjo elektrinių tiekimo susitarimai, atidalinti žemės sklypai vėjo elektrinių statybai ir kt.

7.2. Planuojamos ūkinės veiklos pobūdis, mastas, neigiamą poveikį aplinkai mažinančios priemonės, nurodytos priimtoje Atrankos išvadoje, nepasikeitė. Nepasikeitė vėjo elektrinių techniniai parametrai, kurie buvo nurodyti Atrankos išvadoje.

7.3. Vadovaujantis Teritorijų planavimo dokumentų registro duomenimis planuojamos ūkinės veiklos teritorijai artimoje aplinkoje nėra suplanuota naujų gyvenamųjų, visuomeninių ar rekreacinių teritorijų. Žemės sklypai, kuriuose planuojama statyti vėjo elektrines, išsidėstę tarp žemės ūkio paskirties teritorijų, atokiau nuo urbanizuotų teritorijų. Planuojamos ūkinės veiklos vietos, gretimų žemės sklypų ar teritorijos apsaugos statusas yra nepasikeitęs.

7.4. Nuo UAB „LT Energija“ prašymo pateikimo 2020-05-12 iki Atrankos išvados galiojimo termino pabaigos 2020-07-02 liko ne daugiau kaip 6 mėnesiai, bet ne mažiau kaip 20 darbo dienų.

8. Sprendimo dėl planuojamos ūkinės veiklos atrankos išvados pratęsimo pobūdis (pratęsiama/nepratęsiama) ir pratęsimo terminas.

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 9 dalimi, Aplinkos apsaugos agentūros 2017-06-27 raštu Nr. (28.3)-A4-6753 priimtos Atrankos išvados dėl UAB „LT Energija“ planuojamos ūkinės veiklos – iki 14 vėjo jėgainių statybos ir eksploatacijos Bajėnų, Endriškių, Genių, Gudų, Piktupėnų ir Užbalių k., Pagėgių sen., Pagėgių sav. - poveikio aplinkai vertinimo galiojimas pratęsiamas 3 metams. Atrankos išvada galioja nuo 2020-07-02 iki 2023-07-02.

Šį sprendimą Jūs turite teisę apskųsti Lietuvos administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, 01402 Vilnius) Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka arba Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius) Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo jo paskelbimo arba įteikimo dienos.

Direktoriaus įgaliota direktoriaus pavaduotoja Aldona Teresė Kučinskienė

Dovilė Petraškaitė, 8 315 56735, el. p. dovile.petraskaite@aaa.am.lt

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Aplinkos apsaugos agentūra,A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	SKUBU Sprendimas dėl „LT Energija“ planuojamos ūkinės veiklos – iki 14 vėjo jėgainių statybos ir eksploatacijos Bajėnų, Endriškių, Genių, Gudų, Piktupėnų ir Žžbalių k., Pagėgių sen., Pagėgių sav. poveikio aplinkai vertinimo atrankos išvados galiojimo pratęsimo
Dokumento registracijos data ir numeris	2020-07-02 Nr. (30.2)-A4E-5811
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0, GEDOC
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	ALDONA TERESĖ KUČINSKIENĖ, Direktoriaus pavaduotoja
Parašo sukūrimo data ir laikas	2020-07-02 16:56:35
Parašo formatas	Parašas, pažymėtas laiko žyma
Laiko žymoje nurodytas laikas	2020-07-02 16:56:47
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B
Sertifikato galiojimo laikas	2019-12-03 - 2022-12-02
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Danguolė Petravičienė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2020-07-02 16:58:43
Parašo formatas	Trumpalaikis skaitmeninis parašas, kuriame taip pat saugoma sertifikato informacija
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	RCSC IssuingCA
Sertifikato galiojimo laikas	2020-01-09 - 2021-01-08
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elektroninė dokumentų valdymo sistema VDVIS, versija v. 3.04.02
El. dokumento įvykius aprašantys metaduomenys	
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	El. dokumentas atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja. Tikrinimo data: 2020-07-02 18:51:21
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2020-07-02 atspausdino Dovilė Petraškaitė
Paieškos nuoroda	

**NACIONALINIO VISUOMENĖS SVEIKATOS CENTRO
PRIE SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS
TAURAGĖS DEPARTAMENTAS**

Biudžetinė įstaiga, Kalvarijų g. 153, LT-08221 Vilnius.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 291349070.
Departamento duomenys: Prezidento g. 38, LT-72253 Tauragė , tel. (8 446) 61 167, faks. (8 446) 79 352,
el. p. taurage@nvsc.lt

Uždarajai akcinei bendrovei
„Ekosistemos“
Taikos pr. 119
LT-94231 Klaipėda

2017-07-11 Nr. 2.7- 579 (16.8.5 7.11)

DĖL PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS GALIMYBIŲ SPRENDIMO PRIĖMIMO

Atsakydami į 2017-06-16 prašymą dėl poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaitos derinimo Nr. 17-219. Informuojame, kad Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Tauragės departamentas priėmė sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių žemės sklypuose, Bajėnų, Endriškių, Genių, Gudų, Piktupėnų, ir Užbalių k., Pagėgių sen., Pagėgių savivaldybės administracinėje teritorijoje.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymu Nr. IX-886 , Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nenumatytų poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atlikimo atvejų tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. V-474 „Dėl Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nenumatytų poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atlikimo atvejų nustatymo ir tvarkos aprašo patvirtinimo ir įgaliojimų suteikimo“ ir 2004 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. V-491 „Dėl poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodinių nurodymų patvirtinimo“ Tauragės departamentas priėmė sprendimus dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių.

Asmuo, nesutinkantis su atsakymu į jo prašymą (skundą) ne vėliau kaip per 1 mėnesį nuo šio rašto gavimo dienos turi teisę paduoti skundą Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka administraciniam teismui.

PRIDEDAMA. 2 lapai.

Tauragės departamento
Visuomenės sveikatos saugos skyriaus vedėja Gilma Masiulionienė

L. Vanagaitė, tel. (8 446) 72 368, faks. (8 446) 79 352, el. p. laura.vanagaite@nvsc.lt

Forma patvirtinta
Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministro
2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. V-474

NACIONALINIS VISUOMENĖS SVEIKATOS CENTRAS PRIE SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS

Kalvarijų g. 153, LT-08221 Vilnius, tel. (8 5) 212 4098, faks. (8 5) 261 2707,
el. p. info@nvsc.lt

SPRENDIMAS DĖL PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS GALIMYBIŲ

2017-07-11 Nr. BSV.7-278(16.8.5. 7.11)

Tauragė

1. Duomenys apie planuojamos ūkinės veiklos organizatorių:	
(juridinio asmens pavadinimas ir įmonės kodas / filialo pavadinimas ir įmonės kodas / fizinio asmens vardas, pavardė)	UAB „LT Energija“ 304215238
(juridinio asmens buveinė ar adresas, kuriuo būtų galima siųsti korespondenciją / filialo buveinė ar adresas, kuriuo būtų galima siųsti korespondenciją / fizinio asmens adresas, kuriuo būtų galima siųsti korespondenciją)	Žolyno g. 3, LT-10208 Vilnius
(kontaktiniai telefonai, faksas, elektroninio pašto adresas)	8 656 36 472
2. Duomenys apie Ataskaitos rengėją:	
(juridinio asmens pavadinimas ir įmonės kodas / filialo pavadinimas ir įmonės kodas / fizinio asmens vardas, pavardė)	UAB “Ekosistema” 140016636
(juridinio asmens buveinė ar adresas, kuriuo būtų galima siųsti korespondenciją / filialo buveinė ar adresas, kuriuo būtų galima siųsti korespondenciją / fizinio asmens adresas, kuriuo būtų galima siųsti korespondenciją)	Taikos pr. 119, LT-94231 Klaipėda
(kontaktiniai telefonai, faksas, elektroninio pašto adresas)	(8 46) 43 04 63 neda@ekosistema.lt
3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas:	
	Elektros energijos gamyba, perdavimas ir paskirstymas Bajėnų, Endriškių, Genių, Gudų, Piktupėnų, ir Užbalių k., Pagėgių sen., Pagėgių sav.
4. Planuojamos ūkinės veiklos adresas:	
(apskritis, miestas, rajonas, seniūnija, kaimas, gatvė)	Bajėnų, Endriškių, Genių, Gudų, Piktupėnų, ir Užbalių k., Pagėgių sen., Pagėgių savivaldybės administracinėje teritorijoje (sklypų kad. Nr.

	8801/0003:79, 8801/0003:170, 8801/0003:121, 8801/0003:167, 8847/0001:305, 8847/0001:126, 8801/0003:184, 8801/0003:179, 8847/0001:130, 8847/0005:68, 8847/0001:303 ir 8847/0001:289)
5. Planuojamos ūkinės veiklos trumpas aprašymas:	
	Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius UAB „LT Energija“ numato iki keturiolikos vėjo jėgainių, kurių kiekvienos galia iki 3,4 MW, bendras aukštis iki 220 m, statybą ir eksploataciją. Planuojamos ūkinės veiklos paskirtis – elektros gamyba iš atsinaujinančių energijos šaltinių prisijungiant prie esamo AB „ESO“/AB „LITGRID“ skirstomojo elektros tinklo, kuris yra Lietuvos vieningos energetinės sistemos dalis. Planuojamos ūkinės veiklos produkcija – elektros energija.
6. Ataskaitoje siūlomas sanitarinių apsaugos zonų ribų dydis:	
(sanitarinių apsaugos zonų ribų dydis metrais, taršos šaltinis (-iai), nuo kurio (-ių) nustatomos sanitarinių apsaugos zonų ribos)	Sanitarinė apsaugos zona vėjo jėgainėms nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ 62^1 p. 30 kW ir didesnės įrengtosios galios vėjo elektrinių sanitarinės apsaugos zonos dydis nustatomas pagal triukšmo sklaidos ir kitos aplinkos taršos skaičiavimus atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą. Vėjo jėgainėms sanitarinės apsaugos zonos formuojamos pagal triukšmo sklaidos rezultatų 45 dBA izolinijas, atsižvelgiant į vėjo jėgainių modelius. Vėjo jėgainėms sanitarinės apsaugos zonos formuojamos pagal triukšmo sklaidos rezultatų 45 dBA izolinijas, atsižvelgiant į vėjo jėgainių modelį ir statomų jėgainių kiekį: **1 variantas:** statant keturiolika GE WIND ENERGY GE3.4-137 (3,4 MW, bokšto aukštis 150 m, garso lygis 106,5 dBA) modelio vėjo jėgainių sanitarinės apsaugos zonos formuojamos po 260 m nuo vėjo jėgainių Nr. 1 ir Nr. 14 bokštų, o tarp vėjo jėgainių Nr. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11 ir Nr. 13 bei tarp Nr. 8, 9 ir Nr. 12 zona apsijungia į vieną, atstumas nuo vėjo jėgainių bokštų į išorinę pusę svyruoja tarp 260÷420 m (žiūr. 14 priedą); 1 varianto alternatyva: kai vietoj 14 vėjo jėgainių statoma 10, t. y. nestatomos vėjo jėgainės Nr. 8, Nr. 9, Nr. 10 ir Nr.13. Statant dešimt GE WIND ENERGY GE3.4-137 (3,4 MW, bokšto aukštis 150 m, garso lygis 106,5 dBA) modelio vėjo jėgainių sanitarinės apsaugos zonos formuojamos po 250 m nuo vėjo jėgainių Nr. 1, 12 ir Nr. 14, o tarp vėjo jėgainių Nr. 2, 3, 4,

	5, 6, 7 ir Nr. 11 zona apsijungia į vieną, atstumas nuo vėjo jėgainių bokštų į išorinę pusę svyruoja tarp 250÷330 m; **2 variantas:** statant keturiolika GE WIND ENERGY GE2.75-120 (2,75 MW, bokšto aukštis 139 m, garso lygis 106 dBA) vėjo jėgaines sanitarinės apsaugos zonos formuojamos po 230 m nuo vėjo jėgainių Nr. 1 ir Nr. 14 bokštų ir 250÷320 m nuo vėjo jėgainės Nr. 10 bokšto, o tarp vėjo jėgainių Nr. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 11 ir 13 bei tarp Nr. 8, 9 ir 12 zona apsijungia į vieną, o atstumai nuo vėjo jėgainių bokštų svyruoja tarp 230÷350 m; 2 varianto alternatyva: kai vietoj 14 vėjo jėgainių statoma 10, t. y. nestatomos vėjo jėgainės Nr. 8, Nr. 9, Nr. 10 ir Nr.13. Statant dešimt GE WIND ENERGY GE2.75-120 (2,75 MW, bokšto aukštis 139 m, garso lygis 106,0 dBA) modelio vėjo jėgainių sanitarinės apsaugos zonos formuojamos po 230 m nuo vėjo jėgainių Nr. 1, 12 ir Nr. 14 bokštų, o tarp vėjo jėgainių Nr. 2, 3, 4, 5, 6, 7 ir Nr. 11 zona apsijungia į vieną, atstumas nuo vėjo jėgainių bokštų į išorinę pusę svyruoja tarp 230÷300 m;
7. Ataskaitoje apibūdinti visuomenės sveikatai darantys įtaką veiksniai ir jų įvertinimas:	
	Sveikatai darantys įtaką veiksniai: 1. Triukšmas. Įvertinus skaičiavimų ir modeliavimo rezultatus, nustatyta, kad triukšmo poveikis galimas tik žemės ūkio paskirties sklypams. Triukšmo lygis artimiausioje gyvenamoje aplinkoje neviršys ribinių dydžių. 2. Įvertinus vėjo jėgainių skleidžiamą elektromagnetinę spinduliuotę ir infragarsą, bei įvertinus kraštovaizdžio ypatybes, nustatyta, jog neigiamo poveikio visuomenės sveikatai artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje dėl šių veiksnių nebus.
8. Išvada:	
(nurodyti, kokių visuomenės sveikatos saugos teisės aktų reikalavimus planuojamos ūkinės veiklos sąlygos atitinka arba kokių teisės aktų (teisės akto pavadinimas, straipsnis, dalis, punktas) reikalavimų neatitinka)	Ataskaita parengta vadovaujantis: HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“; HN 30:2009 „Infragarsas ir žemo dažnio garsai: ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose“; HN 80:2011 „Elektromagnetinis laukas darbo vietose ir gyvenamojoje aplinkoje. Parametrų normuojamos vertės ir matavimo reikalavimai 10 kHz – 300 GHz radijo dažnių juostoje“; Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ ;

	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu „Dėl sanitarinių apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklių patvirtinimo“; Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu „Dėl p; Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu „Dėl Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nenumatytų poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atlikimo atvejų nustatymo ir tvarkos aprašo patvirtinimo ir įgaliojimų suteikimo“.

Nusprendžiu, kad planuojama ūkinė veikla yra leistina / ~~neleistina~~ (*kas nereikalinga, išbraukti*) pasirinktoje vietoje.

Tauragės departamento direktorius A. V. _____ Saulius Jasaitis

Tauragės departamento
Visuomenės sveikatos saugos skyriaus
vyriausioji specialistė _____ Laura Vanagaitė

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, http://gamta.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „Ekosistema“
Taikos pr. 119
LT-94231

2017-10-20
Į 2017-09-27

Nr. (28.4)-A4-10827
Nr. 17-356

Kopija
Adresatams pagal sąrašą

ATRANKOS IŠVADA DĖL VĖJO JĖGAINIŲ STATYBOS IR EKSPLOATACIJOS POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Informaciją pateikė – UAB „Ekosistema“ Taikos pr. 109, LT-94231 Klaipėda, tel.: 846430463, kontaktinis asmuo Marius Šileika, el.p. info@ekosistema.lt , tel.: 869847300

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas – UAB „LT Energija“, Vėjo g. 5, Benaičiai, LT-97282 Kretingos r., tel. 865636472, el.p. LTenergija@gmail.com

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas – Vėjo jėgainių statyba ir eksploatacija. Atranka atliekama, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo bei 2 priedo 3.7. p. – vėjo elektrinių įrengimas (kai jų įrengtoji galia viršija 30 kW)

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta. Planuojama ūkinė veikla (toliau –PŪV) numatoma vykdyti Tauragės apskrityje, Pagėgių savivaldybėje, Pagėgių seniūnijoje, Eisraviškių, Gudų, Jonikaičių, Kulmenų, Mantvilaičių ir Vydutaičių kaimuose, sklypų kad. Nr. 8824/0001:87, 8824/0001:115, 8824/0001:92, 8801/0001:210, 8824/0001:60, 8801/0002:237, 8824/0004:86, 8801/0002:156, 8801/0002:193 ir 8824/0004:92.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas. Planuojama ūkinė veikla - UAB „LT Energija“ numato pastatyti iki 13 vėjo jėgainių, kurių kiekvienos galia numatoma iki 3,4 MW, rotoriaus skersmuo iki 140 m, bendras jėgainių aukštis iki 220 m. PŪV sklypų nuosavybės teisė priklauso fiziniams/juridinimas asmenims, o planuojamai ūkinei veiklai reikalingi sklypai ir/ar jų dalys veiklai bus nuomojami. Planuojamos ūkinės veiklos sklypai yra žemės ūkio paskirties teritorijų apsuptyje, pagal Pagėgių savivaldybės tarybos 2015-11-26 sprendimu Nr. T1-217 patvirtinto Pagėgių savivaldybės teritorijos vėjo jėgainių parkų išdėstymo specialiojo plano sprendinius, vieta, kurioje numatoma vėjo jėgainių statyba, patenka į specialiojo plano parinktas tinkamiausias vėjo energetikai plėtoti zonas (B3, B5 ir C1). Planuojamos ūkinės veiklos sklypai yra išsidėstę atokiau nuo urbanizuotų teritorijų, artimiausia gyvenamoji aplinka/gyvenamieji namai nuo vėjo jėgainių statybos vietų nutolę 0,46-1,7 km atstumu. Arčiausiai esanti didesnė urbanizuota teritorija – Pagėgių miestas (gyventojų – 1662), kurio administracinė riba nutolusi apie 4 kilometrus nuo planuojamų vėjo jėgainių. Artimiausias visuomeninės paskirties objektas - Piktupėnų pagrindinė mokykla (Mokyklos g. 7, Piktupėnų k., Pagėgių sav.) – nuo artimiausios planuojamos vėjo jėgainės į pietus išsidėsčiusi apie 3,2 km atstumu, Pagėgių lopšelis-darželis/Pagėgių savivaldybės Pagėgių pradinė mokykla į pietvakarius išsidėstę už 6,2 km (Vilniaus g. 46/48, Pagėgiai), o Pagėgių Algimanto Mackaus gimnazija (Vilniaus g. 3 , Pagėgiai) ta pačia kryptimi nutolusi apie 6 km. Artimiausia gydymo įstaiga į pietvakarius nutolusi apie 6 km atstumu (Pagėgių pirminės sveikatos priežiūros centras, VšĮ - Jaunimo g. 6, Pagėgiai) nuo planuojamo vėjo jėgainių parko, o Piktupėnų medicinos punktas – nuo artimiausios planuojamos vėjo jėgainės į pietvakarius išsidėstęs apie 3,2 km atstumu. Planuojamos ūkinės veiklos sklypai nuo Rambyno regioninio parko

ISO 9001 BUREAU VERITAS Certification
100 Atkurtai Lietuvai

nutolę apie 8,2 km atstumu. Artimiausia registruota kultūros paveldo vertybė nutolusi apie 2,7 km. Kulmenų, Kreivėnų piliakalnis su gyvenviete (kodas 23799). Vadovaujantis Lietuvos ornitologų draugijos su partneriais (Pajūrio tyrimų ir planavimo institutu ir Lietuvos energetikos institutu) nuo 2015 m. vasario iki 2017 kovo mėn. įgyvendinto projekto „Vėjo energetikos plėtra ir biologinei įvairovei svarbios teritorijos (VENBIS)“ duomenimis, planuojamos ūkinės veiklos teritorija nepatenka į jautrias teritorijas šikšnosparnių atžvilgiu, paukščių atžvilgiu veiklos teritorijos patenka į mažai jautrias ir vidutiniškai jautrias teritorijas ir taip pat patenka į mažai jautrias ir vidutiniškai jautrias teritorijas dėl migruojančių ir žiemojančių paukščių. O bendrai planuojamos ūkinės veiklos teritorija visų komponentų atžvilgiu įvertinta kaip mažai ir vidutiniškai jautri.

Planuojamos ūkinės veiklos paskirtis – elektros gamyba iš atsinaujinančių energijos šaltinių prisijungiant prie esamo AB „ESO“ skirstomojo elektros tinklo, kuris yra Lietuvos vieningos energetinės sistemos dalis. Planuojamos ūkinės veiklos produkcija – elektros energija. PAV atrankos dokumentuose nagrinėjamas vėjo jėgainių modelis – GE Wind Energy GE-3.4, kadangi šis modelis yra triukšmingiausias (106,5 dBA) ir maksimalus planuojamas aukštis (iki 220 m).

Pagrindinė įranga turės įdiegtas moderniausias ir naujausias technologijas, bus pagaminta specializuotose gamyklose, atvežta į planuojamos ūkinės veiklos vietą ir čia montuojama. Statybų metu bus naudojamas specialios paskirties betonas – pamatams lieti ir plieno strypai. Suformavus pamatus ant jų bus montuojami jėgainių stiebai, kurie gali būti plieniniai arba betoniniai. Toliau montuojamos kitos konstrukcijos – rotorius ir mentės surenkamos ant žemės ir visa konstrukcija keliama ir pritvirtinama stiebo viršuje. Mentės gaminamos iš stiklo pluošto ir epoksidinių dervų. Vėjo jėgainių veikimas bus autonominis, valdomas automatiniu režimu. Elektros įrenginių, turbinos ir kt. jėgainės mechanizmų darbas bus fiksuojamas automatiniais davikliais, duomenys nuotolinio ryšio pagalba pastoviai perduodami į vėjo jėgainių valdymo centrą. Esant gedimui jėgainėse, jų darbas stabdomas automatiškai.

Pagal pateikiamas vėjo jėgainių gamintojų technines charakteristikas, planuojamų vėjo jėgainių sukeliamas triukšmo lygis prie rotoriaus gondolos esant 10 m/s vėjo greičiui sudaro apie 98-108 dB(A), priklausomai nuo vėjo jėgainių modelio. Atlikta triukšmo sklaidos skaičiavimai programa WindPRO (versija 3.0). Vėjo jėgainių skleidžiamo triukšmo modeliavimas atliktas priimant, kad vienu metu visu galingumu veikia visos parke esančios vėjo elektrinės. Triukšmo sklaidos skaičiavimais nustatyta, kad leistinas triukšmo lygis LTL = 45dB(A) (kadangi triukšmo lygis yra pastovus tai maksimali ir ekvivalentinė triukšmo reikšmės sutampa; per visą paros laikotarpį darbo režimas nekinta, todėl imama mažiausia ribinė vertė, nustatyta nakties periodui) bus pasiekiamas statant iki 13 vėjo jėgainių už 280÷400 m nuo vėjo jėgainių į išorinę pusę, o tarp vėjo jėgainių Nr. 1 ir 2 bei Nr. 4, 5, 6, 8, 10, 11, 12 ir 13 triukšmo zonos apsijungia į vieną (žiūr. 4 priedą), tačiau artimiausios gyvenamosios aplinkos nesiekia. Pagal analogiškų vėjo jėgainių techninius duomenis generatoriaus, veikiančio pilna galia EML energijos srauto tankis (SLV) yra lygus 24 $\mu W/cm^2$. Šis tankis matuojamas 1 m atstumu nuo generatoriaus. Elektros lauko stipris 1 m atstumu nuo generatoriaus siekia 8 kV/m. Kadangi generatorius yra gondoloje, aukštai virš žemes, EML stipris, kuris kinta pagal kubinę atstumo priklausomybę, visiškai neturės poveikio aplinkai, nes neviršys leistinos normos – 15 kV/m ir netgi nesieks 0,5 kV/m, nustatytos HN 104:2011 „Gyventojų sauga nuo elektros oro linijų sukuriamo elektromagnetinio lauko“. Šešėliavimo poveikio vertinimui Lietuvoje sukurtų ir patvirtintų metodikų ar higienos normų nėra. Kaip leidžiamas šešėliavimo lygis yra priimtas Vokietijos standartų rekomenduojamas leistinas šešėliavimo ribinis lygis (maksimaliai 30 valandų per metus arba 30 min. per dieną). Tikslesniam galimo šešėliavimo artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje įvertinimui atliktas modeliavimas programa WindPRO (versija 3.0) – pačiu blogiausiu variantu, priimant, kad visų pastatų visi langai yra orientuoti į vėjo jėgaines („Green House Mode“). Kai nėra galutinai apsispręsta dėl galimo vėjo jėgainių bokšto aukščio, šešėliavimo sklaidos skaičiavimai ir vertinimas yra atliekami prie planuojamo aukščiausio vėjo jėgainių bokšto aukščio (šiuo atveju 150 m). Iš šešėliavimo sklaidos rezultatų matyti, kad planuojamų vėjo jėgainių šešėliavimas artimiausios gyvenamosios aplinkos nesieks. Vietovėje pastačius iki 13 vėjo jėgainių vandens, žemės, dirvožemio ir/ar biologinės

įvairovės ištekliai naudojami nebus. Numatoma naudoti vieną iš alternatyviųjų energijos šaltinių, kurie niekada nesibaigia, tai - vėjo energiją.

5[1]. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000" teritorijoms reikšmingumas: Planuojamos ūkinės veiklos teritorija nepatenka į ekologinio tinklo „Natura 2000" teritorijas ir nėra šių teritorijų artimoje aplinkoje. Artimiausia „Natura2000" teritorija nuo planuojamų vėjo jėgainių statybos vietos vakarų kryptimi nutolusi 9,2 km (Senrusnės ir Sennemunės ežerai PAST (LTSLUB002)) ir 11 km į pietus Nemuno upė Rambyno regioniniame parke BAST (LTSIU0015)

6. Pastabos ir pasiūlymai:

6.1. Apie priimtą atrankos išvadą užsakovas ar PAV dokumentų rengėjas, gavęs atrankos išvadą, per 10 darbo dienų turi pranešti visuomenei, paskelbdamas visuomenei informaciją vadovaudamasis Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 "Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo" (toliau – Tvarkos aprašas) nustatyta tvarka. Teikiant informaciją visuomenei apie atrankos išvadą dėl poveikio aplinkai vertinimo nurodyti, kad išsamiau susipažinti su informacija apie planuojamą ūkinę veiklą galima Aplinkos apsaugos agentūros Poveikio aplinkai vertinimo departamento Marijampolės ir Alytaus skyriuje, Dariaus ir Girėno g. 4, Marijampolė, tel. (8 343) 97802.

6.2. Užsakovas ar PAV dokumentų rengėjas turi raštu informuoti atsakingą instituciją (Aplinkos apsaugos agentūrą) apie pranešimo paskelbimą minėtame tvarkos apraše nurodytose visuomenės informavimo priemonėse, kartu pridėdamas laikraščių, kuriuose skelbtas pranešimas, kopijas ir pranešimo, skelbto savivaldybės ir seniūnijos, kurių teritorijas apima planuojama ūkinė veikla, su savivaldybės ir seniūnijos informacine žyma apie gavimo faktą ir datą.

6.3. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius privalo laikytis visų aktualių vykdomą veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų ir atitinkamai peržiūrėti ir keisti veiklos rodiklius, keičiantis teisiniam reguliavimui. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje atrankos išvadai priimti pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą:

7.1. Planuojamos ūkinės veiklos vieta nepatenka į Europos ekologinio tinklo „Natura 2000" teritoriją ar artimą jai aplinką, PŪV nepažeis saugomų teritorijų reglamento, nesąlygos vertingų ar retų rūšių buveinių (ekosistemų) išnykimo ar pažeidimo.

7.2. Vietovėje pastačius iki 13 vėjo jėgainių vandens, žemės, dirvožemio ir/ar biologinės įvairovės ištekliai naudojami nebus. Numatoma naudoti vieną iš alternatyviųjų energijos šaltinių, kurie niekada nesibaigia, tai - vėjo energiją.

7.3. PŪV organizatorius įsipareigoja atlikti poveikio visuomenės sveikatai vertinimą, kurio metu bus suformuota sanitarinės apsaugos zonos.

7.4. Vadovaujantis Lietuvos ornitologų draugijos su partneriais (Pajūrio tyrimų ir planavimo institutu ir Lietuvos energetikos institutu) nuo 2015 m. vasario iki 2017 kovo mėn. įgyvendinto projekto „Vėjo energetikos plėtra ir biologinei įvairovei svarbios teritorijos (VENBIS)" duomenimis, planuojamos ūkinės veiklos teritorija nepatenka į jautrias teritorijas šikšnosparnių atžvilgiu, paukščių atžvilgiu veiklos teritorijos patenka į mažai jautrias ir vidutiniškai jautrias teritorijas ir taip pat patenka į mažai jautrias ir vidutiniškai jautrias teritorijas dėl migruojančių ir žiemojančių paukščių. O bendrai planuojamos ūkinės veiklos teritorija visų komponentų atžvilgiu įvertinta kaip mažai ir vidutiniškai jautri. PŪV organizatorius įsipareigoja pradėjus veiklą, vykdyti išsamią paukščių stebėsenos programą, pagal suderintą paukščių ir šikšnosparnių monitoringo programą apimančią mažiausiai 5 metų laikotarpį.

7.5. Pagal atliktus triukšmo sklaidos skaičiavimus, artimiausiose gyvenamose sodybose triukšmo lygis neviršys „HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės

paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ ribinių triukšmo lygio reikšmių nakties periodu(22-06 val.) tai yra 45dB(A).

7.6. Pagal atrankos išvadai pateiktą informaciją, elektromagnetinio lauko stipris nuo PŪV neturės poveikio gyvenamajai aplinkai, nes nesiesk 0,5 kV/m ir neviršys leistinos normos 15kV/m nustatytos HN 104:2011 „Gyventojų sauga nuo elektros oro linijų sukuriamo elektromagnetinio lauko“.

7.7. Pagal atliktus šešėliavimo sklaidos skaičiavimus, planuojamų vėjo jėgainių šešėliavimas artimiausios gyvenamosios aplinkos nesieks.

7.8. Pagal Pagėgių savivaldybės tarybos 2015-11-26 sprendimu Nr. T1-217 patvirtinto Pagėgių savivaldybės teritorijos vėjo jėgainių parkų išdėstymo specialiojo plano sprendinius, vieta, kurioje numatoma vėjo jėgainių statyba, patenka į specialiojo plano parinktas tinkamiausias vėjo energetikai plėtoti zonas.

8. Priimta atrankos išvada

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 6 dalimi, pagal atrankos išvadai pateiktą informaciją, planuojamai ūkinei veiklai – Vėjo jėgainių statyba ir eksploatacija – poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Atrankos išvada dėl poveikio aplinkai vertinimo galioja 3 metus nuo atrankos išvados viešo paskelbimo dienos. Ši atrankos išvada gali būti persvarstoma Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka - suinteresuota visuomenė per 20 darbo dienų nuo atrankos išvados paskelbimo dienos turi teisę teikti atsakingai institucijai, šiuo atveju Aplinkos apsaugos agentūrai, pasiūlymus persvarstyti atrankos išvadą, kiti poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai: planuojamos ūkinės veiklos subjektai per 10 darbo dienų nuo atrankos išvados gavimo dienos turi teisę pateikti atsakingai institucijai motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą arba skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius), per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Direktoriaus įgaliota Poveikio aplinkai vertinimo departamento direktorė Justina Černienė

Linas Kraipavičius, 8-343-97802, el.p. linas.kraipavicius@aaa.am.lt

**NACIONALINIO VISUOMENĖS SVEIKATOS CENTRO
PRIE SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS
TAURAGĖS DEPARTAMENTAS**

Biudžetinė įstaiga, Kalvarijų g. 153, LT-08221 Vilnius.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 291349070.
Departamento duomenys: Prezidento g. 38, LT-72253 Tauragė , tel. (8 446) 61 167, faks. (8 446) 79 352,
el. p. taurage@nvsc.lt

Uždarajai akcinei bendrovei
„Ekosistema“
Taikos pr. 119,
LT-94231 Klaipėda

2017-12-22 Nr. 2.7-869 (16.8.5 7.11)

DĖL PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS GALIMYBIŲ SPRENDIMO PRIĖMIMO

Atsakydami į Jūsų 2017-12-12 prašymą dėl poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaitos derinimo Nr. AD.7-355, informuojame, kad Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Tauragės departamentas (toliau – Tauragės departamentas) priėmė sprendimą dėl UAB „LT Energija“ numatomos ūkinės veiklos - 13 vėjo jėgainių, kurių kiekvienos galia iki 3,4 MW, bendras aukštis iki 220 m, statybos ir eksploatacijos.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymu, Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nenumatytų poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atlikimo atvejų tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. V-474 „Dėl Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nenumatytų poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atlikimo atvejų nustatymo ir tvarkos aprašo patvirtinimo ir įgaliojimų suteikimo“ ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. V-491 „Dėl poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodinių nurodymų patvirtinimo“ Tauragės departamentas priėmė sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių.

Asmuo, nesutinkantis su atsakymu į jo prašymą (skundą) ne vėliau kaip per 1 mėnesį nuo šio rašto gavimo dienos turi teisę paduoti skundą Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka administraciniam teismui.

PRIDEDAMA. Sprendimas dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių Nr. BSV.7-575 (16.8.5. 7.11), 2 lapai.

Tauragės departamento
Visuomenės sveikatos saugos skyriaus vedėja Gilma Masiulionienė

L. Vanagaitė, tel. (8 446) 72 368, faks. (8 446) 79 352, el. p. laura.vanagaite@nvsc.lt

Forma patvirtinta
Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministro
2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. V-474

NACIONALINIS VISUOMENĖS SVEIKATOS CENTRAS PRIE SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS

Kalvarijų g. 153, LT-08221 Vilnius, tel. (8 5) 212 4098, faks. (8 5) 261 2707,
el. p. info@nvsc.lt

SPRENDIMAS DĖL PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS GALIMYBIŲ

2017-12-22 Nr. BSV.7-575 (16.8.5. 7.11)

Tauragė

1. Duomenys apie planuojamos ūkinės veiklos organizatorių:	
(juridinio asmens pavadinimas ir įmonės kodas / filialo pavadinimas ir įmonės kodas / fizinio asmens vardas, pavardė)	UAB „LT Energija“
(juridinio asmens buveinė ar adresas, kuriuo būtų galima siųsti korespondenciją / filialo buveinė ar adresas, kuriuo būtų galima siųsti korespondenciją / fizinio asmens adresas, kuriuo būtų galima siųsti korespondenciją)	Vėjo g. 5, Benaičiai, LT-97282 Kretingos r.
(kontaktiniai telefonai, faksas, elektroninio pašto adresas)	8 656 36 472 ltenergija@gmail.com
2. Duomenys apie Ataskaitos rengėją:	
(juridinio asmens pavadinimas ir įmonės kodas / filialo pavadinimas ir įmonės kodas / fizinio asmens vardas, pavardė)	UAB “Ekosistema” 140016636
(juridinio asmens buveinė ar adresas, kuriuo būtų galima siųsti korespondenciją / filialo buveinė ar adresas, kuriuo būtų galima siųsti korespondenciją / fizinio asmens adresas, kuriuo būtų galima siųsti korespondenciją)	Taikos pr. 119, LT-94231 Klaipėda
(kontaktiniai telefonai, faksas, elektroninio pašto adresas)	(8 46) 43 04 63 neda@ekosistema.lt
3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas:	
	UAB „LT Energija“ numato performuoti 10 žemės sklypų ir suformavus atskirus inžinerinės infrastruktūros sklypus pastatyti iki 13 vėjo jėgainių, kurių kiekvienos galia numatoma iki 3,4 MW, bendras aukštis iki 220 m.
4. Planuojamos ūkinės veiklos adresas:	
(apskritis, miestas, rajonas, seniūnija, kaimas, gatvė)	Eisraviškių, Gudų, Jonikaičių, Kulmenų, Mantvilaičių, ir Vydutaičių k., Pagėgių sen., Pagėgių savivaldybės administracinėje teritorijoje (sklypų kad. Nr. 8824/0001:87, 8824/0001:115, 8824/0001:92, 8801/0001:210,

	8824/0001:60, 8801/0002:237, 8824/0004:86, 8801/0002:156, 8801/0002:193 ir 8824/0004:92),
5. Planuojamos ūkinės veiklos trumpas aprašymas:	
	UAB „LT Energija“ numato performuoti 10 žemės sklypų ir suformavus atskirus inžinerinės infrastruktūros sklypus pastatyti iki 13 vėjo jėgainių, kurių kiekvienos galia numatoma iki 3,4 MW, bendras aukštis iki 220 m. Veiklos metu bus naudojama tik vėjo energija. Planuojamos ūkinės veiklos paskirtis – elektros gamyba iš atsinaujinančių energijos šaltinių prisijungiant prie esamo AB „ESO“/ AB „LITGRID“ skirstomojo elektros tinklo, kuris yra Lietuvos vieningos energetinės sistemos dalis. Planuojamos ūkinės veiklos produkcija – elektros energija.
6. Ataskaitoje siūlomas sanitarinių apsaugos zonų ribų dydis:	
(sanitarinių apsaugos zonų ribų dydis metrais, taršos šaltinis (-iai), nuo kurio (-ių) nustatomos sanitarinių apsaugos zonų ribos)	Sanitarinė apsaugos zona vėjo jėgainėms nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ 62^1 p. 30 kW ir didesnės įrengtosios galios vėjo elektrinių sanitarinės apsaugos zonos dydis nustatomas pagal triukšmo sklaidos ir kitos aplinkos taršos skaičiavimus atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą. Vėjo jėgainėms sanitarinės apsaugos zonos formuojamos pagal triukšmo sklaidos rezultatų 45 dBA izolinijas, atsižvelgiant į vėjo jėgainių modelį: **1 variantas:** statant trylika GE WIND ENERGY GE3.4-137 (3,4 MW, bokšto aukštis 131-150 m, garso lygis 106,5 dBA) modelio vėjo jėgainių sanitarinės apsaugos zonos formuojamos po 260÷400 m nuo vėjo jėgainių bokštų į išorinę pusę, o tarpusavyje kai kurios vėjo jėgainės apsijungia į 3 atskiras zonas; 2 variantas: statant trylika GE WIND ENERGY GE2.75-120 (2,75 MW, bokšto aukštis 139 m, garso lygis 106 dBA) modelio vėjo jėgainių sanitarinės apsaugos zonos formuojamos po 240÷360 m nuo vėjo jėgainių bokštų į išorinę pusę, o tarpusavyje kai kurios vėjo jėgainės apsijungia į 3 atskiras zonas.
7. Ataskaitoje apibūdinti visuomenės sveikatai darantys įtaką veiksniai ir jų įvertinimas:	
	Sveikatai darantys įtaką veiksniai: 1. Triukšmas. Įvertinus skaičiavimų ir modeliavimo rezultatus, nustatyta, kad triukšmo poveikis galimas tik žemės ūkio paskirties sklypams. Triukšmo lygis artimiausioje gyvenamoje aplinkoje neviršys ribinių dydžių. 2. Įvertinus vėjo jėgainių skleidžiamą elektromagnetinę spinduliuotę ir infragarsą, bei įvertinus kraštovaizdžio ypatybes, nustatyta, jog neigiamo poveikio visuomenės sveikatai artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje dėl šių veiksnių nebus.
8. Išvada:	
(nurodyti, kokių visuomenės sveikatos saugos teisės aktų reikalavimus planuojamos ūkinės veiklos	Ataskaita parengta vadovaujantis: HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai

sąlygos atitinka arba kokių teisės aktų (teisės akto pavadinimas, straipsnis, dalis, punktas) reikalavimų neatitinka)	gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“; HN 30:2009 „Infragarsas ir žemo dažnio garsai: ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose“; HN 80:2011 „Elektromagnetinis laukas darbo vietose ir gyvenamojoje aplinkoje. Parametrų normuojamos vertės ir matavimo reikalavimai 10 kHz – 300 GHz radijo dažnių juostoje“; Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ ; Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu „Dėl sanitarinių apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklių patvirtinimo“; Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu „Dėl poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodinių nurodymų patvirtinimo“; Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu „Dėl Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nenumatytų poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atlikimo atvejų nustatymo ir tvarkos aprašo patvirtinimo ir įgaliojimų suteikimo“.

Nusprendžiu, kad planuojama ūkinė veikla yra leistina / ~~neleistina~~ (*kas nereikalinga, išbraukti*) pasirinktoje vietoje.

Tauragės departamento Visuomenės sveikatos saugos skyriaus vyr. specialistė _____ Laura Vanagaitė

Tauragės departamento direktorius A. V. _____ Saulius Jasaitis

Originalas nebus siunčiamas

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel.8 70662008, faks. 8 70662000, el.p. aaa@aaa.am.lt, http://gamta.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „Ekosistema“
Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Tauragės departamentui
Pagėgių savivaldybės administracijai
Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Tauragės skyriui
Tauragės apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdybai

2018-01-26
Į 2018-01-12

Nr. (28.3)-A4-1798
Nr. 17-369

ATRANKOS IŠVADA
DĖL UAB „LT ENERGIJA“ PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS – VĖJO JĖGAINIŲ STATYBOS IR EKSPLOATACIJOS PAGĖGIŲ SAV., PAGĖGIŲ SEN., VĖLAIČIŲ IR VYDUTAIČIŲ K. BEI NAKTIŠKIŲ SEN., KUTURIŲ IR ROPKOJŲ K. – POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius:
UAB „LT Energija“, Vėjo g. 5, Benaičiai, LT – 97282 Kretingos r., tel. 8 656 36472, el. paštas: LTenergija@gmail.com

2. Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas:
UAB „Ekosistema“, Taikos pr. 119, LT – 94231 Klaipėda, tel. 8 46 430463, el. paštas: info@ekosistema.lt

3. Planuojamos ūkinės veiklos atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo atlikimo teisinis pagrindas pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 2 dalį, nurodant šio straipsnio 2 priedo punktą (-us):
Vėjo jėgainių statyba ir eksploatacija.
Atranka atliekama vadovaujantis Lietuvos Respublikos Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (toliau – PAV įstatymas) 2 priedo 3.8. punkto 1 dalimi „įrengiamos 3 vėjo elektrinės, kurių bent vienos aukštis 50 m (matuojant iki aukščiausio konstrukcijų taško) ar daugiau“

4. Planuojamos ūkinės veiklos vieta:
Planuojama ūkinė veikla (toliau – PŪV) – vėjo jėgainių statyba ir eksploatacija Pagėgių sav., Pagėgių sen., Vėlaičių ir Vydutaičių k. bei Naktiškių sen., Kuturių ir Ropkojų k.
PŪV numatoma vieta – Tauragės apskritis, Pagėgių savivaldybė, Pagėgių seniūnija, Vėlaičių ir Vydutaičių kaimai, sklypų kad. Nr. 8824/0001:78, 8824/0002:212, 8824/0003:99, 8824/0002:69, 8824/0003:105, 8824/0003:86, 8824/0003:102 ir 8824/0003:101 bei Natkiškių sen., Kuturių ir Ropkojų k., sklypų kad. Nr. 8834/0003:92, 8834/0003:178 ir 8834/0003:117. PŪV planuojama Pagėgių savivaldybės teritorijoje, apie 8 km į šiaurės rytus nuo Pagėgių, 15 km į vakarus nuo Tauragės ir 28 km į pietvakarius nuo Šilalės bei 33 km į pietryčius nuo Šilutės miesto.
Veiklos sklypai išsidėstę žemės ūkio teritorijų apsuptyje, teritorija mažai urbanizuota. Sklypų nuosavybės teisė priklauso fiziniams/juridiniams asmenims, o planuojamai ūkinei veiklai reikalingi sklypai yra ir/ar bus nuomojami.
Pagal Pagėgių savivaldybės tarybos 2015-11-26 sprendimu Nr. T1-217 patvirtinto Pagėgių savivaldybės teritorijos vėjo jėgainių parkų išdėstymo specialiojo plano sprendinius, vieta, kurioje numatoma

ISO 9001 BUREAU VERITAS Certification
100 Atkurtai Lietuvai

vėjo jėgainių statyba, patenka į specialiojo plano parinktas tinkamiausias vėjo energetikai plėtoti zonas (C1, C2 ir C3), gretimose teritorijose išplėtota tinkama infrastruktūra (kelių ir elektros tiekimo sistemos).

Planuojamos ūkinės veiklos sklypai yra išsidėstę atokiau nuo urbanizuotų teritorijų, artimiausia gyvenamoji aplinka/gyvenamieji namai nuo vėjo jėgainių statybos vietų nutolę 0,54÷1,7 km atstumu. Arčiausiai esanti didesnė urbanizuota teritorija – Pagėgių miestas, kurio administracinė riba nutolusi apie 8 km nuo planuojamų vėjo jėgainių.

Artimiausias visuomeninės paskirties objektas – Natkiškių Zosės Petraitienės pagrindinė mokykla (Zosės Petraitienės g. 4, Natkiškių k., Pagėgių sav.) – nuo artimiausios planuojamos vėjo jėgainės į šiaurės vakarus išsidėsčiusi apie 3 km atstumu. Artimiausia gydymo įstaiga į šiaurės vakarus nutolusi apie 3,2 km atstumu (Pagėgių pirminės sveikatos priežiūros centras VŠĮ, Natkiškių šeimos gydytojo kabinetas /Natkiškių k., Natkiškių sen., Pagėgių sav.).

PŪV vieta nepatenka į saugomų teritorijų tinklą. PŪV vietovėje įsteigtų ar potencialiai Europos Bendrijai svarbių teritorijų ir jose randamų Europinės svarbos natūralių buveinių nėra. Artimiausia „Natura2000" teritorija nuo planuojamų vėjo jėgainių statybos vietos vakarų kryptimi nutolusi 8,2 ir daugiau km Šesuvies ir Jūros upės slėniai (PAST (LTTAUB001)), 12,9 ir daugiau km į šiaurę Visbarų žuvininkystės tvenkiniai (PAST (LTTAUB003)) ir 13,6 km į pietus Nemuno upė Rambyno regioniniame parke (BAST (LTSIU0015)) teritorija, pačio regioninio parko ribos nutolusios 11 ir daugiau km atstumu. Nei vienos vėjo jėgainės numatyta statybos vieta nepatenka į paviršinių vandens telkinių apsaugos zoną, potvynių zonas, karstinį regioną, gėlo ar mineralinio vandens vandenviečių teritorijas, jų apsaugos zonas ir juostas.

Vadovaujantis kultūros vertybių registro duomenimis, objekto teritorijoje ar jo gretimybėje nekilnojamosios kultūros vertybės neregistruotos. Artimiausios planuojamai teritorijai kultūros vertybės nuo vėjo jėgainių statybos vietų išsidėsčiusios 1,56 km atstumu Kulmenų, Kreivėnų piliakalnis su gyvenvietė (unik. kodas 23799); 2,8 km – Kreivėnų kapinynas (unik. kodas 16387) ir 7,4 km atstumu Oplankio, Greižėnų piliakalnis su gyvenvietė (unik. kodas 23933).

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas:

UAB „LT Energija" numato performuoti 11 žemės sklypų ir suformavus atskirus inžinerinės infrastruktūros sklypus pastatyti iki 15 vėjo jėgainių, kurių kiekvienos galia numatoma iki 3,4 MW, rotoriaus skersmuo iki 140 m, bendrasjėgainių aukštis iki 220 m. Planuojamos ūkinės veiklos paskirtis – elektros gamyba iš atsinaujinančių energijos šaltinių prisijungiant prie esamo AB „ESO" skirstomojo elektros tinklo, kuris yra Lietuvos vieningos energetinės sistemos dalis. Planuojamos ūkinės veiklos produkcija – elektros energija.

Vėjo jėgainių veikimas bus autonominis, valdomas automatiniu režimu. Elektros įrenginių, turbinos ir kt. jėgainės mechanizmų darbas bus fiksuojamas automatiniais davikliais, duomenys nuotolinio ryšio pagalba pastoviai perduodami į vėjo jėgainių valdymo centrą. Esant gedimui jėgainėse, jų darbas stabdomas automatiškai.

Susisiekimas su planuojamos ūkinės veiklos sklypais patogus – iš esamų rajoninių kelių tinklo per vietinės reikšmės žvyrkelius (lauko kelius) ir/ar privažiavimus. Planuojant statybą ir eksploataciją, numatoma panaudoti esamą infrastruktūrą – pvz. vietinius kelius (privažiavimus), kurie pagal poreikį bus sustiprinti ir/ar renovuoti. Elektros energijos perdavimas iš ir į statomas vėjo jėgaines numatomas požeminiais 20 ir 110 kV įtampos kabeliais. Jėgainių valdymas numatomas distanciniu bevieliu metodu (bevielių telekomunikacijų metodu). Transformatorinė pastotės statyba numatoma žemės sklype, kurio kad. Nr. 8847/0004:41, ir jos parametrai bus parenkami pagal išduotas AB „ESO" arba AB „Litgrid" technines sąlygas. Jokie kiti pagalbiniai statiniai nebus statomi.

Veiklos sklypai inžineriniu požiūriu neišvystyti, juose yra valstybei priklausančios melioracijos sistemos ir įrenginiai. Planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje esančias melioracijos sistemas ir įrenginius numatoma saugoti, o statybų metu sulaužius ar pažeidus planuojamos veiklos organizatoriaus jie bus tinkamai sutvarkyti. Statybų metu nukasamas dirvožemis bus panaudojamas vietos reljefo lyginimui, formuojant įvažiavimų ir privažiavimo kelių pylimus.

Vėjo jėgainių eksploatacijos metu vanduo nenaudojamas, todėl gamybinių nuotekų susidarymo ši veikla neįtakos. Pastovios darbo vietos nebus sukuriamos, todėl buitinių nuotekų taip pat nesusidarys.

Pagal pateikiamas vėjo jėgainių gamintojų technines charakteristikas, planuojamų vėjo jėgainių sukeliamas triukšmo lygis prie rotoriaus gondolos esant 10 m/s vėjo greičiui sudaro apie 98-108 dB(A), priklausomai nuo vėjo jėgainių modelio. Verinant planuojamą situaciją buvo atlikti triukšmo sklaidos skaičiavimai programa WindPRO (versija 3.0). Vėjo jėgainių skleidžiamo triukšmo modeliavimas atliktas

priimant, kad vienu metu visu galingumu veikia visos parke esančios vėjo elektrinės. Įvedus foninio ir vėjo jėgainių triukšmo duomenis, apskaičiuojamas bendras triukšmo lygis. Skaičiavimams naudotas vėjo jėgainių modelis: GE Wind ENERGY GE3.4 (3,4 MW; 106,5 dBA). Triukšmo sklaidos skaičiavimais nustatyta, kad leistinas triukšmo lygis LTL = 45 dB (A) bus pasiekiamas statant iki 15 vėjo jėgainių už 270÷330 m nuo vėjo jėgainių į išorinę pusę, o vėjo jėgainių triukšmo zonos apsijungia į tris zonas, tačiau artimiausios gyvenamosios aplinkos nesiekia. Papildomai atlikti triukšmo sklaidos skaičiavimai įvertinant netoliese jau veikiančias vėjo jėgaines, iš kurių matyti, kad triukšmo 45 dBA zonos su kai kurių netoliese esančių vėjo jėgainių triukšmo zonomis apsijungia, tačiau artimiausios gyvenamosios aplinkos nesiekia. Šešėliavimo poveikiui sumažinti, vėjo jėgainių bokštus numatyta išdėstyti taip, kad rotoriaus menčių sukeliamas šešėliavimas artimiausiose sodybų teritorijose neviršytų 30 val./metus arba 30 min./dieną.

Galimo šešėliavimo artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje įvertinimui atliktas modeliavimas programa WindPRO (versija 3.0) – pačiu blogiausiu variantu, priimant, kad visų pastatų visi langai yra orientuoti į vėjo jėgaines („Green House Mode“). Kai nėra galutinai apsispręsta dėl galimo vėjo jėgainių bokšto aukščio, šešėliavimo sklaidos skaičiavimai ir vertinimas yra atliekami prie planuojamo aukščiausio vėjo jėgainių bokšto aukščio (šiuo atveju 150 m). Iš šešėliavimo sklaidos rezultatų matyti, kad padidintas planuojamų vėjo jėgainių šešėliavimas artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje gali siekti iki 18,55 val. per metus, bet neviršys maksimalaus leistino skaičiaus 30 val. per metus. Analogiški skaičiavimai atlikti ir įvertinant netoliese jau veikiančias vėjo jėgaines, iš kurių matyti, kad padidintas vėjo jėgainių šešėliavimas 24,33 val. per metus ir taip pat neviršys maksimalaus leistino skaičiaus.

Papildomai poveikis žmonių sveikatai bus nagrinėjamas rengiant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą ir formuojant sanitarinės apsaugos zonas.

6. Priemonės numatomam reikšmingam neigiamam poveikiui aplinkai išvengti arba užkirsti jam kelią:

6.1. Pradėjus veiklą, penkis metus vykdyti nuo besisukančių vėjo jėgainių menčių žūvančių paukščių monitoringą vėjo jėgainių žemės sklypų teritorijoje. Nustačius reikšmingą poveikį, numatyti sekančias prevencines priemones: vėjo jėgainių stabdymą intensyvios paukščių migracijos dienomis. Vadovaujantis Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų (toliau – Nuostatai), patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymu Nr. D1-546 „Dėl ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo“, 15.2.1 papunkčiu, monitoringo programą pateikti derinti Aplinkos apsaugos agentūrai.

6.2. Planuojamų vėjo jėgainių įrengimo darbai nebus vykdomi paukščių pavasarinės migracijos metu, t.y. kovo – gegužės mėn. ir darbai bus atliekami kuo trumpesnį laikotarpį, kad sumažinti vietinių perinčių paukščių trikdymą. Optimaliausias vėjo jėgainių įrengimo darbų laikas būtų rugpjūčio – vasario mėn.

6.3. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje poveikio aplinkai vertinimo atrankos išvadai pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtis/nutraukti veiklą.

6.4. Veiklos vykdytojas visais atvejais privalės laikytis visų aktualių veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, keičiantis teisiniam reglamentavimui atitinkamai keisti veiklos rodiklius.

7. Motyvai, kuriais remtasi priimant atrankos išvadą:

7.1. PŪV teritorija į saugomas ir Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijas nepatenka, joje nėra gamtinių objektų, estetinių išteklių, todėl neigiamo reikšmingo poveikio šiems elementams nebus.

7.2. PŪV neigiamo poveikio orui ir vietovės meteorologinėms sąlygoms neturės. Dėl PŪV įgyvendinimo numatomas netiesioginis teigiamas poveikis aplinkos orui, kadangi vėjo energija yra viena iš atsinaujinančių energijos rūšių, kurios naudojimas mažina anglies dioksido ir teršalų išsiskyrimą į aplinkos orą.

7.3. Pastačius ir pradėjus eksploatuoti vėjo jėgaines, vandens, žemės, dirvožemio ir biologinės įvairovės ištekliai naudojami nebus. Numatoma naudoti vieną iš alternatyviųjų energijos šaltinių, tai – vėjo energiją, todėl poveikio minėtiems aplinkos komponentams nebus.

7.4. PŪV teritorijoje nėra eksploatuojamų žemės gelmių telkinių (naudingų iškasenų), įskaitant dirvožemio, geologinius procesus ir reiškinius.

7.5. Planuojamų vėjo jėgainių įrengimo darbai nebus vykdomi paukščių pavasarinės migracijos metu, t.y. kovo – gegužės mėn. ir darbai bus atliekami kuo trumpesnį laikotarpį, kad sumažinti vietinių perinčių paukščių trikdymą.

7.6. PŪV įgyvendinimo metu susidarančių pavojingų ir nepavojingų atliekų tvarkymas atitiks Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo reikalavimus ir kitus atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus.

7.7. Vėjo jėgainių statyba ir eksploatacija aplinkos oro, dirvožemio ir vandens taršos, atliekų susidarymo neįtakos. PŪV neigiamo poveikio dirvožemio taršai ir erozijai neturės. Vėjo jėgainių eksploatacijos metu vanduo nebus naudojamas, nesusidarys gamybinės ir buitinės nuotekos.

7.8. Pagal atliktus šešėliavimo modeliavimo rezultatus, planuojamų vėjo jėgainių šešėliavimas artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje gali siekti iki 24,33 val. per metus, bet neviršys maksimalaus leistino skaičiaus 30 val. per metus.

7.9. Pagal atrankos išvadai pateiktą informaciją, atlikus triukšmo modeliavimą kompiuterine programa WindPRO (versija 3.0.) PŪV metu keliamas triukšmas artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje neviršys ribinių triukšmo dydžių, reglamentuojamų Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“.

7.10. Kadangi vėjo jėgainių generatoriai yra gondolose (apie 130 m virš žemės paviršiaus) – pakankamai aukštai virš žemės – tai jų sukeliamas elektromagnetinio lauko stipris neturės poveikio aplinkai, nes neviršys HN 104:2011 „Gyventojų sauga nuo elektros linijų sukuriamo elektromagnetinio lauko“ leistinų normų.

7.11. Vadovaujantis Lietuvos ornitologų draugijos su partneriais (Pajūrio tyrimų ir planavimo institutu ir Lietuvos energetikos institutu) nuo 2015 m. vasario iki 2017 kovo mėn. įgyvendinto projekto „Vėjo energetikos plėtra ir biologinei įvairovei svarbios teritorijos (VENBIS)“ duomenimis, planuojamos ūkinės veiklos teritorija nepatenka į jautrias teritorijas šikšnosparnių atžvilgiu, paukščių atžvilgiu veiklos teritorijos patenka į mažai jautrias ir vidutiniškai jautrias teritorijas ir taip pat patenka į mažai jautrias ir vidutiniškai jautrias teritorijas dėl migruojančių ir žiemojančių paukščių. Bendrai planuojamos ūkinės veiklos teritorija visų komponentų atžvilgiu įvertinta kaip mažai ir vidutiniškai jautri. PŪV organizatorius įsipareigoja pradėjus veiklą, vykdyti išsamią paukščių ir šikšnosparnių stebėsenos programą, pagal suderintą paukščių ir šikšnosparnių monitoringo programą apimančią mažiausiai 5 metų laikotarpį.

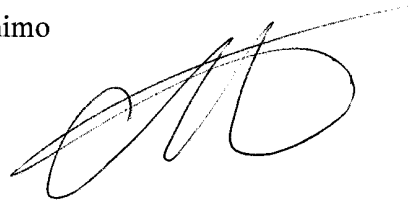
8. Priimta atrankos išvada:

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus bei priemones numatomam reikšmingam neigiamam poveikiui aplinkai išvengti, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 7 dalimi, priimama atrankos išvada: pagal atrankos išvadai pateiktą informaciją UAB „LT Energija“ planuojamai ūkinei veiklai – vėjo jėgainių statybai ir eksploatacijai Pagėgių sav., Pagėgių sen., Vėlaičių ir Vydutaičių k. bei Naktiškių sen., Kuturių ir Ropkojų k. – poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

9. Atrankos išvados apskundimo tvarka:

Jūs turite teisę apskųsti šią atrankos išvadą Vyriausiajai administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, LT-01402 Vilnius) Lietuvos Respublikos administracinių ginčų komisijų įstatymo nustatyta tvarka arba Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius) per vieną mėnesį nuo šio atsakymo įteikimo Jums dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Direktoriaus įgaliotas Poveikio aplinkai vertinimo
departamento Vilniaus skyriaus vedėjas,
atliekantis Poveikio aplinkai vertinimo
departamento direktoriaus funkcijas

Marius Buja

Rasa Juškaitė – Norbutienė, tel. Nr. 8 46 241798, el. p. rasa.norbutiene@aaa.am.lt

Forma patvirtinta
Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministro
2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. V-474

NACIONALINIS VISUOMENĖS SVEIKATOS CENTRAS
PRIE SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS

Kalvarijų g. 153, LT-08221 Vilnius, tel. (8 5) 212 4098, faks. (8 5) 261 2707,
el. p. info@nvsc.lt

SPRENDIMAS DĖL PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS GALIMYBIŲ

2018-01- Nr. (7.11 14.3.4)BSV-
Tauragė

1. Duomenys apie planuojamos ūkinės veiklos organizatorių:	
(juridinio asmens pavadinimas ir įmonės kodas / filialo pavadinimas ir įmonės kodas / fizinio asmens vardas, pavardė)	UAB „LT Energija“
(juridinio asmens buveinė ar adresas, kuriuo būtų galima siųsti korespondenciją / filialo buveinė ar adresas, kuriuo būtų galima siųsti korespondenciją / fizinio asmens adresas, kuriuo būtų galima siųsti korespondenciją)	Vėjo g. 5, Benaičiai, LT-97282 Kretingos r.
(kontaktiniai telefonai, faksas, elektroninio pašto adresas)	8 656 36 472 ltenergija@gmail.com
2. Duomenys apie Ataskaitos rengėją:	
(juridinio asmens pavadinimas ir įmonės kodas / filialo pavadinimas ir įmonės kodas / fizinio asmens vardas, pavardė)	UAB “Ekosistema” 140016636
(juridinio asmens buveinė ar adresas, kuriuo būtų galima siųsti korespondenciją / filialo buveinė ar adresas, kuriuo būtų galima siųsti korespondenciją / fizinio asmens adresas, kuriuo būtų galima siųsti korespondenciją)	Taikos pr. 119, LT-94231 Klaipėda
(kontaktiniai telefonai, faksas, elektroninio pašto adresas)	(8 46) 43 04 63 neda@ekosistema.lt
3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas:	
	Elektros energijos gamyba, perdavimas ir paskirstymas Pagėgių sav., Pagėgių sen., Vėlaičių ir Vydutaičių k. bei Natkiškių sen., Kuturių ir Ropkojų k.
4. Planuojamos ūkinės veiklos adresas:	
(apskritis, miestas, rajonas, seniūnija, kaimas, gatvė)	Pagėgių savivaldybė, Pagėgių seniūnija, Vėlaičių ir Vydutaičių k. (žemės sklypų kad. Nr. 8824/0001:78, 8824/0002:212, 8824/0003:99, 8824/0002:69, 8824/0003:105, 8824/0003:86, 8824/0003:102 ir 8824/0003:101) bei Natkiškių sen., Kuturių ir Ropkojų k. (žemės sklypų kad. Nr. 8834/0003:92, 8834/0003:178 ir 8834/0003:117).

5. Planuojamos ūkinės veiklos trumpas aprašymas:	
	UAB „LT Energija“ numato performuoti iki 11 žemės sklypų ir suformavus atskirus inžinerinės infrastruktūros sklypus pastatyti iki 15 vėjo jėgainių, kurių kiekvienos galia numatoma iki 3,4 MW, bendras aukštis iki 220 m. Veiklos metu bus naudojama tik vėjo energija. Planuojamos ūkinės veiklos paskirtis – elektros gamyba iš atsinaujinančių energijos šaltinių prisijungiant prie esamo AB „ESO“/ AB „LITGRID“ skirstomojo elektros tinklo, kuris yra Lietuvos vieningos energetinės sistemos dalis. Planuojamos ūkinės veiklos produkcija – elektros energija.
6. Ataskaitoje siūlomas sanitarinių apsaugos zonų ribų dydis:	
(sanitarinių apsaugos zonų ribų dydis metrais, taršos šaltinis (-iai), nuo kurio (-ių) nustatomos sanitarinių apsaugos zonų ribos)	Sanitarinė apsaugos zona vėjo jėgainėms nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ 62^1 p. 30 kW ir didesnės įrengtosios galios vėjo elektrinių sanitarinės apsaugos zonos dydis nustatomas pagal triukšmo sklaidos ir kitos aplinkos taršos skaičiavimus atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą. Vėjo jėgainėms sanitarinės apsaugos zonos formuojamos pagal triukšmo sklaidos rezultatų 45 dBA izolinijas, atsižvelgiant į vėjo jėgainių modelį: **1 variantas:** statant penkiolika GE WIND ENERGY GE3.4-137 (3,4 MW, bokšto aukštis 131-150 m, garso lygis 106,5 dBA) modelio vėjo jėgainių sanitarinės apsaugos zonos formuojamos po 260÷510 m nuo vėjo jėgainių į išorinę pusę, o tarpusavyje triukšmo zonos apjungiamos į 3 atskiras grupes. **1 varianto alternatyva:** statant keturiolika GE WIND ENERGY GE3.4-137 (3,4 MW, bokšto aukštis 131-150 m, garso lygis 106,5 dBA) modelio vėjo jėgainių sanitarinės apsaugos zonos formuojamos po 260÷480 m nuo vėjo jėgainių į išorinę pusę, o tarpusavyje triukšmo zonos apjungiamos į 3 atskiras grupes. **2 variantas:** statant penkiolika GE WIND ENERGY GE2.75-120 (2,75 MW, bokšto aukštis 139 m, garso lygis 106 dBA) vėjo jėgaines sanitarinės apsaugos zonos formuojamos po 240÷400 m nuo vėjo jėgainių į išorinę pusę, o tarpusavyje triukšmo zonos apjungiamos į 3 atskiras grupes. **2 varianto alternatyva:** statant keturiolika GE WIND ENERGY GE2.75-120 (2,75 MW, bokšto aukštis 139 m, garso lygis 106 dBA) modelio vėjo jėgainių sanitarinės apsaugos zonos formuojamos po 240÷380 m nuo vėjo jėgainių į išorinę pusę, o tarpusavyje triukšmo zonos apjungiamos į 3 atskiras grupes
7. Ataskaitoje apibūdinti visuomenės sveikatai darantys įtaką veiksniai ir jų įvertinimas:	
	Sveikatai darantys įtaką veiksniai: 1. Triukšmas. Įvertinus skaičiavimų ir modeliavimo rezultatus, nustatyta, kad triukšmo poveikis galimas tik žemės ūkio paskirties sklypams. Triukšmo lygis

	artimiausioje gyvenamoje aplinkoje neviršys ribinių dydžių. 2. Įvertinus vėjo jėgainių skleidžiamą elektromagnetinę spinduliuotę ir infragarsą, bei įvertinus kraštovaizdžio ypatybes, nustatyta, jog neigiamo poveikio visuomenės sveikatai artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje dėl šių veiksnių nebus.
8. Išvada:	
(nurodyti, kokių visuomenės sveikatos saugos teisės aktų reikalavimus planuojamos ūkinės veiklos sąlygos atitinka arba kokių teisės aktų (teisės akto pavadinimas, straipsnis, dalis, punktas) reikalavimų neatitinka)	Ataskaita parengta vadovaujantis: HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“; HN 30:2009 „Infragarsas ir žemo dažnio garsai: ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose“; HN 80:2011 „Elektromagnetinis laukas darbo vietose ir gyvenamojoje aplinkoje. Parametrų normuojamos vertės ir matavimo reikalavimai 10 kHz – 300 GHz radijo dažnių juostoje“; Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ ; Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu „Dėl sanitarinių apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklių patvirtinimo“; Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu „Dėl poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodinių nurodymų patvirtinimo“; Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu „Dėl Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nenumatytų poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atlikimo atvejų nustatymo ir tvarkos aprašo patvirtinimo ir įgaliojimų suteikimo“.

Nusprendžiu, kad planuojama ūkinė veikla yra leistina / ~~neleistina~~ (*kas nereikalinga, išbraukti*) pasirinktoje vietoje.

Tauragės departamento Visuomenės sveikatos saugos skyriaus vyr. specialistė _____ Laura Vanagaitė

Tauragės departamento direktorius A. V. _____ Saulius Jasaitis

Originalas nebus siunčiamas

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, http://gamta.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „Ekosistema“
El. p. info@ekosistema.lt.

2017-10-17
Į 2017-09-21

Nr. (28.3)-A4- 10678
Nr. 17-350

Kopija
Adresatams pagal sąrašą

ATRANKOS IŠVADA

dėl iki 7 vėjo jėgainių, kurių kiekvienos galia iki 3,4 MW, statybos ir eksploatacijos žemės sklypuose, esančiuose Lumpėnų ir Trakininkų k., Lupmėnų sen., Pagėgių sav., poveikio aplinkai vertinimo

1. Informaciją pateikė - UAB „Ekosistema“, Taikos pr. 119, Klaipėda, LT-94231 Klaipėdos m. sav., tel.: (8 46) 430463, el. p. info@ekosistema.lt.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas – UAB „LT Energija, Vėjo g. 5, Benaičiai, LT-97282 Kretingos r., tel. 8 656 36472, el. p. LTenergija@gmail.com.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas:

Iki 7 vėjo jėgainių, kurių kiekvienos galia iki 3,4 MW, statyba ir eksploatacija žemės sklypuose, esančiuose Lumpėnų ir Trakininkų k., Lupmėnų sen., Pagėgių sav.

Atranka atliekama, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 3.7 punktu – vėjo jėgainių įrengimas (kai jų įrengtoji galia viršija 30 kW).

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta

Planuojamą ūkinę veiklą (toliau – PŪV) numatoma vykdyti Tauragės apskrityje, Pagėgių savivaldybėje, Lumpėnų seniūnijoje, Lumpėnų ir Trakininkų kaimuose, sklypų kad. Nr. 8832/0002:370, 8832/0002:371, 8832/0002:367, 8832/0002:366, 8832/0002:373, 8832/0002:374 ir 8832/0002:377. Planuojama ūkinė veikla planuojama Pagėgių savivaldybės teritorijoje, apie 5,3 km į rytus nuo Pagėgių, 19 km į pietvakarius nuo Tauragės ir 40 km į pietryčius nuo Šilutės miesto. Sklypų nuosavybės teisė priklauso fiziniams asmenims, o planuojamai ūkinei veiklai reikalingi sklypai yra nuomojami. Planuojamos ūkinės veiklos sklypai yra žemės ūkio paskirties teritorijų apsuptyje, pagal Pagėgių savivaldybės tarybos 2015-11-26 sprendimu Nr. T1-217 patvirtinto Pagėgių savivaldybės teritorijos vėjo jėgainių parkų išdėstymo specialiojo plano sprendinius, vieta, kurioje numatoma vėjo jėgainių statyba, patenka į specialiojo plano parinktas tinkamiausias vėjo energetikai plėtoti zonas. Planuojamos ūkinės veiklos sklypai yra išsidėstę atokiau nuo urbanizuotų teritorijų, artimiausia gyvenamoji aplinka/gyvenamieji namai nuo vėjo jėgainių statybos vietų nutolę 0,62÷1,1 km atstumu. Arčiausiai esanti didesnė urbanizuota teritorija – Pagėgių miestas, kurio administracinė riba nutolusi apie 5,3 kilometro nuo planuojamų vėjo jėgainių. Artimiausias visuomeninės paskirties objektas – Pagėgių sav. Vilkyškių Johaneso Bobrovskio gimnazijos Lumpėnų Enzio Jagomasto pagrindinio ugdymo skyrius į pietryčius išsidėstęs už 1,8 km (Rambyno g. 33, Lumpėnų k.). Lumpėnų medicinos

ISO 9001 BUREAU VERITAS Certification
100 Atkurtai Lietuvai

punktas, Pagėgių šeimos centras, IĮ – nuo statomų vėjo jėgainių į pietryčius nutolęs apie 1,6 km atstumu. Artimiausia gamybos įmonė – Lumpėnų Rambynas, ŽŪK (Rambyno g. 4, Lumpėnų k.) nuo statomų vėjo jėgainių į pietus nutolusi apie 0,6 km. Teritorija, kurioje planuojama ūkinė veikla, nepatenka į saugomų teritorijų tinklą. Artimiausia „Natura2000" PAST teritorija nuo suplanuotų ir šiuo metu statomų vėjo jėgainių statybos vietos nutolusi 8,6 ir daugiau km rytų kryptimi (Šesuvies ir Jūros upių slėnių PAST (LTTAUB001)), o artimiausia BAST teritorija nutolusi 3,6 km į pietus (Nemuno upė Rambyno regioniniame parke (BAST (LTSIU0015)), pačio Rambyno regioninio parko ribos nutolusios apie 1 km atstumu. Artimiausios planuojamai teritorijai kultūros vertybės nuo vėjo jėgainių statybos vietų išsidėsčiusios 1 – 4,2 km atstumu (Strazdų, Ječiškių kaimų evangelikų liuteronų senosios kapinės, Lumpėnų kapinynas, Palumpių dvaro sodyba. Neigiamas poveikis šiems objektams nenumatomas.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas

Planuojamos ūkinės veiklos paskirtis – elektros gamyba iš atsinaujinančių energijos šaltinių prisijungiant prie esamo AB „ESO" skirstomojo elektros tinklo, kuris yra Lietuvos vieningos energetinės sistemos dalis. Planuojamos ūkinės veiklos produkcija – elektros energija.

Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius UAB „LT Energija" numato septyniuose detaliuoju planu suformuotuose atskiruose inžinerinės infrastruktūros sklypuose pastatyti iki 7 vėjo jėgainių, kurių kiekvienos galia iki 3,4 MW, o šių vėjo jėgainių statybai 2016-12-20 Valstybinė energetikos inspekcija prie energetikos ministerijos yra išdavusi leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus. Vėjo jėgainių įranga bus pagaminta specializuotose gamyklose, atvežta į vietą ir čia montuojama, pagrindinė įranga turės įdiegtas moderniausias ir naujausias technologijas. Statybų metu bus naudojamas specialios paskirties betonas – pamatams lieti ir plieno strypai. Suformavus pamatus ant jų bus montuojami jėgainių bokštai. Toliau montuojamos kitos konstrukcijos – rotorius ir mentės surenkami ant žemės ir visa konstrukcija keliama ir pritvirtinama bokšto viršuje. Mentės gaminamos iš stiklo pluošto ir epoksidinių dervų. Privažiavimui prie vėjo jėgainių numatoma naudoti vietinius kelius, kurie pagal poreikį būtų sustiprinti ir renovuoti. Siekiant sumažinti vizualinę kraštovaizdžio taršą generuojama elektros energija iš vėjo jėgainių požeminiais elektros kabeliais bus jungiama prie elektros tinklų operatoriaus prijungimo sąlygose nurodytos pajungimo vietos. Visi elektros kabeliai eis per esamus kelius, esant būtinybei kirsti nenumatytus sklypus, bus gauti žemės sklypų savininkų sutikimai (pasirašomos notarinės servituto sutartys). Iš viso numatoma nutiesti apie 8 km elektros kabelio. Pagal pateikiamas vėjo jėgainių gamintojų technines charakteristikas, planuojamų vėjo jėgainių sukeliamas triukšmo lygis prie rotoriaus gondolos esant 10 m/s vėjo greičiui sudaro apie 98-108 dB(A), priklausomai nuo vėjo jėgainių modelio. Triukšmo sklaidos skaičiavimais nustatyta, kad leistinas triukšmo lygis LTL = 45dBA (kadangi triukšmo lygis yra pastovus tai maksimali ir ekvivalentinė triukšmo reikšmės sutampa; per visą paros laikotarpį darbo režimas nekinta, todėl imama mažiausia ribinė vertė, nustatyta nakties periodui) bus pasiekiamas statant iki 7 vėjo jėgainių už 270÷360 m nuo vėjo jėgainių į išorinę pusę, o tarpusavyje vėjo jėgainės apsijungia į vieną zoną, tačiau artimiausios gyvenamosios aplinkos nesiekia. Vėjo jėgainių veikimas bus autonominis, valdomas automatiniu režimu. Elektros įrenginių, turbinos ir kt. jėgainės mechanizmų darbas bus fiksuojamas automatiniais davikliais, duomenys nuotolinio ryšio pagalba pastoviai perduodami į vėjo jėgainių valdymo centrą. Esant gedimui jėgainėse, jų darbas stabdomas automatiškai. Vėjo jėgainių priežiūros ir aptarnavimo darbus pagal sutartį atliks vėjo jėgainių gamintojo serviso tarnybos. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius nenumato įsteigti vėjo jėgainę aptarnausiančių darbo vietų. Veikiančių vėjo jėgainių priežiūrai ir aptarnavimui reikalinga tik apie 40 val./metus.

5[1]. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000" teritorijoms reikšmingumas

Atsižvelgiant į planuojamos ūkinės veiklos vietos padėtį Europos ekologinio tinklo „Natura 2000" teritorijų atžvilgiu, planuojamos ūkinės veiklos poveikio reikšmingumo Europos ekologinio tinklo „Natura 2000" teritorijoms nustatymas netikslingas.

6. Pastabos ir pasiūlymai

6.1. Pradėjus veiklą, penkis metus vykdyti nuo besisukančių vėjo jėgainių menčių žūvančių paukščių monitoringą vėjo jėgainių žemės sklypų teritorijoje. Nustačius reikšmingą poveikį, numatyti sekančias prevencines priemones: vėjo jėgainių stabdymą intensyvios paukščių migracijos dienomis. Vadovaujantis Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų (toliau – Nuostatai), patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymu Nr. D1-546 „Dėl ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo“, 15.2.1 monitoringo programą pateikti derinti Aplinkos apsaugos agentūrai, 27 monitoringo duomenis ir informaciją pateikti Aplinkos apsaugos agentūrai.

6.2. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje poveikio aplinkai vertinimo atrankos išvadai pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtis/nutraukti veiklą.

6.3. Veiklos vykdytojas visais atvejais privalės laikytis visų aktualių veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, keičiantis teisiniam reglamentavimui atitinkamai keisti veiklos rodiklius.

6.4. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas apie priimtą atrankos išvadą nedelsiant turi pranešti visuomenei Visuomenės informavimo ir dalyvavimo PŪV poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše nustatyta tvarka. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas nedelsdamas turi raštu informuoti atsakingą instituciją apie pranešimo paskelbimą minėtame tvarkos apraše nurodytose visuomenės informavimo priemonėse, kartu pridedant laikraščių, kuriuose skelbtas pranešimas, kopijas ir pranešimo, skelbto savivaldybės (seniūnijos) lentoje, kopiją su savivaldybės (seniūnijos) informacine žyma apie paskelbimą.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą

7.1. Į PŪV teritoriją saugomi gamtos ir kultūros paveldo objektai, Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijos nepatenka. Įvertinus PŪV vietą, reikšmingas neigiamas poveikis artimiausioms gamtinėms ir kultūros paveldo vertybėms, kultūrinio kraštovaizdžio vietovėms nenumatomas.

7.2. Pastačius ir pradėjus eksploatuoti vėjo jėgaines, vandens, žemės, dirvožemio ir biologinės įvairovės ištekliai naudojami nebus. Numatoma naudoti vieną iš alternatyviųjų energijos šaltinių, tai – vėjo energiją, todėl poveikio minėtiems aplinkos komponentams nebus.

7.3. Vėjo jėgainių statyba ir eksploatacija aplinkos oro, dirvožemio ir vandens taršos, atliekų susidarymo neįtakos. PŪV neigiamo poveikio dirvožemio taršai ir erozijai neturės. Vėjo jėgainių eksploatacijos metu vanduo nebus naudojamas, nesusidarys gamybinės ir buitinės nuotekos.

7.4. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius įsipareigoja pradėjus veiklą 5 metus vykdyti paukščių stebėsenos monitoringą. Vykdomo monitoringo metu bus nustatyti laikotarpiai ir, atskirų vėjo jėgainių atveju, kurios darytų (jei būtų tai nustatyta) reikšmingą poveikį atskirų migruojančių ir perinčių paukščių populiacijoms, bus taikomos atitinkamos poveikį mažinančios priemonės, įskaitant ir vėjo jėgainių stabdymą paukščiams pavojingais laikotarpiais.

7.5. Planuojamoms vėjo jėgainėms buvo atliktos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procedūros ir suformuotos bei įteisintos sanitarinės apsaugos zonos.

7.6. Pagal atliktus triukšmo sklaidos skaičiavimus, artimiausiose gyvenamose sodybose triukšmo lygis neviršys HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ ribinių triukšmo lygio reikšmių nakties metu (22 – 06 val.), tai yra 45 dB(A), todėl PŪV neturės neigiamo poveikio visuomenės sveikatai triukšmo aspektu.

7.7. Pagal atrankos išvadai pateiktą informaciją, elektromagnetinio lauko stipris nuo PŪV neturės poveikio gyvenamajai aplinkai, nes nesieks 0,5 kV/m ir neviršys leistinos normos – 15

kV/m, nustatytos HN 104:2011 „Gyventojų sauga nuo elektros linijų sukuriamo elektromagnetinio lauko“.

7.8. Pagal atliktus šešėliavimo sklaidos rezultatus, rekonstruojamų vėjo jėgainių šešėliavimas artimiausios gyvenamosios aplinkos nesieks. Analogiški skaičiavimai atlikti ir įvertinant netoliese jau veikiančias vėjo jėgaines, iš kurių matyti, kad padidintas šešėliavimas artimiausios gyvenamosios aplinkos nesieks.

7.9. Pagal Pagėgių savivaldybės tarybos 2015-11-26 sprendimu Nr. T1-217 patvirtinto Pagėgių savivaldybės teritorijos vėjo jėgainių parkų išdėstymo specialiojo plano sprendinius, vieta, kurioje numatoma vėjo jėgainių statyba, patenka į specialiojo plano parinktas tinkamiausias vėjo energetikai plėtoti zonas.

8. Priimta atrankos išvada

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 6 dalimi, priimta atrankos išvada: pagal UAB „Ekosistema“ atrankos išvadai pateiktą informaciją, UAB LT Energija“ planuojamai ūkinei veiklai – iki 7 vėjo jėgainių, kurių kiekvienos galia iki 3,4 MW, statybai ir eksploatacijai žemės sklypuose, esančiuose Lumpėnų ir Trakininkų k., Lupmėnų sen., Pagėgių sav. – poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši atrankos išvada galioja 3 metus nuo jos viešo paskelbimo dienos. PŪV užsakovas ar dokumentų rengėjas apie priimtą atrankos išvadą turi informuoti visuomenę Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakyme Nr. D1-370 „Dėl Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka ir apie atliktą supažindinimą raštu informuoti atsakingą instituciją.

Šis sprendimas gali būti persvarstomas Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka arba skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, Vilnius, LT-01102 Vilniaus m. sav.) per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Direktoriaus įgaliota Poveikio aplinkai vertinimo departamento direktorė Justina Černienė

Mindaugas Vaišvila, 8 46 466466, el. p. mindaugas.vaisvila@aaa.am.lt.

Forma patvirtinta
Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministro
2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. V-474

NACIONALINIS VISUOMENĖS SVEIKATOS CENTRAS PRIE SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS

Kalvarijų g. 153, LT-08221 Vilnius, tel. (8 5) 212 4098, faks. (8 5) 261 2707,
el. p. info@nvsc.lt

SPRENDIMAS DĖL PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS GALIMYBIŲ

2017-01-05 Nr. BSV.7-2 (16.8.5. 7.11)

Tauragė

1. Duomenys apie planuojamos ūkinės veiklos organizatorių:	
(juridinio asmens pavadinimas ir įmonės kodas / filialo pavadinimas ir įmonės kodas / fizinio asmens vardas, pavardė)	UAB „LT Energija“ 304215238
(juridinio asmens buveinė ar adresas, kuriuo būtų galima siųsti korespondenciją / filialo buveinė ar adresas, kuriuo būtų galima siųsti korespondenciją / fizinio asmens adresas, kuriuo būtų galima siųsti korespondenciją)	Žolyno g. 3, LT-10208 Vilnius
(kontaktiniai telefonai, faksas, elektroninio pašto adresas)	8 656 36 472
2. Duomenys apie Ataskaitos rengėją:	
(juridinio asmens pavadinimas ir įmonės kodas / filialo pavadinimas ir įmonės kodas / fizinio asmens vardas, pavardė)	UAB “Ekosistema” 140016636
(juridinio asmens buveinė ar adresas, kuriuo būtų galima siųsti korespondenciją / filialo buveinė ar adresas, kuriuo būtų galima siųsti korespondenciją / fizinio asmens adresas, kuriuo būtų galima siųsti korespondenciją)	Taikos pr. 119, LT-94231 Klaipėda
(kontaktiniai telefonai, faksas, elektroninio pašto adresas)	(8 46) 43 04 63 neda@ekosistema.lt
3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas:	
	Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius UAB „LT Energija“ numato keturiuose žemės sklypuose pastatyti 4 vėjo jėgaines, kurių kiekvienos galia numatoma iki 3,4 MW, bendras aukštis iki 200 m.
4. Planuojamos ūkinės veiklos adresas:	
(apskritis, miestas, rajonas, seniūnija, kaimas, gatvė)	Planuojamos ūkinės veiklos žemės sklypuose: Kad. Nr. 8832/0002:371, 8832/0002:367,

	8832/0002:374, 8832/0002:377 esančiuose Lumpėnų sen., Lumpėnų ir Trakininkų k.,
5. Planuojamos ūkinės veiklos trumpas aprašymas:	
	Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius UAB „LT Energija“ numato keturiuose žemės sklypuose pastatyti 4 vėjo jėgaines, kurių kiekvienos galia numatoma iki 3,4 MW, bendras aukštis iki 200 m. Planuojamos ūkinės veiklos paskirtis – elektros gamyba iš atsinaujinančių energijos šaltinių prisijungiant prie esamo AB „ESO“/AB „LITGRID“ skirstomojo elektros tinklo, kuris yra Lietuvos vieningos energetinės sistemos dalis. Planuojamos ūkinės veiklos produkcija – elektros energija.
6. Ataskaitoje siūlomas sanitarinių apsaugos zonų ribų dydis:	
(sanitarinių apsaugos zonų ribų dydis metrais, taršos šaltinis (-iai), nuo kurio (-ių) nustatomos sanitarinių apsaugos zonų ribos)	Sanitarinė apsaugos zona vėjo jėgainėms nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ 62^1 p. 30 kW ir didesnės įrengtosios galios vėjo elektrinių sanitarinės apsaugos zonos dydis nustatomas pagal triukšmo sklaidos ir kitos aplinkos taršos skaičiavimus atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą. Vėjo jėgainėms sanitarinės apsaugos zonos formuojamos pagal triukšmo sklaidos rezultatų 45 dBA izolinijas, atsižvelgiant į vėjo jėgainių modelius. **1 variantas**: statant keturias GE WIND ENERGY GE3.4-137 (3,4 MW, *bokšto aukštis 110 m, garso lygis 106,5 dBA*) modelio vėjo jėgaines sanitarinės apsaugos zona formuojama po 260÷380 m nuo vėjo jėgainių į išorinę pusę, o tarpusavyje apsijungia; **2 variantas**: statant keturias GE WIND ENERGY GE2.75-120 (2,75 MW, *bokšto aukštis 110 m, garso lygis 106 dBA*) vėjo jėgaines sanitarinės apsaugos zonos formuojamos po 240÷300 m į išorinę pusę nuo vėjo jėgainių bokštų, o tarpusavyje zona apsijungia į vieną;
7. Ataskaitoje apibūdinti visuomenės sveikatai darantys įtaką veiksniai ir jų įvertinimas:	
	Sveikatai darantys įtaką veiksniai: 1. Triukšmas. Įvertinus skaičiavimų ir modeliavimo rezultatus, nustatyta, kad triukšmo poveikis galimas tik žemės ūkio paskirties sklypams. Triukšmo lygis artimiausioje gyvenamoje aplinkoje neviršys ribinių dydžių. 2. Įvertinus vėjo jėgainių skleidžiamą elektromagnetinę spinduliuotę ir infragarsą, bei įvertinus kraštovaizdžio ypatybes, nustatyta, jog

	neigiamo poveikio visuomenės sveikatai artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje dėl šių veiksnių nebus.
8. Išvada:	
(nurodyti, kokių visuomenės sveikatos saugos teisės aktų reikalavimus planuojamos ūkinės veiklos sąlygos atitinka arba kokių teisės aktų (teisės akto pavadinimas, straipsnis, dalis, punktas) reikalavimų neatitinka)	Ataskaita parengta vadovaujantis: HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“; HN 30:2009 „Infragarsas ir žemo dažnio garsai: ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose“; HN 80:2011 „Elektromagnetinis laukas darbo vietose ir gyvenamojoje aplinkoje. Parametrų normuojamos vertės ir matavimo reikalavimai 10 kHz – 300 GHz radijo dažnių juostoje“; Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ ; Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu „Dėl sanitarinių apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklių patvirtinimo“; Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu „Dėl p; Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu „Dėl Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nenumatytų poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atlikimo atvejų nustatymo ir tvarkos aprašo patvirtinimo ir įgaliojimų suteikimo“.

Nusprendžiu, kad planuojama ūkinė veikla yra leistina / ~~neleistina~~ (*kas nereikalinga, išbraukti*) pasirinktoje vietoje.

Tauragės departamento direktorius A. V. _____ Saulius Jasaitis

Tauragės departamento
Visuomenės sveikatos saugos skyriaus
vyriausioji specialistė _____ Laura Vanagaitė

2 PRIEDAS

PAV dokumentų rengėjo aukštąjį išsilavinimą ir kvalifikaciją patvirtinančių dokumentų kopijos

KODAS: 7108

KLAIPĖDOS UNIVERSITETAS

AUKŠTOJO MOKSLO

DIPLOMAS

AM Nr.000528

Klaipėdos universiteto rektorius ir Jūrų technikos fakulteto dekanas patvirtina, kad

Rosita KISELIOVAITĖ - MILERIENĖ

asmens kodas:

2000 metais baigė studijas pagal Jūros aplinkosaugos inžinerijos studijų programą ir jai suteiktas aplinkosaugos inžinerijos
M A G I S T R O kvalifikacinis laipsnis.

Klaipėdos universiteto rektorius
prof. habil. dr. S. Vaitekūnas

Jūrų technikos fakulteto dekanas
doc. dr. A. Masiulis

LIETUVOS RESPUBLIKA KLAIPĖDOS UNIVERSITETAS

Klaipėda, 2000 m. birželio 26 d.

Registracijos Nr. TD-1110

KLAIPĖDOS UNIVERSITETAS

MAGISTRO DIPLOMAS

MKU Nr. 001147

Viačeslav Jurkin

(asmens kodas [redacted])

2010 metais baigė jūrų hidrologijos magistrantūros studijų programą (kodas 62406P103) ir jam suteiktas geografijos m a g i s t r o kvalifikacinis laipsnis.

Rektorius LIETUVOS RESPUBLIKA KLAIPĖDOS UNIVERSITETAS prof. habil. dr. Vladas Žulkus

Registracijos Nr. 37GD-2100

Klaipėda, 2010-06-16

Spausdinimo data 2010-06-16

Diplomo kodas 7108

Universiteto kodas 211951150

2009 UAB „GRAFIJA" 00588

ESRI

hereby certifies that

Viačeslav Jurkin

has successfully completed

Introduction to ArcGIS II

24 Hours of Classroom Instruction

Presented this 29th day of June, 2007

Vaidotas Krušinskas, Instructor

Jack Dangermond, President

ESRI

Certificate No. C07150

KLAIPĖDOS UNIVERSITETAS

MAGISTRO DIPLOMAS

MKU Nr. 001456

Arūnas Balčiūnas

(asmens kodas [redacted])

2011 metais baigė jūros aplinkos inžinerijos magistrantūros studijų programą (kodas 62604T101) ir jam suteiktas aplinkos inžinerijos magistro kvalifikacinis laipsnis.

Rektorius LIETUVOS RESPUBLIKA KLAIPĖDOS UNIVERSITETAS prof. habil. dr. Vladas Žulkus

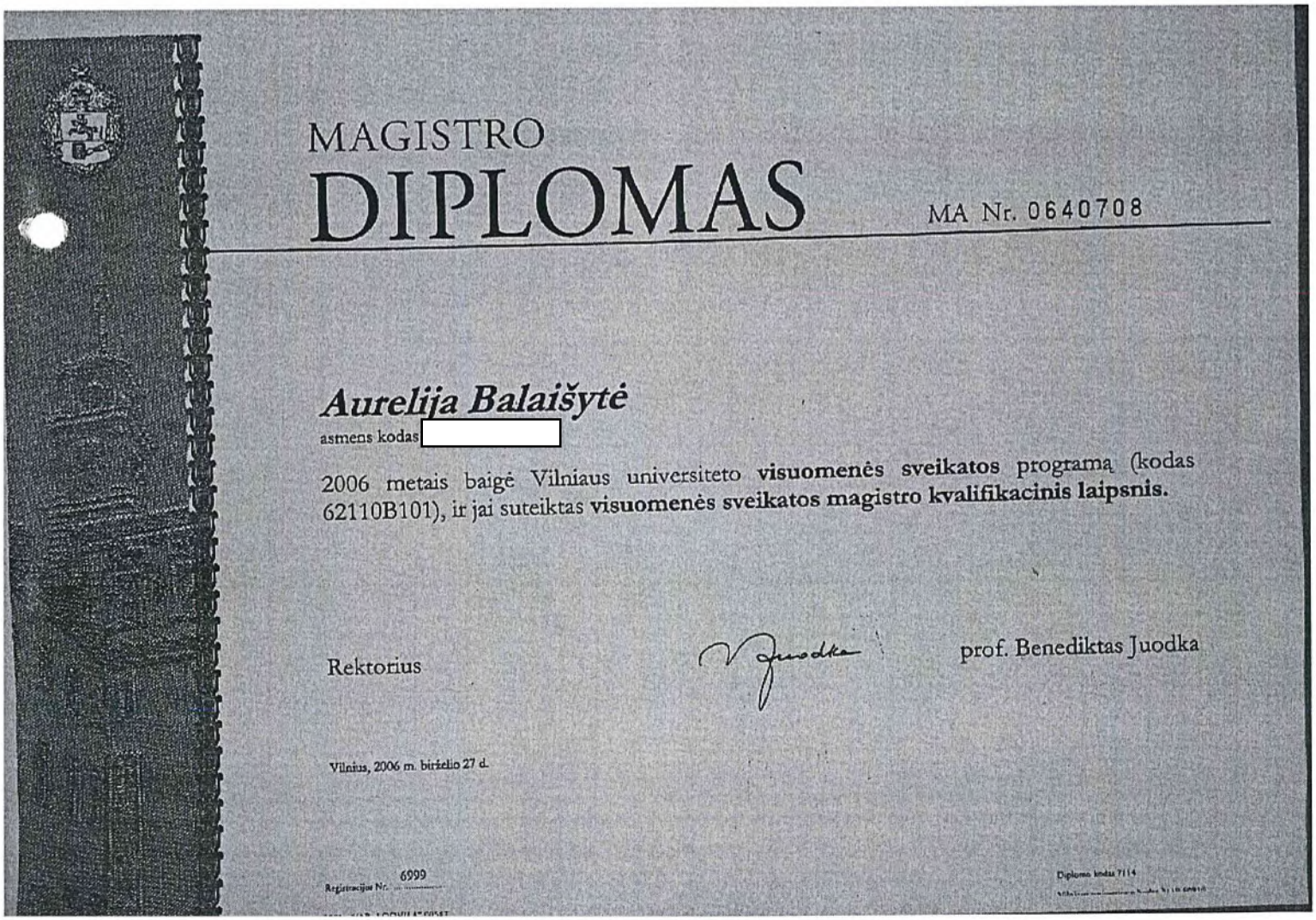
Registracijos Nr. 37JTD-3426

Klaipėda, 2011-06-14

Spausdinimo data 2011-06-14

Diplomo kodas 7108

Universiteto kodas 211951150

MAGISTRO

DIPLOMAS

MA Nr. 0640708

Aurelija Balaišytė

asmens kodas [redacted]

2006 metais baigė Vilniaus universiteto **visuomenės sveikatos** programą (kodas 62110B101), ir jai suteiktas **visuomenės sveikatos magistro kvalifikacinis laipsnis.**

Rektorius prof. Benediktas Juodka

Vilnius, 2006 m. birželio 27 d.

Registracijos Nr. 6999

Diplomo knyga 7114

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS SPECIALISTO

LICENCIJA Nr. 0398-PV-10

2010 m. vasario 5 d.
(išdavimo data)

Vilnius

Ši licencija patvirtina, kad **Aurelija Žalienė**
(vardas ir pavardė)

turi teisę verstis **1. Poveikio visuomenės sveikatai vertinimu**
(visuomenės sveikatos priežiūros veiklos sritis (-ys)

Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministras (parašas) Algis Čaplikas
(vardas ir pavardė)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

DIPLOMAS

Э № 239865

Šis diplomas išduotas Gražulevičiui Gediminui, Broniaus

pažymėti, kad jis 1969 metais įstojo į Vilniaus Valstybinį V. Kapsuko universitetą

ir 1974 metais baigė šio universiteto biologijos (zoologijos) specialybės visą kursą.

Valstybinės egzaminų komisijos 1974 m. birželio 17 d. nutarimu Gražulevičiui G. B. pripažinta biologo, biologijos ir chemijos dėstytojo kvalifikacija.

Valstybinės egzaminų komisijos Pirmininkas

Rektorius

Sekretorius

Vilnius 1974 m. liepos 1 d.

Registracijos Nr. 280

Литовский яз.

ДИПЛОМ

Э № 239865

Настоящий диплом выдан Гражулявичусу Гедиминасу, Броніусу

в том, что он в 1969 году поступил в Вильнюсский государственный университет им. В. Капсукаса и в 1974 году окончил полный курс Названного университета по специальности биология (зоология)

Решением Государственной экзаменационной комиссии от "17" июня 1974 г. Гражулявичусу Г. Б. присвоена квалификация биолога, преподавателя биологии и химии.

Председатель Государственной экзаменационной комиссии

Ректор

Секретарь

М. П.

Город Вильнюс 1 июля 1974 г.

Регистрационный № 280

Московская типография Гознака. 1970.

VILNIAUS UNIVERSITETAS

DIPLOMAS

V Nr. 00688

Dubletas

Vilniaus universiteto rektorius prof. habil. dr. Rolandas Pavilionis
ir Gamtos mokslų fakulteto dekanas
prof. habil. dr. Jonas Kanapeckis patvirtina:

Feliksas Anysauskas,

gimęs (-usi) [redacted] mėn. [redacted]
Raseiniuose,

1981 metais baigė Vilniaus universiteto
hidrogeologijos ir inžinerinės geologijos
studijų programą
ir jam (jai) suteikta inžinieriaus-hidrogeologo
kvalifikacija

Rektorius

Dekanas

Vilnius, 2000 m. rugsėjo mėn. 15 d. Registracijos Nr. 254

3 PRIEDAS

Visuomenės informavimo apie PAV programą dokumentai

Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas

Aplinkos apsaugos agentūrai
Juozapavičiaus g. 9,
LT-09311 Vilnius
el. paštas: aaa@aaa.am.lt

2020-07-28 Nr. S20-128

DĖL INFORAMVIMO APIE PARENGTĄ POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO PROGRAMĄ

Teikiame informaciją apie parengtą „LT Energija“ UAB planuojamos ūkinės veiklos – vėjo elektrinių parko įrengimo ir eksploatacijos Pagėgių savivaldybės Natkiškių sen., Pagėgių sen., Lumpėnų sen., Vilkyškių sen. – poveikio aplinkai vertinimo programą. Prašome šią informaciją paskelbti Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje.

Direktorė Rosita Milerienė

Informacija apie parengtą poveikio aplinkai vertinimo (PAV) programą

1. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius: „LT Energija“ UAB, Vėjo g. 5, Benaičių km., LT-97282, Kretingos r., tel. +370 65667515, el. pašto adresas: info@renerga.lt.

2. PAV dokumentų rengėjas: VšĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas, V. Berbomo g. 10-201, Klaipėda LT-92221 www.corpi.lt, tel.: +370 46 390818, info@corpi.lt.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas ir vieta: Vėjo elektrinių parko įrengimas ir eksploatacija Tauragės apskrities Pagėgių savivaldybės Natkiškių sen., Pagėgių sen., Lumpėnų sen., Vilkyškių sen.

4. PAV subjektai, kurie nagrinėja poveikio aplinkai vertinimo dokumentus ir pagal kompetenciją teikia išvadas: Pagėgių savivaldybės administracija; Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Tauragės departamentas; Klaipėdos apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba; Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Tauragės skyrius. **Atsakingoji institucija, kuri tvirtins PAV programą:** Aplinkos apsaugos agentūra.

5. Pasiūlymus dėl PAV programos galima teikti 10 darbo dienų nuo informacijos paskelbimo dienos (raštu: paštu, el. paštu) VšĮ „Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas“ Berbomo g. 10-201, Klaipėda LT-92221, info@corpi.lt.

6. Susipažinti su PŪV PAV programa galima: http://corpi.lt/index.php/informacija-apie-parengta-pav-programa-vejo-elektriniu-parko-irengimas-ir-eksploatacija-taurages-apskrities-pagegiu-savivaldybes-natkiskiu-sen-pagegiu-sen-lumpenu-sen-vilkyskiu-sen/

PAGĖGIŲ SAVIVALDYBĖ
GAUTA
2020 m. 07 mėn. 29 d.
Nr. KR-1066

ptpi
Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas

Pagėgių savivaldybės administracijai
Vilniaus g. 9, 99288 Pagėgiai
el. paštas: info@pagegiai.lt

2020-07-28 Nr. S20-129

Vadovaujamasi
Pagėgių savivaldybės
administracijos direktorius
Virginijus Komskis
2020 m. 07 mėn. 30 d.

DĖL INFORAMVIMO APIE PARENGTĄ POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO PROGRAMĄ

Teikiame informaciją apie parengtą „LT Energija“ UAB planuojamos ūkinės veiklos – vėjo elektrinių parko įrengimo ir eksploatacijos Pagėgių savivaldybės Natkiškių sen., Pagėgių sen., Lumpėnų sen., Vilkyškių sen. – poveikio aplinkai vertinimo programą.

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos Aplinkos ministro 2017-10-31 d. įsakymu Nr. D1-885 patvirtinto planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo II skirsnio 67 punktu **prašome šią informaciją paskelbti Pagėgių savivaldybės administracijos interneto svetainėje ir skelbimų lentoje.**

Remdamiesi Tvarkos 67.3 punktu prašome jūsų ant skelbimų lentoje skelbiamos informacijos kopijos **uždėti informacinę žymą apie gavimo faktą, data ir pasirašyti** (o jeigu paskelbti informacijos skelbimų lentoje nėra galimybių, ant skelbiamos informacijos šalia informacinės žymos apie gavimo faktą turite pažymėti, kad informacijos paskelbti skelbimų lentoje nėra galimybių) bei per 3 darbo dienas nuo informacijos paskelbimo dienos **prašome informuoti PAV dokumentų rengėją elektroniniu paštu rosita@corpi.lt arba info@corpi.lt apie gautą ir paskelbtą informaciją**, nurodyti informacijos gavimo ir paskelbimo datas arba nurodyti, kad paskelbti informacijos skelbimų lentoje nėra galimybių.

Pridedama:

1. Informacija apie parengtą poveikio aplinkai vertinimo (PAV) programą – 1 lapas.

Direktorė Rosita Milerienė

Kontaktinis asmuo: Rosita Milerienė, tel. 868239537, rosita@corpi.lt

Pagėgių savivaldybė - Naujienos
Not secure | pagegiai.lt/index.php?1985013803
Facebook Messenger Swedbank - Gautieji - magnusa.... DELFI Žinios - Pagri... Lietuvos kinologų d... Google Viena Sąskaita Papr... corpi.ku.lt/~rosita/ Google Translate Šunys Pajūrio tyrimų ir pla... „Google" žemėlapiai Pardavyklos Other bookmarks

PAGĖGIŲ SAVIVALDYBĖ

Biudžetinė įstaiga
Vilniaus g. 9, 99288 Pagėgiai. Tel.: 8 441 57 482.
Faks.: 8 441 57 874. El. p. info@pagegiai.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188746659

Pagėgių savivaldybės administracijos darbo laikas:
Pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 8.00 iki 17.00 val.
Penktadieniais nuo 8.00 iki 15.45 val.
Pietų pertrauka pirmadieniais - penktadieniais nuo 12.00 iki 12.45 val.
Nustatytos dvi papildomas asmenų prašymų priėmimo valandos per savaitę pasibaigus darbo laikui – antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 17 val. iki 18 val. administracijos priimamajame.
Šeštadieniais ir sekmadieniais poilsio dienos.

Adobe Flash Player is blocked

MERAS

Pagėgių savivaldybės
meras
Vaidas Bendaravičius

Mero darbotvarkė

ADMINISTRACIJA

- Struktūra ir kontaktai
- Teisinė informacija
- Veiklos sritys
- Korupcijos prevencija

- 2020-07-30 -

INFORMACIJA APIE PARENGTĄ POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO (PAV) PROGRAMĄ

1. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius: „LT Energija" UAB, Vėjo g. 5, Benaičių km., LT-97282, Kretingos r., tel. +370 65667515, el. pašto adresas: info@renerga.lt

2. PAV dokumentų rengėjas: VšĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas, V. Berbomo g. 10-201, Klaipėda LT-92221 www.corpi.lt, tel.: +370 46 390818, info@corpi.lt

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas ir vieta: Vėjo elektrinių parko įrengimas ir eksploatacija Tauragės apskrities Pagėgių savivaldybės Natkiškių sen., Pagėgių sen., Lumpėnų sen., Vilkyškių sen.

4. PAV subjektai, kurie nagrinėja poveikio aplinkai vertinimo dokumentus ir pagal kompetenciją teikia išvadas: Pagėgių savivaldybės administracija; Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Tauragės departamentas; Klaipėdos apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba; Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Tauragės skyrius. **Atsakingoji institucija, kuri tvirtins PAV programą:** Aplinkos apsaugos agentūra.

5. Pasiūlymus dėl PAV programos galima teikti 10 darbo dienų nuo informacijos paskelbimo dienos (raštu: paštu, el. paštu) VšĮ „Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas" Berbomo g. 10-201, Klaipėda LT-92221, info@corpi.lt.

6. Susipažinti su PŪV PAV programa galima: http://corpi.lt/index.php/informacija-apie-parengta-pav-programa-vejo-elektriniu-parko-irengimas-ir-eksploatacija-tauragės-apskrities-pagegiu-savivaldybes-natkiskiu-sen-pagegiu-sen-lumpenu-sen-vilkyskiu-sen/

LIT 09:20 2020-07-30

Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas

Pagėgių savivaldybės administracijos
Natkiškių seniūnijai

el. paštas: natkiskiai@pagegiai.lt

Pagėgių savivaldybės administracijos
Lumpėnų seniūnija

el. paštas: lumpenai@pagegiai.lt

Pagėgių savivaldybės administracijos
Vilkyškių seniūnija

el. paštas: vilkyskiai@pagegiai.lt

Pagėgių savivaldybės administracijos
Pagėgių seniūnija

el. paštas: pagegiai.seniunija@pagegiai.lt

2020-07-28 Nr. S20-130

DĖL INFORAMVIMO APIE PARENGTĄ POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO PROGRAMĄ

Teikiame informaciją apie parengtą „LT Energija“ UAB planuojamos ūkinės veiklos – vėjo elektrinių parko įrengimo ir eksploatacijos Pagėgių savivaldybės Natkiškių sen., Pagėgių sen., Lumpėnų sen., Vilkyškių sen. – poveikio aplinkai vertinimo programą.

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos Aplinkos ministro 2017-10-31 d. įsakymu Nr. D1-885 patvirtinto planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo II skirsnio 67 punktu **prašome šią informaciją paskelbti seniūnijos skelbimų lentoje.**

Remdamiesi Tvarkos 67.3 punktu prašome jūsų ant skelbimų lentoje skelbiamos informacijos kopijos **uždėti informacinę žymą apie gavimo faktą, datą ir pasirašyti** (o jeigu paskelbti informacijos skelbimų lentoje nėra galimybių, ant skelbiamos informacijos šalia informacinės žymos apie gavimo faktą turite pažymėti, kad informacijos paskelbti skelbimų lentoje nėra galimybių) bei per 3 darbo dienas nuo informacijos paskelbimo dienos **prašome informuoti PAV dokumentų rengėją elektroniniu paštu rosita@corpi.lt arba info@corpi.lt apie gautą ir paskelbtą informaciją**, nurodyti informacijos gavimo ir paskelbimo datas arba nurodyti, kad paskelbti informacijos skelbimų lentoje nėra galimybių.

Pridedama:

1. Informacija apie parengtą poveikio aplinkai vertinimo (PAV) programą – 1 lapas.

Direktorė Rosita Milerienė

Kontaktinis asmuo: Rosita Milerienė, tel. 868239537, rosita@corpi.lt

Informacija apie parengtą poveikio aplinkai vertinimo (PAV) programą

1. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius: „LT Energija“ UAB, Vėjo g. 5, Benaičių km., LT-97282, Kretingos r., tel. +370 65667515, el. pašto adresas: info@renerga.lt.

2. PAV dokumentų rengėjas: VšĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas, V. Berbomo g. 10-201, Klaipėda LT-92221 www.corpi.lt, tel.: +370 46 390818, info@corpi.lt.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas ir vieta: Vėjo elektrinių parko įrengimas ir eksploatacija Tauragės apskrities Pagėgių savivaldybės Natkiškių sen., Pagėgių sen., Lumpėnų sen., Vilkyškių sen.

4. PAV subjektai, kurie nagrinėja poveikio aplinkai vertinimo dokumentus ir pagal kompetenciją teikia išvadas: Pagėgių savivaldybės administracija; Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Tauragės departamentas; Klaipėdos apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba; Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Tauragės skyrius. **Atsakingoji institucija, kuri tvirtins PAV programą:** Aplinkos apsaugos agentūra.

5. Pasiūlymus dėl PAV programos galima teikti 10 darbo dienų nuo informacijos paskelbimo dienos (raštu: paštu, el. paštu) VšĮ „Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas“ Berbomo g. 10-201, Klaipėda LT-92221, info@corpi.lt.

6. Susipažinti su PŪV PAV programa galima: http://corpi.lt/index.php/informacija-apie-parengta-pav-programa-vejo-elektriniu-parko-irengimas-ir-eksploatacija-taurages-apskrities-pagegiu-savivaldybes-natkiskiu-sen-pagegiu-sen-lumpenu-sen-vilkyskiu-sen/

Tema: Re: dėl informacijos apie parengtą PAV programą paskelbimo
Kas: Natkiškių seniūnija <natkiskiai@pagegiai.lt>
Data: 2020-07-28 13:37
Kam: Rosita Mileriene <rosita@corpi.lt>

2020.07.28 11:09, Rosita Mileriene rašė:

> Sveiki,
>
> siunčiame informaciją apie parengtą PAV programą, kurią prašome paskelbti seniūnijos skelbimų lentoje. Daugiau informacijos lydraštyje.
>
> Prašome patvirtinti laiško gavimą. Taip pat laukiame informacijos apie skelbimo paskelbimą.

Laba diena, informacinį pranešimą gavome, skelbimų lentoje patalpinsime rytoj, t.y. liepos 25 d. .

Gerų jums darbų.

Pagarbiai., seniūnė Vilyta Sirtautienė

Tema: Re: dėl informacijos apie parengtą PAV programą paskelbimo
Kas: Lumpėnų seniūnija <lumpenai@pagegiai.lt>
Data: 2020-07-28 15:48
Kam: Rosita Mileriene <rosita@corpi.lt>

2020-07-28 11:09, Rosita Mileriene rašė:

> Sveiki,
>
> siunčiame informaciją apie parengtą PAV programą, kurią prašome paskelbti seniūnijos skelbimų lentoje. Daugiau informacijos lydraštyje.
>
> Prašome patvirtinti laiško gavimą. Taip pat laukiame informacijos apie skelbimo paskelbimą.

Laba diena.

Laišką gavom, skelbimą pakabinsim.

Pagarbiai

Raštvedė Jūratė Dargienė

(8 441) 40 638

Priedai:

ptpi skelb..pdf 237 KB

Pagėgių savivaldybės administracijos
Lumpėnų seniūnija
Gauta
2020-04-28 Nr. /

ptpi

Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas

Informacija apie parengtą poveikio aplinkai vertinimo (PAV) programą

1. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius: „LT Energija" UAB, Vėjo g. 5, Benaičių km., LT-97282, Kretingos r., tel. +370 65667515, el. pašto adresas: info@renerga.lt

2. PAV dokumentų rengėjas: VšĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas, V. Berbomo g. 10-201, Klaipėda LT-92221 www.corpi.lt, tel.: +370 46 390818, info@corpi.lt

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas ir vieta: Vėjo elektrinių parko įrengimas ir eksploatacija Tauragės apskrities Pagėgių savivaldybės Natkiškių sen., Pagėgių sen., Lumpėnų sen., Vilkyškių sen.

4. PAV subjektai, kurie nagrinėja poveikio aplinkai vertinimo dokumentus ir pagal kompetenciją teikia išvadas: Pagėgių savivaldybės administracija; Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Tauragės departamentas; Klaipėdos apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba; Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Tauragės skyrius. **Atsakingoji institucija, kuri tvirtins PAV programą:** Aplinkos apsaugos agentūra.

5. Pasiūlymus dėl PAV programos galima teikti 10 darbo dienų nuo informacijos paskelbimo dienos (raštu: paštu, el. paštu) VšĮ „Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas" Berbomo g. 10-201, Klaipėda LT-92221, info@corpi.lt.

6. Susipažinti su PŪV PAV programa galima: http://corpi.lt/index.php/informacija-apie-parengta-pav-programa-vejo-elektriniu-parko-irengimas-ir-eksploatacija-taurages-apskrities-pagegiu-savivaldybes-natkiskiu-sen-pagegiu-sen-lumpenu-sen-vilkyskiu-sen/

Tema: Re: dėl informacijos apie parengtą PAV programą paskelbimo
Kas: Vilkyškių seniūnija <vilkyskiai@pagegiai.lt>
Data: 2020-07-28 15:31
Kam: Rosita Mileriene <rosita@corpi.lt>

Laba diena,

informaciją iškabinome skelbimų lentoje.

Pagarbiai

Pagėgių savivaldybės administracijos
Vilkyškių seniūnijos raštvedė
Elena Smulkienė

2020-07-28 11:09, Rosita Mileriene rašė:

> Sveiki,
>
> siunčiame informaciją apie parengtą PAV programą, kurią prašome paskelbti seniūnijos skelbimų lentoje. Daugiau informacijos lydraštyje.
>
> Prašome patvirtinti laiško gavimą. Taip pat laukiame informacijos apie skelbimo paskelbimą.

Priedai:

informacija.pdf 662 KB

Vilkyškių seniūnija
GAUTA
2020-07-28 Nr.

ptpi
Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas

Informacija apie parengtą poveikio aplinkai vertinimo (PAV) programą

1. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius: „LT Energija" UAB, Vėjo g. 5, Benaičių km., LT-97282, Kretingos r., tel. +370 65667515, el. pašto adresas: info@renerga.lt.

2. PAV dokumentų rengėjas: VšĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas, V. Berbomo g. 10-201, Klaipėda LT-92221 www.corpi.lt, tel.: +370 46 390818, info@corpi.lt.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas ir vieta: Vėjo elektrinių parko įrengimas ir eksploatacija Tauragės apskrities Pagėgių savivaldybės Natkiškių sen., Pagėgių sen., Lumpėnų sen., Vilkyškių sen.

4. PAV subjektai, kurie nagrinėja poveikio aplinkai vertinimo dokumentus ir pagal kompetenciją teikia išvadas: Pagėgių savivaldybės administracija; Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Tauragės departamentas; Klaipėdos apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba; Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Tauragės skyrius. **Atsakingoji institucija, kuri tvirtins PAV programą:** Aplinkos apsaugos agentūra.

5. Pasiūlymus dėl PAV programos galima teikti 10 darbo dienų nuo informacijos paskelbimo dienos (raštu: paštu, el. paštu) VšĮ „Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas" Berbomo g. 10-201, Klaipėda LT-92221, info@corpi.lt.

6. Susipažinti su PŪV PAV programa galima: http://corpi.lt/index.php/informacija-apie-parengta-pav-programa-vejo-elektriniu-parko-irengimas-ir-eksploatacija-taurages-apskrities-pagegiu-savivaldybes-natkiskiu-sen-pagegiu-sen-lumpenu-sen-vilkyskiu-sen/

Tema: Re: Fwd: dėl informacijos apie parengtą PAV programą paskelbimo
Kas: Pagėgių seniūnija <pagegiai.seniunija@pagegiai.lt>
Data: 2020-07-31 13:13
Kam: Rosita Mileriene <rosita@corpi.lt>

2020.07.30 15:14, Rosita Mileriene rašė:

> Sveiki,
>
> noriu pasitikslinti ar gavote 2020-07-28 siųstą laišką dėl parengtos PAV programos viešinimo. Labai laukiame patvirtinimo.
>
> Rosita
>
> -------- Persiųstas laiškas --------
> **Tema:**dėl informacijos apie parengtą PAV programą paskelbimo
> **Data:**Tue, 28 Jul 2020 11:31:48 +0300
> **Kas:**Rosita Mileriene <rosita@corpi.lt>
> **Kam:**pagegiai.seniunija@pagegiai.lt
>
> Sveiki,
>
> siunčiame informaciją apie parengtą PAV programą, kurią prašome paskelbti seniūnijos skelbimų lentoje. Daugiau informacijos lydraštyje.
>
> Prašome patvirtinti laiško gavimą. Taip pat laukiame informacijos apie skelbimo paskelbimą.
>
> --
> Pagarbiai,
>
> Rosita Mileriene
> Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas
>
> mob. +370 682 39537
> fax. +370 46 390818
> e-mail: rosita@corpi.lt

Gavome, informacija paskelbta skelbimų lentoje.

Tema: Re: Fwd: dėl informacijos apie parengtą PAV programą paskelbimo
Kas: Pagėgių seniūnija <pagegiai.seniunija@pagegiai.lt>
Data: 2020-07-31 13:13
Kam: Rosita Mileriene <rosita@corpi.lt>

2020.07.30 15:14, Rosita Mileriene rašė:

> Sveiki,
>
> noriu pasitikslinti ar gavote 2020-07-28 siųstą laišką dėl parengtos PAV programos viešinimo. Labai laukiame patvirtinimo.
>
> Rosita
>
> -------- Persiųstas laiškas --------
> **Tema:**dėl informacijos apie parengtą PAV programą paskelbimo
> **Data:**Tue, 28 Jul 2020 11:31:48 +0300
> **Kas:**Rosita Mileriene <rosita@corpi.lt>
> **Kam:**pagegiai.seniunija@pagegiai.lt
>
> Sveiki,
>
> siunčiame informaciją apie parengtą PAV programą, kurią prašome paskelbti seniūnijos skelbimų lentoje. Daugiau informacijos lydraštyje.
>
> Prašome patvirtinti laiško gavimą. Taip pat laukiame informacijos apie skelbimo paskelbimą.
>
> --
> Pagarbiai,
>
> Rosita Mileriene
> Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas
>
> mob. +370 682 39537
> fax. +370 46 390818
> e-mail: rosita@corpi.lt

Gavome, informacija paskelbta skelbimų lentoje.

Įvyko Pagėgių savivaldybės seniūnijų sporto žaidynės Natkiškiuose

Kasmet VšĮ Sporto ir turizmo centro organizuojamos Pagėgių savivaldybės seniūnijų žaidynės šiemet vyko Natkiškiuose tradicinės vasaros šventės „Šventa Ona – duonos ponia“ metu.

Žaidynių pirmasis etapas prasidėjo vidurdienį ir tęsėsi iki pat vakaro. Seniūnijų sportininkai ir mėgėjai varžėsi stalo teniso, smiginio, vyrų parko tinklinio (3x3), moterų parko tinklinio, krepšinio (3x3) įvairaus amžiaus mėgėjų varžybose.

Tarp 20–40 m. amžiaus krepšininkų stipriausia buvo Lumpėnų seniūnijos komanda (R. Bačiulis, Š. Mikelis, D. Viršilas, D. Austynas). Antra vieta atiteko Stoniškių seniūnijos komandai, trečia – Pagėgių seniūnijos. 41 m. ir vyresnių grupėje nugalėjo Stoniškių seniūnijos komanda (R. Puodžiūnas, S. Šeputis, V. Genys), antra liko Natkiškių seniūnijos komanda, trečia – Pagėgių seniūnijos komanda.

Moterų parko tinklinio 3x3 nugalėtoja tapo Pagėgių seniūnijos komanda (G. Musvydienė, A. Čepukaitė, N. Markauskaitė). Antra liko Natkiškių, trečia – Stoniškių seniūnijos komanda.

Vyrų parko tinklinio 3x3 varžybose triumfavo šeimininkų – Natkiškių seniūnijos komanda (M. Jonikas, R. Sirtautas, D. Žičkus, E. Racevičius). Antrą vietą iškovojo Pagėgių seniūnijos komanda, trečią – Vilkyškių seniūnijos komanda.

Stalo teniso varžybos vyko A. Mackaus gimnazijos gimnastikos salėje. Įnirtingoje kovoje nugalėjo Pagėgių seniūnijos atstovai D. Rumšas ir E. Kriščiūnas, įveikę Vilkyškių seniūnijos atstovus. Trečia vieta atiteko Natkiškių seniūnijos komandai.

Smiginio varžybose taikliausia buvo Vilkyškių seniūnijos komanda (V. Štuikys, S. Jončienė, V. Jončas), antra liko Pagėgių seniūnijos komanda, trečia – Natkiškių seniūnijos komanda.

Susumavus visų rungčių taškus, 2020 m. Pagėgių savivaldybės seniūnijų sportinių žaidynių nugalėtoja pripažinta Pagėgių seniūnija. Kiekvienos rungties pirmos vietos nugalėtoja (seniūnija) vyks į II etapo atrankines zonos varžybas Jurbarke.

Žaidynių nugalėtojai apdovanoti taurėmis ir medaliais. Nugalėtojus sveikino ir apdovanojimus teikė Pagėgių savivaldybės mero pavaduotojas Edgaras Kuturys, Natkiškių seniūnė Vilyta Sirtautienė, Natkiškių bendruomenės pirmininkė Nida Bušniauskienė, Pagėgių savivaldybės tarybos narys Remigijus Špečkauskas.

Seniūnijų žaidynės savitos tuo, kad kasmet pritraukia įvairaus amžiaus sporto entuziastų, susirenka gausus būrys žiūrovų. Šių žaidynių metu netrūko gerų emocijų, vyko įnirtingos, tačiau draugiškos kovos.

Pagėgių sav. inf.

Informacija apie parengtą poveikio aplinkai vertinimo (PAV) programą

1. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius: „LT Energija“ UAB, Vėjo g. 5, Benaičių km., LT-97282, Kretingos r., tel. +370 656 67 515, el. pašto adresas: info@renerga.lt

2. PAV dokumentų rengėjas: VšĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas, V. Berbomo g. 10-201, Klaipėda LT-92221 www.corpi.lt, tel.: +370 46 390 818, info@corpi.lt

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas ir vieta: Vėjo elektrinių parko įrengimas ir eksploatacija Tauragės apskrities Pagėgių savivaldybės Natkiškių sen., Pagėgių sen., Lumpėnų sen., Vilkyškių sen.

4. PAV subjektai, kurie nagrinėja poveikio aplinkai vertinimo dokumentus ir pagal kompetenciją teikia išvadas: Pagėgių savivaldybės administracija; Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Tauragės departamentas; Klaipėdos apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba; Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Tauragės skyrius. Atsakingoji institucija, kuri tvirtins PAV programą: Aplinkos apsaugos agentūra.

5. Pasiūlymus dėl PAV programos galima teikti 10 darbo dienų nuo informacijos paskelbimo dienos (raštu: paštu, el. paštu) VšĮ „Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas“ Berbomo g. 10-201, Klaipėda LT-92221, info@corpi.lt.

6. Susipažinti su PŪV PAV programa galima: *http://corpi.lt/index.php/informacija-apie-parengta-pav-programa-vejo-elektriniu-parko-irengimas-ir-eksploatacija-tauragės-apskrities-pagegiu-savivaldybes-natkiskiu-sen-pagegiu-sen-lumpenu-sen-vilkyskiu-sen/*

INFORMACIJA DĖL MELIORACIJOS SISTEMŲ IR JŲ STATINIŲ REMONTO DARBŲ PROJEKTAVIMO

Informuojame apie rengiamą projektą „Pagėgių savivaldybės, Kentrių ir Natkiškių k. v., projekto „Valstybei priklausančių melioracijos statinių rekonstravimo darbų projektų parengimas Nemuno žemupyje, Nemuno mažųjų intakų pabaseinyje“.

Užsakovas: Pagėgių rajono savivaldybės administracija.

Projekto rengėjas: UAB „Inžinerinis projektavimas“; Smolensko g. 10 (korpusas C), Vilnius, tel. +370 631 12 312.

Melioracijos statinių remonto darbai bus atliekami Natkiškių ir Kentrių kadastrinėse vietovių grioviuose, Veržiuko up., V-21, Veržės up., V-15, V-15-2, V-15-1, V-15-1-1, Kamanos up., Gr. Nr.4, K-3, K-1, Sartės up., S-2, Griežupuko up., K-6, T-1, Timsrupės up., J-10, J-4, J-4-1, K-1, Kulmenos up., gr. K-1-1, Z-1, Z-1-1, V-6, V-8, V-8-5, Jordano up., V-1, V-1-2, V-1-4, V-1-6, kurie patenka arba ribojasi su sklypais, kurių individualūs Nr.: 4400-0835-9331; 4400-2342-7290; 4400-0835-9197; 4400-0835-5686; 4400-0835-4501; 4400-2692-1992; 8834-0001-0087; 8834-0001-0066; 4400-2816-2065; 4400-0311-9517; 4400-2793-1462; 4400-2701-4755; 4400-0265-9983; 4400-2718-6018; 4400-0910-4845; 4400-0265-9830; 4400-2414-0778; 4400-2357-4532; 4400-2313-9019; 8834-0001-0079; 4400-1051-8477; 4400-0835-4578; 4400-1051-8777; 4400-2381-2946; 4400-2297-1971; 4400-0360-6082; 4400-3217-9158; 4400-2793-1591; 4400-1140-9455; 4400-1142-6089; 4400-0906-3785; 4400-0906-3496; 4400-0282-0688; 4400-3217-9078; 4400-2356-7660; 4400-2793-1670; 4400-2331-4585; 8834-0001-0080; 4400-2313-9128; 4400-1142-6592; 4400-0906-3022; 4400-2804-6988; 4400-0311-9293; 4400-2792-5384; 4400-0311-9293; 4400-2804-7009; 4400-2095-2821; 4400-5442-0596; 4400-2369-6480; 4400-5442-0596; 4400-2793-1791; 4400-2369-6762; 4400-2721-7927; 4400-2361-9778; 4400-2369-1832; 4400-2522-6480; 4400-2369-1832; 4400-2357-4476; 4400-2721-7927; 4400-2361-8539; 4400-2381-5892; 4400-2357-4532; 4400-2361-9882; 4400-2369-4953; 4400-2357-4302; 4400-5442-0596; 4400-2342-7269; 4400-0771-0114; 4400-2381-5005; 4400-0751-6746; 4400-0771-0003; 4400-1051-7590; 8834-0001-0055; 4400-0889-5156; 4400-2369-1183; 4400-2369-7467; 4400-2390-0336; 8834-0002-0014; 4400-2445-2111; 4400-2381-4126; 4400-2361-8506; 8834-0001-0075; 8834-0001-0074; 4400-0751-7504; 4400-2369-1818; 8834-0001-0064; 4400-2369-1794; 4400-2450-5882; 4400-2362-1387; 4400-2369-6115; 4400-0751-6994; 4400-2361-9714; 4400-2361-8571; 4400-2381-2102; 4400-2357-4302; 4400-2369-0600; 4400-2369-0453; 4400-2369-1172; 4400-2369-7301; 4400-3777-2233; 8834-0001-0081; 4400-2381-2702; 4400-2331-4363; 8834-0002-0015; 4400-2445-2044; 4400-2457-0227; 4400-2331-4563; 4400-2457-0227; 4400-2381-4024; 4400-2450-5882; 4400-2362-1387; 4400-2450-5882; 4400-3010-4653; 4400-2445-2155; 4400-3010-4653; 4400-2445-2155; 4400-2413-9902; 4400-1026-8730; 4400-0751-8645; 4400-2307-9474; 8834-0002-0028; 4400-0581-7567; 4400-0696-4672; 4400-2450-5871; 4400-2413-9894; 4400-0696-1799; 4400-2450-5706; 4400-0740-9494; 4400-1166-8752; 4400-0946-5407; 4400-0889-1638; 4400-0895-7186; 4400-0696-8147; 4400-0696-3440; 8834-0002-0017; 8834-0005-0030; 8834-0005-0002; 4400-0617-1077; 4400-0537-5751; 4400-0617-6622; 8834-0002-0045; 8834-0003-0047; 8834-0004-0046; 4400-0845-8808; 4400-0845-9150; 4400-1104-0330; 4400-0869-6566; 4400-0869-6933 4400-0869-6177; 4400-1050-1601; 4400-1052-2302; 4400-0905-4197; 4400-0845-9470; 4400-2414-0234; 4400-2361-9369; 4400-2414-2372; 4400-1584-6841; 8834-0006-0040; 4400-2049-3805; 4400-1186-4638; 4400-3814-6600; 8834-0005-0049; 4400-2331-4785; 4400-1225-4965; 4400-2357-5930; 4400-2357-6049; 4400-2331-4641; 8834-0006-0004; 4400-2314-1715; 4400-2324-5532; 4400-2721-7827; 4400-0617-2341; 4400-2369-6848; 4400-1145-7431; 4400-1026-9980; 4400-2804-5925; 8822-0004-0086; 8822-0004-0066; 4400-2804-5647; 7748-0001-0077; 4400-1238-9947; 4400-2772-1239; 4400-0014-4672; 4400-0538-3042; 4400-3979-2468; 4400-0590-0274; 4400-1592-0182; 4400-0590-0309; 4400-1225-5173; 4400-1186-8272; 4400-2362-1432; 4400-1186-8542; 4400-2389-7490; 4400-0614-5299; 8834-0004-0017; 8834-0004-0037; 4400-1145-5891; 4400-1145-5737; 4400-0979-6356; 4400-1225-5484; 4400-0602-0591; 4400-1187-4147; 8834-0005-0083; 8834-0004-0052; 4400-0874-5617; 4400-0870-7404; 4400-0974-4136; 4400-4894-3042; 4400-1053-0537; 4400-0874-4863; 4400-0905-3956; 4400-0610-2723; 4400-0617-5800; 4400-0610-2723; 4400-0590-0096; 4400-0529-9249; 4400-0529-9292; 4400-0825-3122; 4400-0529-9360; 4400-1114-9598; 4400-1114-9598; 4400-1253-0666; 4400-1749-8258; 4400-1115-0431; 4400-1253-1001; 4400-1253-1001; 4400-0869-4682; 4400-1225-5373; 4400-0649-1689; 4400-0895-6389; 8834-0004-0027; 4400-1128-8627; 4400-0905-4100; 4400-0951-9520; 4400-1492-5963; 4400-3833-8900; 4400-1491-9901; 4400-3833-8900; 4400-5009-6961; 4400-1568-5293; 4400-4554-7033; 4400-1551-9390; 4400-1253-1201; 4400-0971-3360; 4400-1027-2574; 4400-1027-2710; 4400-1145-8407; 8834-0004-0023; 4400-4554-7877; 4400-1749-8647; 4400-1225-4765; 4400-2504-1452; 4400-0684-0315; 4400-0283-0940; 4400-4969-8873; 8824-0002-0037; 4400-1608-8185; 4400-1844-7251; 4400-2539-4701; 4400-0422-8948; 8824-0002-0075; 4400-0398-6942; 8824-0002-0040; 4400-1329-8189; 4400-1948-8118; 8824-0002-0088; 4400-3184-9986; 4400-0501-9076; 8824-0002-0057; 4400-0447-8700; 8824-0002-0043; 4400-5026-3906; 8824-0002-0043; 4400-0282-8922; 4400-3613-9894; 4400-5138-3576; 4400-3751-3361; 4400-2413-8816; 8824-0002-0100; 4400-3751-1001; 4400-2030-1678; 4400-0529-2979; 4400-1647-4081; 4400-3751-2120; 4400-0502-2972; 4400-0447-6617; 4400-0375-8765; 8824-0002-0067; 8834-0002-0042; 8824-0002-0031; 8824-0002-0081; 8824-0004-0032; 4400-0422-9025; 4400-0311-7499; 4400-0422-6211; 4400-0422-8328; 4400-2425-4248; 4400-2425-4248; 4400-2369-0364; 4400-2102-3504; 4400-2369-0364; 8824-0004-0034; 4400-2414-4401; 4400-0422-7409; 4400-4376-8269; 4400-2450-2490; 8824-0003-0051; 4400-1591-5672; 4400-0097-9208; 4400-2023-9522; 8824-0003-0040; 8824-0003-0042; 4400-2118-7954; 4400-0422-9190; 4400-0097-9262; 4400-1761-8589; 8824-0003-0047; 4400-2425-4168; 4400-4969-3354; 4400-2369-0275; 4400-2414-0167; 4400-0450-0743; 4400-0974-5466; 4400-2308-8151; 8834-0003-0072; 4400-0947-0971; 4400-0974-2309; 4400-2499-8445; 4400-0974-2641; 4400-2369-7190; 4400-0714-4952; 4400-1052-9264; 4400-2414-0667; 4400-2424-7004;8834-0004-0047; 4400-2599-5359; 4400-3895-4053; 8834-0004-0048; 4400-2369-4364; 4400-2413-8649; 4400-0946-4131; 4400-0946-4510; 4400-2369-4342; 4400-2792-6205; 8834-0003-0078; 4400-1125-7138; 4400-1026-9491; 4400-2369-6904; 8834-0004-0049; 8834-0004-0045; 4400-0714-7900; 8834-0004-0044; 4400-2308-1381; 4400-2499-8734; 4400-3833-8922; 4400-1129-6683; 4400-2308-1470; 4400-0714-7377; 4400-2445-2444; 4400-2414-0312; 4400-4969-9016; 4400-2394-6522; 4400-2565-4602; 4400-4969-1438; 4400-2414-4656; 4400-2111-6567; 4400-2369-0642; 4400-1817-5016; 4400-2362-1065; 4400-2370-9482; 4400-2370-9482; 4400-0809-4355; 8834-0003-0087; 4400-2369-7512; 4400-0620-1976; 4400-0620-1632; 4400-2369-7512; 4400-0620-1821; 4400-2357-7179; 4400-2357-7279; 4400-4703-6008; 4400-2308-1281; 4400-4827-2455; 4400-2369-1061; 4400-0422-7910; 4400-2424-8940; 4400-4968-5420; 4400-5059-7878; 4400-2501-7736; 4400-0944-1090; 4400-2358-6534; 7730-0007-0004; 7730-0007-0082; 7730-0007-0083; 4400-2256-9044; 4400-5388-7886; 7730-0007-0034; 4400-0839-1950;

Daugiau informacijos apie pertvarkymo darbus galima gauti susisiekus su projekto rengėjais arba puslapyje www.projektavimas.net .

4 PRIEDAS

PAV subjektų išvados dėl PAV programos

**NACIONALINIO VISUOMENĖS SVEIKATOS CENTRO
PRIE SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS
TAURAGĖS DEPARTAMENTAS**

Biudžetinė įstaiga, Kalvarijų g. 153, LT-08221 Vilnius.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 291349070.
Departamento duomenys: Prezidento g. 38, LT-72253 Tauragė, tel. (8 446) 61 167, faks. (8 446) 79 352,
el. p. taurage@nvsc.lt

VšĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutui
el. p. info@corpi.lt

2020-08- Nr. (7-11 14.3.2 E)2-
Į 2020-07-31 Nr. S20-133

DĖL PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO PROGRAMOS

Informacija apie planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo programos rengėją – VšĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas, V. Berbomo g. 10-201, Klaipėda, tel. +370 46 390 818, el. paštas info@corpi.lt.

Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius – UAB „LT Energija“, Vėjo g. 5, Benaičių km., Kretingos r. sav., tel. +370 656 67 515, el. paštas info@renerga.lt.

Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas – vėjo elektrinių parko įrengimas ir eksploatacija Pagėgių savivaldybėje.

Planuojamos ūkinės veiklos vieta – UAB „LT Energija“ Pagėgių sav. Natkiškių sen., Pagėgių sen., Lumpėnų sen. ir Vilkyškių sen. planuoja įrengti vėjo elektrinių parką.

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo programos vertinimas – Planuojama ūkinė veikla (toliau – PŪV) – vėjo elektrinių (toliau – VE) įrengimas. Planuojama įrengti iki 62 VE. VE parkas planuojamas Tauragės apskrities Pagėgių savivaldybės Natkiškių, Pagėgių, Lumpėnų, Vilkyškių seniūnijų ribose, esančiuose atidalintuose kitos paskirties žemės sklypuose. Vėjo elektrinių įrengimui yra atidalinti žemės sklypai, pakeista jų pagrindinė naudojimo paskirtis iš žemės ūkio į kitą paskirtį. Greta jau yra įrengtos 69-ios VE. Atidalintuose kitos paskirties žemės sklypuose užstatymo teisė priklauso PŪV organizatoriui.

Artimiausios PŪV teritorijai gyvenvietės yra Rupkiai, Ropkojai, Vėlaičiai, Eisvariškiai, Vydutaičiai, Kentriai, Kulmenai, Bajėnai, Geniai, Piktupėnai, Vigiriai, Strepeikiai, Trakininkai, Kerkutviečiai, Vilkyškiai, Lumpėnai.

UAB „LT Energija“ planuojamų statyti VE nominali galia 4,6 – 6,2 MW, rotoriaus skersmuo 158 – 170 m, bendras aukštis 200 – 220 m (priklausomai nuo statomo VE modelio).

PAV programoje teigiama, jog akustinis triukšmas, šešėliavimas, infragarsas ir elektromagnetinė spinduliuotė yra pagrindiniai PŪV veiksniai, galintys daryti įtaką visuomenės sveikatai. Remiantis mokslinių tyrimų duomenimis VE nesukelia infragarso lygių, kurie galėtų turėti neigiamo poveikio visuomenės sveikatai. Šiuolaikinės priešvėjinės vėjo turbinos sukelia pulsacijas, kurios gali būti analizuojamos kaip infragarsas, tačiau įprastai yra tarp 50 ir 70 dB, daug žemiau poveikio ribos. Analizuojant modernių VE poveikį aplinkai infragarsas gali būti atmestas kaip nereikšmingas. Programoje taip pat teigiama, kad veikiant vėjo elektrinei elektromagnetinis laukas susidaro tik greta aukštos įtampos elektros transformavimo ir perdavimo įrenginių bei greta elektros generatoriaus, kurie analizuojamu atveju būtų 115–135 m aukštyje.

Cheminė aplinkos oro tarša galima VE įrengimo etape, mašinų ir mechanizmų, su vidaus degimo varikliais, darbų metu, kai į aplinkos orą bus išmetamos vidaus degimo variklių dujos. Šis

poveikis bus lokalus – tik mašinų ir mechanizmų darbų vietoje, laikinas, epizodinis – tik mašinų ir mechanizmų darbų metu, todėl reikšmingo poveikio gyventojams ir visuomenės sveikatai neturės.

Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metu bus nustatyti reikšmingi PŪV įtakojami fizikiniai veiksniai, nustatytas ir įvertintas jų poveikis žmonių sveikatai, taip pat aplinkos elementų ir visuomenės sveikatos tarpusavio sąveikai. PAV ataskaitoje prašome įvertinti suminį planuojamų statyti ir esamų VE triukšmo lygį. Atsižvelgiant į vertinimo (skaičiavimų, sklaidos modeliavimo) rezultatus – numatomos poveikio išvengimo ir mažinimo priemonės, alternatyvūs VE techniniai sprendimai, įvertinamas jų efektyvumas. Poveikio visuomenės sveikatai vertinimas bus užbaigiamas PŪV sanitarinės apsaugos zonos (toliau – SAZ) dydžio nustatymu. PŪV veiklai ankstesniuose projekto etapuose (atskiriems VE parkams atliktų PVSV metu) yra nustatytos ir įregistruotos SAZ ribos. Atliekamo PAV metu vertinant poveikį visuomenės sveikatai bus nustatyta, ar PŪV poveikis neviršija gyvenamai aplinkai nustatytų ribinių verčių už įregistruotų SAZ ribų. Esant poreikiui SAZ ribos bus tikslinamos. SAZ ribos bus tokios, kad PŪV keliama fizikinė aplinkos tarša ar/ir kita tarša, kurios rodiklių ribinės vertės yra reglamentuotos teisės norminiuose aktuose, už jos ribų neviršys gyvenamai aplinkai ir (ar) visuomeninės paskirties pastatų aplinkai nustatytų ribinių taršos verčių.

Vertinimo išvada: UAB „LT Energija“ planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo programai pritariame.

Tauragės departamento Visuomenės sveikatos
saugos kontrolės skyriaus vedėja, laikinai vykdanti
Tauragės departamento direktoriaus funkcijas Vitalija Juzėnienė

R. Petrylienė, tel. (8 446) 72 368, el. p. reda.petryliene@nvsc.lt

Nuorašas tikras
Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos

2020-08-24

ISO 9001 BUREAU VERITAS Certification
Tikime laisve 1990 KOVO 11

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos 291349070, Kalvarijų g. 153, 08221 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO PROGRAMOS
Dokumento registracijos data ir numeris	2020-08-13 Nr. (7-11 14.3.2 E)2-51838
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Vitalija Juzėnienė, Vedėja, laikinai vykdanti Tauragės departamento direktoriaus funkcijas, Tauragės departamentas
Sertifikatas išduotas	VITALIJA JUZĖNIENĖ, Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie SAM LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2020-08-13 10:19:06 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2020-08-13 10:19:29 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2018-11-22 11:27:19 – 2021-11-21 11:27:19
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Nacionalinis visuomenės sveikatos centras, į.k.291349070 LT", sertifikatas galioja nuo 2018-12-21 14:06:53 iki 2021-12-20 14:06:53
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.5.33
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2020-08-24 13:31:38)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2020-08-24 13:31:38 Dokumentų valdymo sistema Avilys

Nuorašas tikras
Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos

2020-08-24

KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTAS
PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS
TAURAGĖS SKYRIUS

VšĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas 2020-08-06 Nr. (9.38.-T)2T-172

Į Nr.

DĖL POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO PROGRAMOS DERINIMO

Išnagrinėję derinimui pateiktą „LT Energija“ UAB planuojamos ūkinės veiklos – vėjo elektrinių parko įrengimo ir eksploatacijos Pagėgių savivaldybės Natkiškių sen., Pagėgių sen., Lumpėnų sen., Vilkyškių sen., – poveikio aplinkai vertinimo programą poveikio nekilnojamojo kultūros paveldo objektams aspektu, esminių pastabų neturime. Artimiausių registruotų nekilnojamojo kultūros paveldo objektų 2.7.1 lentelėje nėra įrašyta Ropkojų Šv. Jono Krikštytojo bažnyčia (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 31606), tačiau poveikio nekilnojamojo kultūros paveldo objektui požiūriu tai nėra aktualu, nes minėtai bažnyčiai apsaugos zona nėra nustatyta.

Vyriausioji specialistė, pavaduojanti vedėją Margarita Karūnienė

PAGĖGIAI

PAGĖGIŲ SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 9, 99288 Pagėgiai, tel: (8 441) 57 482, faks. (8 441) 57 874,
el. p. info@pagegiai.lt . Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188746659

VšĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas
Vilhelmo Berbomo g. 10-201
92221, Klaipėda

2020-08-28 Nr. R2-1625
Į 2020-07-31 Nr. S-20-132

DĖL POVEIKIO APLINKAI PROGRAMOS DERINIMO

Pagėgių savivaldybės administracija, išnagrinėjo pateiktą planuojamos ūkinės veiklos – vėjo elektrinių parko įrengimo ir eksploatacijos Pagėgių savivaldybėje poveikio aplinkai vertinimo programą ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo, 8 straipsnio 6 dalimi, ja derina be pastabų.

Administracijos direktorius Virginijus Komskis

Valdemaras Dikmonas, (8 441) 70 400, el. p.: v.dikmonas@pagegiai.lt

Tikime laisve
1990 KOVO 11

RAMBYNO REGIONINIO PARKO DIREKCIJA

Biudžetinė įstaiga, Nemuno g. 4, Bitėnų k., LT - 99265, Pagėgių savivaldybė,
tel./faks.: (8 441) 40 640, el. p. info@rambynoparkas.lt, http://www.rambynoparkas.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188764671

VšĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas
El. p. info@corpi.lt

2020-11-12 Nr. V3-7.7 - 286
Į 2020-11-11 Nr. S20-191

DĖL POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO PROGRAMOS DERINIMO

Rambyno regioninio parko direkcija (toliau -Direkcija) išnagrinėjo VšĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo instituto pagal Direkcijos pastabas papildytą UAB „LT Energija“ planuojamos ūkinės veiklos - vėjo elektrinių parko įrengimo ir eksploatacijos Pagėgių savivaldybėje poveikio aplinkai vertinimo programą ir savo kompetencijos ribose jai pritaria.

Direktorė Diana Milašauskienė

Tikime laisve
1990 KOVO 11

8-441-40640 el. p. info@rambynoparkas.lt
Originalas nebus siunčiamas

Tema: Ats.: Fwd: dėl PAV programos pateikimo derinimui
Kas: <klaipeda.pgv@vpgt.lt>
Data: 2020-08-25 12:16
Kam: "'Rosita Mileriene'" <rosita@corpi.lt>

Laba diena,
Gautas.

Iš: Rosita Mileriene <rosita@corpi.lt>
Išsiųsta: 2020 m. rugpjūčio 25 d., antradienis 12:02
Kam: klaipeda.pgv@vpgt.lt
Tema: Fwd: Fwd: dėl PAV programos pateikimo derinimui

Sveiki,

negavome patvirtinimo apie gautą PAV programą. Gal laiškas vėl iki jūsų neatėjo? Informuokite prašau.

Rosita Milerienė, 868239537.

Rosita

-------- Persiųstas laiškas --------
Tema: Fwd: dėl PAV programos pateikimo derinimui
Data: Tue, 25 Aug 2020 09:28:43 +0300
Kas: Rosita Mileriene <rosita@corpi.lt>
Kam:klaipeda.pgv@vpgt.lt

-------- Persiųstas laiškas --------
Tema:dėl PAV programos pateikimo derinimui
Data: Fri, 31 Jul 2020 11:17:40 +0300
Kas: Rosita Mileriene <rosita@corpi.lt>
Kam:klaipeda.pgv@vpgt.lt

Sveiki,

teikiame derinimui parengtą PAV programą. Lydraštis ir dokumentas prisegti.

--
Pagarbiai,

Rosita Mileriene
Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas

mob. +370 682 39537
fax. +370 46 390818

5 PRIEDAS

Visuomenės pateiktų pastabų registravimas ir įvertinimas

ASOCIACIJA KAIMO BENDRUOMENĖ „LUMPĖNŲ STRAZDAS“
BŪSTINĖ: STRAZDŲ K. 2, LUMPĖNŲ SEN., PAGĖGIŲ SAV.
El. PAŠTAS: LUMPENUSTRAZDAS@GMAIL.COM
JURIDINIO ASMENS REGISTRO KODAS: 302709131

VšĮ „Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas“ 2020-08-12 Nr. R3-10
Berbomo g. 10-201, Klaipėda LT-92221 Į Nr.
El. paštas: info@corpi.lt

Kopija:
Pagėgių savivaldybės administracija,
El. paštas: info@pagegiai.lt

PASIŪLYMAI
DĖL PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS PROGRAMOS

Kaimo bendruomenė „Lumpėnų strazdas“ yra ribotos civilinės atsakomybės viešasis, ne pelno siekiantis juridinis asmuo, veikiantis Lumpėnų gyvenamojoje vietovėje, vienijantis ir jos apylinkių socialiai aktyvius piliečius bei joje registruotus juridinius asmenis, koordinuojantis Bendruomenės narių veiklą, atstovaujantis Bendruomenės narių interesams ir juos ginantis ar tenkinantis kitus viešuosius interesus (Asociacijų įstatymo 2 str. 1 d.). Asociacijos įstatuose įtvirtinta, kad bendruomenė siekia šių tikslų: formuoti geros būties aplinką, kurti saugią ir patogią gyvenamąją aplinką, rūpinti Lumpėnų ir apylinkių gamtinio paveldo išsaugojimu ir kt. Nei asociacijos įstatai, nei Asociacijų įstatymo 16 str. nedraudžia bendruomenei ginti viešuosius interesus.

VšĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas parengė pagal UAB „LT Energija“, adresu Vėjo g. 5, Benaičių k., LT-97282, Kretingos r. užsakymą Poveikio aplinkai vertinimo (PAV) programą. Informacija patalpinta 2020 m. liepos 30 d.: http://pagegiai.lt/index.php?1985013803 Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas ir vieta: Vėjo elektrinių parko įrengimas ir eksploatacija Tauragės apskrities Pagėgių savivaldybės Natkiškių sen., Pagėgių sen., Lumpėnų sen., Vilkyškių sen.

Teikiame šiuo raštu pasiūlymus PAV programai.

1. Programos rengėjų teiginiai: „PAV procese VE vietos alternatyvos nenagrinėjamos. PAV eigoje pagal atlikto vertinimo rezultatus gali būti keičiamas VE išdėstymas analizuojamų sklypų ribose, numatomas triukšmo mažinimo, šešėliavimo ar poveikio gyvosios gamtos komponentams mažinimo priemonės bei jų alternatyvos“.

Motyvuotas pasiūlymas: prašome atlikti VE vietų alternatyvas (vadovaujantis VJ įrengimo rekomendacijomis R 44-03 p. 10): “Siekiant tinkamai parinkti vietą vėjo jėgainėms įrengti bei įvertinti galimus aplinkos pokyčius įrengus vėjo jėgaines ar jų parkus, turi būti atliekama pasirinktos vietos ir gretimų sklypų (atsižvelgiant į gretimų teritorijų žemės naudojimo tikslinę paskirtį, apsaugos statusą, gali būti analizuojama teritorija iki 10 km spinduliu, atstumu pakankamu nustatyti galimą poveikį aplinkai) analizė”.

2. Programos rengėjų teiginiai: „Poveikio aplinkai vertinimo metu numatoma išanalizuoti dvi alternatyvas: „nulinė“ <...> ir „VE parko įrengimas ir eksploatacija analizuojamoje teritorijoje“.

Motyvuotas pasiūlymas: prašome atlikti bent tris (vadovaujantis VJ įrengimo rekomendacijomis R 44-03 p. 9) alternatyvas: „„nulinė“ alternatyva, kuri apibūdina aplinkos sąlygas

bei natūralius aplinkoje vyksiančius pokyčius veiklos nevykdymo atveju, palankiausia aplinkai ir palankiausia veiklos organizatoriui (užsakovui) alternatyva.”

3. Programos rengėjų teiginiai: „teigiamas poveikis klimatui dėl atsinaujinančių energetinių išteklių naudojimo ir iškastinio kuro naudojimo mažinimo“.

Tačiau pagal ataskaitą „Summary of recent research on adverse health effects of wind turbines“ kurią 2009 m. spalio 10 d. pristatė Keith Stelling, MA, MNIMH, Dip Phyt, MCPP (Anglija) ir Carmen Krogh, BScPharm, teigiama, kad „anot Ontario energetikos ir infrastruktūros ministerijos: gamtos išteklių ir vėjo jėgainių pramonė teigia, kad vėjo jėgainės padės sumažinti aplinkos užterštumą, CO2 išmetimą, globalinį atšilimą, elektros energijos išlaidas. Tačiau kiekvienoje šalyje, kurioje buvo pastatytos vėjo turbinos, jie šių teiginių įrodyti negalėjo. Šalyse, kuriose buvo naudojamos vėjo jėgainių energija, elektros kainos ženkliai padidėjo. Vokietijoje ir Danijoje yra pastatyta daugiausiai vėjo jėgainių, šiose šalyse elektros energijos kainos yra didžiausios visoje Europoje. <…> 2005 m. Vokietijos elektros energijos tiekėjas E-ON Netz ataskaitoje įspėjo, kad energija iš vėjo jėgainių gali tik dalinai pakeisti energiją iš tradicinių gamintojų iki atitinkamo lygio. <...> Atitinkamai, tradicinės energijos gamintojos galinčios tiekti iki 90 % energijos kiekio kaip gaunama iš vėjo jėgainių, turi nuolatos būti pajungtos į tinklą, kad galėtų garantuoti nenutrūkstamą energijos tiekimą.“ Todėl vėjo energetikos plėtra tampa itin brangi, nes būtinas nuolatinis tradicinių energijos gamintojų darbas tinkle, dėl ko ženkliai išauga elektros energijos kaina vartotojams. Panašią išvadą pateikia Europos klimato ir energijos instituto (Europaeisches Institut fur Klima und Energie) Dr. Gunther Keil 2011 m. gruodžio mėn. ataskaitoje „Germany’s Energy Supply Transformation Has Already Failed“, kurioje teigia: Pagrindinis argumentas naudojamas pagrindžiant “atsinaujinančią” energiją, yra iškastinį kurą deginančių jėgainių pakeitimas vėjo ir saulės jėgainių parkais. Bet iš tikrųjų iki šiol, nepaisant šimtų milijardų investicijų, nė viena iškastinį kurą deginančių elektrinių nebuvo uždaryta todėl, kad iškastinį kurą naudojančios elektrinės būtinos kaip atsarginės, rezervinės - net kai yra ženklus "žaliosios" energijos padavimas. Jei padavimas iš vėjo ar saulės energijos atslūgsta dėl tam tikros oro struktūros, tai iškastinio kuro elektrinės turi tiekti energiją tiek skubiai kiek galima, kad tarnautų kaip pakaitalas. Be to, iškastinį kurą naudojančios jėgainės turi būti paleistos per 30 minučių, kas reiškia, kad jas negalima įjungti į tinklą, kol jos nėra pasiekusios savo pajėgumų. Jų įjungimas nuo šaltos būsenos užtrunka valandas. Savalaikis reagavimas į energijos gamybos-poreikių svyravimus tampa neįmanomas. Todėl iškastinio kuro jėgainės privalo nuolatos veikti, laukimo būsenoje degindamos kurą. Todėl vėjo ir saulės energiją naudojančios jėgainės negali pakeisti iškastinio kuro ekvivalento vienas prie vieno – bet greičiau tik to dalis.“

Motyvuotas pasiūlymas: prašome pateikti kompetentingos Lietuvos institucijos raštą ar nutarimą, kad pastačius aptariamas VJ, bus sunaudojama mažiau iškastinio kuro; kiek bus uždaryta ar planuojama uždaryti eksploatuojamų elektrinių. Ar įgyvendinus konkretų projektą bus sumažinta oro tarša? Ar planuojama uždaryti ar atitinkamu pajėgumu sumažinti esamos iškastinį kurą naudojančios elektrinės pajėgumus? Koks planuojamas 1 kWh pabrangimas Lietuvos gyventojams, įgyvendinus VJ statybos projektą?

4. Programos rengėjų teiginiai, kad VJ parko plėtra turi teigiamos įtakos Pagėgių savivaldybės, jos gyventojų ir Lietuvos ekonominiam gerbūviui.

Tačiau šios investicijos iškeliauja iš Pagėgių savivaldybės ir Lietuvos Respublikos, nes Pagėgių sav. nei viena įmonė neužsiima VJ komponentų gamyba, o Lietuvoje tik smulkių elementų gamyba, statyba ar priežiūra, todėl vietos bendruomenei ir gyventojams tai yra nulinė ekonominė nauda.

Motyvuotas pasiūlymas: prašome pateikti duomenis kiek mokesčių ir kitų išmokų planuojama sumokėti per metus/eksploatacijos periodą, įrodant šios investicijos ekonominę naudą Pagėgių sav. gyventojams. Kokios planuojamos investicijos į infrastruktūrą, vietos darbuotojų samdymą, įrengiant ir prižiūrint VJ parką? Kiek planuojama skirti lėšų kasmet vietos gyventojų ir

bendruomenių poreikiams tenkinti (jei numatyta, tuomet tai pagrindžiantį dokumentą)? Kokia suma nuo planuojamų investicijų liks Lietuvos ar Pagėgių sav. biudžete? Ar yra Pagėgių sav., Lietuvoje specialistų, atitinkančių reikalavimus, keliamus VJ priežiūrą ir aptarnavimą vykdantiems darbuotojams?

5. Dėl žemės sklypų vertės kaitos.

Sklypuose, kur statomos VJ tikrai padidėja jų vertė, nes šiems sklypams VJ valdytojai moka kompensacijas. Tačiau ataskaitoje būtina analizuoti poveikį nekilnojamam turtui, kuriame žmonės gyvena. Daugybiniai tyrimai atskleidžia, kad nekilnojamo turto vertė ženkliai sumažėja iki nulinės, priklausomai nuo atstumo iki VJ. Dažniausiai žmonės net nepajėgia už niekinę kainą parduoti savo turto, todėl yra priversti palikti savo namus tuščius, išsikeldami toliau nuo VJ. Kritinis neigiamas poveikis fiksuojamas įvairiose šalyse iki 1-2 km. atstumu nuo VJ. Daugybiniai tyrimai išvadose nurodo apie dėsningą visur pasaulyje pasireiškiantį dramatišką namų vertės kritimą pastačius vėjo jėgaines (yra daug oficialių nekilnojamo turto agentūrų vertės pokyčių analizių). Neigiamą (mirtiną) įtaką VJ turės tiek žemės ūkiui, nes nesikurs tose vietose ūkininkų (šeimos) ūkiai, tiek turizmo, poilsiautojų aptarnavimo verslui. Prašome pristatyti objektyvių tyrimų, atliktų užsienio šalyse. Mūsų turimomis žiniomis investicijos į VJ „apiplėšia“ dešimteriopai vietos gyventojus per patiriamus nuostolius dėl turto nuvertėjimo ir ekonominės veiklos apribojimus. Jei šiame krašte nekilnojamasis turtas yra santykinai pigus, tai nereiškia, kad žmonės nėra „apiplėšiami“, nes jų turto vertė iš mažos tampa nuline.

Motyvuotas pasiūlymas: prašome pateikti bent kelių užsienio valstybių, kuriose VJ gaminama energija sudaro ženklų įnašą į bendrą energijos tinklą, autoritetingos institucijos raštą, kad gyventojų nekilnojamo turto vertė artimoje kaimynystėje nuo VJ nesumažėja. Būtina pateikti Lietuvoje veikiančių turto vertintojų atstovo garantinį raštą, kad VJ kaimynystė ateityje neturės neigiamos įtakos vertinant gyventojų nekilnojamą turtą.

6. Programos pasiūlymai dėl paukščių laikinos santalkos ir migracijos kelių.

Ar yra atlikta migruojančių paukščių, paukščių sankaupų, tranzitu skrendančių paukščių, PŪV teritorijoje ir jos prieigose gyvenančių plėšriųjų paukščių, šikšnosparnių ir kitos ornitofaunos atstovų tyrimų, kuriais būtų galima priimti vienokį ar kitokį sprendimą dėl VJ parko (ne pavienių VJ) statybos Pagėgių sav. teritorijoje (kas, kada atliko tyrimus)?

6.1. Manome yra akivaizdu, kad paukščių migracija itin susijusiu su žemės ūkio veikla konkrečioje vietoje, bet taip pat su galimybe ne tik pasimaitinti, bet taip pat pernakvoti tradicinėse vietose. Žemės ūkio pasėliai metai iš metų keičiasi ir ne kiekvienais metais konkrečioje zonoje būna paukščiams būtinų pasėlių, vadinasi konkreti apsilankymo vieta labiau aktuali paukščiams kaip nakvynės vieta, o maitintis skrenda ir toliau nuo nakvynės vietos, kol randa maisto, todėl migruojantys paukščiai (žąsys, gulbės ir kt.) daugybę kartų gali kirsti planuojamą PŪV zoną. Kaip pažymima „Biologinės įvairovės poveikio rodiklio „paukščių populiacija žemės ūkio naudmenose“ identifikavimas 2010–2011 metais“ galutinėje ataskaitoje, Vilnius, 2011 m. rugpjūčio 26 d., parengtoje Lietuvos ornitologų draugijos (LOD) „įprastas migruojančių įvairių rūšių žąsų ir pilkųjų gervių elgesys yra toks, jog sankaupų vietose paukščiai apsistoja nakčiai, tačiau dieną išskrenda į aplinkinius laukus maitintis ant želmenų, žalienų bei ražienų. Šiuo metu net dalinai nėra išspręsta jų apsauga maitinimosi vietose. Laikino apsistojimo migracijų metu vietose šie paukščiai padaro nuostolių ūkininkams, todėl yra išbaidomi, patiria nuolatinį stresą, netenka daugiau energijos, todėl daugiau paukščių žūsta nepasiekę migracinių kelionių tikslo.“

Motyvuotas pasiūlymas: Ar migruojančios žąsys apsistoja Piktupės slėniuose tik maitintis ar poilsiui ir maitinimuisi (paukščių sankaupa)? Kiek vidutiniškai užtrunka žąsys laikinoje poilsio vietoje? Kokiu atstumu, kuriomis kryptimis ir kaip dažnai paprastai skrenda į maitinimosi

plotus iš sankaupos-laikino poilsio vietos? Ar VJ trikdys/apribos migruojančių paukščių maršrutus iš sankaupos į maitinimosi vietas?

6.2. Atkreiptinas dėmesys, kad egzistuojančios nakvynės vietos (šiuo atveju apsemtuose Piktupės upelio slėnio plotuose) yra numatytos VJ statymo vietos, todėl yra paukščių žuvimo rizika, todėl klausiame: kiek paukščių gali žūti konkrečioje vietoje, koks įvertinimas būtų pripažintas kaip kritinis, lemiantis ženklų poveikį migruojantiems paukščiams.

Ornitologai yra vieningos nuomonės, kad paukščių migracijos koridoriuose vėjo jėgaines statyti yra neleistina (pvz. M. Žalakevičius). Planuojamos VJ bus statomos viduryje Piktupės upės slėnio (esamoje paukščių sankaupoje), nes po metų nuo šių VJ statybos Piktupės upelio slėnyje neapsistos nei vienas paukštis nakvynei.

Motyvuotas pasiūlymas: būtina iš kompetentingos institucijos pateikti raštą ar leidimą apie saugų atstumą nuo ne pavienių VJ, bet nuo 10 km. ilgio ištisinio VJ parko konkrečioje aptariamoje PŪV teritorijoje. Taip pat raštą ar leidimą apie leidžiamų paukščių žūčių skaičių. Ar liks paukščiams patraukli paukščių sankaupa Piktupės upelio slėnyje, jei VJ parkai išsidėstys joje?

6.3. Siekiant apsaugoti paukščių sankaupą, išnagrinėti vėjo jėgainių alternatyvių statymo vietų variantai dėl paukščių migracijos. Jei nagrinėjamoje vietoje žus paukščiai, tai gal už kelių kilometrų pastačius VJ paukščių žūčių tikimybė bus visiškai maža arba nulinė?

6.4. Apibrėžti atstumus auginamų kultūrų nuo PŪV zonos ir nuo nuolatinės paukščių nakvojimo vietos Piktupės slėnyje. Ištirti ūkininkų pasėlių struktūrą – kokių kultūrų kokie plotai auginami nagrinėjamoje teritorijoje ir numatyti kompensacijos kainą/mechanizmą neauginant nepageidaujamų kultūrų. Ornitologai pažymi „Biologinės įvairovės poveikio rodiklio „paukščių populiacija žemės ūkio naudmenose“ identifikavimas 2010–2011 metais“ galutinėje ataskaitoje, Vilnius, 2011 m. rugpjūčio 26 d., parengtoje Lietuvos ornitologų draugijos (LOD): „reikia remti ūkininkų veiklą, kuria jie prisidėtų prie tinkamų sąlygų paukščiams formavimo (pvz. agrotechninėmis priemonėmis, tinkamų pasėlių įveisimu ir pan.), jų netrikdytų. <...> Taupant lėšas, mūsų nuomone, pradžioje nereikėtų specialiai auginti javų laukiniams paukščiams, tačiau skatinti ūkininkus už palankų paukščiams ūkininkavimą. Tikslinga būtų auginti daugiau žiemkenčių, žieminio rapso, palikti rudeniui pievas su didesniais atolais, nenaudoti pesticidų, trąšų, vėliau suarti ražienas, paukščių nebaidyti, nemedžioti ir kt. Už pageidaujamą veiklą reikėtų numatyti ir tinkamo dydžio išmokas.“

Motyvuotas pasiūlymas: prašome pateikti atsakingos institucijos raštą ar informaciją apie rekomenduojamą atstumą nuo VJ parko iki dirbamų laukų, kuriuose nebūtų ribojamas kultūrų auginimas. Pateikti duomenis apie auginamas kultūras PŪV teritorijoje ir 10 km. spinduliu apie ją.

6.5. Prašome atsakyti į šį klausimą: „Jei PŪV teritorijoje ir atitinkamu atstumu neliks paukščių, tai VJ statyba galima ar ne?“ Kas atsakys jei, įgyvendinus VJ parkų statybą, neliks nei vietinių paukščių, šikšnosparnių nei migruojantys ar tranzitu skrendantys paukščiai neužsuks į istoriškai nusistovėjusią sankaupą Piktupės upelio slėnyje ar gretimoje jos aplinkoje?

6.6. Rambyno kraštovaizdžio draustinyje ir visoje PŪV teritorijoje perintys gandrai, gali lankytis PŪV teritorijoje. Būtina pateikti atsakingos institucijos raštą ar nutarimą dėl galimų neskaitlingų gandrų žūčių apibrėžiant jų skaičių ar kiekį.

6.7. PAV programoje 3.6.6 pav. pateiktas šikšnosparniams jautrios teritorijos, tačiau šis žemėlapis yra labai netikslus, nes mūsų bendruomenės nariai gali patvirtinti, kad šikšnosparniai paplitę po visą gyvenamąją teritoriją. Jei žus šikšnosparniai, tuomet reikia atsakingos institucijos rašto ar nutarimo dėl galimų neskaitlingų šikšnosparnių žūčių apibrėžiant jų skaičių ar kiekį. Taip pat reikia atsakingos institucijos rašto dėl šikšnosparnių poveikio gyvajai gamtai, nes, mūsų žiniomis,

šikšnosparniai yra itin saugomi, nes jie yra bene vieninteliai skraidantys gyvūnai Lietuvoje, kurie medžioja naktinius kenkėjus. VJ kaimynystėje masiškai žūva šikšnosparniai. Jie išnyksta, arba stipriai sumažėja jų populiacija dideliu spinduliu nuo vėjo jėgainių. Žemiau pateiktoje nuorodoje yra daug mokslinių straipsnių teigiančių ypatingai didelį VJ poveikį šikšnosparnių populiacijai : http://www.windaction.org/documents/c37/. Dar papildomai galima paskaityti apie poveikį šikšnosparniams: Keeley et al. 2001, Johnson et al. 2002, Johnson et al. 2003, Manes et al. 2002, Manville 2003.

Motyvuotas pasiūlymas: Būtina pateikti atsakingos institucijos raštą ar nutarimą dėl galimų neskaitlingų šikšnosparnių žūčių apibrėžiant jų skaičių ar kiekį. Būtina atlikti pilną šikšnosparnių tyrimą suskaičiuojant jų buveines ir preliminarų individų kiekį. Gyvosios gamtos monitoringo plane būtina numatyti reguliarią šikšnosparnių apsaugą ir apskaitą. Įgyvendinus VJ statybą neliks šikšnosparnių, todėl kas gaudys naktinius kenkėjus, vamzdžius?

6.8. Pateikti plėšriųjų paukščių apskaitos duomenis, skaitlingumas PŪV teritorijoje ir atsakingai apibrėžtu saugiu atstumu. Nelikus plėšriųjų paukščių kas atliks jų gamtoje surėdytą funkciją?

Motyvuotas pasiūlymas: prašome pristatyti tyrimo duomenis ir išvadas apie plėšriuosius paukščius PŪV teritorijoje. Prašome pateikti atsakingos institucijos raštą ar nutarimą apie VJ parko nekenksmingumą plėšriesiems paukščiams.

6.9. LR AM 2009-11-24 d. raštu Nr. (11-1)-D8-10240 LR Seimo Aplinkos apsaugos komitetui pažymi, kad „Lietuvos pajūryje migruojantys paukščiai skrenda palyginti siauru, aiškiai išreikštu migraciniu srautu. <...> pavasarį ir rudenį šis migracijos kelias yra vienas stipriausių pasaulyje, juo rudenį praskrenda dešimtys milijonų paukščių. Jo **plotis** virš sausuminės pajūrio dalies yra maždaug **30 kilometrų**. Migracijos koridorius šioje zonoje neturi griežtų ribų, nes srauto glaustumą, skridimo intensyvumą, aukštingumą ir kitus parametrus gali iš esmės keisti klimatinės sąlygos, vėjo kryptis ir stiprumas. Kadangi apie 85% paukščių skrenda naktį, radaru gauti duomenys patvirtina nuostatą, kad migracijos srautų apsaugai sunku nustatyti pastovias konkrečias vietas, teritorijas ir zonas. Tačiau šis faktas svarbus apsisprendžiant dėl jėgainių statymo, nes jų išdėstymas negali kisti, ypač jeigu po kurio laiko poveikis neatitiks išankstinių nustatytų sąlygų. <...> Aplinkos ministerijos nuomone, būtina studija apie vėjo jėgainių poveikį paukščių ir šikšnosparnių migracijai, taip pat visai biologiniai įvairovei“ 2011-12-01 LR Seimo kanceliarijos Parlamentinių tyrimų departamento Ekonominės ir socialinės informacijos skyriaus parengtoje mokslinėje ataskaitoje pažymima, kad „Vėjo elektrinių poveikis paukščiams pasireiškia per jų sutrikdymą, natūralių buveinių praradimą ar žalą jiems ir susidūrimus. Jeigu vėjo elektrinės statomos toliau nuo paukščių migracijos kelių, saugomų paukščių rūšių maitinimosi ir perėjimosi vietovių, tai jos daro minimalią įtaką[1].

Motyvuotas pasiūlymas: Prašome kreiptis į atsakingas institucijas dėl pritarimo konkrečiam VJ parkui Pagėgių savivaldybėje dėl paukščių migracijos (ne)sutrikdymo. Ar parengta studija apie vėjo jėgainių poveikį paukščių ir šikšnosparnių migracijai, taip pat visai biologiniai įvairovei?

6.10. Pagal ataskaitą „Summary of recent research on adverse health effects of wind turbines“ kurią 2009 m. spalio 10 d. pristatė Keith Stelling, MA, MNIMH, Dip Phyt, MCPP (Anglija) ir Carmen Krogh, BScPharm, teigiama, kad „taip pat buvo ištirtas poveikis ir gyvūnams. Ilgos Europos biologų studijos parodė, kad vėjo jėgainės turi įtakos ir gyvūnams. Tolimesni tyrinėjimai parodė, kad pagrindinės gyvūnų išgyvenimo funkcijos, tokios kaip: medžiojimas, savęs apsauga ir dauginimasis buvo sutrikdytas dėl skleidžiamo žemo dažnio triukšmo. <…> Žemo dažnio triukšmas gyvūnus veikia

[1] Assessing the impacts of wind farms on birds, in: http://www.gflrpc.org/programareas/wind/TechnicalDocuments/AvianImpactsSocietyforProtectionofBirds.pdf

kur kas labiau nei žmones. <…> Poveikis gyvūnams: naminiai paukščiai deda mažiau kiaušinių, ožkos pradėjo duoti mažiau pieno, avių ir ėriukų širdies sutrikimų dažnis padidėjo. Ūkininkai gyvenantys Ontario gyvenvietėje teigia, kad jų galvijai pradėjo elgtis agresyviai, (suspardydavo gimusius veršelius), suserga mastitu, veršeliai gimsta deformuoti, taip pat gimdavo negyvi veršeliai. Ožkos nebeėsdavo, jas taip pat kankindavo nemiga."

Motyvuotas pasiūlymas: pateikti atsakingos institucijos raštą ar atitinkama metodika įvertintą tyrimą dėl VJ poveikio naminiams gyvūnams. Kas prisiims atsakomybę, jei bus neigiamas poveikis naminiams gyvūnams? Kokie kompensaciniai ar žalą atstatantieji mechanizmai yra numatyti? Ataskaitoje numatyti ir suderinti su atsakinga institucija už naminių gyvūnų sutrikdymus, žūtis, apsigimimus, sumažėjusį produktyvumą.

7. Prancūzijos nacionalinė medicinos akademija (French National Academy Of Medicine) 2006 m. teigė: "Kenksmingas vėjo jėgainių skleidžiamas triukšmas nėra pakankamai įvertintas. Sparnų gaminamas garsas yra žemo dažnio, kuris sklinda lengvai pagal vėjo kryptį keldamas nuolatinį pavojų žmonėms, gyvenantiems šalia. Akademija rekomenduoja nestatyti vėjo jėgainių stiebų arčiau kaip 1.5 km. nuo gyventojų". Ataskaitoje „Summary of recent research on adverse health effects of wind turbines" kurią 2009 m. spalio 10 d. pristatė Keith Stelling, MA, MNIMH, Dip Phyt, MCPP (Anglija) ir Carmen Krogh, BScPharm, teigiama, kad „Vienintelis būdas išvengti šio neigiamo poveikio, tai tinkamai atskirti vėjo turbinas nuo laukinių gyvūnų buveinių ir žmonių gyvenviečių - Dr Christopher Hanning"

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje" p. 8 nurodo, kad "pastovus [triukšmas gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje vertinamas] – pagal ekvivalentinį garso slėgio lygį. Prognozuojamas planuojamos ūkinės veiklos triukšmas vertinamas pagal **ekvivalentinį garso slėgio lygį** arba pagal L_{dvn}, L_{dienos}, L_{vakaro} ir $L_{nakties}$ triukšmo rodiklius", kuris pagal 1 lentelę „**Gyvenamųjų pastatų (namų) gyvenamosios patalpos**, visuomeninės paskirties pastatų miegamieji kambariai, stacionarinių asmens sveikatos priežiūros įstaigų palatos" tarp 22 ir 6 val. turi būti ne aukštesnis **35 dBA.** Vadinasi net šiltą, karštą vasaros naktį gyventojai bus priversti miegoti su uždarytais langais, nes atidarius langą iš lauko sklis iki 45 dBA triukšmas, kai mažai apgyvendintose PŪV teritorijose dabar esantis foninis garsas neviršija 20 - 30 dBA (B.Thorn, 2010; J.Harrison, 2009, Kaperman and James, 2008, WHO, 1999; WHO,2009 ir t.t). Taigi, jeigu vėjo jėgainių triukšmo lygis bus apie 35-45dBA, jis apie 30 300 kartų viršys natūralaus fono triukšmo intensyvumą., tai yra visiškai jį užgoš. Žmonės dideliu atstumu nuo jėgainių nebegirdės natūralių gamtos garsų. Daug foninio triukšmo matavimų yra atlikta, todėl, kad daugelyje valstybių (Prancūzija, Australija, UK) nustatomas leistinas ūkinės veiklos triukšmo lygis, kuris negali viršyti foninio triukšmo 3-5 decibelais. Tai yra labai svarbu, nes jeigu gamtinis fonas yra viršijamas daugiau, triukšmas užgožia natūralius garsus, sukelia žmonėms erzinimą, dirginimą, o tai jau neišvengiamai sukelia neigiamas pasekmes žmonių sveikatai. Būtina pateikti VJ akustinio triukšmo modeliuotus žemėlapius ir atlikti akustinio triukšmo skaičiavimą prie 35 dBA triukšmo lygio, atsakant kiek gyvenamųjų namų patenka į šią triukšmo zoną ir pan. Jei stovėtų tik 1 VJ iš vienos pusės nuo gyvenamųjų teritorijų, tuomet šis reikalavimas būtų nepagrįstas, tačiau VJ yra išsidėsčiusios didesnėje nei 10 km. ilgio ir 7 km. pločio teritorijoje, kurioje yra daugybė pavienių gyvenamųjų pastatų, kaimų bei tankai apgyvendintų gyvenviečių (Lumpėnai, Piktupėnai, Kentriai, Trakininkai, ribinis akustinis triukšmas siekia net Natkiškius ir Benininkus, Pagėgius). Akustinio triukšmo įvertinimas prie 35 dBA būtinas, nes triukšmo šaltiniai visoje PŪV teritorijoje yra išsisklaidę ir konkrečioms gyvenamosios teritorijoms tenka po kelis triukšmo šaltinius, kurie priklausomai nuo oro sąlygų, vėjo krypties ir greičio skirtingai veikia konkrečią gyvenamąją teritoriją (vienam triukšmo šaltiniui nuslopus kito triukšmas pasieks gyvenamąją teritoriją). Būtina įvertinti tai, kad PŪV teritorijoje didžioji dalis pastatų yra senos architektūros, t.y. be šiuolaikinių triukšmą sumažinančių priemonių, todėl dažnai

koks triukšmas yra lauke, toksai ir viduje. Šis reikalavimas būtinas, siekiant nuraminti vietos gyventojus, kad būtų atsižvelgiama ir į mūsų interesus.

Motyvuotas pasiūlymas: prašome pateikti akustinio triukšmo skaičiavimo rezultatus, kurie apimtų triukšmo zoną, siekiančią 35 dBA.

8. UAB „New energy group“ parengtas Lietuvos vėjų žemėlapis, parengtas pagal THE UNDP/GEF Baltic Wind Atlas (žr. http://www.neg.lt/index.php/lt/vjo-energija/lietuvos-tinkamumas-vjo-energetikai), PŪV teritorija patenka į vėjuotą zoną, kurioje vyrauja atvira lygi vietovė su pavienėmis sodybomis ir pavieniais medžiais ir 50 m. aukštyje vidutinis metinis vėjo greitis gali siekti iki 7,6 m/s, o 100 m. aukštyje (kuriame stovės planuojamos VJ) vėjo greitis gali siekti iki 9 m/s. Netgi esant vietovėje pavienių medžių sankaupų ir kaimų vidutinis metinis vėjo greitis 100 m. aukštyje gali siekti iki 8,2 m/s. Priimant vidutinį vėjo greitį 5 m/s bus bukai neigiamas faktas, kad šioje teritorijoje vyrauja stipresnis vėjas, nei poveikis yra vertinamas

Motyvuotas pasiūlymas: Vertinimo ataskaitoje naudoti tiktai 10 m/s vidutinį metinį vėjo greitį.

9. Programoje neradome užfiksuoto PŪV teritorijos foninio triukšmo lygio. Didinant foninį, autotransporto, geležinkelio triukšmą, akustinio triukšmo modeliavimas atliekamas VJ skleidžiamo triukšmo įtakos mažinimo linkme. Vadovaujantis Planuojamos ūkinės veiklos (vėjo jėgainių įrengimo) poveikio aplinkai vertinimo rekomendacijomis R 44-03, patvirtintomis 2003 m. liepos 31 d. LR AM įsakymu Nr. 406 „Dėl Planuojamos ūkinės veiklos (vėjo jėgainių įrengimo) poveikio aplinkai vertinimo rekomendacijų R 44-03 patvirtinimo“ (2003, Nr. 60-578) **p. 10.3** numato, kad PAV ataskaitoje turi būti **įvertintas esamas triukšmo lygis, esant skirtingiems vėjo parametrams**.

Motyvuotas pasiūlymas: prašome pateikti informaciją apie išmatuotą ilgalaikį foninio triukšmo lygį skirtingose PŪV teritorijos vietose (visuose gyvenamosiose teritorijose) ir gautus duomenis naudoti modeliuojant akustinio triukšmo įvertinimus.

10. Daugelyje šaltinių (pvz Minesota Department of Helth, “Public Health Impacts of Wind Turbines”, 2009; UK Department of Transport and Industry, 2006; J.Harrison, 2009; Kaperman and James) yra nurodyta, kad faktinis triukšmo lygis pastačius vėjo jėgaines kaip taisyklė yra 10-15 dBA, o kartais ir 25 dBA, t.y. pagal triukšmo intensyvumą, galingumą nuo 10 iki 300 kartų ir daugiau didesnis negu sumodeliuotas pagal gamintojo išeitinius duomenis. Dar didesnis skirtumas būtų jei būtų naudojamasi Pasaulio sveikatos organizacijos rekomendacijomis (Guidelines for Community Noise, WHO, 1999) t.y. poveikiui žmonių sveikatai įvertinti būtų naudojamas žemus dažnius matuojantis “C” svertinis triukšmo matavimo metodas. Pateikiami gamintojų duomenys negali būti naudojami triukšmo vertinimui. Būtina pateikti VJ akustinio triukšmo modeliuotus žemėlapius ir atlikti akustinio triukšmo skaičiavimą, prie gamintojo deklaruojamo triukšmo lygio pridedant 15 dBA ir pateikti apimamą PŪV teritoriją, atsakant kiek gyvenamųjų namų patenka į šią triukšmo zoną prie 45 dBA ir prie 35 dBA. VDU gamtos mokslų fakulteto aplinkotyros katedros studentas Tadas Budreika 2008 m. parašė magistro baigiamąjį darbą tema „Skirtingų tipų vėjo jėgainių triukšmo ir jo spektro tyrimai“, kuriame faktiškai matavo VJ skleidžiamą akustinį triukšmą. Tyrimo duomenyse matyti (39 psl.), kad Enercon E40 VJ esant 8 m/s vėjo greičiui ekvivalentinis garso slėgio lygis pasiekia 45 dBA ribą tiktai didesniu nei 500 m. atstumu, o 42,67 dBA akustinio triukšmo lygis dar fiksuotas ties 800 m. riba. Taip pat tyrime nurodyta, įvertinant kelių VJ triukšmo lygius, kad „garso slėgio maksimumai užfiksuoti ne prie pat jėgainės, bet tarp vėjo jėgainių.“ Ataskaitoje akustinio garso žemėlapiuose išryškinti kitą svarbią akustinio triukšmo savybę – akustinio triukšmo padidėjimą artėjant prie pastatų, medžių, kitų gamtinių kliūčių, kurios tyrime taip pat nustatytos „toliau didinant atstumą iki jėgainės garso slėgio L_{Aeq} reikšmė padidėjo iki 45 dBA, šį padidėjimą būtų galima sieti su priartėjimu prie sodybos.“ Taip pat tyrime nustatytas akivaizdus neatitikimas tarp teoriškai, pagal modelį, apskaičiuoto garso slėgio

mažėjimo ir matavimais nustatyto garso slėgio mažėjimo. 400 m. atstumu nuo VJ skirtumas siekė apie 7 dBA. Darbo autorius konstatuoja, kad „teorinis modelis nusakantis triukšmo slopinimą neatitinka realiai išmatuotų reikšmių. Todėl nustatant vėjo jėgainės keliamo triukšmo lygius, bei sanitarinę zoną būtina remtis sudėtingesniais skaičiavimais arba matavimais atliktais panašios vėjo jėgainės aplinkoje.“

Motyvuotas pasiūlymas: Prašome pateikti akustinio triukšmo skaičiavimo duomenis, žemėlapius, kai naudojami faktiniai matavimų duomenys prie Lietuvoje jau stovinčių VJ. Neturinčių analogų VJ (daugiau nei 4,5 MW galios) VJ akustinio triukšmo modeliavimui naudoti faktinius duomenis gautus kitoje valstybėje. Šiuo atveju akustinio triukšmo apimama teritorija prie gyvenamųjų sodybų ribų gali siekti iki 45 dBA, o patalpose iki 35 dBA.

11. Ataskaitoje įvertinti triukšmo amplitudės moduliacijas, pulsacijas, aerodinamines moduliacijas. Pulsacijos siekia 5-10 dBA, tuo labiau padidindamos triukšmo lygį ir sukeldamos susierzinimą. Aerodinaminės moduliacijos susidaro dėl nevienodo vėjo greičio įvairiuose aukščiuose. Tas skirtumas ypač ryškus nakties metu, todėl nakties metu vėjo jėgainių sukeliamas triukšmas paprastai yra gerokai didesnis negu dienos metu (Van Den Berg 2005; 2008; UK Department of Transport and Industry, 2006)

Motyvuotas pasiūlymas: prašome atlikti akustinio triukšmo modeliavimus prie -5 dBA, t.y. apibrėžti VJ skleidžiamo 40 dBA ir 30 dBA akustinio triukšmo apimamą teritoriją ir aprašyti koks plotas tampa triukšmingas, kiek žmonių jame gyvena. Galutinį modelį pateikti visuomenei supažindinimui.

12. Minesotos sveikatos departamentas „Minnesota Department of Health“ 2009 m. gegužės 22 išleido ataskaitą apie žemo dažnio ir triukšmo įtaką žmogaus sveikatai. Išvadoje pabrėžė, kad vėjo jėgainės gamina labai plataus spektro žemo dažnio triukšmą. Žemo dažnio bangos veikia žmones, ypatingai naktį: „Populiariausi nusiskundimai įvairiuose vėjo jėgainių įtakos žmonių sveikatai tyrimuose yra įtaka žmonių gyvenimo kokybei. Nemiga ir galvos skausmas yra dažniausi nusiskundimai ir jie labai stipriai susiję su (tiesiogiai) susierzinimu. Nusiskundimai yra stipresni ir ženklesni, kai vėjo jėgainės yra matomos arba jų šešėliai krinta šalia. Lengviausiai pamatuojama ir nustatoma aplinkybė nuo kurios ženkliai didėja nusiskundimų kiekis yra, kai viršijamas 35 dB(A) akustinio triukšmo lygis”.

Buxton I., 2006. “Low Frequency Noise and Infrasound. Some possible causes and effects upon land-based animals and freshwater creatures” ir Leventhall, H. G. (2005). “How the “mythology” of infrasound and low frequency noise related to wind turbines might have developed.” Fizikas G. Leventhall’is dirbantis ir atstovaujantis vėjo jėgainių statytojams savo labai šališkuose, dažnai klaidinančiuose straipsniuose nedrįsta teigti, kad žemi dažniai ir infragarsas skleidžiamas vėjo jėgainių neturi neigiamo poveikio žmonių sveikatai. Net jis pripažįsta neigiamą poveikį ir siūlo vertinant VJ poveikį žmonėms dėl skleidžiamų žemų dažnių ir infragarso pulsacijų pridėti 3dB A”penalty” (Leventhall, H. G. 2003). Ataskaitoje naudoti nepriklausomų, pasaulinio garso gydytojų, akustikos specialistų Dr Ch. Hanning, Dr. A.Harry, Dr.M. Nissenbaum, Dr. N. Pierpont, B. Frey G.Kamperman tyrimus, kurie įrodo, kad VJ skleidžiamas pulsuojantis žemo dažnio triukšmas ypatingai neigiamai veikia žmonių, gyvenančių netoli (iki 2 km. spinduliu) VJ, sveikatą. Ataskaitoje „Summary of recent research on adverse health effects of wind turbines“ kurią 2009 m. spalio 10 d. pristatė Keith Stelling, MA, MNIMH, Dip Phyt, MCPP (Anglija) ir Carmen Krogh, BScPharm, teigiama, kad „Moksliniais tyrimais įrodyta, kad žmonių nemigos priežastis yra žemo dažnio triukšmas. Įrodyta, kad ilgalaikis jų veikimas veda prie rimtų sveikatos sutrikimų. Vienintelis būdas išvengti šio neigiamo poveikio, tai tinkamai atskirti vėjo turbinas nuo laukinių gyvūnų buveinių ir žmonių gyvenviečių. <…> Australijoje žmonės gyvenantys netoli vėjo jėgainių fermų, skundžiasi, kad žemo dažnio ūžimas jiems sukelia pykinimą. <…> Žemo dažnio garsas gali paveikti žmones esančius savo namuose, ypač naktį. Nemiga ir galvos skausmai yra pagrindiniai ir dažniausiai pasitaikantys

nusiskundimai, kuriuos patiria žmonės. <…> Amerikoje buvo atliktas tyrimas, kuriame dalyvavo 21 suaugęs žmogus, 7 paaugliai ir 10 vaikų. Visi tyrime dalyvavę dalyviai teigė, kad jie jaučiasi irzlūs, jaučia nerimą, nervingumą, juos kankina nemiga. Sunku susikoncentruoti ir atsiranda problemų su atmintimi. Japonijoje gyvenantys žmonės netoli vėjo jėgainių negalėdavo užmigti, juos kankino galvos svaigimas. Kai šie žmonės išvykdavo kuo toliau nuo savo namų, šie visi nemalonūs pojūčiai pradingdavo."

Motyvuotas pasiūlymas: prašome atsakingai ir pilnai įvertinti žemo dažnio ir infragarso poveikį gyvajai gamtai. Siūlome atlikti tyrimus prie Lietuvoje veikiančių VJ ir apie tyrimų duomenis informuoti visuomenę.

13. Nuo VJ krintantis šešėlis ryte ir vakare gali driektis iki kelių kilometrų, priklausomai nuo reljefo ir saulės padėties. Praktika rodo, kad šešėliavimo zonos neigiamai veikiančios gyventojus siekia gerokai toliau nei 3 VJ aukščius (šešėliavimo įtakos skaičiavimo metodikose tas atstumas paprastai atitinka 10 vėjo jėgainės aukščių, tai yra- iki 2000m).

Motyvuotas pasiūlymas: atlikti šešėliavimo modeliavimą, įvertinant realų šešėliavimo dydį (iki 10 VJ aukščio). Supažindinti vietos gyventojus su šešėlių mirgėjimo efektu, mažinimo priemonėmis.

14. Dėl kraštovaizdžio.

Motyvuotas pasiūlymas: Būtina pateikti atsakingos institucijos už kraštovaizdžio vertinimą (pvz. Gamtos tyrimų centro Botanikos instituto Kraštovaizdžio ekologijos laboratorijos) pritarimą galutiniam VJ parko išdėstymui dėl atitikimo ekoestetiniui kraštovaizdžiui, ar žala ekoestetiniui kraštovaizdžiui bus neženkli.

15. Dėl teršalų – triukšmo – monitoringo plano. Keith et. al. (2008), įvardino susierzinimą kaip tiesiogiai įtakotą vėjo jėgainių skleidžiamo triukšmo. Tą patvirtina keliuose straipsniuose Pedersen (ir kiti) kaip susierzinimas susijęs su vėjo jėgainėmis. Ryšys tarp triukšmo ir tiesioginio poveikio žmonių sveikatai yra aprašytas Michaud et. al (2008) darbuose. Kaip seniau tabako pramonė neigė, kad jos produktai neigiamai įtakoja žmonių sveikatą taip vėjo energetikai šiandien neigia savo produktų neigiamą poveikį žmonių sveikatai. Nacionalinis sveikatos institutas (National Institutes Of Health (NIH)): 2008 m. (part of the US Department of Health and Human Services) įspėjo: „Vėjo energija neišvengiamai sukuria triukšmą, kuris didina stresą, kuris vėliau padidina riziką susirgti širdies ir kraujagyslių ligomis bei vėžiu" (Environmental Health Perspectives, volume 116, pg A237 – 238, 2008). Pasaulio sveikatos organizacija konstatavo, kad triukšmas šiuo metu yra vienas iš pagrindinių teršalų, labiausiai veikiantis aplinką ir žmonių sveikatą, o jo neigiamas poveikis ypač labai sparčiai auga (World Health Organization „Occupationat and Comunity Noise", Fact Sheet No. 258; February 2001). Atlikti moksliniai tyrimai konstatuoja, kad net gyvenantiems keleto kilometrų spinduliu nuo jėgainės itin pablogėja gyvenimo kokybė. Absoliuti dauguma respondentų skundžiasi pablogėjusia sveikata dėl jėgainės poveikio. Apie 80% kamuoja chroniška nemiga, nuolatinis nuovargis. Daugumai pasireiškia nerimas, galvos skausmai, migrenos, nervingumas, depresijos, nuolatinis zvimbesys ausyse, klausos sutrikimai. Žmonėms vystosi psichologinė alergija jėgainių vaizdui ir garsui. Neigiamas poveikis vaikams yra kur kas stipresnis.

Remiantis Europos parlamento ir komisijos direktyva 2002/49/EB dėl aplinkos triukšmo įvertinimo ir valdymo yra išskiriamos 4 esminės akustinių taršos šaltinių grupės, kurioms taikomos atitinkamos metodikos: 1. Pramoninis triukšmas ..." E.Pederseno atlikti tyrimai įrodė, kad vėjo jėgainių triukšmas dėl dažnių spektre vyraujančių žemų dažnių yra žymiai labiau erzinantis ir neigiamai veikiantis žmones, palyginus su kitų industrinių šaltinių triukšmu. Jau 40 dB(A) vėjo jėgainių keliamas triukšmas labai stipriai erzina daugumą žmonių (palyginimui, Lietuvos higienos norma leidžia nuolatinį 45 dB(A) triukšmą gyvenamo namo aplinkoje). Nereikia būti didžiu visuomenės sveikatos specialistu, kad suprastum, kad nuolatinis be perstojo dieną, naktį žmogų

erzinantis, dirginantis triukšmas, dėl jo atsirandantis susierzinimas, nervinė įtampa, stresas, neišvengiamai ankščiau ar vėliau sukels labai rimtų pasekmių žmogaus sveikatai. „Triukšmas“ yra taršos šaltinis.

Monitoringo planas yra svarbiausias poveikio aplinkai vertinimo procedūros elementas. Jame privalu nustatyti galimo neigiamo poveikio fiksavimo būdus, mažinimo ar šalinimo priemones. Vadovaujantis Planuojamos ūkinės veiklos (vėjo jėgainių įrengimo) poveikio aplinkai vertinimo rekomendacijomis R 44-03, patvirtintomis 2003 m. liepos 31 d. LR AM įsakymu Nr. 406 „Dėl Planuojamos ūkinės veiklos (vėjo jėgainių įrengimo) poveikio aplinkai vertinimo rekomendacijų R 44-03 patvirtinimo“ (2003, Nr. 60-578) **p. 16.** kuris teigia sekančiai: „poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje, išnagrinėjus galimą vėjo jėgainių poveikį aplinkai ir numačius priemones neigiamam poveikiui išvengti, sumažinti, kompensuoti, **turi būti pateikiamas monitoringo planas**, kuriame pateikiami stebėjimo objektai, atsižvelgiant į galimus neigiamus poveikius aplinkai (pvz., **triukšmas**, elektromagnetinis laukas, gyvūnų žūtis ir kt.). Monitoringo plane turi būti pateikta informacija palyginimui prieš pradedant veiklą ir tam tikru laikotarpiu vykdant veiklą. **Veiklos vykdymo metu nustačius tokį veiklos poveikį, kuris nebuvo įvertintas poveikio aplinkai vertinimo metu, turi būti imamasi priemonių šiam poveikiui sumažinti, jo išvengti ar jį sušvelninti**.“ Vadinasi, neparengus monitoringo plano, nebus būdų atsiradusiam neigiamam poveikiui **fiksuoti**, sumažinti, sušvelninti ar pašalinti. Nevykdant triukšmo stebėsenos, neigiamas poveikis gali viršyti šias ribas, jei nebus numatyta monitoringo plane priemonių fiksuoti, mažinti ar šalinti neigiamą poveikį.

Lietuvos Respublikos triukšmo valdymu įstatyme (Žin., 2004, Nr. 164-5971) 3 straipsnyje įtvirtinti triukšmo valdymas **principai**: 1 punkto 1 papunktyje „**žmogaus apsauga nuo triukšmo** – joks asmuo neturi būti veikiamas tokio lygio triukšmo, dėl kurio **kyla pavojus jo** gyvybei ar **sveikatai**“, 2 papunktyje „**žmogaus gyvenimo kokybės užtikrinimas**“. To paties straipsnio **2 punkto** 2 papunktyje išskirtas „teritorijų planavimas, projektų ekspertizė ir statinių priežiūra“ kaip **triukšmo valdymo priemonės**. 4 papunktyje išskirtos „**techninės priemonės triukšmo šaltiniuose** (mažesnį triukšmą skleidžiančių šaltinių parinkimas, triukšmo mažinimas šaltinyje, **triukšmo mažinimas poveikio vietoje**). 6 papunktyje išskirtas „**ūkinės veiklos sąlygų reglamentavimas ir triukšmo normavimas**“. 7 papunktyje išskirta „**triukšmo kontrolė**“. 8 papunktyje išskirtas „planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai ir aplinkai vertinimas, visuomenės sveikatos saugos ekspertizė, triukšmo poveikio visuomenės sveikatai vertinimas“. 10 papunktyje išskirtas „strateginis triukšmo kartografavimas ir triukšmo lygio ribojimo zonų nustatymas“. Įstatymo 8 straipsnis apibrėžia aplinkos ministerijos kompetenciją triukšmo valdyme, o 4 punktas nurodo prievolę įstatymų nustatyta tvarka išduoti leidimus naudoti triukšmą skleidžiančius įrenginius ir vertinti, ar šių įrenginių skleidžiamas triukšmas atitinka teisės aktų patvirtintus ribinius dydžius. Be kita ko, 5 punkte įtvirtinta nuostata teikti informaciją visuomenei apie įmonių ir įrenginių skleidžiamą triukšmą. Įstatymo 14 straipsnio 1 p. įpareigoja triukšmo šaltinių valdytojus laikytis kitų teisės aktų, reglamentuojančių triukšmo valdymą: „[t]triukšmo šaltinių valdytojai, planuojantys savo ūkinėje veikloje naudoti stacionarius triukšmo šaltinius, privalo įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka atlikti triukšmo poveikio visuomenės sveikatai ir aplinkai vertinimą“. Įstatymo 22 straipsnio 1 p. įtvirtintas reikalavimas triukšmo kontrolei: „[**t]triukšmo kontrolė privaloma** aglomeracijose ir **zonose**, **kur triukšmas** viršija arba **gali viršyti ribinius dydžius**“. Pagal to paties straipsnio 4 p. 1 papunktį teisėtus triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonių įgyvendinimo reikalavimus turi įvykdyti „juridiniai asmenys, užsiimantys gamyba, – ne vėliau kaip per 90 kalendorinių dienų“. Neparengus triukšmo monitoringo plano, įgalinama vėjo jėgainių valdytojus nestebėti, nekontroliuoti ir neįrengti triukšmo mažinimo priemonių, kaip to reikalauja Įstatymo 22 straipsnio 1 p., t.y. privalomai vykdyti triukšmo kontrolę zonose, kur triukšmas viršija arba gali viršyti ribinius dydžius. Dėl triukšmo šaltinio nepastovumo, meteorologinių sąlygų ir faktinio (fiksuojamo) triukšmo lygio kitimo, triukšmo kontrolė tyliosiose zonose (gyvenamosios paskirties teritorijose) prie įrengtų vėjo jėgainių, pagal galiojančius teisės aktus nėra įmanoma. Todėl triukšmo monitoringo planas turėtų susidėti iš planinių, techninių ir organizacinių priemonių, kurios esamu laiku fiksuotų triukšmą prie vėjo jėgainių, artimiausiose

tyliosiose zonose (gyvenamosios paskirties teritorijose) ir keistų esamu laiku vėjo jėgainių skleidžiamą triukšmą. Informacija apie esamą triukšmo lygį turėtų būti teikiama Aplinkos ministerijai ar jos įgaliotai institucijai. Siekiant įgyvendinti Triukšmo valdymo įstatymo 8 straipsnio 5 punkte įtvirtintą reikalavimą teikti skleidžiamo triukšmo duomenis visuomenei, visuomenė taip pat turėtų turėti tiesioginę prieigą prie ūkio subjekto teikiamų duomenų Aplinkos ministerijai ar jos įgaliotai institucijai apie esamą triukšmo lygį tyliosiose zonose. Monitoringo plane, siekiant apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką, kai viršijami triukšmo ribiniai dydžiai, be kita ko turi būti įvardintos priemonės, vadovaujantis Triukšmo valdymo įstatymo 27 straipsnio 2 punkto 1 papunkčiu, t.y. stacionarių triukšmo šaltinių veiklos apribojimas. Siekiant įgyvendinti Įstatymo 28 straipsnio 2 punktą, turi būti numatytos priemonės triukšmo lygiams mažinti. Be kita ko to paties straipsnio **3 punktas įpareigoja planavimo organizatorius, planuojamos ūkinės veiklos užsakovus**, rengiant ir tvirtinant teritorijų planavimo dokumentus ir **planuojant ūkinę veiklą užtikrinti, kad nebus viršijami nustatyti triukšmo ribiniai dydžiai**. Šiuo metu Lietuvoje nėra galiojančių teisės aktų aiškiai ir vienareikšmiškai reglamentuojančių planuojamą ūkinę veiklą – vėjo jėgainių (pavienių, grupių, parkų) statybą ir jos poveikio aplinkai vertinimą. Įstatymo 30 straipsnis apibrėžia asmenų teises, o 2 ir 3 papunkčiai ne tik įtvirtina nuostatą dėl asmenų dalyvavimo vertinant planuojamos ūkinės veiklos, kurioje numatoma naudoti triukšmo šaltinius, poveikį visuomenės sveikatai ir aplinkai, bet taip pat reikalauti, kad būtų nutrauktas triukšmo šaltinių poveikis visuomenės sveikatai ir aplinkai. Neparengus triukšmo monitoringo plano nėra galimybės įgyvendinti Įstatymo 31 straipsnio 3 punkte numatytos pareigos triukšmo šaltinių valdytojams naudoti triukšmo šaltinius pagal technines ir papildomas sąlygas, kurios turėtų būti įrašytos monitoringo plane ir suderintos su atsakingomis institucijomis dėl saugios, aplinkai nekenksmingos vėjo jėgainių eksploatacijos. Be kita ko Įstatymo 32 straipsnio 2 punktas įpareigoja triukšmo šaltinio valdytojus atlyginti už žalą padarytą žmonių sveikatai, turtui, aplinkai. Ataskaitoje būtina numatyti kompensacijas ar atlyginimą už žalą žmonių sveikatai, turtui ar aplinkai, kai būtų fiksuojamas virštriukšmis.

Vertinamiems ataskaitoje parametrams būtina numatyti kritines ribas, kurias peržengus, atliekami atitinkami veiksmai žalai mažinti ar naikinti. Mūsų supratimu, ataskaitoje būtina nurodyti sąlygas, kuriomis planuojama ūkinė veikla turi veikti visą eksploatacijos periodą pagal numatytą ataskaitoje. Būtina numatyti, kas ir kaip dažnai fiksuos poveikį, vertins ar jis yra viršijantis kritinę ribą ar ne ir atitinkamai reaguos į poveikį.

Motyvuotas pasiūlymas: Numatyti VJ nuolatinį darbo monitoringą, įpareigojant nepriklausomus ekspertus ar techninę įrangą fiksuoti VJ skleidžiamą girdimą-negirdimą triukšmą. Gauti duomenys turi būti pasiekiami vietos gyventojams bet kuriuo paros metu. Būtina iš anksto numatyti ribinius dydžius, kuriuos viršijus VJ privalo sustoti, sulėtėti ar kitaip keistis, kad nebūtų daroma žala gyventojų sveikatai.

16. Motyvuotas pasiūlymas: Ataskaitoje numatyti esminių visuomenės teisėtus interesus užtikrinančių priemonių neigiamam poveikiui išvengti, sumažinti, kompensuoti ar jo pasekmėms likviduoti.

17. Motyvuotas pasiūlymas: būtina numatyti neigiamo VJ poveikio mažinimo priemones fiziologiškai jautrioms žmonių grupėms.

18. Atkreipiame dėmesį, kad PŪV programos rengėjai įsipareigojate mažinant psichoemocinį poveikį gyventojams pateikti visą išsamią vertinimo rezultatų informaciją.

Motyvuotas pasiūlymas: Jei teigsite ataskaitoje, kad monitoringas nėra būtinas, tada suteikite informaciją iš įvairių tyrimų apie VJ skleidžiamos žalos nebuvimą. Prašome naudoti tyrimų medžiagą iš daugybės atliktų tyrimų tiek Lietuvoje tiek Vakarų Europos valstybėse ar kitose pasaulio valstybėse, nes poveikio aplinkai vertinimo reikalavimas tyrinėti kitų šalių patirtį nagrinėjama tema.

Taip pat viešo ataskaitos pristatymo metu pateikti, pristatyti tokių tyrimo atlikimo metodologijos, eigos, rezultatų ir jų pritaikymo galimybių.

19. Ataskaitos poveikį visuomenės sveikatai vertintojas privalo pateikti leidimą verstis visuomenės sveikatos, socialinės aplinkos, aplinkosauginiu vertinimu patvirtinančių dokumentų. Akustinio triukšmo modeliavimą atliekantis specialistas privalo pateikti gebėjimo dirbti su VJ programine įranga patvirtinantį dokumentą. Būtina pateikti naudotos programinės įrangos legalumą patvirtinantį dokumentą. Ataskaitoje būtina pateikti ar VJ programinės įrangos generuoti žemėlapiai pagal ataskaitoje minimus vėjo jėgainių parametrus, reljefo savybes ir kitus parametrus, todėl būtina pateikti pradinius įvesties ir gautus išvesties duomenis, t.y. žemėlapiai yra tik schematinis ir supaprastintas gautų duomenų variantas, todėl tikslieji duomenys turi būti pateikti. Jei ataskaitoje pateikto akustinio triukšmo ribinio triukšmo ir ribinio šešėliavimo zonų izolinijos nužymėtos itin artimoje gyvenamųjų teritorijų aplinkoje, tada būtina nustatyti ar tinkamai, nepažeidžiant programinės įrangos naudojimo taisyklių, buvo suvesti įvesties duomenys į programinę įrangą ir tinkamai aiškintos gautos išvesties reikšmės, todėl būtina pateikti naudojimosi su programine įranga naudotojo instrukciją, patvirtintą programinės įrangos tiekėjo.

Motyvuotas pasiūlymas: ataskaitoje būtina pateikti informaciją:

- kad poveikio aplinkai vertinimo elementai (akustinio triukšmo, šešėlių mirgėjimo) buvo vertinti su licenzijuota programine įranga;
- kad poveikio aplinkai vertinimo elementai (akustinio triukšmo, šešėlių mirgėjimo) buvo vertinti kompetentingo asmens (-ų);
- kad poveikio aplinkai vertinimo elementai (akustinio triukšmo, šešėlių mirgėjimo) buvo vertinti asmens (-ų), kurie turėjo kvalifikaciją dirbti su naudota programine įranga patvirtinančius dokumentus;
- pateikti duomenis apie naudotos programinės įrangos įvesties ir išvesties elementus: programinės įrangos vartotojo instrukciją ir/ar darbo su programine įrangos tvarkos aprašą.

20. Dėl VJ programinės įrangos teikiamų <u>ataskaitų</u> turinio išpildymo prie PAV ataskaitoje pateiktų grafinių priedų. Būtinieji klausimai, į kuriuos PAV ataskaitoje pateikti atsakymus:

20.1. Atsakymai dėl šešėlių mirgėjimo.

Koks didžiausias įtakos atstumas?
Koks minimalus turintis įtakos saulės pakilimo virš horizonto aukštis?
Koks dienų žingsnis skaičiavimuose?
Koks laiko žingsnis skaičiavimuose?
Kokia saulėtų dienų tikimybė metų eigoje?
Koks saulės poveikio laikas?
Koks akių aukštis skaičiavimuose?
Koks tinklelio dydis?
Kokios tikslios kievienos vėjo jėgainės koordinatės?
Kokia įvesta“z“ reikšmė prie kiekvienos vėjo jėgainės?
Koks tikslus kiekvienos vėjo jėgainės gamintojas, koks jos tipas, galia?
Koks kiekvienos vėjo jėgainės sparnų diametras?
Koks kiekvienos vėjo jėgainės stiebo aukštis?
Kokia įvesta kiekvienai vėjo jėgainei „RPM“ reikšmė?
Kokios įvestos tikslios gyvenamųjų teritorijų koordinatės?
Kokia „z“ reikšmė nurodyta prie kiekvienos gyvenamosios teritorijos?
Kokios tikslios reikšmės įvestos prie kiekvienos gyvenamosios teritorijos apskaičiuojant poveikio plotį, aukštį, aukštį nuo žemės paviršiaus, nuokrypį nuo pietų, lango nuolydis ir krypties modelį?

Kokie gauti tikslūs apskaičiuoti duomenys prie kiekvienos gyvenamosios teritorijos nurodant maksimalų (blogiausio varianto) šešėliavimo dienų skaičių per metus, maksimalų (blogiausio varianto) šešėliavimo valandų skaičių per metus, maksimalų (tikėtino varianto) šešėliavimo dienų skaičių per metus, maksimalų (tikėtino varianto) šešėliavimo valandų skaičių per metus?

20.2. Atsakymai dėl akustinio triukšmo.

Koks įvertinamasis vėjo greitis?

Koks dirvožemio paviršiaus silpninimas?

Koks meteorologinis koeficientas?

Koks įvestas skaičiavimo poreikio tipas?

Kokios triukšmo vertės skaičiavimuose?

Kokios įvestos grynojo tono vertės?

Koks vertinamasi aukštis virš žemės paviršiaus?

Koks įvestas galimas nuokrypis nuo „oficialaus“ triukšmo lygio poreikio?

Kokios tikslios kiekvienos vėjo jėgainės koordinatės?

Kokia įvesta “z“ reikšmė prie kiekvienos ėjo jėgainės?

Koks tikslus kiekvienos vėjo jėgainės gamintojas, koks jos tipas, galia, skleidžiamo maksimalaus triukšmo lygis?

Koks kiekvienos vėjo jėgainės sparnų diametras?

Koks kiekvienos vėjo jėgainės stiebo aukštis?

Koks įvestas oktavinių duomenų tipas?

Koks įvestas foninio triukšmo lygis?

Kokios įvestos tikslios gyvenamųjų teritorijų koordinatės?

Kokia „z“ reikšmė nurodyta prie kiekvienos gyvenamosios teritorijos?

Kokios gautos tikslios reikšmės prie kiekvienos gyvenamosios teritorijos atlikus skaičiavimus: „z“ reikšmės, poveikio aukštį, reikalaujamo triukšmo lygis, suminis triukšmo lygis nuo vėjo jėgainių?

Kokie gauti tikslūs apskaičiuoti duomenys prie kiekvienos gyvenamosios teritorijos nuo aplink jos esančių kelių vėjo jėgainių, kokie triukšmo lygiai nuo kiekvienos vėjo jėgainės?

Bendruomenės pirmininkė Gražina Jankauskienė

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius, tel. 8 706 62 008 , el. p. aaa@aaa.am.lt, http://gamta.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

VŠĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutui
El. p. info@corpi.lt

2020-08-

Nr. (30.2)-A4E-

Kopija
Asociacijai kaimo bendruomenei „Lumpėnų strazdas“
El. p. lumpenustrazdas@gmail.com

DĖL PERSIUNTIMO POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO DOKUMENTŲ RENGĖJUI

Aplinkos apsaugos agentūra 2020-08-03 gavo asociacijos kaimo bendruomenė „Lumpėnų strazdas“ skundą dėl VŠĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo instituto parengtos poveikio aplinkai vertinimo programos UAB „LT Energija“ planuojamai ūkinei veiklai – vėjo elektrinių parko įrengimo ir eksploatacijos Tauragės apskrities, Pagėgių savivaldybės, Natkiškių sen., Pagėgių sen., Lumpėnų sen., Vilkyškių sen.

Vadovaujantis Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo[1] 73 punktu, persiunčiame informaciją poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjui.

PRIDEDAMA. Asociacijos kaimo bendruomenė „Lumpėnų strazdas“ 2020-07-31 skundo „Dėl planuojamos ūkinės veiklos nepriežiūros“ kopija, 1 lapas.

Direktoriaus įgaliota direktoriaus pavaduotoja Aldona Teresė Kučinskienė

Dovilė Petraškaitė, tel. (8 315) 56735, el. p. dovile.petraskaite@aaa.am.lt

[1] Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. D1-885 „Dėl Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Tikime laisve
1990 KOVO 11
ISO 9001
BUREAU VERITAS
Certification

ASOCIACIJA KAIMO BENDRUOMENĖ „LUMPĖNŲ STRAZDAS“
BŪSTINĖ: STRAZDŲ K. 2, LUMPĖNŲ SEN., PAGĖGIŲ SAV.
El. PAŠTAS: LUMPENUSTRAZDAS@GMAIL.COM
JURIDINIO ASMENS REGISTRO KODAS: 302709131

Aplinkos apsaugos agentūra
A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius
El.p. aaa@aaa.am.lt

2020-07-31 Nr. R3-08
Į Nr.

Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos
Inspekcijai prie Aplinkos ministerijos
El. paštas: info@vtpsi.lt

Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie
Sveikatos apsaugos ministerijos
Kalvarijų g. 153, LT-08221, Vilnius, Lietuva
El. paštas: info@nvsc.lt

Pagėgių savivaldybės administracija,
El. paštas: info@pagegiai.lt

SKUNDAS
DĖL PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS NEPRIEŽIŪROS

Informuojame Jus, kad UAB „Energetikos projektavimo institutas“ (toliau - Projektuotojas) pagal UAB „LT energija“, adresas Jonalaukio k., Ruklos sen., LT-55296 Jonavos raj. (toliau – Užsakovas) užsakymą atlieka projekto „Kitų inžinerinių statinių (vėjo elektrinės), Lumpėnų sen., Pagėgių sav., naujos statybos projektas“ (toliau - Projektas) viešo supažindinimas su visuomene procedūras vadovaujantis Lietuvos Respublikos statybos įstatymu ir statybos techniniu reglamentu STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė". Viešas susirinkimas vyks 2020 m. rugpjūčio 18 (Vilkyškių k. ir Natkiškių k.) ir 20 (Lumpėnų k.) dienomis. Informacija patalpinta 2020 m. liepos 27 d.: http://pagegiai.lt/index.php?1686954181 (Vilkyškių sen.), http://pagegiai.lt/index.php?2409625861 (Natkiškių sen.), http://pagegiai.lt/index.php?2505748910 (Lumpėnų sen.). Vėjo jėgainės **yra planuojamos neįgyvendinant Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (toliau – PŪV PAV Į) nuostatų (2 priedas, 3.8.1 punktas, t. y. neatlikta atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo ir be suminio vėjo jėgainių įvertinimo)**.

Pažymėtina, kad VšĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas yra parengęs pagal UAB „LT Energija“, adresu Vėjo g. 5, Benaičių k., LT-97282, Kretingos r. užsakymą Poveikio aplinkai vertinimo (PAV) programą. Informacija patalpinta 2020 m. liepos 30 d.: http://pagegiai.lt/index.php?1985013803 Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas ir vieta: Vėjo elektrinių parko įrengimas ir eksploatacija Tauragės apskrities Pagėgių savivaldybės Natkiškių sen., Pagėgių sen., Lumpėnų sen., Vilkyškių sen. Programa planuojama iki 62 vnt. vėjo jėgainių.

Atkreiptinas dėmesys, kad PAV programa apima dalį Projekto vėjo jėgainių (4 vnt., žemės sklypų kadastriniai numeriai sutampa: 8832/0002:0371, 8832/0002:0367, 8832/0002:0374, 8832/0002:0377), o likusios dalies (8 vnt.) – ne. Projekte numatyta 12 vnt. vėjo jėgainių, kurių nominali galia 6 MW, o bendras aukštis – 220 m. PAV programoje nagrinėjamos iki 3,4 MW galios ir iki 200 m. aukščio vėjo jėgainės.

LIETUVOS RESPUBLIKA Kaimo bendruomenė "Lumpėnų strazdas" PAGĖGIŲ SAV.

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Aplinkos apsaugos agentūra,A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL PERSIUNTIMO POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO DOKUMENTŲ RENGĖJUI
Dokumento registracijos data ir numeris	2020-08-27 Nr. (30.2)-A4E-7456
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0, GEDOC
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	ALDONA TERESĖ KUČINSKIENĖ, Direktoriaus pavaduotoja
Parašo sukūrimo data ir laikas	2020-08-26 19:55:30
Parašo formatas	Parašas, pažymėtas laiko žyma
Laiko žymoje nurodytas laikas	2020-08-26 19:55:43
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B
Sertifikato galiojimo laikas	2019-12-03 - 2022-12-02
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Danguolė Petravičienė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2020-08-27 08:20:12
Parašo formatas	Trumpalaikis skaitmeninis parašas, kuriame taip pat saugoma sertifikato informacija
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	RCSC IssuingCA
Sertifikato galiojimo laikas	2020-01-09 - 2021-01-08
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elektroninė dokumentų valdymo sistema VDVIS, versija v. 3.04.02
El. dokumento įvykius aprašantys metaduomenys	
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	El. dokumentas atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja. Tikrinimo data: 2020-08-28 10:03:19
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2020-08-28 atspausdino Dovilė Petraškaitė
Paieškos nuoroda	

SUINTERESUOTOS VISUOMENĖS PASIŪLYMŲ DĖL
VĖJO ELEKTRINIŲ PARKO ĮRENGIMO IR EKSPLOATACIJOS PAGĖGIŲ SAVIVALDYBĖJE
IR JOS POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO REGISTRACIJA

Eil. Nr.	Suinteresuotos visuomenės pasiūlymo gavimo diena	Suinteresuotos visuomenės pasiūlymo teikimo diena	Suinteresuotos visuomenės duomenys (fizinio asmens vardas, pavardė, juridinio asmens pavadinimas, adresas, telefono numeris, el. pašto adresas)	Suinteresuotos visuomenės pasiūlymai
1	2	3	4	5
Dėl PAV programos				
1.	2020-08-12	2020-08-12	Asociacija kaimo bendruomenė „Lumpėnų strazdas“, Būstinė: Strazdų k. 2, Lumpėnų sen., Pagėgių sav. El. Paštas: lumpenustrazdas@gmail.com	Nr. 1. 2020-08-12 raštu Nr. R3-10 pateikti pasiūlymai dėl planuojamos ūkinės veiklos PAV programos (13 lapų).
2.	2020-07-31	2020-08-28	Asociacija kaimo bendruomenė „Lumpėnų strazdas“, Būstinė: Strazdų k. 2, Lumpėnų sen., Pagėgių sav. El. Paštas: lumpenustrazdas@gmail.com	Nr. 2. 2020-07-31 raštu Nr. R3-08 pateiktas skundas pasiūlymai dėl planuojamos ūkinės veiklos neprieţiūros (1 lapas).

Suinteresuotos visuomenės pasiūlymus užregistravo

Rosita Milerienė,

VšĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas direktorė, 2020-09-01, tel. 868239537

(vardas, pavardė, pareigos, telefono Nr., parašas, data)

SUINTERESUOTOS VISUOMENĖS PASIŪLYMŲ DĖL
VĖJO ELEKTRINIŲ PARKO ĮRENGIMO IR EKSPLOATACIJOS PAGĖGIŲ SAVIVALDYBĖJE
IR JOS POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ĮVERTINIMAS

Eil. Nr.	Suinteresuota visuomenė (fiziniai ar juridiniai asmenys)	Suinteresuotos visuomenės sugrupuotų pasiūlymų pobūdis pagal temas	Suinteresuotos visuomenės pasiūlymų motyvuotas įvertinimas
1	2	3	4
Dėl PAV programos			
1.	**Asociacija kaimo bendruomenė „Lumpėnų strazdas“,** Būstinė: Strazdų k. 2, Lumpėnų sen., Pagėgių sav. El. Paštas: lumpenustrazdas@gmail.com	**Dėl alternatyvų:** 1. Prašome atlikti VE vietų alternatyvas (vadovaujantis VJ įrengimo rekomendacijomis R 44-03 p. 10): “Siekiant tinkamai parinkti vietą vėjo jėgainėms įrengti bei įvertinti galimus aplinkos pokyčius įrengus vėjo jėgaines ar jų parkus, turi būti atliekama pasirinktos vietos ir gretimų sklypų (atsižvelgiant į gretimų teritorijų žemės naudojimo tikslinę paskirtį, apsaugos statusą, gali būti analizuojama teritorija iki 10 km spinduliu, atstumu pakankamu nustatyti galimą poveikį aplinkai) analizė”.	Atsižvelgta iš dalies. Planuojamai ūkinei veiklai vieta (analizuojami žemės sklypai) yra parinkta ankstesniame etape, jau suderintais PAV ir PVSV dokumentais, kuriems 2017–2018 metais yra gautos teigiamos derinančių institucijų išvados. Rengiamo PAV vienas iš tikslų yra įvertinti ar pasirinktose VE įrengimo vietose yra galima įrengti technologinę VE modelio alternatyvą – didesnės galios VE modelį, leidžiantį optimizuoti veiklą, t. y. pagaminti daugiau elektros energijos sunaudojant tiek pat aplinkos resursų. Vadovaujantis rekomendacijomis R 44-03 bus atliekama pasirinktos vietos ir gretimų sklypų (ne mažesniu nei iki 10 km spinduliu atstumu) analizė. PAV proceso eigoje, pagal nustatytą poveikį aplinkai gali būti koreguojamas VE išdėstymas ir/arba VE skaičius, taip suformuojant vieną ar net kelias VE išdėstymo analizuojamuose sklypuose alternatyvas.
		2. Prašome atlikti bent tris (vadovaujantis VJ įrengimo rekomendacijomis R 44-03 p. 9) alternatyvas: „„nulinė“ alternatyva, kuri apibūdina aplinkos sąlygas bei natūralius aplinkoje vyksiančius pokyčius veiklos nevykdymo atveju, palankiausia aplinkai ir palankiausia veiklos organizatoriui (užsakovui) alternatyva.”	Atsižvelgta. PAV programoje numatyta, kad PAV ataskaitoje bus nagrinėjamos dvi pagrindinės alternatyvos: nulinė – veiklos nevykdymo alternatyva, bei alternatyva kuomet veikla vykdoma. Tokiu atveju kaip pagrindinė alternatyva bus analizuojama veiklos organizatoriui palankiausia alternatyva, t. y. maksimalaus planuojamo VE skaičiaus (62 VE) įrengimo galimybė. Atsižvelgiant į teritorijoje atliktus tyrimus bei galimo poveikio įvairiems aplinkos komponentams nustatymo išvadas bus suformuojant palankiausią aplinkai alternatyvą.
		Dėl poveikio aplinkos orui ir klimatui: 3. Prašome pateikti kompetentingos Lietuvos institucijos raštą ar nutarimą, kad pastačius aptariamas VJ, bus sunaudojama mažiau iškastinio kuro; kiek bus uždaryta ar planuojama uždaryti eksploatuojamų	Neatsižvelgta. PŪV organizatorius negali įpareigoti uždaryti ar sumažinti eksploatuojamas elektrines, naudojančias iškastinį kurą. PAV ataskaitoje numatoma atlikti PŪV galimo poveikio klimatui analizę PAV programoje nurodytais aspektais.

Eil. Nr.	Suinteresuota visuomenė (fiziniai ar juridiniai asmenys)	Suinteresuotos visuomenės sugrupuotų pasiūlymų pobūdis pagal temas	Suinteresuotos visuomenės pasiūlymų motyvuotas įvertinimas
1	2	3	4
		elektrinių. Ar įgyvendinus konkretų projektą bus sumažinta oro tarša? Ar planuojama uždaryti ar atitinkamu pajėgumu sumažinti esamos iškastinį kurą naudojančios elektrinės pajėgumus? Koks planuojamas 1 kWh pabrangimas Lietuvos gyventojams, įgyvendinus VJ statybos projektą?	
		Dėl ekonominio poveikio: 4. Prašome pateikti duomenis kiek mokesčių ir kitų išmokų planuojama sumokėti per metus/eksploatacijos periodą, įrodant šios investicijos ekonominę naudą Pagėgių sav. gyventojams. Kokios planuojamos investicijos į infrastruktūrą, vietos darbuotojų samdymą, įrengiant ir prižiūrint VJ parką? Kiek planuojama skirti lėšų kasmet vietos gyventojų ir bendruomenių poreikiams tenkinti (jei numatyta, tuomet tai pagrindžiantį dokumentą)? Kokia suma nuo planuojamų investicijų liks Lietuvos ar Pagėgių sav. biudžete? Ar yra Pagėgių sav., Lietuvoje specialistų, atitinkančių reikalavimus, keliamus VJ priežiūrą ir aptarnavimą vykdantiems darbuotojams?	Atsižvelgta. PŪV organizatorius numato ilgalaikę paramą Pagėgių savivaldybės kaimo bendruomenės, yra parangęs paramos teikimo sutartis. Kaimo bendruomenėms teikiama parama galės būti naudojama konkrečios bendruomenės nuožiūra aktualių problemų sprendimui ar bendruomenių gerbūvio gerinimui, lėšas kiekvienai bendruomenei paskirstant individualiai, atsižvelgiant į poreikį. Vystant projektą taip pat numatomas papildomos naudos savivaldybei – įdarbinami vietos gyventojai, kuriamos naujos darbo vietos, vietinės įmonės įtraukiamos į statybų r eksploatavimo procesą. Statybų etape naudojamas vietos įmonių teikiamos apgyvendinimo, maitinimo, prekybos paslaugos. Numatomos investicijos į kelių tinklo vystymą ir priežiūrą, atlikti melioracijos sistemų remonto darbai ir kt. PAV ataskaitoje bus vertinamas PŪV poveikis materialinėms vertybėms.
		5. Prašome pateikti bent kelių užsienio valstybių, kuriose VJ gaminama energija sudaro ženklų įnašą į bendrą energijos tinklą, autoritetingos institucijos raštą, kad gyventojų nekilnojamo turto vertė artimoje kaimynystėje nuo VJ nesumažėja. Būtina pateikti Lietuvoje veikiančių turto vertintojų atstovo garantinį raštą, kad VJ kaimynystė ateityje neturės neigiamos įtakos vertinant gyventojų nekilnojamą turtą.	Neatsižvelgta. Prašymas pateikti „bent kelių užsienio valstybių, kuriose VJ gaminama energija sudaro ženklų įnašą į bendrą energijos tinklą, autoritetingos institucijos raštą, kad gyventojų nekilnojamo turto vertė artimoje kaimynystėje nuo VJ nesumažėja“ yra neįgyvendinamas. Lietuvoje veikiantys turto vertintojai prašomo pobūdžio garantinių raštų neteikia.

Eil. Nr.	Suinteresuota visuomenė (fiziniai ar juridiniai asmenys)	Suinteresuotos visuomenės sugrupuotų pasiūlymų pobūdis pagal temas	Suinteresuotos visuomenės pasiūlymų motyvuotas įvertinimas
1	2	3	4
		Dėl gyvūnijos apsaugos: 6. Pasiūlymai dėl paukščių laikinos santalkos ir migracijos kelių: 6.1. Ar migruojančios žąsys apsistoja Piktupės slėniuose tik maitintis ar poilsiui ir maitinimuisi (paukščių sankaupa)? Kiek vidutiniškai užtrunka žąsys laikinoje poilsio vietoje? Kokiu atstumu, kuriomis kryptimis ir kaip dažnai paprastai skrenda į maitinimosi plotus iš sankaupos-laikino poilsio vietos? Ar VJ trikdys/apribos migruojančių paukščių maršrutus iš sankaupos į maitinimosi vietas?	Atsižvelgta. VšĮ PTPI specialistai teritorijoje paukščių ir šikšnosparnių tyrimus, būtinus PAV ataskaitos parengimui, vykdo nuo 2020-liepos mėnesio. Norint įvertinti paukščių santalkas ir jų naudojamas teritorijas planuojamo VE parko teritorijoje yra atliekamos sistemingos paukščių apskaitos tiek prie planuojamų VE, tiek aplinkinėse teritorijose. Tyrimai yra vykdomi pagal metodikas pagal Lietuvos ornitologų draugija su partneriais – Pajūrio tyrimų ir planavimo institutu ir Lietuvos energetikos institutu įgyvendinto projekto „Vėjo energetikos plėtra ir biologinei įvairovei svarbios teritorijos (sutrump. – VENBIS)“ rekomendacijas. Atlikus paukščių santalkų apskaitas bus aišku, kurias teritorijas paukščiai naudoja, kokie biotopai jiems yra patraukliausiai mitybai ir poilsiui. Tyrimų metu surinkta informacija bus panaudota vertinant planuojamo VE parko galimą poveikį aplinkai.
		6.2. Būtina iš kompetentingos institucijos pateikti raštą ar leidimą apie saugų atstumą nuo ne pavienių VJ, bet nuo 10 km ilgio ištisinio VJ parko konkrečioje aptariamoje PŪV teritorijoje. Taip pat raštą ar leidimą apie leidžiamų paukščių žūčių skaičių. Ar liks paukščiams patraukli paukščių sankaupa Piktupės upelio slėnyje, jei VJ parkai išsidėstys joje?	Neatsižvelgta. Yra žinoma kad Piktupės slėnyje formuojasi gausios vandens paukščių pavasarinės santalkos. Ši teritorija daugiausiai yra naudojamas įvairių rūšių žąsų, gulbių ir ančių. Šiuo metu yra atliekami paukščių tyrimai ir bus įvertintas jų skaitlingumas ir rizika žūti dėl VE veiklos. Šiuo metu nėra nustatyta reikšmių dėl paukščių žuvimo, kai poveikis yra laikomas didelis. Tokio rašto apie leistinas paukščių žūčių ribas, kiek mums yra žinoma, neteikia nei viena atsakinga organizacija (AM, AAA ar VSTT). Šiuo metu Aplinkos ministerijos ir jos pavaldžių institucijų yra rengiami teisės aktai kurie numatys reikšmes dėl žūstančių paukščių. Žuvimas dėl VE veiklos yra tik vienas iš VE galimo poveikio, kitas poveikis gali būti teritorijos vengimas, praradimas dėl VE pastatymo, bet vandens paukščiams kaip žąsims, gulbėms antims VE atsiradimas didelio poveikio nedaro. Didesnis neigiamas poveikis santalkoms atsiranda, kai pakeičiama žemėnauda ir teritorijos užsodinamos biokuro plantacijomis. Bet kokiu atveju šie poveikiai bus išanalizuoti baigus paukščių stebėjimo darbus, informacija bus pateikta PAV ataskaitoje, kurią derins PAV subjektai ir atsakinga institucija.
		6.3. Siekiant apsaugoti paukščių sankaupą, išnagrinėti vėjo jėgainių alternatyvių statymo vietų variantai dėl paukščių migracijos. Jei nagrinėjamoje vietoje žus	Atsižvelgta. PAV ataskaitoje bus vertinamas VE išdėstymo poveikis migruojantiems paukščiams.

Eil. Nr.	Suinteresuota visuomenė (fiziniai ar juridiniai asmenys)	Suinteresuotos visuomenės sugrupuotų pasiūlymų pobūdis pagal temas	Suinteresuotos visuomenės pasiūlymų motyvuotas įvertinimas
1	2	3	4
		paukščiai, tai gal už kelių kilometrų pastačius VJ paukščių žūčių tikimybė bus visiškai maža arba nulinė?	
		6.4. Prašome pateikti atsakingos institucijos raštą ar informaciją apie rekomenduojamą atstumą nuo VJ parko iki dirbamų laukų, kuriuose nebūtų ribojamas kultūrų auginimas. Pateikti duomenis apie auginamas kultūras PŪV teritorijoje ir 10 km. spinduliu apie ją.	Neatsižvelgta. Ūkininkų auginamų pasėlių struktūros tyrimai nėra numatyti. Tiek rapsų, tiek žiemkenčių ar kitos grūdinių, ankštinių pasėlių kultūros atitinkamais auginimo, jų nuėmimo periodais pritraukia žąsinių būrio, sėjikinių ir žvirblinių būrio paukščius. Nėra draudimo/ribojimo auginti kultūras po VE ar VE parke. Pagal planuojamoje ir gretimose teritorijose atliekamus paukščių tyrimus ir identifikuotas paukščių rūšis PAV metu bus pateiktos rekomendacijos apie paukščiams palankius ūkininkavimo principus.
		6.5. Prašome atsakyti į šį klausimą: „Jei PŪV teritorijoje ir atitinkamu atstumu neliks paukščių, tai VJ statyba galima ar ne?“ Kas atsakys jei, įgyvendinus VJ parkų statybą, neliks nei vietinių paukščių, šikšnosparnių nei migruojantys ar tranzitu skrendantys paukščiai neužsuks į istoriškai nusistovėjusią sankaupą Piktupės upelio slėnyje ar gretimoje jos aplinkoje?	Atsakydami į pateiktą klausimą pažymime, kad paukščių ir šikšnosparnių stebėjimai Lietuvoje veikiančiuose VE parkuose leidžia teigti, kad pastačius VE parką ir jį eksploatuojant VE parko teritorijoje paukščiai neišnyksta, toks scenarijus yra nulinės tikimybės. Pastačius VE parką bus vykdomas paukščių ir šikšnosparnių monitoringas. Nustačius didesnį neigiamą poveikį nei buvo numatyta rengiant PAV bus taikomos atitinkamos papildomos neigiamo poveikio mažinimo priemonės, orientuotos į nustatytą poveikį, ar tai būtų šikšnosparniai ar paukščiai.
		6.6. Rambyno kraštovaizdžio draustinyje ir visoje PŪV teritorijoje perintys gandrai, gali lankytis PŪV teritorijoje. Būtina pateikti atsakingos institucijos raštą ar nutarimą dėl galimų neskaitlingų gandrų žūčių apibrėžiant jų skaičių ar kiekį.	Atsižvelgta. Poveikis baltiesiems gandrams bus vertinamas atlikus paukščių stebėjimus, išanalizavus, jų santalkų vietas, lizdų išsidėstymą būsimo VE parko teritorijoje ir už jos ribų. PAV ataskaitoje taip pat bus įvertinta ir rizika dėl galimų gandrų žūčių.
		6.7. Būtina pateikti atsakingos institucijos raštą ar nutarimą dėl galimų neskaitlingų šikšnosparnių žūčių apibrėžiant jų skaičių ar kiekį. Būtina atlikti pilną šikšnosparnių tyrimą suskaičiuojant jų buveines ir preliminarų individų kiekį. Gyvosios gamtos	Atsižvelgta. Kiek mums žinoma tokio rašto jokios institucijos neišduoda. Šiuo metu būsimame VE parke yra atliekami šikšnosparnių tyrimai, yra nustatoma jų veisimosi vietos, migracijos intensyvumas, rūšinė sudėtis ir kt. Prieš pradedant VE parko eksploataciją bus parengta išsami paukščių ir šikšnosparnių monitoringo programa, kurią tvirtins atsakinga institucija – Aplinkos apsaugos agentūra. Pagal patvirtintą

Eil. Nr.	Suinteresuota visuomenė (fiziniai ar juridiniai asmenys)	Suinteresuotos visuomenės sugrupuotų pasiūlymų pobūdis pagal temas	Suinteresuotos visuomenės pasiūlymų motyvuotas įvertinimas
1	2	3	4
		monitoringo plane būtina numatyti reguliarią šikšnosparnių apsaugą ir apskaitą. Įgyvendinus VJ statybą neliks šikšnosparnių, todėl kas gaudys naktinius kenkėjus, vamzdžius?	programą turės būti atliekamas nustatytos apimties monitoringas, įvertinamas poveikis konkrečioms paukščių rūšims ir šikšnosparniams, bei teikiamos rekomendacijos poveikio sumažinimui. Norėtume pažymėti, kad gamtoje nėra sąvokos „naktinis kenkėjas“, kuriuos būtina gaudyti. Jūsų įvardinti naktiniai kenkėjai ir vabzdžiai natūraliai dalyvauja mitybos grandinėje ir yra svarbi natūralių gamtinių procesų dalis.
		6.8. Prašome pristatyti tyrimo duomenis ir išvadas apie plėšriuosius paukščius PŪV teritorijoje. Prašome pateikti atsakingos institucijos raštą ar nutarimą apie VJ parko nekenksmingumą plėšriesiems paukščiams.	Atsižvelgta. Duomenys apie plėšriųjų paukščių pasiskirstymą ir teritorijos naudojimą yra renkami ir bus patiekiami PAV ataskaitoje. Tyrimo duomenys apie plėšriuosius paukščius bus įvertinti baigus paukščių tyrimus. Galimas PŪV poveikis plėštiesiems paukščiams bus vertinamas PAV metu.
		6.9. Prašome kreiptis į atsakingas institucijas dėl pritarimo konkrečiam VJ parkui Pagėgių savivaldybėje dėl paukščių migracijos (ne)sutrikdymo. Ar parengta studija apie vėjo jėgainių poveikį paukščių ir šikšnosparnių migracijai, taip pat visai biologiniai įvairovei?	Atsižvelgta. Analizuojamo VE parko poveikis paukščių ir šikšnosparnių migracijoms bus išanalizuotas PAV metu, informacija bus pateikta PAV Ataskaitoje, kurią analizuos PAV subjektai bei atsakinga institucija Aplinkos apsaugos agentūra, kuri teikia pritarimą veiklai, pagal poreikį konsultuodamasi su atitinkamomis Aplinkos ministerijai pavaldžiomis institucijomis. Pažymėtina, kad Lietuvos ornitologų draugija su partneriais – Pajūrio tyrimų ir planavimo institutu ir Lietuvos energetikos institutu nuo 2015 m. vasario iki 2017 kovo mėn. įgyvendino projektą „Vėjo energetikos plėtra ir biologinei įvairovei svarbios teritorijos (sutrump. – VENBIS)“. http://corpi.lt/venbis/. Joje yra išnagrinėti įvairūs VE poveikiai paukščiams, šikšnsoparniams ir galimi jų sprendimų būdai. Taip pat yra išspausdinta mokslinė publikacija: Morkūnė R., Marčiukaitis M., Jurkin V., Gecevičius G., Morkūnas J., Raudonikis L., Markevičius A., Narščius A., Gasiūnaitė Z.R. Wind energy development and wildlife conservation in Lithuania: A mapping tool for conflict assessment. Lei Chen (Ed.), PLoS ONE, 15, 1, 2020.
		6.10. Pateikti atsakingos institucijos raštą ar atitinkama metodika įvertintą tyrimą dėl VJ poveikio naminiams gyvūnams. Kas prisiims atsakomybę, jei bus neigiamas poveikis naminiams gyvūnams? Kokie kompensaciniai ar žalą atstatantieji mechanizmai yra numatyti?	Neatsižvelgta. Pastaboje minima studija nėra publikuota recenzuojamame mokslo žurnale ar kitame šaltinyje, joje pateikiami duomenys nėra patikimai įvertinti recenzentų, todėl nerekomenduotume pasikliauti viskuo kas yra rašoma. Iš Lietuvoje veikiančių VE parkų ir greta jų ūkininkaujančių ūkininkų nėra gaunama

Eil. Nr.	Suinteresuota visuomenė (fiziniai ar juridiniai asmenys)	Suinteresuotos visuomenės sugrupuotų pasiūlymų pobūdis pagal temas	Suinteresuotos visuomenės pasiūlymų motyvuotas įvertinimas
1	2	3	4
		Ataskaitoje numatyti ir suderinti su atsakinga institucija už naminių gyvūnų sutrikdymus, žūtis, apsigimimus, sumažėjusį produktyvumą.	nusiskundimų gyvulių sveikata, nors po veikiančiomis VE ganomi tiek mėsiniai galvijai, tiek melžiamos karvės ir arkliai.
		Dėl fizikinio poveikio: 7. Prašome pateikti akustinio triukšmo skaičiavimo rezultatus, kurie apimtų triukšmo zoną, siekiančią 35 dBA.	Neatsižvelgta. PAV ataskaitoje vertinant PŪV triukšmo poveikį gali būti nurodyta 40 dBA triukšmo zona, tačiau vėjo jėgainių sanitarinės apsaugos zonos ribos bus nustatomos pagal vėjo jėgainių triukšmo sklaidos rezultatus: 45 dBA izoliniją, vadovaujantis HN 33:20111 lentelės 4 punkte nustatyta didžiausia nakties metu ribine verte – 45 dBA triukšmo lygiu.
		8. Vertinimo ataskaitoje naudoti tiktai 10 m/s vidutinį metinį vėjo greitį.	Atsižvelgta. Triukšmo vertinimui bus naudojamas vėjo greitis prie kurio, remiantis techninėmis VE specifikacijomis, VE generuoja didžiausią triukšmo lygį.
		9. Prašome pateikti informaciją apie išmatuotą ilgalaikį foninio triukšmo lygį skirtingose PŪV teritorijos vietose (visuose gyvenamosiose teritorijose) ir gautus duomenis naudoti modeliuojant akustinio triukšmo įvertinimus.	Neatsižvelgta. Mūsų žiniomis ilgalaikiai triukšmo fono matavimai skirtingose PŪV teritorijos vietose (visuose gyvenamosiose teritorijose), kuriuos būtų galima panaudoti PAV metu nėra atliekami. Vienkartinius foninio triukšmo matavimus atlikti PAV metu nėra tikslinga. Tokie matavimai yra tinkami ekvivalentinio ir maksimalaus tam tikrų įrengimų, gamybinės veiklos triukšmo nustatymui. O aplinkos, gyventojų kasdieninės buities triukšmas ramiose kaimo vietovėse labiau priklauso nuo aplinkos sąlygų, vykdomų lauko darbų ir pan. Todėl PAV metu akustinio triukšmo vertinimas bus atliekamas matematinio modeliavimo būdu, naudojant WindPro programos modelį DECIBEL. Triukšmo poveikio įvertinimui bus naudojama Lietuvos higienos norma HN 33:2011, taikomi HN nurodyti triukšmo vertinimo rodikliai.
		10. Prašome pateikti akustinio triukšmo skaičiavimo duomenis, žemėlapius, kai naudojami faktiniai matavimų duomenys prie Lietuvoje jau stovinčių VJ. Neturinčių analogų VJ (daugiau nei 4,5 MW galios) VJ akustinio triukšmo modeliavimui naudoti faktinius duomenis gautus kitoje valstybėje. Šiuo atveju akustinio	Atsižvelgta iš dalies. Triukšmo sklaida nuo triukšmo šaltinio priklauso ne tik nuo skleidžiamo garso stiprumo, tačiau ir nuo aplinkos faktorių bei triukšmo šaltinių (šiuo atveju VE) išsidėstymo teritorijoje, todėl kiekvienu atveju, net ir naudojant analogiškas VE, skirtinguose parkuose triukšmo sklaida skirsis. Planuojamo VE parko triukšmo poveikis bus vertinamas modeliavimo būdu nustatant

Eil. Nr.	Suinteresuota visuomenė (fiziniai ar juridiniai asmenys)	Suinteresuotos visuomenės sugrupuotų pasiūlymų pobūdis pagal temas	Suinteresuotos visuomenės pasiūlymų motyvuotas įvertinimas
1	2	3	4
		triukšmo apimama teritorija prie gyvenamųjų sodybų ribų gali siekti iki 45 dBA, o patalpose iki 35 dBA.	prognozuojamą 45 dBA triukšmo izoliniją, pagal kurią bus siūloma formuoti SAZ ribas.
		11. Prašome atlikti akustinio triukšmo modeliavimus prie -5 dBA, t. y. apibrėžti VJ skleidžiamo 40 dBA ir 30 dBA akustinio triukšmo apimamą teritoriją ir aprašyti koks plotas tampa triukšmingas, kiek žmonių jame gyvena. Galutinį modelį pateikti visuomenei supažindinimui.	Neatsižvelgta. Mūsų nuomone PAV metu apibrėžti 30 dBA akustinio triukšmo apimamą teritorija yra netikslinga, nes net ir ramioje vietovėje natūralus aplinkos triukšmo fonas viršys 30 dBA. PAV ataskaitoje vertinant PŪV triukšmo poveikį gali būti nurodyta 40 dBA triukšmo zona, tačiau vėjo jėgainių sanitarinės apsaugos zonos ribos bus nustatomos pagal vėjo jėgainių triukšmo sklaidos rezultatus: 45 dBA izoliniją, vadovaujantis HN 33:20111 lentelės 4 punkte nustatyta didžiausia nakties metu ribine verte – 45 dBA triukšmo lygiu.
		12. Prašome atsakingai ir pilnai įvertinti žemo dažnio ir infragarso poveikį gyvajai gamtai. Siūlome atlikti tyrimus prie Lietuvoje veikiančių VJ ir apie tyrimų duomenis informuoti visuomenę.	Atsižvelgta. PAV ataskaitoje numatoma atlikti infragarso poveikio analizę.
		13. Atlikti šešėliavimo modeliavimą, įvertinant realų šešėliavimo dydį (iki 10 VJ aukščio). Supažindinti vietos gyventojus su šešėlių mirgėjimo efektu, mažinimo priemonėmis.	Atsižvelgta. Šešėlio dydis priklauso nuo VE modelio: bokšto aukščio, rotoriaus skersmens bei nuo geografinės vietovės. PAV ataskaitoje numatoma atlikti PŪV šešėliavimo vertinimą naudojant WindPRO 3.3 programos modelį SHADOW. Parengta PAV ataskaita, įskaitant šešėliavimo vertinimo rezultatus ir poveikio mažinimo priemones, bus viešai pristatyta visuomenei.
		Dėl kraštovaizdžio 14. Būtina pateikti atsakingos institucijos už kraštovaizdžio vertinimą (pvz. Gamtos tyrimų centro Botanikos instituto Kraštovaizdžio ekologijos laboratorijos) pritarimą galutiniam VJ parko išdėstymui dėl atitikimo ekoestetiniui kraštovaizdžiui, ar žala ekoestetiniui kraštovaizdžiui bus neženkli.	Atsižvelgta. PAV ataskaitoje bus vertinimas PŪV vizualinis poveikis kraštovaizdžiui bei estetiniam potencialui. Išvadą dėl vertinimo kokybės priims kompetentingi PAV subjektai bei atsakinga institucija.

Eil. Nr.	Suinteresuota visuomenė (fiziniai ar juridiniai asmenys)	Suinteresuotos visuomenės sugrupuotų pasiūlymų pobūdis pagal temas	Suinteresuotos visuomenės pasiūlymų motyvuotas įvertinimas
1	2	3	4
		Dėl poveikio mažinimo priemonių 15. Numatyti VJ nuolatinį darbo monitoringą, įpareigojant nepriklausomus ekspertus ar techninę įrangą fiksuoti VJ skleidžiamą girdimą-negirdimą triukšmą. Gauti duomenys turi būti pasiekiami vietos gyventojams bet kuriuo paros metu. Būtina iš anksto numatyti ribinius dydžius, kuriuos viršijus VJ privalo sustoti, sulėtėti ar kitaip keistis, kad nebūtų daroma žala gyventojų sveikatai.	Atsižvelgta iš dalies. Įrengus VE bus atliekami sukeliamo triukšmo matavimai artimiausių sodybų teritorijoje. Matavimus atliks akredituotų laboratorijų specialistai, su matavimų duomenimis bus galima susipažinti. Nustačius Lietuvos higienos normos HN33:2011 reglamentuojamų ribinių dydžių viršijimus turės būti taikomos papildomos priemonės, užtikrinančios, kad VE poveikis neviršytų PAV metu nustatytų ir teisės aktais leistinų reikšmių.
		16. Ataskaitoje numatyti esminių visuomenės teisėtus interesus užtikrinančių priemonių neigiamam poveikiui išvengti, sumažinti, kompensuoti ar jo pasekmėms likviduoti.	Atsižvelgta. PAV metu bus vertinamas ne tik poveikis visuomenės sveikatai bei materialinėms vertybėms, tačiau siekiama, kad PŪV organizatorius atsižvelgtų į visuomenės, vietos bendruomenių interesus. PAV ataskaitoje bus numatytos priemonės neigiamam poveikiui išvengti, sumažinti, kompensuoti ar jo pasekmėm likviduoti.
		17. Būtina numatyti neigiamo VJ poveikio mažinimo priemones fiziologiškai jautrioms žmonių grupėms.	Atsižvelgta. PAV ataskaitoje nustačius galimą neigiamą poveiki aplinkai ar visuomenės sveikatai, įskaitant ir jautrias gyventojų grupes, bus numatytos prevencinės, poveikio sumažinimo ar kompensacinės priemonės.
		18. Jei teigsite ataskaitoje, kad monitoringas nėra būtinas, tada suteikite informaciją iš įvairių tyrimų apie VJ skleidžiamos žalos nebuvimą. Prašome naudoti tyrimų medžiagą iš daugybės atliktų tyrimų tiek Lietuvoje, tiek Vakarų Europos valstybėse ar kitose pasaulio valstybėse, nes poveikio aplinkai vertinimo reikalavimas tyrinėti kitų šalių patirtį nagrinėjama tema. Taip pat viešo ataskaitos pristatymo metu pateikti, pristatyti tokių tyrimo atlikimo metodologijos, eigos, rezultatų ir jų pritaikymo galimybių.	Atsižvelgta. PAV ataskaitoje bus pateikti visų atliktų tyrimų duomenys, metodika, modeliavimo rezultatai, duomenų analizė bei išvados apie nustatytą poveikį, jo dydį, atitikimą teisės aktais nustatytoms ribinėms vertėms.

Eil. Nr.	Suinteresuota visuomenė (fiziniai ar juridiniai asmenys)	Suinteresuotos visuomenės sugrupuotų pasiūlymų pobūdis pagal temas	Suinteresuotos visuomenės pasiūlymų motyvuotas įvertinimas
1	2	3	4
		Dėl poveikio vertinimo programinės įrangos licencijų ir vertintojų kvalifikacijos 19. Ataskaitoje būtina pateikti informaciją: - kad poveikio aplinkai vertinimo elementai (akustinio triukšmo, šešėlių mirgėjimo) buvo vertinti su licenzijuota programine įranga; - kad poveikio aplinkai vertinimo elementai (akustinio triukšmo, šešėlių mirgėjimo) buvo vertinti kompetentingo asmens (-ų); - kad poveikio aplinkai vertinimo elementai (akustinio triukšmo, šešėlių mirgėjimo) buvo vertinti asmens (-ų), kurie turėjo kvalifikaciją dirbti su naudota programine įranga patvirtinančius dokumentus; - pateikti duomenis apie naudotos programinės įrangos įvesties ir išvesties elementus: programinės įrangos vartotojo instrukciją ir/ar darbo su programine įrangos tvarkos aprašą.	Atsižvelgta. VšĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas specialistai turi įgiję atitinkamą kvalifikaciją bei ilgametę patirtį vertinant planuojamos ūkinės veiklos poveikį aplinkai ir visuomenės sveikatai. Specialistų kvalifikaciją patvirtinantys dokumentai bus pateikiami PAV ataskaitos prieduose. Vertinimui bus naudojama tik oficialiai įsigyta licencijuota programinė įranga, naudojama kvalifikuoto asmens, kvalifikaciją pagrindžiant ilgamete darbo patirtimi. PAV ataskaitoje bus pateikiamos programinės įrangos įvesties duomenys, generuojamos ataskaitos pilna apimtini bei modeliavimo rezultatų duomenys skaitinėmis ir grafinėmis reikšmėmis.
		20. Dėl VJ programinės įrangos teikiamų ataskaitų turinio išpildymo prie PAV ataskaitoje pateiktų grafinių priedų.	Atsižvelgta. Žr. atsakymą į 19 pastabą.
2.	**Asociacija kaimo bendruomenė „Lumpėnų strazdas“,** Būstinė: Strazdų k. 2, Lumpėnų sen., Pagėgių sav.	Pastaba dėl ankstesniais projektais suplanuotų ir PAV procesu planuojamų VE skaičiaus.	Atsižvelgta. PAV programos įvadinėje dalyje pateiktas išsiaiškinimas apie Pagėgių VE parko planavimo etapų darbų eigą bei paveikslas, kuriame matomas atskiromis PAV atrankomis ir PVSV dokumentais planuotas VE skaičius ir išdėstymas bei atliekamame PAV procese planuojamas VE skaičius ir išdėstymas.

Eil. Nr.	Suinteresuota visuomenė (fiziniai ar juridiniai asmenys)	Suinteresuotos visuomenės sugrupuotų pasiūlymų pobūdis pagal temas	Suinteresuotos visuomenės pasiūlymų motyvuotas įvertinimas
1	2	3	4
	El. Paštas: lumpenustrazdas@gmail.com		

Suinteresuotos visuomenės pasiūlymų įvertinimą parengė

Rosita Milerienė, VšĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas direktorė, projekto vadovė, tel. 868239537, 2020-09-14

(vardas, pavardė, pareigos, telefono Nr., parašas, data)

Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas

Asociacija kaimo bendruomenė
„Lumpėnų strazdas“
Strazdų k. 2, Lumpėnų sen., Pagėgių sav.
el. paštas: lumpenustrazdas@gmail.com

2020-09-15 Nr. S20-151

Į 2020-08-12 Nr. R3-10

DĖL ATSAKYMO Į SKUNDĄ

VšĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas išnagrinėjo asociacija kaimo bendruomenė „Lumpėnų strazdas“ 2020-08-12 raštu Nr. R3-10 pateiktus pasiūlymus dėl planuojamos ūkinės veiklos (toliau – PŪV) poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV) programos.

Informuojame, kad pasiūlymai yra užregistruoti ir įvertinti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos apraše patvirtintas LR AM 2017-10-31 įsakymu Nr. D1-885) nurodyta tvarka. Atsakymai į rašte pateiktus pasiūlymus pateikiami pridedamoje lentelėje bei pateikiami PAV programos priede.
Papildyta PAV programa yra prieinama VšĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas internetinėje svetainėje adresu: http://corpi.lt/

Atsakymai teikiami el. paštu lumpenustrazdas@gmail.com.

Pridedama:

1. Atsakymai į asociacija kaimo bendruomenė „Lumpėnų strazdas“ 2020-08-12 raštu Nr. R3-10 pateiktus pasiūlymus dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo programos – 22 lapai.

Direktorė — Rosita Milerienė

Kontaktinis asmuo: Rosita Milerienė, tel. 868239537, rosita@corpi.lt

Priedas prie 2020-09-15 rašto Nr. S20-151
Atsakymai į asociacija kaimo bendruomenė „Lumpėnų strazdas“ 2020-08-12 raštu Nr. R3-10 pateiktus pasiūlymus dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo programos

Pastaba/pasiūlymas	Atsakymas
Teikiame šiuo raštu pasiūlymus PAV programai. **1. Programos rengėjų teiginiai:** „PAV procese VE vietos alternatyvos nenagrinėjamos. PAV eigoje pagal atlikto vertinimo rezultatus gali būti keičiamas VE išdėstymas analizuojamų sklypų ribose, numatomas triukšmo mažinimo, šešėliavimo ar poveikio gyvosios gamtos komponentams mažinimo priemonės bei jų alternatyvos“. **Motyvuotas pasiūlymas:** prašome atlikti VE vietų alternatyvas (vadovaujantis VJ įrengimo rekomendacijomis R 44-03 p. 10): “Siekiant tinkamai parinkti vietą vėjo jėgainėms įrengti bei įvertinti galimus aplinkos pokyčius įrengus vėjo jėgaines ar jų parkus, turi būti atliekama pasirinktos vietos ir gretimų sklypų (atsižvelgiant į gretimų teritorijų žemės naudojimo tikslinę paskirtį, apsaugos statusą, gali būti analizuojama teritorija iki 10 km spinduliu, atstumu pakankamu nustatyti galimą poveikį aplinkai) analizė”.	PŪV PAV tvarkos aprašo (patvirtintas 2017-10-31 AM įsakymu Nr. D10-885) 14 punktas nurodo, kad rengiant programą ir ataskaitą, Nuostatuose ir Rekomendacijose pateikti reikalavimai pritaikomi konkrečiai planuojamai ūkinei veiklai, įvertinus jos specifiką (mastą, pobūdį, vietos ypatumus) ir turimos informacijos pobūdį konkrečiais planavimo ar projektavimo procesų etapais. Planuojamai ūkinei veiklai vieta (analizuojami žemės sklypai) yra parinkta ankstesniame etape, jau suderintais PAV ir PVSV dokumentais, kuriems 2017–2018 metais yra gautos teigiamos derinančių institucijų išvados. Rengiamo PAV vienas iš tikslų yra įvertinti ar pasirinktose VE įrengimo vietose yra galima įrengti technologinę VE modelio alternatyvą – didesnės galios VE modelį, leidžiantį optimizuoti veiklą, t. y. pagaminti daugiau elektros energijos sunaudojant tiek pat aplinkos resursų. Vadovaujantis rekomendacijomis R 44-03 bus atliekama pasirinktos vietos ir gretimų sklypų (ne mažesniu nei iki 10 km spinduliu atstumu) analizė. PAV proceso eigoje, pagal nustatytą poveikį aplinkai gali būti koreguojamas VE išdėstymas ir/arba VE skaičius, taip suformuojant vieną ar net kelias VE išdėstymo analizuojamuose sklypuose alternatyvas.
2. Programos rengėjų teiginiai: „Poveikio aplinkai vertinimo metu numatoma išanalizuoti dvi alternatyvas: „nulinė“ <...> ir „VE parko įrengimas ir eksploatacija analizuojamoje teritorijoje“. **Motyvuotas pasiūlymas:** prašome atlikti bent tris (vadovaujantis VJ įrengimo rekomendacijomis R 44-03 p. 9) alternatyvas: „„nulinė“	PAV programoje numatyta, kad PAV ataskaitoje bus nagrinėjamos dvi pagrindinės alternatyvos: nulinė – veiklos nevykdymo alternatyva, bei alternatyva kuomet veikla vykdoma. Tokiu atveju kaip pagrindinė alternatyva bus analizuojama veiklos organizatoriui palankiausia alternatyva, t. y.

alternatyva, kuri apibūdina aplinkos sąlygas bei natūralius aplinkoje vyksiančius pokyčius veiklos nevykdymo atveju, palankiausia aplinkai ir palankiausia veiklos organizatoriui (užsakovui) alternatyva.”	maksimalaus planuojamo VE skaičiaus (62 VE) įrengimo galimybė. Atsižvelgiant į teritorijoje atliktus tyrimus bei galimo poveikio įvairiems aplinkos komponentams nustatymo išvadas bus suformuojant palankiausią aplinkai alternatyvą.
3. Programos rengėjų teiginiai: „teigiamas poveikis klimatui dėl atsinaujinančių energetinių išteklių naudojimo ir iškastinio kuro naudojimo mažinimo“. Tačiau pagal ataskaitą „Summary of recent research on adverse health effects of wind turbines“ kurią 2009 m. spalio 10 d. pristatė Keith Stelling, MA, MNIMH, Dip Phyt, MCPP (Anglija) ir Carmen Krogh, BScPharm, teigiama, kad „anot Ontario energetikos ir infrastruktūros ministerijos: gamtos išteklių ir vėjo jėgainių pramonė teigia, kad vėjo jėgainės padės sumažinti aplinkos užterštumą, CO2 išmetimą, globalinį atšilimą, elektros energijos išlaidas. Tačiau kiekvienoje šalyje, kurioje buvo pastatytos vėjo turbinos, jie šių teiginių įrodyti negalėjo. Šalyse, kuriose buvo naudojamos vėjo jėgainių energija, elektros kainos ženkliai padidėjo. Vokietijoje ir Danijoje yra pastatyta daugiausiai vėjo jėgainių, šiose šalyse elektros energijos kainos yra didžiausios visoje Europoje. <…> 2005 m. Vokietijos elektros energijos tiekėjas E-ON Netz ataskaitoje įspėjo, kad energija iš vėjo jėgainių gali tik dalinai pakeisti energiją iš tradicinių gamintojų iki atitinkamo lygio. <...> Atitinkamai, tradicinės energijos gamintojos galinčios tiekti iki 90 % energijos kiekio kaip gaunama iš vėjo jėgainių, turi nuolatos būti pajungtos į tinklą, kad galėtų garantuoti nenutrūkstamą energijos tiekimą.“ Todėl vėjo energetikos plėtra tampa itin brangi, nes būtinas nuolatinis tradicinių energijos gamintojų darbas tinkle, dėl ko ženkliai išauga elektros energijos kaina vartotojams. Panašią išvadą pateikia Europos klimato ir energijos instituto (Europaeisches Institut fur Klima und Energie) Dr. Gunther Keil 2011 m. gruodžio mėn. ataskaitoje „Germany’s Energy Supply Transformation Has Already Failed“, kurioje teigia: Pagrindinis argumentas naudojamas pagrindžiant “atsinaujinančią” energiją, yra iškastinį kurą deginančių jėgainių pakeitimas vėjo ir saulės jėgainių parkais. Bet iš tikrųjų iki šiol, nepaisant šimtų milijardų investicijų, nė viena iškastinį kurą deginančių elektrinių nebuvo uždaryta todėl, kad iškastinį kurą naudojančios elektrinės būtinos kaip atsarginės, rezervinės - net kai yra ženklus "žaliosios" energijos padavimas. Jei padavimas iš vėjo ar saulės energijos atslūgsta dėl	PŪV organizatorius negali įpareigoti uždaryti ar sumažinti eksploatuojamas elektrines, naudojančias iškastinį kurą. PAV ataskaitoje numatoma atlikti PŪV galimo poveikio klimatui analizę PAV programoje nurodytais aspektais.

tam tikros oro struktūros, tai iškastinio kuro elektrinės turi tiekti energiją tiek skubiai kiek galima, kad tarnautų kaip pakaitalas. Be to, iškastinį kurą naudojančios jėgainės turi būti paleistos per 30 minučių, kas reiškia, kad jas negalima įjungti į tinklą, kol jos nėra pasiekusios savo pajėgumų. Jų įjungimas nuo šaltos būsenos užtrunka valandas. Savalaikis reagavimas į energijos gamybos-poreikių svyravimus tampa neįmanomas. Todėl iškastinio kuro jėgainės privalo nuolatos veikti, laukimo būsenoje degindamos kurą. Todėl vėjo ir saulės energiją naudojančios jėgainės negali pakeisti iškastinio kuro ekvivalento vienas prie vieno – bet greičiau tik to dalis.“ **Motyvuotas pasiūlymas:** prašome pateikti kompetentingos Lietuvos institucijos raštą ar nutarimą, kad pastačius aptariamas VJ, bus sunaudojama mažiau iškastinio kuro; kiek bus uždaryta ar planuojama uždaryti eksploatuojamų elektrinių. Ar įgyvendinus konkretų projektą bus sumažinta oro tarša? Ar planuojama uždaryti ar atitinkamu pajėgumu sumažinti esamos iškastinį kurą naudojančios elektrinės pajėgumus? Koks planuojamas 1 kWh pabrangimas Lietuvos gyventojams, įgyvendinus VJ statybos projektą?	
4. Programos rengėjų teiginiai, kad VJ parko plėtra turi teigiamos įtakos Pagėgių savivaldybės, jos gyventojų ir Lietuvos ekonominiam gerbūviui. Tačiau šios investicijos iškeliauja iš Pagėgių savivaldybės ir Lietuvos Respublikos, nes Pagėgių sav. nei viena įmonė neužsiima VJ komponentų gamyba, o Lietuvoje tik smulkių elementų gamyba, statyba ar priežiūra, todėl vietos bendruomenei ir gyventojams tai yra nulinė ekonominė nauda. **Motyvuotas pasiūlymas:** prašome pateikti duomenis kiek mokesčių ir kitų išmokų planuojama sumokėti per metus/eksploatacijos periodą, įrodant šios investicijos ekonominę naudą Pagėgių sav. gyventojams. Kokios planuojamos investicijos į infrastruktūrą, vietos darbuotojų samdymą, įrengiant ir prižiūrint VJ parką? Kiek planuojama skirti lėšų kasmet vietos gyventojų ir bendruomenių poreikiams tenkinti (jei numatyta, tuomet tai pagrindžiantį dokumentą)? Kokia suma nuo planuojamų investicijų liks Lietuvos ar Pagėgių sav. biudžete? Ar yra Pagėgių sav., Lietuvoje specialistų, atitinkančių reikalavimus, keliamus VJ priežiūrą ir aptarnavimą vykdantiems darbuotojams?	Su teiginiu, kad „vietos bendruomenei ir gyventojams tai yra nulinė ekonominė nauda“ nesutinkame. PŪV organizatorius numato ilgalaikę paramą Pagėgių savivaldybės kaimo bendruomenės, yra parangęs paramos teikimo sutartis. Kaimo bendruomenėms teikiama parama galės būti naudojama konkrečios bendruomenės nuožiūra aktualių problemų sprendimui ar bendruomenių gerbūvio gerinimui, lėšas kiekvienai bendruomenei paskirstant individualiai, atsižvelgiant į poreikį. Vystant projektą taip pat numatomas papildomos naudos savivaldybei – įdarbinami vietos gyventojai, kuriamos naujos darbo vietos, vietinės įmonės įtraukiamos į statybų r eksploatavimo procesą. Statybų etape naudojamas vietos įmonių teikiamos apgyvendinimo, maitinimo, prekybos paslaugos. Numatomos investicijos į kelių tinklo vystymą ir priežiūrą, atlikti melioracijos sistemų remonto darbai ir kt. PAV ataskaitoje bus vertinamas PŪV poveikis materialinėms vertybėms.

5. Dėl žemės sklypų vertės kaitos. Sklypuose, kur statomos VJ tikrai padidėja jų vertė, nes šiems sklypams VJ valdytojai moka kompensacijas. Tačiau ataskaitoje būtina analizuoti poveikį nekilnojamam turtui, kuriame žmonės gyvena. Daugybiniai tyrimai atskleidžia, kad nekilnojamo turto vertė ženkliai sumažėja iki nulinės, priklausomai nuo atstumo iki VJ. Dažniausiai žmonės net nepajėgia už niekinę kainą parduoti savo turto, todėl yra priversti palikti savo namus tuščius, išsikeldami toliau nuo VJ. Kritinis neigiamas poveikis fiksuojamas įvairiose šalyse iki 1-2 km. atstumu nuo VJ. Daugybiniai tyrimai išvadose nurodo apie dėsningą visur pasaulyje pasireiškiantį dramatišką namų vertės kritimą pastačius vėjo jėgaines (yra daug oficialių nekilnojamo turto agentūrų vertės pokyčių analizių). Neigiamą (mirtiną) įtaką VJ turės tiek žemės ūkiui, nes nesikurs tose vietose ūkininkų (šeimos) ūkiai, tiek turizmo, poilsiautojų aptarnavimo verslui. Prašome pristatyti objektyvių tyrimų, atliktų užsienio šalyse. Mūsų turimomis žiniomis investicijos į VJ „apiplėšia“ dešimteriopai vietos gyventojus per patiriamus nuostolius dėl turto nuvertėjimo ir ekonominės veiklos apribojimus. Jei šiame krašte nekilnojamasis turtas yra santykinai pigus, tai nereiškia, kad žmonės nėra „apiplėšiami“, nes jų turto vertė iš mažos tampa nuline. **Motyvuotas pasiūlymas:** prašome pateikti bent kelių užsienio valstybių, kuriose VJ gaminama energija sudaro ženklų įnašą į bendrą energijos tinklą, autoritetingos institucijos raštą, kad gyventojų nekilnojamo turto vertė artimoje kaimynystėje nuo VJ nesumažėja. Būtina pateikti Lietuvoje veikiančių turto vertintojų atstovo garantinį raštą, kad VJ kaimynystė ateityje neturės neigiamos įtakos vertinant gyventojų nekilnojamą turtą.	Prašymas pateikti „bent kelių užsienio valstybių, kuriose VJ gaminama energija sudaro ženklų įnašą į bendrą energijos tinklą, autoritetingos institucijos raštą, kad gyventojų nekilnojamo turto vertė artimoje kaimynystėje nuo VJ nesumažėja“ yra neįgyvendinamas. Lietuvoje veikiantys turto vertintojai prašomo pobūdžio garantinių raštų neteikia.
6. Programos pasiūlymai dėl paukščių laikinos santalkos ir migracijos kelių. Ar yra atlikta migruojančių paukščių, paukščių sankaupų, tranzitu skrendančių paukščių, PŪV teritorijoje ir jos prieigose gyvenančių plėšriųjų paukščių, šikšnosparnių ir kitos ornitofaunos atstovų tyrimų, kuriais būtų galima priimti vienokį ar kitokį sprendimą dėl VJ parko (ne pavienių VJ) statybos Pagėgių sav. teritorijoje (kas, kada atliko tyrimus)?	Rengiant PAV ataskaitą paukščių ir šikšnosparnių tyrimams yra skiriamas itin didelis dėmesys. Planuojamoje teritorijoje, dar rengiant specialiųjų VE išdėstymo planą 2014 metais tyrimus atliko, bei savo išvadas specialiojo plano SPAV ataskaitoje pateikė Lietuvos ornitologų draugija. VšĮ PTPI specialistai teritorijoje paukščių ir šikšnosparnių tyrimus, būtinus PAV ataskaitos parengimui, vykdo nuo 2020-liepos mėnesio.

6.1. Manome yra akivaizdu, kad paukščių migracija itin susijusiu su žemės ūkio veikla konkrečioje vietoje, bet taip pat su galimybe ne tik pasimaitinti, bet taip pat pernakvoti tradicinėse vietose. Žemės ūkio pasėliai metai iš metų keičiasi ir ne kiekvienais metais konkrečioje zonoje būna paukščiams būtinų pasėlių, vadinasi konkreti apsilankymo vieta labiau aktuali paukščiams kaip nakvynės vieta, o maitintis skrenda ir toliau nuo nakvynės vietos, kol randa maisto, todėl migruojantys paukščiai (žąsys, gulbės ir kt.) daugybę kartų gali kirsti planuojamą PŪV zoną. Kaip pažymima „Biologinės įvairovės poveikio rodiklio „paukščių populiacija žemės ūkio naudmenose“ identifikavimas 2010–2011 metais“ galutinėje ataskaitoje, Vilnius, 2011 m. rugpjūčio 26 d., parengtoje Lietuvos ornitologų draugijos (LOD) „įprastas migruojančių įvairių rūšių žąsų ir pilkųjų gervių elgesys yra toks, jog sankaupų vietose paukščiai apsistoja nakčiai, tačiau dieną išskrenda į aplinkinius laukus maitintis ant želmenų, žalienų bei ražienų. Šiuo metu net dalinai nėra išspręsta jų apsauga maitinimosi vietose. Laikino apsistojimo migracijų metu vietose šie paukščiai padaro nuostolių ūkininkams, todėl yra išbaidomi, patiria nuolatinį stresą, netenka daugiau energijos, todėl daugiau paukščių žūsta nepasiekę migracinių kelionių tikslo.“ **Motyvuotas pasiūlymas:** Ar migruojančios žąsys apsistoja Piktupės slėniuose tik maitintis ar poilsiui ir maitinimuisi (paukščių sankaupa)? Kiek vidutiniškai užtrunka žąsys laikinoje poilsio vietoje? Kokiu atstumu, kuriomis kryptimis ir kaip dažnai paprastai skrenda į maitinimosi plotus iš sankaupos-laikino poilsio vietos? Ar VJ trikdys/apribos migruojančių paukščių maršrutus iš sankaupos į maitinimosi vietas?	Norint įvertinti paukščių santalkas ir jų naudojamas teritorijas planuojamo VE parko teritorijoje yra atliekamos sistemingos paukščių apskaitos tiek prie planuojamų VE, tiek aplinkinėse teritorijose. Tyrimai yra vykdomi pagal metodikas pagal Lietuvos ornitologų draugija su partneriais – Pajūrio tyrimų ir planavimo institutu ir Lietuvos energetikos institutu įgyvendinto projekto „Vėjo energetikos plėtra ir biologinei įvairovei svarbios teritorijos (sutrump. – VENBIS)“ rekomendacijas. Atlikus paukščių santalkų apskaitas bus aišku, kurias teritorijas paukščiai naudoja, kokie biotopai jiems yra patraukliausiai mitybai ir poilsiui. Tyrimų metu surinkta informacija bus panaudota vertinant planuojamo VE parko galimą poveikį aplinkai.
6.2. Atkreiptinas dėmesys, kad egzistuojančios nakvynės vietos (šiuo atveju apsemtuose Piktupės upelio slėnio plotuose) yra numatytos VJ statymo vietos, todėl yra paukščių žuvimo rizika, todėl klausiame: kiek paukščių gali žūti konkrečioje vietoje, koks įvertinimas būtų pripažintas kaip kritinis, lemiantis ženklų poveikį migruojantiems paukščiams. Ornitologai yra vieningos nuomonės, kad paukščių migracijos koridoriuose vėjo jėgaines statyti yra neleistina (pvz. M. Žalakevičius). Planuojamos VJ bus statomos viduryje Piktupės upės slėnio (esamoje paukščių sankaupoje), nes po metų nuo šių VJ statybos Piktupės upelio slėnyje neapsistos nei vienas paukštis nakvynei.	Yra žinoma kad Piktupės slėnyje formuojasi gausios vandens paukščių pavasarinės santalkos. Ši teritorija daugiausiai yra naudojamas įvairių rūšių žąsų, gulbių ir ančių. Šiuo metu yra atliekami paukščių tyrimai ir bus įvertintas jų skaitlingumas ir rizika žūti dėl VE veiklos. Šiuo metu nėra nustatyta reikšmių dėl paukščių žuvimo, kai poveikis yra laikomas didelis. Tokio rašto apie leistinas paukščių žūčių ribas, kiek mums yra žinoma, neteikia nei viena atsakinga organizacija (AM, AAA ar VSTT). Šiuo metu Aplinkos ministerijos ir jos pavaldžių institucijų yra rengiami teisės aktai kurie numatys reikšmes dėl žūstančių paukščių.

Motyvuotas pasiūlymas: būtina iš kompetentingos institucijos pateikti raštą ar leidimą apie saugų atstumą nuo ne pavienių VJ, bet nuo 10 km. ilgio ištisinio VJ parko konkrečioje aptariamoje PŪV teritorijoje. Taip pat raštą ar leidimą apie leidžiamų paukščių žūčių skaičių. Ar liks paukščiams patraukli paukščių sankaupa Piktupės upelio slėnyje, jei VJ parkai išsidėstys joje?	Žuvimas dėl VE veiklos yra tik vienas iš VE galimo poveikio, kitas poveikis gali būti teritorijos vengimas, praradimas dėl VE pastatymo, bet vandens paukščiams kaip žąsims, gulbėms antims VE atsiradimas didelio poveikio nedaro. Didesnis neigiamas poveikis santalkoms atsiranda, kai pakeičiama žemėnauda ir teritorijos užsodinamos biokuro plantacijomis. Bet kokiu atveju šie poveikiai bus išanalizuoti baigus paukščių stebėjimo darbus, informacija bus pateikta PAV ataskaitoje, kurią derins PAV subjektai ir atsakinga institucija.
6.3. Siekiant apsaugoti paukščių sankaupą, išnagrinėti vėjo jėgainių alternatyvių statymo vietų variantai dėl paukščių migracijos. Jei nagrinėjamoje vietoje žus paukščiai, tai gal už kelių kilometrų pastačius VJ paukščių žūčių tikimybė bus visiškai maža arba nulinė?	PAV ataskaitoje bus vertinamas VE išdėstymo poveikis migruojantiems paukščiams.
6.4. Apibrėžti atstumus auginamų kultūrų nuo PŪV zonos ir nuo nuolatinės paukščių nakvojimo vietos Piktupės slėnyje. Ištirti ūkininkų pasėlių struktūrą – kokių kultūrų kokie plotai auginami nagrinėjamoje teritorijoje ir numatyti kompensacijos kainą/mechanizmą neauginant nepageidaujamų kultūrų. Ornitologai pažymi „Biologinės įvairovės poveikio rodiklio „paukščių populiacija žemės ūkio naudmenose“ identifikavimas 2010–2011 metais“ galutinėje ataskaitoje, Vilnius, 2011 m. rugpjūčio 26 d., parengtoje Lietuvos ornitologų draugijos (LOD): „reikia remti ūkininkų veiklą, kuria jie prisidėtų prie tinkamų sąlygų paukščiams formavimo (pvz. agrotechninėmis priemonėmis, tinkamų pasėlių įveisimu ir pan.), jų netrikdytų. <...> Taupant lėšas, mūsų nuomone, pradžioje nereikėtų specialiai auginti javų laukiniams paukščiams, tačiau skatinti ūkininkus už palankų paukščiams ūkininkavimą. Tikslinga būtų auginti daugiau žiemkenčių, žieminio rapso, palikti rudeniui pievas su didesniais atolais, nenaudoti pesticidų, trąšų, vėliau suarti ražienas, paukščių nebaidyti, nemedžioti ir kt. Už pageidaujamą veiklą reikėtų numatyti ir tinkamo dydžio išmokas.“ **Motyvuotas pasiūlymas:** prašome pateikti atsakingos institucijos raštą ar informaciją apie rekomenduojamą atstumą nuo VJ parko iki dirbamų laukų, kuriuose nebūtų ribojamas kultūrų auginimas. Pateikti duomenis apie auginamas kultūras PŪV teritorijoje ir 10 km. spinduliu apie ją.	Ūkininkų auginamų pasėlių struktūros tyrimai nėra numatyti. Tiek rapsų, tiek žiemkenčių ar kitos grūdinių, ankštinių pasėlių kultūros atitinkamais auginimo, jų nuėmimo periodais pritraukia žąsinių būrio, sėjikinių ir žvirblinių būrio paukščius. Nėra draudimo/ribojimo auginti kultūras po VE ar VE parke. Pagal planuojamoje ir gretimose teritorijose atliekamus paukščių tyrimus ir identifikuotas paukščių rūšis PAV metu bus pateiktos rekomendacijos apie paukščiams palankius ūkininkavimo principus.

6.5. Prašome atsakyti į šį klausimą: „Jei PŪV teritorijoje ir atitinkamu atstumu neliks paukščių, tai VJ statyba galima ar ne?“ Kas atsakys jei, įgyvendinus VJ parkų statybą, neliks nei vietinių paukščių, šikšnosparnių nei migruojantys ar tranzitu skrendantys paukščiai neužsuks į istoriškai nusistovėjusią sankaupą Piktupės upelio slėnyje ar gretimoje jos aplinkoje?	Paukščių ir šikšnosparnių stebėjimai Lietuvoje veikiančiuose VE parkuose leidžia teigti, kad pastačius VE parką ir jį eksploatuojant VE parko teritorijoje paukščiai neišnyksta, toks scenarijus yra nulinės tikimybės. Pastačius VE parką bus vykdomas paukščių ir šikšnosparnių monitoringas. Nustačius didesnį neigiamą poveikį nei buvo numatyta rengiant PAV bus taikomos atitinkamos papildomos neigiamo poveikio mažinimo priemonės, orientuotos į nustatytą poveikį, ar tai būtų šikšnosparniai ar paukščiai.
6.6. Rambyno kraštovaizdžio draustinyje ir visoje PŪV teritorijoje perintys gandrai, gali lankytis PŪV teritorijoje. Būtina pateikti atsakingos institucijos raštą ar nutarimą dėl galimų neskaitlingų gandrų žūčių apibrėžiant jų skaičių ar kiekį.	Poveikis baltiesiems gandrams bus vertinamas atlikus paukščių stebėjimus, išanalizavus, jų santalkų vietas, lizdų išsidėstymą būsimo VE parko teritorijoje ir už jos ribų. PAV ataskaitoje taip pat bus įvertinta ir rizika dėl galimų gandrų žūčių.
6.7. PAV programoje 3.6.6 pav. pateiktas šikšnosparniams jautrios teritorijos, tačiau šis žemėlapis yra labai netikslus, nes mūsų bendruomenės nariai gali patvirtinti, kad šikšnosparniai paplitę po visą gyvenamąją teritoriją. Jei žus šikšnosparniai, tuomet reikia atsakingos institucijos rašto ar nutarimo dėl galimų neskaitlingų šikšnosparnių žūčių apibrėžiant jų skaičių ar kiekį. Taip pat reikia atsakingos institucijos rašto dėl šikšnosparnių poveikio gyvajai gamtai, nes, mūsų žiniomis, šikšnosparniai yra itin saugomi, nes jie yra bene vieninteliai skraidantys gyvūnai Lietuvoje, kurie medžioja naktinius kenkėjus. VJ kaimynystėje masiškai žūva šikšnosparniai. Jie išnyksta, arba stipriai sumažėja jų populiacija dideliu spinduliu nuo vėjo jėgainių. Žemiau pateiktoje nuorodoje yra daug mokslinių straipsnių teigiančių ypatingai didelį VJ poveikį šikšnosparnių populiacijai : http://www.windaction.org/documents/c37/. Dar papildomai galima paskaityti apie poveikį šikšnosparniams: Keeley et al. 2001, Johnson et al. 2002, Johnson et al. 2003, Manes et al. 2002, Manville 2003. **Motyvuotas pasiūlymas:** Būtina pateikti atsakingos institucijos raštą ar nutarimą dėl galimų neskaitlingų šikšnosparnių žūčių apibrėžiant jų skaičių ar kiekį. Būtina atlikti pilną šikšnosparnių tyrimą suskaičiuojant jų buveines ir preliminarų individų kiekį. Gyvosios gamtos monitoringo plane būtina numatyti reguliarią šikšnosparnių apsaugą ir apskaitą. Įgyvendinus VJ	Kiek mums žinoma tokio rašto jokios institucijos neišduoda. Šiuo metu būsimame VE parke yra atliekami šikšnosparnių tyrimai, yra nustatoma jų veisimosi vietos, migracijos intensyvumas, rūšinė sudėtis ir kt. Prieš pradedant VE parko eksploataciją bus parengta išsami paukščių ir šikšnosparnių monitoringo programa, kurią tvirtins atsakinga institucija – Aplinkos apsaugos agentūra. Pagal patvirtintą programą turės būti atliekamas nustatytos apimties monitoringas, įvertinamas poveikis konkrečioms paukščių rūšims ir šikšnosparniams, bei teikiamos rekomendacijos poveikio sumažinimui. Norėtume pažymėti, kad gamtoje nėra sąvokos „naktinis kenkėjas“, kuriuos būtina gaudyti. Jūsų įvardinti naktiniai kenkėjai ir vabzdžiai natūraliai dalyvauja mitybos grandinėje ir yra svarbi natūralių gamtinių procesų dalis.

statybą neliks šikšnosparnių, todėl kas gaudys naktinius kenkėjus, vamzdžius?	
6.8. Pateikti plėšriųjų paukščių apskaitos duomenis, skaitlingumas PŪV teritorijoje ir atsakingai apibrėžtu saugiu atstumu. Nelikus plėšriųjų paukščių kas atliks jų gamtoje surėdytą funkciją? **Motyvuotas pasiūlymas:** prašome pristatyti tyrimo duomenis ir išvadas apie plėšriuosius paukščius PŪV teritorijoje. Prašome pateikti atsakingos institucijos raštą ar nutarimą apie VJ parko nekenksmingumą plėšriesiems paukščiams.	Duomenys apie plėšriųjų paukščių pasiskirstymą ir teritorijos naudojimą yra renkami ir bus patiekiami PAV ataskaitoje. Tyrimo duomenys apie plėšriuosius paukščius bus įvertinti baigus paukščių tyrimus. Galimas PŪV poveikis plėštiesiems paukščiams bus vertinamas PAV metu.
6.9. LR AM 2009-11-24 d. raštu Nr. (11-1)-D8-10240 LR Seimo Aplinkos apsaugos komitetui pažymi, kad „Lietuvos pajūryje migruojantys paukščiai skrenda palyginti siauru, aiškiai išreikštu migraciniu srautu. <...> pavasarį ir rudenį šis migracijos kelias yra vienas stipriausių pasaulyje, juo rudenį praskrenda dešimtys milijonų paukščių. Jo **plotis** virš sausuminės pajūrio dalies yra maždaug **30 kilometrų**. Migracijos koridorius šioje zonoje neturi griežtų ribų, nes srauto glaustumą, skridimo intensyvumą, aukštingumą ir kitus parametrus gali iš esmės keisti klimatinės sąlygos, vėjo kryptis ir stiprumas. Kadangi apie 85% paukščių skrenda naktį, radaru gauti duomenys patvirtina nuostatą, kad migracijos srautų apsaugai sunku nustatyti pastovias konkrečias vietas, teritorijas ir zonas. Tačiau šis faktas svarbus apsisprendžiant dėl jėgainių statymo, nes jų išdėstymas negali kisti, ypač jeigu po kurio laiko poveikis neatitiks išankstinių nustatytų sąlygų. <...> Aplinkos ministerijos nuomone, būtina studija apie vėjo jėgainių poveikį paukščių ir šikšnosparnių migracijai, taip pat visai biologiniai įvairovei“ 2011-12-01 LR Seimo kanceliarijos Parlamentinių tyrimų departamento Ekonominės ir socialinės informacijos skyriaus parengtoje mokslinėje ataskaitoje pažymima, kad „Vėjo elektrinių poveikis paukščiams pasireiškia per jų sutrikdymą, natūralių buveinių praradimą ar žalą jiems ir susidūrimus. Jeigu vėjo elektrinės statomos toliau nuo paukščių migracijos kelių, saugomų paukščių rūšių maitinimosi ir perėjimosi vietovių, tai jos daro minimalią įtaką[1]. **Motyvuotas pasiūlymas:** Prašome kreiptis į atsakingas institucijas dėl pritarimo konkrečiam VJ parkui Pagėgių savivaldybėje dėl paukščių	Analizuojamo VE parko poveikis paukščių ir šikšnosparnių migracijoms bus išanalizuotas PAV metu, informacija bus pateikta APV Ataskaitoje, kurią analizuos PAV subjektai bei atsakinga institucija Aplinkos apsaugos agentūra, kuri teikia pritarimą veiklai, pagal poreikį konsultuodamasi su atitinkamomis Aplinkos ministerijai pavaldžiomis institucijomis. Pažymėtina, kad Lietuvos ornitologų draugija su partneriais – Pajūrio tyrimų ir planavimo institutu ir Lietuvos energetikos institutu nuo 2015 m. vasario iki 2017 kovo mėn. įgyvendino projektą „Vėjo energetikos plėtra ir biologinei įvairovei svarbios teritorijos (sutrump. – VENBIS)“. http://corpi.lt/venbis/ Joje yra išnagrinėti įvairūs VE poveikiai paukščiams, šikšnosoparniams ir galimi jų sprendimų būdai. Taip pat yra išspausdinta mokslinė publikacija: Morkūnė R., Marčiukaitis M., Jurkin V., Gecevičius G., Morkūnas J., Raudonikis L., Markevičius A., Narščius A., Gasiūnaitė Z.R. Wind energy development and wildlife conservation in Lithuania: A mapping tool for conflict assessment. Lei Chen (Ed.), PLoS ONE, 15, 1, 2020.

[1] Assessing the impacts of wind farms on birds, in: http://www.gflrpc.org/programareas/wind/TechnicalDocuments/AvianImpactsSocietyforProtectionofBirds.pdf

migracijos (ne)sutrikdymo. Ar parengta studija apie vėjo jėgainių poveikį paukščių ir šikšnosparnių migracijai, taip pat visai biologiniai įvairovei?	
6.10. Pagal ataskaitą „Summary of recent research on adverse health effects of wind turbines“ kurią 2009 m. spalio 10 d. pristatė Keith Stelling, MA, MNIMH, Dip Phyt, MCPP (Anglija) ir Carmen Krogh, BScPharm, teigiama, kad „taip pat buvo ištirtas poveikis ir gyvūnams. Ilgos Europos biologų studijos parodė, kad vėjo jėgainės turi įtakos ir gyvūnams. Tolimesni tyrinėjimai parodė, kad pagrindinės gyvūnų išgyvenimo funkcijos, tokios kaip: medžiojimas, savęs apsauga ir dauginimasis buvo sutrikdytas dėl skleidžiamo žemo dažnio triukšmo. <…> Žemo dažnio triukšmas gyvūnus veikia kur kas labiau nei žmones. <…> Poveikis gyvūnams: naminiai paukščiai deda mažiau kiaušinių, ožkos pradėjo duoti mažiau pieno, avių ir ėriukų širdies sutrikimų dažnis padidėjo. Ūkininkai gyvenantys Ontario gyvenvietėje teigia, kad jų galvijai pradėjo elgtis agresyviai, (suspardydavo gimusius veršelius), suserga mastitu, veršeliai gimsta deformuoti, taip pat gimdavo negyvi veršeliai. Ožkos nebeėsdavo, jas taip pat kankindavo nemiga.” **Motyvuotas pasiūlymas:** pateikti atsakingos institucijos raštą ar atitinkama metodika įvertintą tyrimą dėl VJ poveikio naminiams gyvūnams. Kas prisiims atsakomybę, jei bus neigiamas poveikis naminiams gyvūnams? Kokie kompensaciniai ar žalą atstatantieji mechanizmai yra numatyti? Ataskaitoje numatyti ir suderinti su atsakinga institucija už naminių gyvūnų sutrikdymus, žūtis, apsigimimus, sumažėjusį produktyvumą.	Pastaboje minima studija nėra publikuota recenzuojamame mokslo žurnale ar kitame šaltinyje, joje pateikiami duomenys nėra patikimai įvertinti recenzentų, todėl nerekomenduotume pasikliauti viskuo kas yra rašoma. Iš Lietuvoje veikiančių VE parkų ir greta jų ūkininkaujančių ūkininkų nėra gaunama nusiskundimų gyvulių sveikata, nors po veikiančiomis VE ganomi tiek mėsiniai galvijai, tiek melžiamos karvės ir arkliai.
7. Prancūzijos nacionalinė medicinos akademija (French National Academy Of Medicine) 2006 m. teigė: “Kenksmingas vėjo jėgainių skleidžiamas triukšmas nėra pakankamai įvertintas. Sparnų gaminamas garsas yra žemo dažnio, kuris sklinda lengvai pagal vėjo kryptį keldamas nuolatinį pavojų žmonėms, gyvenantiems šalia. Akademija rekomenduoja nestatyti vėjo jėgainių stiebų arčiau kaip 1.5 km. nuo gyventojų”. Ataskaitoje „Summary of recent research on adverse health effects of wind turbines“ kurią 2009 m. spalio 10 d. pristatė Keith Stelling, MA, MNIMH, Dip Phyt, MCPP (Anglija) ir Carmen Krogh, BScPharm, teigiama, kad „Vienintelis būdas išvengti šio neigiamo poveikio, tai tinkamai atskirti vėjo turbinas nuo laukinių gyvūnų buveinių ir žmonių gyvenviečių - Dr Christopher Hanning”	PAV ataskaitoje vertinant PŪV triukšmo poveikį gali būti nurodyta 40 dBA triukšmo zona, tačiau vėjo jėgainių sanitarinės apsaugos zonos ribos bus nustatomos pagal vėjo jėgainių triukšmo sklaidos rezultatus: 45 dBA izoliniją, vadovaujantis HN 33:20111 lentelės 4 punkte nustatyta didžiausia nakties metu ribine verte – 45 dBA triukšmo lygiu.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ p. 8 nurodo, kad “pastovus [triukšmas gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje vertinamas] – pagal ekvivalentinį garso slėgio lygį. Prognozuojamas planuojamos ūkinės veiklos triukšmas vertinamas pagal **ekvivalentinį garso slėgio lygį** arba pagal L_{dvn}, L_{dienos}, L_{vakaro} ir $L_{nakties}$ triukšmo rodiklius“, kuris pagal 1 lentelę „**Gyvenamųjų pastatų (namų) gyvenamosios patalpos**, visuomeninės paskirties pastatų miegamieji kambariai, stacionarinių asmens sveikatos priežiūros įstaigų palatos“ tarp 22 ir 6 val. turi būti ne aukštesnis **35 dBA.** Vadinasi net šiltą, karštą vasaros naktį gyventojai bus priversti miegoti su uždarytais langais, nes atidarius langą iš lauko sklis iki 45 dBA triukšmas, kai mažai apgyvendintose PŪV teritorijose dabar esantis foninis garsas neviršija 20 - 30 dBA (B.Thorn, 2010; J.Harrison, 2009, Kaperman and James, 2008, WHO, 1999; WHO,2009 ir t.t). Taigi, jeigu vėjo jėgainių triukšmo lygis bus apie 35-45dBA, jis apie 30 300 kartų viršys natūralaus fono triukšmo intensyvumą., tai yra visiškai jį užgoš. Žmonės dideliu atstumu nuo jėgainių nebegirdės natūralių gamtos garsų. Daug foninio triukšmo matavimų yra atlikta, todėl, kad daugelyje valstybių (Prancūzija, Australija, UK) nustatomas leistinas ūkinės veiklos triukšmo lygis, kuris negali viršyti foninio triukšmo 3-5 decibelais. Tai yra labai svarbu, nes jeigu gamtinis fonas yra viršijamas daugiau, triukšmas užgožia natūralius garsus, sukelia žmonėms erzinimą, dirginimą, o tai jau neišvengiamai sukelia neigiamas pasekmes žmonių sveikatai. Būtina pateikti VJ akustinio triukšmo modeliuotus žemėlapius ir atlikti akustinio triukšmo skaičiavimą prie 35 dBA triukšmo lygio, atsakant kiek gyvenamųjų namų patenka į šią triukšmo zoną ir pan. Jei stovėtų tik 1 VJ iš vienos pusės nuo gyvenamųjų teritorijų, tuomet šis reikalavimas būtų nepagrįstas, tačiau VJ yra išsidėsčiusios didesnėje nei 10 km. ilgio ir 7 km. pločio teritorijoje, kurioje yra daugybė pavienių gyvenamųjų pastatų, kaimų bei tankai apgyvendintų gyvenviečių (Lumpėnai, Piktupėnai, Kentriai, Trakininkai, ribinis akustinis triukšmas siekia net Natkiškius ir Benininkus, Pagėgius). Akustinio triukšmo įvertinimas prie 35 dBA būtinas, nes triukšmo šaltiniai visoje PŪV teritorijoje yra išsisklaidę ir konkrečioms gyvenamosios teritorijoms tenka	

po kelis triukšmo šaltinius, kurie priklausomai nuo oro sąlygų, vėjo krypties ir greičio skirtingai veikia konkrečią gyvenamąją teritoriją (vienam triukšmo šaltiniui nuslopus kito triukšmas pasieks gyvenamąją teritoriją). Būtina įvertinti tai, kad PŪV teritorijoje didžioji dalis pastatų yra senos architektūros, t.y. be šiuolaikinių triukšmą sumažinančių priemonių, todėl dažnai koks triukšmas yra lauke, toksai ir viduje. Šis reikalavimas būtinas, siekiant nuraminti vietos gyventojus, kad būtų atsižvelgiama ir į mūsų interesus. **Motyvuotas pasiūlymas:** prašome pateikti akustinio triukšmo skaičiavimo rezultatus, kurie apimtų triukšmo zoną, siekiančią 35 dBA.	
8. UAB „New energy group“ parengtas Lietuvos vėjų žemėlapis, parengtas pagal THE UNDP/GEF Baltic Wind Atlas (žr. http://www.neg.lt/index.php/lt/vjo-energija/lietuvos-tinkamumas-vjo-energetikai), PŪV teritorija patenka į vėjuotą zoną, kurioje vyrauja atvira lygi vietovė su pavienėmis sodybomis ir pavieniais medžiais ir 50 m. aukštyje vidutinis metinis vėjo greitis gali siekti iki 7,6 m/s, o 100 m. aukštyje (kuriame stovės planuojamos VJ) vėjo greitis gali siekti iki 9 m/s. Netgi esant vietovėje pavienių medžių sankaupų ir kaimų vidutinis metinis vėjo greitis 100 m. aukštyje gali siekti iki 8,2 m/s. Priimant vidutinį vėjo greitį 5 m/s bus bukai neigiamas faktas, kad šioje teritorijoje vyrauja stipresnis vėjas, nei poveikis yra vertinamas **Motyvuotas pasiūlymas:** Vertinimo ataskaitoje naudoti tiktai 10 m/s vidutinį metinį vėjo greitį.	Triukšmo vertinimui bus naudojamas vėjo greitis prie kurio, remiantis techninėmis VE specifikacijomis, VE generuoja didžiausią triukšmo lygį.
9. Programoje neradome užfiksuoto PŪV teritorijos foninio triukšmo lygio. Didinant foninį, autotransporto, geležinkelio triukšmą, akustinio triukšmo modeliavimas atliekamas VJ skleidžiamo triukšmo įtakos mažinimo linkme. Vadovaujantis Planuojamos ūkinės veiklos (vėjo jėgainių įrengimo) poveikio aplinkai vertinimo rekomendacijomis R 44-03, patvirtintomis 2003 m. liepos 31 d. LR AM įsakymu Nr. 406 „Dėl Planuojamos ūkinės veiklos (vėjo jėgainių įrengimo) poveikio aplinkai vertinimo rekomendacijų R 44-03 patvirtinimo“ (2003, Nr. 60-578) **p. 10.3** numato, kad PAV ataskaitoje turi būti **įvertintas esamas triukšmo lygis, esant skirtingiems vėjo parametrams**.	Mūsų žiniomis ilgalaikiai triukšmo fono matavimai skirtingose PŪV teritorijos vietose (visuose gyvenamosiose teritorijose), kuriuos būtų galima panaudoti PAV metu nėra atliekami. Vienkartinius foninio triukšmo matavimus atlikti PAV metu nėra tikslinga. Tokie matavimai yra tinkami ekvivalentinio ir maksimalaus tam tikrų įrengimų, gamybinės veiklos triukšmo nustatymui. O aplinkos, gyventojų kasdieninės buities triukšmas ramiose kaimo vietovėse labiau priklauso nuo aplinkos sąlygų, vykdomų lauko darbų ir pan. Todėl PAV metu akustinio triukšmo vertinimas bus atliekamas matematinio modeliavimo būdu,

Motyvuotas pasiūlymas: prašome pateikti informaciją apie išmatuotą ilgalaikį foninio triukšmo lygį skirtingose PŪV teritorijos vietose (visuose gyvenamosiose teritorijose) ir gautus duomenis naudoti modeliuojant akustinio triukšmo įvertinimus.	naudojant WindPro programos modelį DECIBEL. Triukšmo poveikio įvertinimui bus naudojama Lietuvos higienos norma HN 33:2011, taikomi HN nurodyti triukšmo vertinimo rodikliai.
10. Daugelyje šaltinių (pvz Minesota Department of Helth, "Public Health Impacts of Wind Turbines", 2009; UK Department of Transport and Industry, 2006; J.Harrison, 2009; Kaperman and James) yra nurodyta, kad faktinis triukšmo lygis pastačius vėjo jėgaines kaip taisyklė yra 10-15 dBA, o kartais ir 25 dBA, t.y. pagal triukšmo intensyvumą, galingumą nuo 10 iki 300 kartų ir daugiau didesnis negu sumodeliuotas pagal gamintojo išeitinius duomenis. Dar didesnis skirtumas būtų jei būtų naudojamasi Pasaulio sveikatos organizacijos rekomendacijomis (Guidelines for Community Noise, WHO, 1999) t.y. poveikiui žmonių sveikatai įvertinti būtų naudojamas žemus dažnius matuojantis "C" svertinis triukšmo matavimo metodas. Pateikiami gamintojų duomenys negali būti naudojami triukšmo vertinimui. Būtina pateikti VJ akustinio triukšmo modeliuotus žemėlapius ir atlikti akustinio triukšmo skaičiavimą, prie gamintojo deklaruojamo triukšmo lygio pridedant 15 dBA ir pateikti apimamą PŪV teritoriją, atsakant kiek gyvenamųjų namų patenka į šią triukšmo zoną prie 45 dBA ir prie 35 dBA. VDU gamtos mokslų fakulteto aplinkotyros katedros studentas Tadas Budreika 2008 m. parašė magistro baigiamąjį darbą tema „Skirtingų tipų vėjo jėgainių triukšmo ir jo spektro tyrimai", kuriame faktiškai matavo VJ skleidžiamą akustinį triukšmą. Tyrimo duomenyse matyti (39 psl.), kad Enercon E40 VJ esant 8 m/s vėjo greičiui ekvivalentinis garso slėgio lygis pasiekia 45 dBA ribą tiktai didesniu nei 500 m. atstumu, o 42,67 dBA akustinio triukšmo lygis dar fiksuotas ties 800 m. riba. Taip pat tyrime nurodyta, įvertinant kelių VJ triukšmo lygius, kad „garso slėgio maksimumai užfiksuoti ne prie pat jėgainės, bet tarp vėjo jėgainių." Ataskaitoje akustinio garso žemėlapiuose išryškinti kitą svarbią akustinio triukšmo savybę – akustinio triukšmo padidėjimą artėjant prie pastatų, medžių, kitų gamtinių kliūčių, kurios tyrime taip pat nustatytos „toliau didinant atstumą iki jėgainės garso slėgio L_{Aeq} reikšmė padidėjo iki 45 dBA, šį padidėjimą būtų galima sieti su priartėjimu prie sodybos." Taip pat tyrime nustatytas akivaizdus neatitikimas tarp teoriškai, pagal modelį, apskaičiuoto garso slėgio mažėjimo ir matavimais nustatyto garso slėgio mažėjimo. 400	Triukšmo sklaida nuo triukšmo šaltinio priklauso ne tik nuo skleidžiamo garso stiprumo, tačiau ir nuo aplinkos faktorių bei triukšmo šaltinių (šiuo atveju VE) išsidėstymo teritorijoje, todėl kiekvienu atveju, net ir naudojant analogiškas VE, skirtinguose parkuose triukšmo sklaida skirsis. Planuojamo VE parko triukšmo poveikis bus vertinamas modeliavimo būdu nustatant prognozuojamą 45 dBA triukšmo izoliniją, pagal kurią bus siūloma formuoti SAZ ribas.

m. atstumu nuo VJ skirtumas siekė apie 7 dBA. Darbo autorius konstatuoja, kad „teorinis modelis nusakantis triukšmo slopinimą neatitinka realiai išmatuotų reikšmių. Todėl nustatant vėjo jėgainės keliamo triukšmo lygius, bei sanitarinę zoną būtina remtis sudėtingesniais skaičiavimais arba matavimais atliktais panašios vėjo jėgainės aplinkoje.“ **Motyvuotas pasiūlymas:** Prašome pateikti akustinio triukšmo skaičiavimo duomenis, žemėlapius, kai naudojami faktiniai matavimų duomenys prie Lietuvoje jau stovinčių VJ. Neturinčių analogų VJ (daugiau nei 4,5 MW galios) VJ akustinio triukšmo modeliavimui naudoti faktinius duomenis gautus kitoje valstybėje. Šiuo atveju akustinio triukšmo apimama teritorija prie gyvenamųjų sodybų ribų gali siekti iki 45 dBA, o patalpose iki 35 dBA.	
11. Ataskaitoje įvertinti triukšmo amplitudės moduliacijas, pulsacijas, aerodinamines moduliacijas. Pulsacijos siekia 5-10 dBA, tuo labiau padidindamos triukšmo lygį ir sukeldamos susierzinimą. Aerodinaminės moduliacijos susidaro dėl nevienodo vėjo greičio įvairiuose aukščiuose. Tas skirtumas ypač ryškus nakties metu, todėl nakties metu vėjo jėgainių sukeliamas triukšmas paprastai yra gerokai didesnis negu dienos metu (Van Den Berg 2005; 2008; UK Department of Transport and Industry, 2006) **Motyvuotas pasiūlymas:** prašome atlikti akustinio triukšmo modeliavimus prie -5 dBA, t.y. apibrėžti VJ skleidžiamo 40 dBA ir 30 dBA akustinio triukšmo apimamą teritoriją ir aprašyti koks plotas tampa triukšmingas, kiek žmonių jame gyvena. Galutinį modelį pateikti visuomenei supažindinimui.	Mūsų nuomone PAV metu apibrėžti 30 dBA akustinio triukšmo apimamą teritorija yra netikslinga, nes net ir ramioje vietovėje natūralus aplinkos triukšmo fonas viršys 30 dBA. PAV ataskaitoje vertinant PŪV triukšmo poveikį gali būti nurodyta 40 dBA triukšmo zona, tačiau vėjo jėgainių sanitarinės apsaugos zonos ribos bus nustatomos pagal vėjo jėgainių triukšmo sklaidos rezultatus: 45 dBA izoliniją, vadovaujantis HN 33:20111 lentelės 4 punkte nustatyta didžiausia nakties metu ribine verte – 45 dBA triukšmo lygiu.
12. Minesotos sveikatos departamentas „Minnesota Department of Health“ 2009 m. gegužės 22 išleido ataskaitą apie žemo dažnio ir triukšmo įtaką žmogaus sveikatai. Išvadoje pabrėžė, kad vėjo jėgainės gamina labai plataus spektro žemo dažnio triukšmą. Žemo dažnio bangos veikia žmones, ypatingai naktį: „Populiariausi nusiskundimai įvairiuose vėjo jėgainių įtakos žmonių sveikatai tyrimuose yra įtaka žmonių gyvenimo kokybei. Nemiga ir galvos skausmas yra dažniausi nusiskundimai ir jie labai stipriai susiję su (tiesiogiai) susierzinimu. Nusiskundimai yra stipresni ir ženklesni, kai vėjo jėgainės yra matomos arba jų šešėliai krinta šalia. Lengviausiai pamatuojama ir nustatoma aplinkybė nuo kurios ženkliai didėja nusiskundimų kiekis yra, kai viršijamas 35 dB(A) akustinio triukšmo lygis”. Buxton I., 2006. “Low Frequency Noise and Infrasound. Some possible	PAV ataskaitoje numatoma atlikti infragarso poveikio analizę.

causes and effects upon land-based animals and freshwater creatures" ir Leventhall, H. G. (2005). "How the "mythology" of infrasound and low frequency noise related to wind turbines might have developed." Fizikas G. Leventhall'is dirbantis ir atstovaujantis vėjo jėgainių statytojams savo labai šališkuose, dažnai klaidinančiuose straipsniuose nedrįsta teigti, kad žemi dažniai ir infragarsas skleidžiamas vėjo jėgainių neturi neigiamo poveikio žmonių sveikatai. Net jis pripažįsta neigiamą poveikį ir siūlo vertinant VJ poveikį žmonėms dėl skleidžiamų žemų dažnių ir infragarso pulsacijų pridėti 3dB A"penalty" (Leventhall, H. G. 2003). Ataskaitoje naudoti nepriklausomų, pasaulinio garso gydytojų, akustikos specialistų Dr Ch. Hanning, Dr. A.Harry, Dr.M. Nissenbaum, Dr. N. Pierpont, B. Frey G.Kamperman tyrimus, kurie įrodo, kad VJ skleidžiamas pulsuojantis žemo dažnio triukšmas ypatingai neigiamai veikia žmonių, gyvenančių netoli (iki 2 km. spinduliu) VJ, sveikatą. Ataskaitoje „Summary of recent research on adverse health effects of wind turbines" kurią 2009 m. spalio 10 d. pristatė Keith Stelling, MA, MNIMH, Dip Phyt, MCPP (Anglija) ir Carmen Krogh, BScPharm, teigiama, kad „Moksliniais tyrimais įrodyta, kad žmonių nemigos priežastis yra žemo dažnio triukšmas. Įrodyta, kad ilgalaikis jų veikimas veda prie rimtų sveikatos sutrikimų. Vienintelis būdas išvengti šio neigiamo poveikio, tai tinkamai atskirti vėjo turbinas nuo laukinių gyvūnų buveinių ir žmonių gyvenviečių. <…> Australijoje žmonės gyvenantys netoli vėjo jėgainių fermų, skundžiasi, kad žemo dažnio ūžimas jiems sukelia pykinimą. <…> Žemo dažnio garsas gali paveikti žmones esančius savo namuose, ypač naktį. Nemiga ir galvos skausmai yra pagrindiniai ir dažniausiai pasitaikantys nusiskundimai, kuriuos patiria žmonės. <…> Amerikoje buvo atliktas tyrimas, kuriame dalyvavo 21 suaugęs žmogus, 7 paaugliai ir 10 vaikų. Visi tyrime dalyvavę dalyviai teigė, kad jie jaučiasi irzlūs, jaučia nerimą, nervingumą, juos kankina nemiga. Sunku susikoncentruoti ir atsiranda problemų su atmintimi. Japonijoje gyvenantys žmonės netoli vėjo jėgainių negalėdavo užmigti, juos kankino galvos svaigimas. Kai šie žmonės išvykdavo kuo toliau nuo savo namų, šie visi nemalonūs pojūčiai pradingdavo." **Motyvuotas pasiūlymas:** prašome atsakingai ir pilnai įvertinti žemo dažnio ir infragarso poveikį gyvajai gamtai. Siūlome atlikti tyrimus prie Lietuvoje veikiančių VJ ir apie tyrimų duomenis informuoti visuomenę.	

13. Nuo VJ krintantis šešėlis ryte ir vakare gali driektis iki kelių kilometrų, priklausomai nuo reljefo ir saulės padėties. Praktika rodo, kad šešėliavimo zonos neigiamai veikiančios gyventojus siekia gerokai toliau nei 3 VJ aukščius (šešėliavimo įtakos skaičiavimo metodikose tas atstumas paprastai atitinka 10 vėjo jėgainės aukščių, tai yra- iki 2000m). **Motyvuotas pasiūlymas:** atlikti šešėliavimo modeliavimą, įvertinant realų šešėliavimo dydį (iki 10 VJ aukščio). Supažindinti vietos gyventojus su šešėlių mirgėjimo efektu, mažinimo priemonėmis.	Šešėlio dydis priklauso nuo VE modelio: bokšto aukščio, rotoriaus skersmens bei nuo geografinės vietovės. PAV ataskaitoje numatoma atlikti PŪV šešėliavimo vertinimą naudojant WindPRO 3.3 programos modelį SHADOW. Parengta PAV ataskaita, įskaitant šešėliavimo vertinimo rezultatus ir poveikio mažinimo priemones, bus viešai pristatyta visuomenei.
14. Dėl kraštovaizdžio. **Motyvuotas pasiūlymas:** Būtina pateikti atsakingos institucijos už kraštovaizdžio vertinimą (pvz. Gamtos tyrimų centro Botanikos instituto Kraštovaizdžio ekologijos laboratorijos) pritarimą galutiniam VJ parko išdėstymui dėl atitikimo ekoestetiniui kraštovaizdžiui, ar žala ekoestetiniui kraštovaizdžiui bus neženkli.	PAV ataskaitoje bus vertinimas PŪV vizualinis poveikis kraštovaizdžiui bei estetiniam potencialui. Išvadą dėl vertinimo kokybės priims kompetentingi PAV subjektai bei atsakinga institucija.
15. Dėl teršalų – triukšmo – monitoringo plano. Keith et. al. (2008), įvardino susierzinimą kaip tiesiogiai įtakotą vėjo jėgainių skleidžiamo triukšmo. Tą patvirtina keliuose straipsniuose Pedersen (ir kiti) kaip susierzinimas susijęs su vėjo jėgainėmis. Ryšys tarp triukšmo ir tiesioginio poveikio žmonių sveikatai yra aprašytas Michaud et. al (2008) darbuose. Kaip seniau tabako pramonė neigė, kad jos produktai neigiamai įtakoja žmonių sveikatą taip vėjo energetikai šiandien neigia savo produktų neigiamą poveikį žmonių sveikatai. Nacionalinis sveikatos institutas (National Institutes Of Health (NIH)): 2008 m. (part of the US Department of Health and Human Services) įspėjo: „Vėjo energija neišvengiamai sukuria triukšmą, kuris didina stresą, kuris vėliau padidina riziką susirgti širdies ir kraujagyslių ligomis bei vėžiu“ (Environmental Health Perspectives, volume 116, pg A237 – 238, 2008). Pasaulio sveikatos organizacija konstatavo, kad triukšmas šiuo metu yra vienas iš pagrindinių teršalų, labiausiai veikiantis aplinką ir žmonių sveikatą, o jo neigiamas poveikis ypač labai sparčiai auga (World Health Organization „Occupationat and Comunity Noise“, Fact Sheet No. 258; February 2001). Atlikti moksliniai tyrimai konstatuoja, kad net gyvenantiems keleto kilometrų	Įrengus VE bus atliekami sukeliamo triukšmo matavimai artimiausių sodybų teritorijoje. Matavimus atliks akredituotų laboratorijų specialistai, su matavimų duomenimis bus galima susipažinti. Nustačius Lietuvos higienos normos HN33:2011 reglamentuojamų ribinių dydžių viršijimus turės būti taikomos papildomos priemonės, užtikrinančios, kad VE poveikis neviršytų PAV metu nustatytų ir teisės aktais leistinų reikšmių.

spinduliu nuo jėgainės itin pablogėja gyvenimo kokybė. Absoliuti dauguma respondentų skundžiasi pablogėjusia sveikata dėl jėgainės poveikio. Apie 80% kamuoja chroniška nemiga, nuolatinis nuovargis. Daugumai pasireiškia nerimas, galvos skausmai, migrenos, nervingumas, depresijos, nuolatinis zvimbesys ausyse, klausos sutrikimai. Žmonėms vystosi psichologinė alergija jėgainių vaizdui ir garsui. Neigiamas poveikis vaikams yra kur kas stipresnis. Remiantis Europos parlamento ir komisijos direktyva 2002/49/EB dėl aplinkos triukšmo įvertinimo ir valdymo yra išskiriamos 4 esminės akustinių taršos šaltinių grupės, kurioms taikomos atitinkamos metodikos: 1. Pramoninis triukšmas ...“ E.Pederseno atlikti tyrimai įrodė, kad vėjo jėgainių triukšmas dėl dažnių spektre vyraujančių žemų dažnių yra žymiai labiau erzinantis ir neigiamai veikiantis žmones, palyginus su kitų industrinių šaltinių triukšmu. Jau 40 dB(A) vėjo jėgainių keliamas triukšmas labai stipriai erzina daugumą žmonių (palyginimui, Lietuvos higienos norma leidžia nuolatinį 45 dB(A) triukšmą gyvenamo namo aplinkoje). Nereikia būti didžiu visuomenės sveikatos specialistu, kad suprastum, kad nuolatinis be perstojo dieną, naktį žmogų erzinantis, dirginantis triukšmas, dėl jo atsirandantis susierzinimas, nervinė įtampa, stresas, neišvengiamai ankščiau ar vėliau sukels labai rimtų pasekmių žmogaus sveikatai. „Triukšmas“ yra taršos šaltinis. Monitoringo planas yra svarbiausias poveikio aplinkai vertinimo procedūros elementas. Jame privalu nustatyti galimo neigiamo poveikio fiksavimo būdus, mažinimo ar šalinimo priemones. Vadovaujantis Planuojamos ūkinės veiklos (vėjo jėgainių įrengimo) poveikio aplinkai vertinimo rekomendacijomis R 44-03, patvirtintomis 2003 m. liepos 31 d. LR AM įsakymu Nr. 406 „Dėl Planuojamos ūkinės veiklos (vėjo jėgainių įrengimo) poveikio aplinkai vertinimo rekomendacijų R 44-03 patvirtinimo“ (2003, Nr. 60-578) **p. 16.** kuris teigia sekančiai: „poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje, išnagrinėjus galimą vėjo jėgainių poveikį aplinkai ir numačius priemones neigiamam poveikiui išvengti, sumažinti, kompensuoti, **turi būti pateikiamas monitoringo planas**, kuriame pateikiami stebėjimo objektai, atsižvelgiant į galimus neigiamus poveikius aplinkai (pvz., **triukšmas**, elektromagnetinis laukas, gyvūnų žūtis ir kt.). Monitoringo plane turi būti pateikta informacija palyginimui prieš pradedant veiklą ir tam tikru	

laikotarpiu vykdant veiklą. **Veiklos vykdymo metu nustačius tokį veiklos poveikį, kuris nebuvo įvertintas poveikio aplinkai vertinimo metu, turi būti imamasi priemonių šiam poveikiui sumažinti, jo išvengti ar jį sušvelninti**.“ Vadinasi, neparengus monitoringo plano, nebus būdų atsiradusiam neigiamam poveikiui **fiksuoti**, sumažinti, sušvelninti ar pašalinti. Nevykdant triukšmo stebėsenos, neigiamas poveikis gali viršyti šias ribas, jei nebus numatyta monitoringo plane priemonių fiksuoti, mažinti ar šalinti neigiamą poveikį. Lietuvos Respublikos triukšmo valdymu įstatyme (Žin., 2004, Nr. 164-5971) 3 straipsnyje įtvirtinti triukšmo valdymas **principai**: 1 punkto 1 papunktyje „**žmogaus apsauga nuo triukšmo** – joks asmuo neturi būti veikiamas tokio lygio triukšmo, dėl kurio **kyla pavojus jo** gyvybei ar **sveikatai**“, 2 papunktyje „**žmogaus gyvenimo kokybės užtikrinimas**“. To paties straipsnio **2 punkto** 2 papunktyje išskirtas „teritorijų planavimas, projektų ekspertizė ir statinių priežiūra“ kaip **triukšmo valdymo priemonės**. 4 papunktyje išskirtos „**techninės priemonės triukšmo šaltiniuose** (mažesnį triukšmą skleidžiančių šaltinių parinkimas, triukšmo mažinimas šaltinyje, **triukšmo mažinimas poveikio vietoje**). 6 papunktyje išskirtas „**ūkinės veiklos sąlygų reglamentavimas ir triukšmo normavimas**“. 7 papunktyje išskirta „**triukšmo kontrolė**“. 8 papunktyje išskirtas „planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai ir aplinkai vertinimas, visuomenės sveikatos saugos ekspertizė, triukšmo poveikio visuomenės sveikatai vertinimas“. 10 papunktyje išskirtas „strateginis triukšmo kartografavimas ir triukšmo lygio ribojimo zonų nustatymas“. Įstatymo 8 straipsnis apibrėžia aplinkos ministerijos kompetenciją triukšmo valdyme, o 4 punktas nurodo prievolę įstatymų nustatyta tvarka išduoti leidimus naudoti triukšmą skleidžiančius įrenginius ir vertinti, ar šių įrenginių skleidžiamas triukšmas atitinka teisės aktų patvirtintus ribinius dydžius. Be kita ko, 5 punkte įtvirtinta nuostata teikti informaciją visuomenei apie įmonių ir įrenginių skleidžiamą triukšmą. Įstatymo 14 straipsnio 1 p. įpareigoja triukšmo šaltinių valdytojus laikytis kitų teisės aktų, reglamentuojančių triukšmo valdymą: „[t]triukšmo šaltinių valdytojai, planuojantys savo ūkinėje veikloje naudoti stacionarius triukšmo šaltinius, privalo įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka atlikti triukšmo poveikio visuomenės sveikatai ir aplinkai vertinimą“. Įstatymo 22 straipsnio	

1 p. įtvirtintas reikalavimas triukšmo kontrolei: „[**t]triukšmo kontrolė privaloma** aglomeracijose ir **zonose**, **kur triukšmas** viršija arba **gali viršyti ribinius dydžius**“. Pagal to paties straipsnio 4 p. 1 papunktį teisėtus triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonių įgyvendinimo reikalavimus turi įvykdyti „juridiniai asmenys, užsiimantys gamyba, – ne vėliau kaip per 90 kalendorinių dienų“. Neparengus triukšmo monitoringo plano, įgalinama vėjo jėgainių valdytojus nestebėti, nekontroliuoti ir neįrengti triukšmo mažinimo priemonių, kaip to reikalauja Įstatymo 22 straipsnio 1 p., t.y. privalomai vykdyti triukšmo kontrolę zonose, kur triukšmas viršija arba gali viršyti ribinius dydžius. Dėl triukšmo šaltinio nepastovumo, meteorologinių sąlygų ir faktinio (fiksuojamo) triukšmo lygio kitimo, triukšmo kontrolė tyliosiose zonose (gyvenamosios paskirties teritorijose) prie įrengtų vėjo jėgainių, pagal galiojančius teisės aktus nėra įmanoma. Todėl triukšmo monitoringo planas turėtų susidėti iš planinių, techninių ir organizacinių priemonių, kurios esamu laiku fiksuotų triukšmą prie vėjo jėgainių, artimiausiose tyliosiose zonose (gyvenamosios paskirties teritorijose) ir keistų esamu laiku vėjo jėgainių skleidžiamą triukšmą. Informacija apie esamą triukšmo lygį turėtų būti teikiama Aplinkos ministerijai ar jos įgaliotai institucijai. Siekiant įgyvendinti Triukšmo valdymo įstatymo 8 straipsnio 5 punkte įtvirtintą reikalavimą teikti skleidžiamo triukšmo duomenis visuomenei, visuomenė taip pat turėtų turėti tiesioginę prieigą prie ūkio subjekto teikiamų duomenų Aplinkos ministerijai ar jos įgaliotai institucijai apie esamą triukšmo lygį tyliosiose zonose. Monitoringo plane, siekiant apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką, kai viršijami triukšmo ribiniai dydžiai, be kita ko turi būti įvardintos priemonės, vadovaujantis Triukšmo valdymo įstatymo 27 straipsnio 2 punkto 1 papunkčiu, t.y. stacionarių triukšmo šaltinių veiklos apribojimas. Siekiant įgyvendinti Įstatymo 28 straipsnio 2 punktą, turi būti numatytos priemonės triukšmo lygiams mažinti. Be kita ko to paties straipsnio **3 punktas įpareigoja planavimo organizatorius, planuojamos ūkinės veiklos užsakovus**, rengiant ir tvirtinant teritorijų planavimo dokumentus ir **planuojant ūkinę veiklą užtikrinti, kad nebus viršijami nustatyti triukšmo ribiniai dydžiai**. Šiuo metu Lietuvoje nėra galiojančių teisės aktų aiškiai ir vienareikšmiškai reglamentuojančių planuojamą ūkinę veiklą – vėjo jėgainių (pavienių, grupių, parkų) statybą ir jos poveikio aplinkai vertinimą. Įstatymo 30	

straipsnis apibrėžia asmenų teises, o 2 ir 3 papunkčiai ne tik įtvirtina nuostatą dėl asmenų dalyvavimo vertinant planuojamos ūkinės veiklos, kurioje numatoma naudoti triukšmo šaltinius, poveikį visuomenės sveikatai ir aplinkai, bet taip pat reikalauti, kad būtų nutrauktas triukšmo šaltinių poveikis visuomenės sveikatai ir aplinkai. Neparengus triukšmo monitoringo plano nėra galimybės įgyvendinti Įstatymo 31 straipsnio 3 punkte numatytos pareigos triukšmo šaltinių valdytojams naudoti triukšmo šaltinius pagal technines ir papildomas sąlygas, kurios turėtų būti įrašytos monitoringo plane ir suderintos su atsakingomis institucijomis dėl saugios, aplinkai nekenksmingos vėjo jėgainių eksploatacijos. Be kita ko Įstatymo 32 straipsnio 2 punktas įpareigoja triukšmo šaltinio valdytojus atlyginti už žalą padarytą žmonių sveikatai, turtui, aplinkai. Ataskaitoje būtina numatyti kompensacijas ar atlyginimą už žalą žmonių sveikatai, turtui ar aplinkai, kai būtų fiksuojamas virštriukšmis. Vertinamiems ataskaitoje parametrams būtina numatyti kritines ribas, kurias peržengus, atliekami atitinkami veiksmai žalai mažinti ar naikinti. Mūsų supratimu, ataskaitoje būtina nurodyti sąlygas, kuriomis planuojama ūkinė veikla turi veikti visą eksploatacijos periodą pagal numatytą ataskaitoje. Būtina numatyti, kas ir kaip dažnai fiksuos poveikį, vertins ar jis yra viršijantis kritinę ribą ar ne ir atitinkamai reaguos į poveikį. **Motyvuotas pasiūlymas:** Numatyti VJ nuolatinį darbo monitoringą, įpareigojant nepriklausomus ekspertus ar techninę įrangą fiksuoti VJ skleidžiamą girdimą-negirdimą triukšmą. Gauti duomenys turi būti pasiekiami vietos gyventojams bet kuriuo paros metu. Būtina iš anksto numatyti ribinius dydžius, kuriuos viršijus VJ privalo sustoti, sulėtėti ar kitaip keistis, kad nebūtų daroma žala gyventojų sveikatai.	
16. Motyvuotas pasiūlymas: Ataskaitoje numatyti esminių visuomenės teisėtus interesus užtikrinančių priemonių neigiamam poveikiui išvengti, sumažinti, kompensuoti ar jo pasekmėms likviduoti.	PAV metu bus vertinamas ne tik poveikis visuomenės sveikatai bei materialinėms vertybėms, tačiau siekiama, kad PŪV organizatorius atsižvelgtų į visuomenės, vietos bendruomenių interesus. PAV ataskaitoje bus numatytos priemonės neigiamam poveikiui išvengti, sumažinti, kompensuoti ar jo pasekmėm likviduoti.
17. Motyvuotas pasiūlymas: būtina numatyti neigiamo VJ poveikio mažinimo priemones fiziologiškai jautrioms žmonių grupėms.	PAV ataskaitoje nustačius galimą neigiamą poveiki aplinkai ar visuomenės sveikatai, įskaitant ir jautrias gyventojų grupes, bus numatytos prevencinės, poveikio sumažinimo ar kompensacinės

	priemonės.
18. Atkreipiame dėmesį, kad PŪV programos rengėjai įsipareigojate mažinant psichoemocinį poveikį gyventojams pateikti visą išsamią vertinimo rezultatų informaciją. **Motyvuotas pasiūlymas:** Jei teigsite ataskaitoje, kad monitoringas nėra būtinas, tada suteikite informaciją iš įvairių tyrimų apie VJ skleidžiamos žalos nebuvimą. Prašome naudoti tyrimų medžiagą iš daugybės atliktų tyrimų tiek Lietuvoje tiek Vakarų Europos valstybėse ar kitose pasaulio valstybėse, nes poveikio aplinkai vertinimo reikalavimas tyrinėti kitų šalių patirtį nagrinėjama tema. Taip pat viešo ataskaitos pristatymo metu pateikti, pristatyti tokių tyrimo atlikimo metodologijos, eigos, rezultatų ir jų pritaikymo galimybių.	PAV ataskaitoje bus pateikti visų atliktų tyrimų duomenys, metodika, modeliavimo rezultatai, duomenų analizė bei išvados apie nustatytą poveikį, jo dydį, atitikimą teisės aktais nustatytoms ribinėms vertėms.
19. Ataskaitos poveikį visuomenės sveikatai vertintojas privalo pateikti leidimą verstis visuomenės sveikatos, socialinės aplinkos, aplinkosauginiu vertinimu patvirtinančių dokumentų. Akustinio triukšmo modeliavimą atliekantis specialistas privalo pateikti gebėjimo dirbti su VJ programine įranga patvirtinantį dokumentą. Būtina pateikti naudotos programinės įrangos legalumą patvirtinantį dokumentą. Ataskaitoje būtina pateikti ar VJ programinės įrangos generuoti žemėlapiai pagal ataskaitoje minimus vėjo jėgainių parametrus, reljefo savybes ir kitus parametrus, todėl būtina pateikti pradinius įvesties ir gautus išvesties duomenis, t.y. žemėlapiai yra tik schematinis ir supaprastintas gautų duomenų variantas, todėl tikslieji duomenys turi būti pateikti. Jei ataskaitoje pateikto akustinio triukšmo ribinio triukšmo ir ribinio šešėliavimo zonų izolinijos nužymėtos itin artimoje gyvenamųjų teritorijų aplinkoje, tada būtina nustatyti ar tinkamai, nepažeidžiant programinės įrangos naudojimo taisyklių, buvo suvesti įvesties duomenys į programinę įrangą ir tinkamai aiškintos gautos išvesties reikšmės, todėl būtina pateikti naudojimosi su programine įranga naudotojo instrukciją, patvirtintą programinės įrangos tiekėjo. **Motyvuotas pasiūlymas:** ataskaitoje būtina pateikti informaciją: - kad poveikio aplinkai vertinimo elementai (akustinio triukšmo, šešėlių mirgėjimo) buvo vertinti su licenzijuota programine įranga;	Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius pasirinkimus poveikio aplinkai vertinimą atlieka VšĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas specialistai, turintys atitinkamą kvalifikaciją bei ilgametę patirtį vertinant planuojamos ūkinės veiklos poveikį aplinkai ir visuomenės sveikatai. Specialistų kvalifikaciją patvirtinantys dokumentai bus pateikiami PAV ataskaitos prieduose. Vertinimui bus naudojama tik oficialiai įsigyta licencijuota programinė įranga, naudojama kvalifikuoto asmens, kvalifikaciją pagrindžiant ilgamete darbo patirtimi. PAV ataskaitoje bus pateikiamos programinės įrangos įvesties duomenys, generuojamos ataskaitos pilna apimtini bei modeliavimo rezultatų duomenys skaitinėmis ir grafinėmis reikšmėmis.

- kad poveikio aplinkai vertinimo elementai (akustinio triukšmo, šešėlių mirgėjimo) buvo vertinti kompetentingo asmens (-ų); - kad poveikio aplinkai vertinimo elementai (akustinio triukšmo, šešėlių mirgėjimo) buvo vertinti asmens (-ų), kurie turėjo kvalifikaciją dirbti su naudota programine įranga patvirtinančius dokumentus; - pateikti duomenis apie naudotos programinės įrangos įvesties ir išvesties elementus: programinės įrangos vartotojo instrukciją ir/ar darbo su programine įrangos tvarkos aprašą.	
20. Dėl VJ programinės įrangos teikiamų <u>ataskaitų</u> turinio išpildymo prie PAV ataskaitoje pateiktų grafinių priedų. Būtinieji klausimai, į kuriuos PAV ataskaitoje pateikti atsakymus: **20.1. Atsakymai dėl šešėlių mirgėjimo.** Koks didžiausias įtakos atstumas? Koks minimalus turintis įtakos saulės pakilimo virš horizonto aukštis? Koks dienų žingsnis skaičiavimuose? Koks laiko žingsnis skaičiavimuose? Kokia saulėtų dienų tikimybė metų eigoje? Koks saulės poveikio laikas? Koks akių aukštis skaičiavimuose? Koks tinklelio dydis? Kokios tikslios kievienos vėjo jėgainės koordinatės? Kokia įvesta“z“ reikšmė prie kiekvienos vėjo jėgainės? Koks tikslus kiekvienos vėjo jėgainės gamintojas, koks jos tipas, galia? Koks kiekvienos vėjo jėgainės sparnų diametras? Koks kiekvienos vėjo jėgainės stiebo aukštis? Kokia įvesta kiekvienai vėjo jėgainei „RPM“ reikšmė? Kokios įvestos tikslios gyvenamųjų teritorijų koordinatės? Kokia „z“ reikšmė nurodyta prie kiekvienos gyvenamosios teritorijos? Kokios tikslios reikšmės įvestos prie kiekvienos gyvenamosios teritorijos apskaičiuojant poveikio plotį, aukštį, aukštį nuo žemės paviršiaus, nuokrypį nuo pietų, lango nuolydis ir krypties modelį? Kokie gauti tikslūs apskaičiuoti duomenys prie kiekvienos	Žr. atsakymą į 19 pastabą.

gyvenamosios teritorijos nurodant maksimalų (blogiausio varianto) šešėliavimo dienų skaičių per metus, maksimalų (blogiausio varianto) šešėliavimo valandų skaičių per metus, maksimalų (tikėtino varianto) šešėliavimo dienų skaičių per metus, maksimalų (tikėtino varianto) šešėliavimo valandų skaičių per metus? **20.2. Atsakymai dėl akustinio triukšmo.** Koks įvertinamasis vėjo greitis? Koks dirvožemio paviršiaus silpninimas? Koks meteorologinis koeficientas? Koks įvestas skaičiavimo poreikio tipas? Kokios triukšmo vertės skaičiavimuose? Kokios įvestos grynojo tono vertės? Koks vertinamasi aukštis virš žemės paviršiaus? Koks įvestas galimas nuokrypis nuo „oficialaus“ triukšmo lygio poreikio? Kokios tikslios kiekvienos vėjo jėgainės koordinatės? Kokia įvesta “z“ reikšmė prie kiekvienos ėjo jėgainės? Koks tikslus kiekvienos vėjo jėgainės gamintojas, koks jos tipas, galia, skleidžiamo maksimalaus triukšmo lygis? Koks kiekvienos vėjo jėgainės sparnų diametras? Koks kiekvienos vėjo jėgainės stiebo aukštis? Koks įvestas oktavinių duomenų tipas? Koks įvestas foninio triukšmo lygis? Kokios įvestos tikslios gyvenamųjų teritorijų koordinatės? Kokia „z“ reikšmė nurodyta prie kiekvienos gyvenamosios teritorijos? Kokios gautos tikslios reikšmės prie kiekvienos gyvenamosios teritorijos atlikus skaičiavimus: „z“ reikšmės, poveikio aukštį, reikalaujamo triukšmo lygis, suminis triukšmo lygis nuo vėjo jėgainių? Kokie gauti tikslūs apskaičiuoti duomenys prie kiekvienos gyvenamosios teritorijos nuo aplink jos esančių kelių vėjo jėgainių, kokie triukšmo lygiai nuo kiekvienos vėjo jėgainės?	

Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas

Asociacija kaimo bendruomenė „Lumpėnų strazdas“

2020-09-15 Nr. S20-152

Strazdų k. 2, Lumpėnų sen., Pagėgių sav.

el. paštas: lumpenustrazdas@gmail.com

DĖL ATSAKYMO Į SKUNDĄ

Aplinkos apsaugos agentūra 2020-08-27 raštu Nr. (30.2)-A4E-7456 persiuntė VšĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas, kaip poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjui, asociacijos kaimo bendruomenė „Lumpėnų strazdas“ 2020-08-03 pateiktą skundą.

Pažymime, kad VšĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas rengia UAB LT Energija planuojamo 62 VE vėjo elektrinių parko įrengimo ir eksploatacijos Pagėgių savivaldybėje (Tauragės apskrities Pagėgių savivaldybės Natkiškių sen., Pagėgių sen., Lumpėnų sen., Vilkyškių sen.) poveikio aplinkai vertinimo dokumentus, tačiau nedalyvauja skunde paminėtų UAB „Energetikos projektavimo institutas“ rengiamų dokumentų rengime ir viešinime.

Pažymime, kad informacija apie ankstesniuose projekto vystymo etapuose atliktas PAV atrankas bei PVSV vertinimus bei gautas išvadas pateikiama PAV programos įvadinėje dalyje. Taip pat PAV programos 1 priede yra pateikiamos 2017–2018 metais analizuojamoje teritorijoje suplanuotiems atskiriems VE parkams parengtų PAV atrankų ir PVSV dokumentų priimtos atsakingų institucijų išvados. VšĮ PTPI rengiamuose dokumentuose šie parkai analizuojami kaip viena veikla, taip įvertinant jų suminį poveikį įvairiems aplinkos komponentams. Pažymime, kad iš ankstesniais etapais nagrinėtų VE šiuo metu planuojama įrengti mažiau – 62 VE, t. y. dalies VE įrengimo yra atsisakoma.

Atsižvelgiant į skunde išdėstytą informaciją ir norint kuo aiškiau apibrėžti PAV metu analizuojamą objektą PAV programa papildyta šiuo metu planuojamų (PAV dokumentuose nagrinėjamų) VE ir ankstesniuose etapuose planuotų VE išdėstymo schema.

Papildyta PAV programa yra prieinama VšĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas internetinėje svetainėje adresu: http://corpi.lt/

Atsakymai teikiami el. paštu lumpenustrazdas@gmail.com.

Direktorė Rosita Milerienė

Kontaktinis asmuo: Rosita Milerienė, tel. 868239537, rosita@corpi.lt